

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

92'nci Birleşim 6 Haziran 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	446
II.- GELEN KÂĞITLAR	453
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	477
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>477:480</i>
1.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, turizm ve sporun başkenti Antalya'ya ilişkin gündem dışı konuşması	477:478
2.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	478:479
3.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	479:480

IV.- AÇIKLAMALAR

481,500,503,527,532,534,
543,550,560,575,584,587,
590,598,606,624

- 1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu'nun, DEM PARTİ Eş Başkanının açıklamalarını şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması 481
- 2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar kent merkezi Gökçe Mahallesi'nde devam eden TOKİ projesine ilişkin açıklaması 481
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Tekirdağ'da 3 milyar liralık doğal gaz rezervi bulunduğuyla ilişkin açıklaması 481:482
- 4.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, HPV aşısının bir an evvel ulusal aşı takvimine alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 482
- 5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ve Çevre Haftası'na ilişkin açıklaması 482
- 6.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, emeklilerin, Kurban Bayramı gelmeden maaşlarının ödeneceği müjdesini beklediğine ilişkin açıklaması 482:483
- 7.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'ın geri dönüşüm sektörünün yüzde 70'ini tek başına karşıladığına ilişkin açıklaması 483
- 8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapmakta olan Doçent Doktor Dilek Karadoğan'ın başarısına ilişkin açıklaması 483
- 9.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, ÇEDES Projesi'ne ve rehber öğretmenlerin atama beklediğine ilişkin açıklaması 483:484
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Ankara-Edremit arasındaki uçuş sayısının azlığına ilişkin açıklaması 484
- 11.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da yaşanan tarımsal sulama problemine ilişkin açıklaması 484
- 12.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılması ve asgari ücrette artışa gidilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 484:485
- 13.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, "sağlıkta dönüşüm" deyip sistemi resmen bir enkaza çeviren iktidarın yaptığı yanlışların faturasını millete ödettiğine ilişkin açıklaması 485
- 14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum Polis Moral Eğitim Merkezi ve Bahçelievler Polis Karakolunun ihalelerinin bir an önce yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 485
- 15.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesince kurulmuş olan Ormanya'ya ilişkin açıklaması 485:486
- 16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, kurbanlıklardaki ve ulaşım maliyetlerindeki artışa ilişkin açıklaması 486

- 17.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da bir diyaliz skandalı yaşandığına ve Sağlık Bakanına önerilerine ilişkin açıklaması 486
- 18.- Adıyaman Milletvekili Resul Kurt'un, 6 Şubat felaketinin ardından Adıyaman'ın yaralarının da hızla sarılmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 487
- 19.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, 9 Haziran İnebolu Şeref ve Kahramanlık Günü'ne ilişkin açıklaması 487
- 20.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, kadın vatandaşların sigorta başlangıcından önce yaptığı doğumları borçlanma hakkının düzenlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 487:488
- 21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney ve Aşağı Karagüney köylerinde insanların hâlâ eşek sırtında su taşıdığına ilişkin açıklaması 488
- 22.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'da hâlen deprem bölgesi ve rezerv alanıyla ilgili büyük şoklar yaşandığına ilişkin açıklaması 488
- 23.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, buğday taban fiyatının açıklanmamasına ve Tekirdağ Limanı'ndan GDO'lu ürünlerin girdiğine ilişkin açıklaması 488
- 24.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün il oluşunun 29'uncu yılına ilişkin açıklaması 489
- 25.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin Taşucu Limanı'na yapılan canlı hayvan taşımacılığına ilişkin açıklaması 489
- 26.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, FİSKOBİRLİK'in taşınmazlarının ihaleye çıkarılması kararına ilişkin açıklaması 489
- 27.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, bugün, Antakya'da rezerv alanı içerisinde kalan, sağlam evlerinin yıkılmasını istemeyen depremzedeler demokratik haklarını kullanırken kolluk kuvvetlerinin orantısız müdahale ettiğine ilişkin açıklaması 490
- 28.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, enflasyonun, iktidarın ekonomi yönetiminde yaptığı vahim yanlışlardan kaynaklandığına ilişkin açıklaması 490
- 29.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu merkezden direkt otobana çıkışın ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması 490:491
- 30.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta merkez Çünür Mahallesi'ndeki okulların yetersizliğine ilişkin açıklaması 491
- 31.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Hükûmetçe depremzedelere yapımı vadedilen TOKİ konutlarının halkla yapılan sözleşmelerinde herhangi bir fiyat yazılmamasına ve Kahramanmaraş'taki depremzedelerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması 491
- 32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, uluslararası kurum ve kuruluşların dünya barışını sağlayamayacağı hususuna, 15 Haziran 1997'de İstanbul'da yapılan Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nde kurulan D8'e ve 8 Haziran Cumartesi "Gazze" başlıklı Olağanüstü D8 Dışişleri Bakanları

Konseyi Toplantısı'nın İstanbul'da yapılmasını çok anlamlı ve önemli bulduklarına ve bu zirveden beklentilerine, bölgede yakıcı olayların meydana geldiği bir süreçte siyasi zeminin bazı koşullarını hep beraber oluşturmanın sorumluluğunun farkında olunması ve kişisel ve kısa vadeli beklentilerden ziyade milletin sorunlarının konuşulabileceği ilkelerin ortaya koyulması gerektiğine ilişkin açıklaması

491:493

33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bugün görüşmeleri yapılacak Türk Silahlı Kuvvetleriyle alakalı kanun teklifindeki anlamakta güçlük çektiği maddelere ve kanun teklifinin geliş şekline, 91'inci Birleşimde yaşanan tartışmaya ve Osmaniye'deki depremzedelere gelen elektrik faturalarına ilişkin açıklaması

493:495

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Hakkâri'deki polis şiddetinin her geçen gün artarak devam ettiğine ve esnaf ziyaretine çıkmak isteyen Eş Genel Başkanlarının yine ablukaya alındıklarına, deprem bölgesinde rezerv alanı üzerinden halkın evinin işgal edildiğine ve depremzedelerin evlerini, yaşama alanlarını korumasının polis zoruyla engellendiğine, Meclisin mensuplarının her gün sokakta polisler tarafından darbedildiğine ve Hakkâri halkının, iradesine sahip çıktığına ilişkin açıklaması

495:498

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anadolu Adliyesi 9. Sulh Ceza Hâkimliğinin, Halk Bankasından organize suç örgütü lideri olan bir kişinin bağlantılı olduğu şirkete verilen krediyle ilgili yayın, erişim yasağı getirmesine; Hatay Aksaray ve Saraykent Mahallelerinde rezerv alanı içerisinde kaldığı için evlerinden çıkartılmak istenmelerini protesto eden depremzedelerin gözaltına alındığına, Mehmet Şimşek'in açıklamalarına ve Cumhurbaşkanının emekli ve asgari ücret zamlarıyla ilgili söylediklerine, işçinin ve asgari ücretlinin sorunlarını çözmeden Meclisin kapanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

498:500

36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, tam bir yıl önce bu hafta Mecliste milletvekilliği görevine başladıklarına, AK PARTİ olarak yirmi iki yıllık iktidarları döneminde çok önemli başarılar ortaya koyduklarına ve bürokrasinin siyaseti ve milletin bu anlamdaki özgürlük alanlarını daraltmasına, buyurgan bürokratik oligarşiye izin vermeyecek uygulamaları, denetimleri ve çalışmaları sürdüreceklerine, bir anayasa metni dikte etmediklerine ve “Çoğulcu bir şekilde, gelin, katılımcı bir anlayışla Anayasa'yı yapalım.” çağrılarına, Cumhurbaşkanının, Genel Başkanlarının önümüzdeki salı günü Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'le yapacağı iadeiziyaret görüşmesine, vatandaşların Gazi Meclisten bir çözüm gelmesini beklediğine ve kontrol-denge sistemi, sistemdeki aksaklıklar dâhil olmak üzere bunların hepsini beraber yapmak istediklerine ilişkin açıklaması

500:502

37.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da belirsiz ve çelişkili rezerv alan uygulamasının devam ettiğine ilişkin açıklaması

503

- 38.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, su sorununun Amasya da dâhil olmak üzere tüm Türkiye'de çözülmesi gereken en öncelikli konulardan biri olduğuna ilişkin açıklaması 503:504
- 39.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, veteriner hekimlerin sorunlarına ilişkin açıklaması 504
- 40.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, D8 ülkelerinin Dışişleri Bakanlarının 8 Haziranda Türkiye'de yapacağı "Gazze" konulu olağanüstü toplantısında çok önemli kararların alınacağını umut ettiklerine ilişkin açıklaması 504
- 41.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli hekim aylıklarında yapılan kesintilere ilişkin açıklaması 504:505
- 42.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 527:528
- 43.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 528
- 44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 532
- 45.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 534
- 46.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın NATO Parlamenter Asamblesi Başkan Yardımcısı olmasına ve Afyonkarahisar Belediye Başkanı Burcu Köksal hakkında açılan soruşturmaya ilişkin açıklaması 543:544
- 47.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, öğretmenlerin yıl sonu seminer tarihlerinin 24-28 Haziran olarak belirlenmesine ve seminerlerin on-line olması beklentisine ilişkin açıklaması 544
- 48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Bor ilçesindeki Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi inşaatına ilişkin açıklaması 550
- 49.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın Urfa çiftçisine verdiği elektrik desteğini Hatay çiftçisine vermediğine ilişkin açıklaması 550:551
- 50.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 5 Haziran 2024'te Artvin'de özel bir teknenin alabora olması sonucunda hayatını kaybeden Mete Okumuş'a ilişkin açıklaması 551
- 51.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, cezaevlerindeki protestoların devam ettiğine ilişkin açıklaması 551

- 52.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak-Ulubey yolunda gerçekleşen trafik kazasında hayatını kaybeden Ezgi Çetin'e ve yaralananlara, Banaz-Uşak yolunda trafik kazası geçiren Banaz İl Genel Meclisi Üyesi Erkan Aras'a, vefat eden Uşak ilinin Sivaslı ilçesinin Tatar kasabası Belediye Meclisi Üyesi Kemal Işık'a ilişkin açıklaması 560:561
- 53.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 575
- 54.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576
- 55.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576
- 56.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576:577
- 57.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Meclisin kapanacağı saatte 2024 buğday alım fiyatlarını açıklamasına ve yaptığı fiyat artışına ilişkin açıklaması 584
- 58.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, açıklanan buğday fiyatlarına ilişkin açıklaması 584:585
- 59.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 585
- 60.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kayyum meselesine ilişkin açıklaması 587:588
- 61.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, buğday fiyatına akşamın dokuz buçuğunda, onunda, sessizce yüzde 12 zam yapılmasının anlaşılabilir olmadığına ilişkin açıklaması 588
- 62.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, hububat ve buğday alımlarındaki taban fiyata yapılan ortalama yüzde 12'lik artışa ilişkin açıklaması 590:591
- 63.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 598
- 64.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 598:599
- 65.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hububat alım fiyatlarıyla ilgili Tarım Bakanlığından aldıkları bilgiye ilişkin açıklaması 599:600

66.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	600:601
67.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	601
68.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	606:607
69.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	624:625

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

500,502

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

500

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Trabzon'un Beşikdüzü ilçesi Muhtarlar Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

500

B) TEZKERELER

502

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Arnavutluk Meclisi Avrupa Birliği (AB) İşleri Komisyonu Başkanı Jorida Tabaku'nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 17/5/2024 tarih ve 27 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/883)

502

C) ÖNERGELER

503

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in Adalet Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 5 Haziran 2024 tarihinde, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 6 Haziran 2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları (4/56)

503

VI.- ÖNERİLER

505,528,532,535,560

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

505:527,528:532,532:534,
535

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Hekim Randevu Sistemi'ne ilişkin sorunların araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

505:511

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, yıkılma riski bulunan binalara yönelik önlemlerin tespit edilmesi, denetim sürecindeki aksaklıkların belirlenmesi, yaşanması muhtemel çökme hadiselerine ve depremlere karşı alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 511:518

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyım yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 518:527,528

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 31/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 528:532,532:534,535

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ 560

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 7 Haziran 2024 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi 560

VII.- SEÇİMLER 535

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM 535

1.- Adalet Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim 535

2.- Dilekçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim 535

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 535,544,551,561,577,585, 588,591,602,607,625

A) KANUN TEKLİFLERİ 535:543,544:550,551:559, 561:575,577:584,585:587, 588:590,591:598,602:606, 607:624,625:632,

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) 535:543,544:550,551:559, 561:575,577:584,585:587, 588:590,591:598,602:606, 607:624,625:632

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir’in, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir hayvan barınağıyla ilgili iddialara,

- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala’nın, Bursa ilinde bazı araziler için yapılan plan değişikliğine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya’nın cevabı (7/11754),
(7/11896)

633:636

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, açık maden ocaklarında çalışan işçilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır’ın cevabı (7/11924)

637:640

3.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre’nin, ülkemizdeki gayrimenkullerin yabancılara satılmasının desteklendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır’ın cevabı (7/12182)

641:643

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak yedi oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Gülizar Biçer Karaca, 5 Haziran Dünya Çevre Günü’nün anlam ve önemine ilişkin bir konuşma yaptı.

Tokat Milletvekili Mustafa Arslan, Tokat’a yapılan yatırımlara,
Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan, DEDAŞ’ın elektrik kesintilerine,
Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak ilinin sorunlarına,
İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez, Sıfır Atık Projesi’ne,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Mersin’de kurulacak olan balık çiftliklerine,

İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Silivri’de kadınların kullanımına açılmış bir plajın karma kullanıma geçirilmesi kararına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Kayseri’de eğitim uçuşu sırasında gerçekleşen kazada şehit olan Hava Pilot Albay Uğur Yıldız ile Hava Pilot Albay Gökhan Özen’e ve bu kazayla ilgili akıllarına takılan konuya,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, kurbanlık fiyatlarının en az yüzde 100 zamlandığına,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul,

Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır,

Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan;

5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Sıfır Atık Projesi’ne ve 5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Salihli’de çiftçilerden alınan sulama ücretine gelen zamma,

Bursa Milletvekili Emel Gözükara Durmaz, Sıfır Atık Projesi’ne, Türkiye Çevre Haftası’na ve 5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in mezuniyet genelgesine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, aile sağlık merkezlerinde çalışan grup elemanlarının sorunlarına,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, 5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne, Latmos’ta maden ruhsatlarının ve madencilik faaliyetlerindeki artışa,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya Şehir Hastanesinde işçilerin ücretlerini alamadıklarına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, 2022’de tuğgeneral olan bir tugay komutanıyla ilgili kamuoyunun beklediği cevaplara,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın’da çevre ve doğa kırımının sürdüğüne,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, görev nedeniyle deprem bölgesinde bulunup depremde yaşamını yitiren polislerin ve askerlerin şehit sayılmamasına,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, kayyum rejiminin demokrasiden, adaletten ve hukuktan çıkmak olduğuna,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya, Şişli Kuştepe ve Mahmut Şevket Paşa Mahallelerinin imar ve tapu problemlerine,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, 1 Haziranda Tekirdağ'ın Marmaraereğlisi ilçesinde yakıt yükleme sırasında tankerden denize sızan mazotun yol açtığı kirliliğe,

İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen, uyuşturucu sorununun İzmir Torbalı'da bir aileye felaket getirdiğine,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, Konya Çevre Yolu Projesi'ne,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, hem Burdur'a hem Bucak ilçesine içme suyu barajı istediklerine,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde servislerin kaldırılacak olmasına,

İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın, Boğaziçi Üniversitesinde kayyum Rektörün toplu mezuniyet törenini yasaklamasına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, asgari ücrette mutlak surette artışa gidilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Anayasa Mahkemesinin 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de 108 konuda verdiği iptal kararına ve gerekçesine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine, Cumhurbaşkanının yürütme ve yasama yetkisinin yanında yargı yetkisini de neredeyse kendi tekeline aldığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisini yasama yetkisine sahip çıkmaya davet ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne, ÇED raporlarıyla doğal alanların en fazla katledildiği dönemin bu iktidar dönemi olduğuna, dosyası bu kadar kabarık bir kişinin aday olmasına DEM Grubunun ve Yüksek Seçim Kurulunun bağlı olduğu iktidarın nasıl müsaade ettiklerine, burada artık iyi niyetli bir yaklaşım beklemektense “Acaba bu tiyatro mudur?” sorusunun çok net akla geldiğine, bu hadiseye bağlı olarak dün Meclis kürsüsünün işgal edilmesine ve bir daha böyle bir teşebbüs olduğu takdirde İYİ Parti Grubu olarak buna müsaade etmeyeceklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Zonguldak'ta maden ocağında meydana gelen kazada hayatını kaybeden Tefik Soy'a, İsrail'in 7 Ekimden beri Filistin'de katliam yapmaya devam ettiğine, Filistin'i tanıyan ülke sayısı 147'ye ulaştığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dün tanıtımı yapılan “Kuşatma; Habercilerin Kaleminden Gazze Ablukası” adlı kitaba, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne, Türkiye Çölleşme Hassasiyet Haritası'na ve çölleşmeyle mücadeleyle,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Hakkâri Belediyesinin önünü gösteren bir fotoğrafla konuşmasına başlamak istediğine ve bu fotoğrafın ifade ettiklerine, Hakkâri Belediye Eş Başkanı Mehmet Sıddık Akış'ın bugünkü duruşmasına, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'i polisin tartaklamasına, iktidarın ilk sandık önlere konulduğunda Hilvan'daki akıbeti yaşayacağına, dün Parlamentoda demokratik protesto haklarını kullandıklarına, AKP Grubunun muhalefete karşı tutumlarına ve Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın dün sarf ettiği cinsiyetçi sözlerin videoya yansdığına, bir önceki Halfeti kayyumu Şeref Albayrak'ın attığı “tweet”e ve yeni reformlar yapacağını söyleyenlerin nasıl reform yapacaklarına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne, Cumhurbaşkanının dün Kabine toplantısından sonra çizdiği pembe tabloya ve Mehmet Şimşek'in bugünkü açıklamalarına, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak emeklinin ve işçinin sorunları çözülmeden Meclisin tatile girmesini istemediklerine, Anayasa Mahkemesinin Millî Saraylarla ilgili Cumhurbaşkanlığı

kararnamesini iptal etmesine ve Meclisin önemine, kamu bankalarının Demirörenden sonra Ayhan Bora Kaplan'ın paravan şirketine de kredi vermesine, Boğaziçi Üniversitesindeki mezuniyet töreni yasağına ve "tasarruf" diyerek mezuniyet törenlerini çok gören iktidarın özel uçaklarla evine, Kıbrıs'a ve Almanya'ya gitmesine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne, Çevre Haftası'na ve Sıfır Atık Projesi'ne, 6 Şubat depremi sonrasında 74 bin ailenin yuvalarına kavuştuğuna, hedeflerinin yıl sonuna kadar 200 bin konutu hak sahipleriyle buluşturmak ve temel yaklaşımlarının afetlere karşı dirençli şehirler inşa etme olduğuna, Cumhurbaşkanının Kabine toplantısı sonrası açıklama yapmasıyla ilgili kullanılan "Meclise bu anlamda bir saygısızlık." ifadesine, Anayasa Mahkemesi iptallerinin usule ilişkin olarak yapılan değerlendirmeler olduğuna ve AK PARTİ'nin demokrasi anlayışına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun, 2 Haziran Ahmed Arif ile 3 Haziran Nazım Hikmet'in ölüm yıl dönümlerine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Kuzey Makedonya Üsküp'te yapılacak olan Türk tiyatrosuna ve CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in bölgeye ilgisinin Üsküplüleri mutlu ettiğine,

İstanbul Milletvekili Elif Esen, Sıddık Akış'ın yerine kayyum atanmasına,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, bilimsel ve laik eğitimin önemine,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, üreticinin hem günlerce Toprak Mahsulleri Ofisinin önünde sıra beklediğine hem de malını kaç liradan alacağını bilmediğine,

Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır, Mersin'deki üreticilerin sorunlarına,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, çiftçilerin buğday taban fiyatının açıklanmasını beklediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşma sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli Acıpayam ilçesi Akalan, Çakır, Kelekçi, Benlik, Hacıkurtlar, Akşar, Olukbaşı, Kuzören ve Eskiköy Mahalle Muhtarlarına "Hoş geldiniz." denildi.

Saadet Partisi Grubunun, 5/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, kurumsal aboneliklerin iptali ve resmî ilanlarla ilgili kısıtlamalara gidilmesi sonucunda

yerel basının yaşadığı ekonomik sıkıntılarının uzun vadede ortaya çıkaracağı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 28/5/2024 tarihinde Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 19 milletvekili tarafından, artan kira ücretleri sebebiyle meydana gelen mağduriyetlerin giderilmesi ve konut kiralalarında uygulanan yüzde 25 zam sınırının devam edebilmesi için yapıcı çözümler üretilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 5/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 5 Haziran 2015'te HDP'nin Diyarbakır mitinginde IŞİD tarafından düzenlenen saldırının bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 5/6/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki yüksek enflasyonun neden olduğu toplumsal tahribatın araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 5 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

CHP Grubuna ait olup boş bulunan:

İçişleri Komisyonu üyeliğine İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğine Antalya Milletvekili Aykut Kaya,

Dilekçe Komisyonu üyeliğine Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu,

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerine Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ile Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı,

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğine Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu,

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasına alınan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 125) görüşmelerine başlanarak birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara;

5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, emeklilerin bayram ikramiyesiyle birlikte maaşlarının da yatmasını beklediğine,

Konya Milletvekili Konur Alp Koçak, Gümülçine’de faaliyette bulunan Batı Trakya Fenerbahçeliler Kültür ve Spor Derneğinin ucube bir mahkeme kararıyla kapatılmasına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit;

Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül;

Meclise yakışmayacak ifadelerin kullanılmasının doğru olmadığına,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’e yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük’ün 161’inci maddesinin uygulanmasını AK PARTİ Grubu olarak talep ettiklerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Genel Başkanlar hakkında temiz dil kullanılması gerektiğine ve Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’in tutanaklara geçen o sözlerini geri aldıklarına,

Yalova Milletvekili Tahsin Becan, Güney Çevre Yolu Projesi’ne,

Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı, Halk Bankasının kullanılan kredilerin limitlerinin artırılması gerekçesiyle hesap sahiplerinden yüklü miktarda para aldığına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, KYK yurtlarında yaşanan öğrenci intiharlarına,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Sağlık Bakanının tüm sağlık raporlarıyla ilgili cuma günü yayımladığı genelgeye ve Turizm Bakanından Kars’ın 2024 Türkiye Kültür Yolu Festivali’ne dâhil edilmesini beklediklerine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Hakkâri Belediyesine kayyum atanmasına,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, İsrail’in Gazze-Refah hattında büyük bir soykırım yürüttüğüne ve Kayseri Milletvekili Hulusi Akar’ın cevaplamasını dilediği sorulara,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, deprem bölgesindeki sorunlara, 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesine ve deprem bölgesine Silahlı Kuvvetlerin geç gelmesi konusunda bir araştırma yapıp yapılmadığına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay'da zamanında ve yeterli ilaçlama yapılmaması nedeniyle hastalıkların kol gezdiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan, Hakkâri halkıyla birlikte tüm bölgede her zaman ayaküstünde olacaklarına,

Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar, Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya;

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi;

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, yaptığı açıklaması sırasında kullandığı "nokta nokta" ifadesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Türkan Elçi, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 6 Haziran 2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.50'de birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

TBMM Başkanı Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 149

6.06.2024 Perşembe

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Milletlerarası Andlaşma)

1.- İKÖ Kadının İlerlemesi Teşkilatı Tüzüğüne ve Çekinceye Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 6.06.2024) (Gelen evrak numarası: 1440315)

Rapor

1.- Ankara Milletvekilleri Ömer İleri ve Zeynep Yıldız ile 115 Milletvekilinin Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2162) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 126) (Dağıtma tarihi: 6.06.2024) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, bir savunma sanayii şirketiyle ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12381) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Savunma Sanayii Başkanlığı iştiraki olan şirketlerin bağımsız denetimine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12382) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.05.2024)

3.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 13 Mayıs 2024 tarihinde duyurulan Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12383) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

4.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12384) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

5.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12385) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

6.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, TMSF'ye devredilen şirketlerin 2022 ve 2023 yıllarında kamu kuruluşlarına yaptığı toplam bağış miktarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12386) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

7.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Yaşam Memnuniyet Araştırması'nda Diyarbakır ilinin yerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12387) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin karakolda ifade verdiği sırada yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12388) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12389) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu Y Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan iki mahkumun nakil taleplerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12390) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan iki mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12391) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12392) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12393) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, avukatlık mesleğini ifa ederken vatandaşlıktan çıkarılan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12394) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

15.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bir kuryenin öldürüldüğü olaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12395) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kapalı Cezaevinde bulunan iki mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12396) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hakkında yurt dışına çıkış yasağı bulunan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12397) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde başlatılan yeni bir uygulamaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12398) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12399) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ereğli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12400) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12401) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12402) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12403) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 1 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infazının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12404) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023'te Yayladağı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun ölümüne ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12405) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12406) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12407) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12408) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, geri gönderme merkezinde tutulan bir yabancıya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12409) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12410) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe 1 Nolu Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12411) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12412) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12413) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 8 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12414) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

35.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12415) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

36.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12416) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

37.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12417) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

38.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Afyon T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12418) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12419) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hakkından yararlanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12420) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

41.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Afyon T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hastaneye sevk edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12421) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

42.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Buca Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12422) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

43.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerdeki engelli vatandaşların yaşadıkları sorunlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12423) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın evde bakım ücretinin kesileceği iddiasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12424) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

45.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, engelli bireylerin karşılaştıkları sorunlara ve sağlanan desteklere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12425) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

46.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak'ta taşınmalı eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12426) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

47.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 2020-2024 yılları arasında Erzurum'da işlenen kadın cinayetlerine ve alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12427) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

48.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, otizmli kişilere ve ailelerine sağlanan rehberlik hizmetlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12428) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

49.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, İŞKUR'un Hilvan Kaymakamlığına işçi alımı için açtığı ilana ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12429) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

50.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 8 Eylül 1999 tarihinden sonra işe girenlere kademeli emeklilik hakkı sağlanması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12430) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

51.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Bağ-Kur emeklilik prim günü sayısının düşürülmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12431) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

52.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, 1. derecedeki kamu görevlilerine 3600 ek gösterge verilmesine yönelik düzenlemeye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12432) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

53.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul'un Adalar ilçesinde yer alan Martha Koyu'nun kiralınmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12433) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

54.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, Hatay'ın Samandağ ilçesinde beton santrali yapılması planlanan bir bölge için ÇED gerekli değil kararı alındığı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12434) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

55.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Fethiye ilçesine bağlı Göcek Mahallesi'ndeki sahil yolunda yapılan tadilat nedeniyle tekne sahiplerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12435) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

56.- Diyarbakır Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Diyarbakır ilinde su temini konusunda yaşanan sorunlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12436) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

57.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Çörlen Yaylası'nın korunmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12437) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

58.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Ergene Havzası'nda yaşanan kirliliğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12438) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

59.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç Dora'nın, İranlı bir devlet adamının katıldığı bir kitap fuarında yaptığı açıklamalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12439) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hakkında yurt dışına çıkış yasağı bulunan bir kişiye ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12440) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

61.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12441) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

62.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Rusya'nın ülkemiz üzerinden AB'ye petrol satışı yaptığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12442) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

63.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'da borçları nedeniyle elektrikleri kesilen vatandaşlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12443) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

64.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Geyikdere köyünün elektrik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12444) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

65.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Bakanlık tarafından özel uçak kullanım hakkı verilen takım ve federasyonlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12445) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

66.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, A Milli Kadın Voleybol Takımının THY'nin tarifeli uçağı ile seyahat etmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12446) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

67.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, 2018'den bu yana kamu kurumlarının satın aldığı ve kiraladığı araçların maliyetine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12447) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

68.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Kamuda Tasarruf Paketi kapsamındaki uygulamalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12448) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

69.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, esnafların bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12449) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

70.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, eczacıların ilaç geri ödeme sisteminde yaşadığı sorunlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12450) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

71.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir özel bankanın mobil uygulamasındaki güvenlik açığı nedeniyle müşterilerinin mağdur olduğu iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12451) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

72.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, esnafların bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12452) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

73.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, birden fazla konutu olanlardan alınacak vergi miktarının artırılacağı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12453) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

74.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinde ticari faaliyet gösteren yabancı uyruklu kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12454) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

75.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, bankalara kredi borcu olan vatandaşların sayısındaki artışa ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12455) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

76.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 2020'den bu yana vergi muafiyet ve istisnalarından yararlanan şirketlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12456) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

77.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 2020 yılından bu yana Erzurum'da tahsil edilen vergi miktarına ve vergi mükellefleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12457) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

78.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir film festivalinde yasaklanan belgesel gösterimine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12458) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin karakolda ifade verdiği sırada yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12459) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, dolandırılan bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12460) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

81.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerdeki engelli vatandaşların yaşadıkları sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12461) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın darp edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12462) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

83.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, bir belediyenin borçlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12463) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2024)

84.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yabancı uyruklu işletme, iş yeri ve firma sahibi kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12464) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

85.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta taşımali eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12465) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

86.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, son 5 yılda bireysel silahlanmaya dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12466) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, geri gönderme merkezinde tutulan bir yabancıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12467) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

88.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bazı dernek ve vakıfların yurt dışından fon ödemeleri aldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12468) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

89.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Geyikdere köyünün ulaşım ve altyapı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12469) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12470) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

91.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, seçmeli Kürtçe dersleri ile ilgili yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12471) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

92.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeline ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12472) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

93.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta taşımali eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12473) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

94.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, otizmli bireylere yönelik kamuya ait eğitim merkezlerinin artırılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12474) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

95.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, genç nüfusun tarıma yönlendirilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12475) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

96.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Osmangazi ilçesine bağlı Adalet Mahallesi'nde bulunan spor tesisinin işletmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12476) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

97.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesinde görevli bir öğretim üyesinin iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12477) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

98.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman'da eğitim-öğretimde yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12478) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

99.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı'da görülen kanser vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12479) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

100.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesi psikiyatri servisinde meydana gelen bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12480) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

101.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, özel muayenehanesi olan hekimler için uygulanan ameliyat kotasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12481) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

102.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, radyoterapi teknikerlerinin görev tanımları dışında çalıştırılmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12482) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

103.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Devlet Hastanesinde bulunan bazı tıbbi cihazların atıl durumda bekletildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12483) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

104.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesi psikiyatri servisinde meydana gelen bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12484) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

105.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, sürekli glukoz izlem sisteminin Sağlık Uygulama Tebliği kapsamına alınması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12485) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

106.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, son iki yıl içerisinde istifa eden doktorlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12486) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

107.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Sağlık Bilgi Sistemleri Teknikerliği bölümü mezunu atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12487) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

108.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır ilinde kanser tedavisinde kullanılan cihaz, ekipman ve bu alanda uzmanlaşmış doktor sayısının artırılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12488) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

109.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay ilinde KOSGEB tarafından verilen destek ve kredilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12489) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

110.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, son 10 yılda Tunceli'de gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12490) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

111.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, zeytinyağı ihracatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12491) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

112.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, yabancı uyruklu çobanların sınır dışı edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12492) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

113.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12493) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

114.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yasaklı ilaç kalıntısı olan bazı tarım ürünlerinin iç pazarda satışa sunulduğu iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12494) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

115.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da bulunan Avlan Gölü'nün kurumasının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12495) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

116.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine bağlı Çaybaşı, Cabe ve Çalıklar mahallelerinin sulama suyu ihtiyacına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12496) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

117.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, ithal edilen canlı hayvan ve karkas etlerdeki salmonella varlığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12497) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

118.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Rusya'nın ülkemiz üzerinden AB'ye petrol satışı yaptığı iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12498) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

119.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, esnafın bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12499) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

120.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12500) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

121.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Balıkesir Merkez Havaalanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12501) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

122.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Kocaeli Cengiz Topel Havaalanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12502) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

123.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Uşak Havaalanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12503) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

124.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Çanakkale Gökçeada Havaalanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12504) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

125.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, TÜRASAŞ Eskişehir Bölge Müdürlüğünde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12505) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

126.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, GSM operatörlerinin sunduğu mobil internet paketlerinin çok hızlı tükenmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12506) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

127.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta taşınmalı eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12507) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

128.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12508) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

129.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, DHMİ'nin yap-işlet-devret projelerindeki yolcu garantilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12509) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

130.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Isparta-Antalya yolu ile Isparta-Konya yolunun yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12510) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

131.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri-Pınarbaşı Karayolu üzerindeki bir yol ayırımında bulunan alt geçitte iyileştirme yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12511) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

132.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl-Yamaç grup köy yolunda meydana gelen çökmeye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12512) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ile Savunma Sanayi Başkanlığının bağlı ortaklıkları ve iştiraklerine yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11653)

2.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, Cumhurbaşkanı başkanışmanı tarafından yapılan bir sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11654)

3.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Cumhurbaşkanlığı envanterine kayıtlı uçak, helikopter ve araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11655)

4.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, eski bir Cumhurbaşkanı'nın evinden çıktığı iddia edilen rapora ilişkin yazılı soru önergesi (7/11657)

5.- Tekirdağ Milletvekili Cem Aşar'ın, 31 Mart 2024 Mahalli İdareler Seçim kampanyalarında çalıştığı iddia edilen kamu personeline ve yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11658)

6.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının açıkladığı 2023 yılı vekaletle kurban kesim bedeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/11659)

7.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Diyanet İşleri Başkanlığının 2024-2028 dönemi stratejik planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11818)

8.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, kamu personeli istihdamında mülakat uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11819)

9.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Diyanet İşleri Başkanlığı heyetinin İskandinav ülkeleri ziyaretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11820)

10.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, yerel basın kuruluşlarının sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11821)

11.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle kurulan kurum ve kurullar ile kamuda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11823)

Adalet Bakanlığı

12.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, eski bir Cumhurbaşkanı'nın evinden çıktığı iddia edilen rapora ilişkin yazılı soru önergesi (7/11660)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 4 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/11661)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç edilen bir kişinin göreve iade edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11662)

15.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2015-2024 yılları arasında Türkiye'den AİHM'e yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11663)

16.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun Adliye Binası inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11664)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, son 2 yılda borcu sebebiyle cezaevinde bulunan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11665)

18.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, Bakanlık bünyesinde gerçekleştirilen görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11666)

19.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, sürekli hastalık ve kocama gerekçesiyle Cumhurbaşkanı tarafından bazı mahkumların cezasının kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11667)

20.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, sürekli hastalık ve kocama gerekçesiyle Cumhurbaşkanı tarafından bazı mahkumların cezasının kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11668)

21.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, 2003-2023 yılları arasında inşa edilen adliye ve cezaevi binalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11669)

22.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa Adliyesine yapılacak ek binanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11670)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ümraniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir kişinin adil yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11671)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kütahya T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11672)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11673)

26.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir hayvan barınağı ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11674)

27.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, CMK ücret tarifesinde yapılan güncellemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11675)

28.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, tutuklu yargılanan eski bir milletvekiline ilişkin yazılı soru önergesi (7/11825)

29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11826)

30.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında yapılan kayıp başvurularına ve hayatını kaybedip kimliği tespit edilemeyen vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11827)

31.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun hak ihlallerine maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11828)

32.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, tutuklu ve hükümlü gazeteci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11829)

33.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, bulunduğu cezaevinden başka bir cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11830)

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, son 10 yılda AİHM'in Türkiye aleyhine verdiği hak ihlali kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11831)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tutuklu yargılanan bir grup protestocuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11832)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tutuklu bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11833)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11834)

38.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11835)

39.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11836)

40.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11837)

41.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11838)

42.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, hakkında soruşturma ve kovuşturma yürütülen gazetecilere ve faili meçhul cinayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11839)

43.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Karabük T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11840)

44.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11841)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, avukatlık mesleğini ifa ederken vatandaşlıktan çıkarılan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11842)

46.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yıl içerisinde kasten insan öldürme ve uyuşturucu ticareti suçundan hüküm giymiş kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11843)

47.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 1 Ağustos 2014- 1 Temmuz 2021 tarihleri arasında gerçekleşen kadın cinayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11844)

48.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2022 yılından itibaren işlenen kadın cinayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11845)

49.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11846)

50.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, isteği dışında Erzincan Cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11847)

51.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, isteği dışında Erzincan Cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11848)

52.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, isteği dışında Erzincan Cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11849)

53.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, isteği dışında Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11850)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

54.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 2023'te Kahramanmaraş ve Hatay'da gerçekleşen depremler sonrasında kayıp durumda olan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11676)

55.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, kimlik belgesi olmayan veya vatansız kişi kimlik belgesi verilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11677)

56.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye ilinde evde bakım yardımı alan kişi sayısına ve çocuklu ailelere yapılan destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11678)

57.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası kaybolan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11679)

58.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, çocuk istismarı vakalarını önlemek için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11680)

59.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yoksulluk sınırının altında bulunan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11681)

60.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, çocuklara yönelik işlenen suçlara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11851)

61.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, yabancı uyruklu bir mültecinin sığınma başvurusuna ve geri gönderme merkezinde kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11852)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye verilen evde bakım yardımının kesilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11853)

63.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, otizmli bireylere sosyal, ekonomik ve psikolojik destek sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11854)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

64.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Çankırı Belediyesi hakkında bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11682)

65.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kayıt dışı istihdam oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11683)

66.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye ilinde 6 Şubat 2023 tarihi öncesi ve sonrasında işsizlik ödeneğine başvuranların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11684)

67.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Tip 1 diyabet sensörlerinin SGK tarafından karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11685)

68.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 2016'dan bu yana çalışma izni verilen yabancı uyruklu kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11686)

69.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, uzman çavuşların kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11687)

70.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana ilindeki işsizlik ve istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11688)

71.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, 2000-2002 yılları arasında mezun olan astsubay ve polislerin sivil okullarda aldıkları eğitim için borçlanma taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11689)

72.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kabin memurlarının özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11690)

73.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2024 yılında Burdur ilindeki işsizlik oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11691)

74.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, iş kazaları nedeni ile hayatını kaybeden işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11855)

75.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, glukoz ölçüm sensörlerinin SGK kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11856)

76.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 1 Kasım 2023 tarihinde çalıştığı inşaatla hayatını kaybeden bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11857)

77.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, açık maden ocaklarında çalışan işçilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11858)

78.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, engelli bireylerin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11859)

79.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan mühendislik mezunu işçi personelin mühendis kadrosuna geçirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11860)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

80.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul'da yaşanan hava kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11692)

81.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, bir şirketin İstanbul ilinin Çatalca ilçesindeki maden sahasını genişletme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11693)

82.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihinden bu yana Hatay ilinde ÇED raporu verilmeksizin açılan maden ve taş ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11694)

83.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'da yer alan Değirmenbaşı Konaklasız Orman Parkı'nın Fethiye Belediyesine devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11695)

84.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Aybastı ve Korgan ilçeleri sınırında maden arama çalışması yapıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11696)

85.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da maden arama çalışmaları için kesilen ağaçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11697)

86.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, Ay Yıldız Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11698)

87.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'da yer alan İztuzu Plajı'nın işletmesinin Muğla Büyükşehir Belediyesine devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11699)

88.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, İstanbul'un Sarıyer ilçesine bağlı Kısırkaya köyündeki alanın Milli Savunma Bakanlığına tahsis edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11700)

89.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, 5 Nisan 2024 tarihinde Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde meydana gelen nitrik asit salınımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11701)

90.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası Osmaniye ilinde rezerv alan planlaması yapılıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11702)

91.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Kırşehir ve Nevşehir illerindeki maden arama faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11703)

92.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul'da okul yapılması için bağışlanan bir araziye bir vakıf üniversitesi tarafından hastane yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11704)

93.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Batman Çayı'nda yaşanan kirliliğin önlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11705)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bir fabrikanın sebep olduğu kimyasal sızıntıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11706)

95.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, depremzedeler için yapılacak konutların ödeme koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11707)

96.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Hatay ilinde rezerv yapı alanı ilan edilen alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11708)

97.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, yabancılara satılan taşınmazlar ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11709)

98.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı Belediyesine ait bir hesaba bloke konulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11861)

99.- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, Diyarbakır'ın köylerinde inşa edilecek deprem konutlarının maliyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11862)

100.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa'da organize sanayi bölgesi kurulması planlandığı için imar planı değiştirilen bir bölgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11863)

101.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bakanlık tarafından Bursa'daki hava kirliliğini azaltmak için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11864)

102.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da 7261 ve 442 sayılı kanunların belirli maddeleri uyarınca dağıtılan köy arsalarına ev yapamayan hak sahiplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11865)

103.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'e ilişkin yazılı soru önergesi (7/11866)

104.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ili Karabörk ilçesinde bulunan bir taş ocağının çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11867)

105.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'un Adalar ilçesinde yer alan ve 1. derece sit alanı olan Martha Koyu'nun imara açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11868)

Dışişleri Bakanlığı

106.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, İstanbul'da bir motosikletli kuryenin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11710)

107.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Bakanlık ile Avrupa Birliği arasında Suriyeli sığınmacıların eğitimi için yapılan bir projeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11711)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

108.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11712)

109.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen ticarethane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11713)

110.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen tarımsal abone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11714)

111.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen sanayi tipi işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11715)

112.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen ticarethane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11716)

113.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen tarımsal abone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11717)

114.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11718)

115.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen sanayi tipi işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11719)

116.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen ticarethane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11720)

117.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun yaylalarındaki elektrik aboneliği sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11721)

118.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen sanayi tipi işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11722)

119.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, ülke genelinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11723)

120.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle elektriği kesilen hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11724)

121.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen ticarethane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11725)

122.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde faaliyet gösteren maden ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11726)

123.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde 2022'den bu yana borcu nedeniyle doğalgazı kesilen sanayi tipi işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11727)

124.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da maden arama çalışmaları için kesilen ağaçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11728)

125.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Aybastı ve Korgan ilçeleri sınırında maden arama çalışması yapıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11729)

126.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, TPAO işçilerinin maaşlarına ve fazla mesai ücretlerinin ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11730)

127.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde yaşanan elektrik kesintisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11731)

128.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, TPAO Filyos Limanı İşletmesiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11732)

129.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Akkuyu Nükleer Santraliyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11869)

130.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde bulunan altın madeninde yaşanan toprak kaymasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11870)

131.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilindeki rüzgar enerjisi yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11871)

132.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilindeki güneş enerjisi yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11872)

133.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Şebinkarahisar ilçesinde bulunan bir semte doğalgaz altyapısı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11873)

134.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da enerji ihtisas bölgesi ilan edilen bir alana ilişkin yazılı soru önergesi (7/11874)

135.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Kışla Mahallesi'ndeki elektrik kesintisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11875)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

136.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Yozgat Şehir Stadyumu inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11733)

137.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KYK yurtlarındaki fiziki yetersizliklere ve çeşitli sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11734)

138.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Bakanlığa bağlı birimlerde işçi statüsünde görev yapan personelin alan dışı görevlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11876)

139.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11877)

140.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11878)

141.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11879)

142.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11880)

143.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, TFF 2. Lig Beyaz Grup'taki bir futbol müsabakasına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11881)

144.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11882)

145.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta oynanan son 5 haftanın maçlarının incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11883)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

146.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Cumhurbaşkanlığına ait araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11735)

147.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, başka kurumlarda memur olarak görev yapan eğitim fakültesinden mezun veya pedagojik formasyonu olan öğretmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11736)

148.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, mali müşavirlerin iş yükünün azaltılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11737)

149.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, 2002'den bu yana Adana'daki kredi ve kredi kartı kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11738)

150.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, ekonomik programlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11739)

151.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kredi kartı kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11740)

152.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kamu sektörünün 2002 yılından bu yana gerçekleştirdiği dış borçlanmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11741)

153.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türkiye genelinde 2002'den bu yana kullanılan kredilerin miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11742)

154.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli ilinde 2002'den bu yana kullanılan kredilerin miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11743)

155.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Uşak ilinde 2002'den bu yana kullanılan kredilerin miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11744)

İçişleri Bakanlığı

156.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun yaylalarındaki elektrik aboneliği sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11745)

157.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11746)

158.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Borçka-Hopa yolunun bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11747)

159.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, uluslararası koruma statüsüne sahip çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11748)

160.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, kimlik belgesi olmayan veya vatansız kişi kimlik belgesi verilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11749)

161.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, İstanbul'da hayatını kaybeden bir kız çocuğunun ve annesinin Türk kimliği sahibi olmamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11750)

162.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, İstanbul'da bir okulda öğrencisi tarafından öldürülen bir okul müdürüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/11751)

163.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya ilinde gözaltına alınan bir kişiye kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11752)

164.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, 1 Mart 2024 tarihinde İstanbul'un Eyüpsultan ilçesinde yaşanan ölümlü kazaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11753)

165.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kabin memurlarına yeşil pasaport hakkı tanınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11755)

166.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002-2024 yılları arasında yaşanan polis intiharlarına ve istifa eden polislerle ilişkin yazılı soru önergesi (7/11756)

167.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, tutuklu yargılanan eski bir milletvekiline ilişkin yazılı soru önergesi (7/11884)

168.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bazı öğrencilerin kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce aranarak tehdit edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11885)

169.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizde vatandaşlık kazanan yabancı uyruklu suç örgütü liderlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11886)

170.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizde vatandaşlık kazanan yabancı uyruklu uyuşturucu tacirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11887)

171.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, son 10 yılda uyuşturucu ile mücadele kapsamında yapılan operasyonlarda yakalanan kişiler ile ilgili bazı istatistiklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11888)

172.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Osmangazi ilçesinde emniyet personeli tarafından esnafa uygulanan idari para cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11889)

173.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, bir vakfın eski başkanının öldürüldüğü olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11890)

174.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir eyleme yapılan polis müdahalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11891)

175.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, gözaltına alınan bir kişiye kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11892)

176.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, avukatlık mesleğini ifa ederken vatandaşlıktan çıkarılan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11893)

177.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülke genelinde son 5 yılda parklarda yaşanan yaralama ve ölüm olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11894)

178.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2019'dan bu yana ülkelere gönüllü geri dönüş yaptıktan sonra Türkiye'ye geri gelen yabancılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11895)

179.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11897)

180.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2019-2024 yılları arasında Bakanlık tarafından büyükşehir belediyelerine yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11898)

181.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, ihtiyati tedbir uygulanan pasaportlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11899)

182.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bir suç örgütüyle bağlantılı oldukları iddia edilen kamu görevlilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11900)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

183.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Altınhisar ilçesinde yürütülen Kınık Höyük kazısı çalışmalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11757)

184.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Şebinkarahisar Hz. Meryem Manastırı ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11758)

185.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun Kültür Merkezi Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11759)

186.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, bazı otellerin milliyet farkı adı altında Türk müşterilerden daha fazla ücret almalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11760)

187.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, bazı otellerin milliyet farkı adı altında Türk müşterilerden daha fazla ücret almalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11761)

188.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, bazı otellerin milliyet farkı adı altında Türk müşterilerden daha fazla ücret almalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11901)

189.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, bir otelin milliyet farkı adı altında Türk müşterilerden daha fazla ücret almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11902)

190.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğünün Erzurum Bölge Müdürlüğüne bağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11903)

Milli Eğitim Bakanlığı

191.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli müfredat taslağının hazırlanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11762)

192.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 2024-2028 Stratejik Planı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/11763)

193.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, İstanbul'da bir lisede özel güvenlik görevlisi olarak çalışan kişiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11764)

194.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan 4D'li sağlık personellerine kadro verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11765)

195.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11766)

196.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilindeki bir okulda öğrenciler arasında yaşanan darp olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11767)

197.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, ülkemizde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11768)

198.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Bakanlık ile Avrupa Birliği arasında Suriyeli çocukların eğitimi için yapılan bir projeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11769)

199.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, özel okullarda ve kamuda çalışan öğretmenler arasındaki maaş farklarının eşitlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11770)

200.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 2024 yılı için yirmi bin öğretmen atamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11771)

201.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11904)

202.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, bir öğretmenin sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11905)

203.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, öğretmen atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11906)

204.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kürtçe öğretmeni atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11907)

205.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, bir öğretmenin sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11908)

206.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, öğretmen atamalarına ve yeni müfredat modeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/11909)

207.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir öğretmenin sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11910)

208.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'daki bir okulda uygulanan ikili eğitim sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11911)

209.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, engelli mülteci çocukların eğitimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11912)

210.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul ili Avcılar ilçesinde bulunan bir lisede yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11913)

Milli Savunma Bakanlığı

211.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ile Savunma Sanayi Başkanlığının bağlı ortaklıkları ve iştiraklerine yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11772)

212.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir askeri birlikte çekilen videoya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11914)

Sağlık Bakanlığı

213.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 4 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/11773)

214.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, akciğer nakli bekleyen hastalara ve nakil merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11774)

215.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde kan merkezi bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11775)

216.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, son beş yılda aşı reddi yapan kişiler nedeniyle artan bulaşıcı hastalıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11776)

217.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, aile dış hekimliği uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11777)

218.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili ve ilçelerinden başka illerdeki hastanelere sevk edilen hastalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11778)

219.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, akciğer nakli bekleyen hastalara ve nakil merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11779)

220.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ülke genelinde doku ve organ nakli bekleyen hasta sayısı ile nakil merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11780)

221.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, sağlık çalışanlarının ek mesai ücretlerinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11781)

222.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2023 yılından bu yana görülen kızamık vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11782)

223.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin Muş'ta görev yaptığı yerden nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11783)

224.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Kars Digor Devlet Hastanesinin doktor yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11784)

225.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinin doktor yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11785)

226.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, çölyak hastalarına yapılan yardımların iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11786)

227.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye verilen evde bakım yardımının kesilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11915)

228.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, son 5 yılda ısı etkisi ile meydana gelen ölümlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11916)

229.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022 yılından bu yana hastaneler ve sağlık personeliyle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11917)

230.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Merzifon Kara Mustafa Paşa Devlet Hastanesindeki mobbing iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11918)

231.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, hemşire istihdamının artırılmasına ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11919)

232.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, ülkemizdeki talasemi hastalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11920)

233.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, çölyak hastalığı ile mücadele için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11921)

234.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, engelli vatandaşlara sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11922)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

235.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülen projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11787)

236.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Giresun iline sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11788)

Tarım ve Orman Bakanlığı

237.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Türkiye'de bakımı, beslenmesi ve ticareti yasak olan ve resmi yetkililer tarafından el konulan hayvanların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11789)

238.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Koçarlı Adnan Menderes Sulama Birliği tarafından yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/11791)

239.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Aybastı ve Korgan ilçeleri sınırında maden arama çalışması yapılıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11793)

240.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun çeşitli ilçelerinde gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11794)

241.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık üreticilerine yapılan destek ödemelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11798)

242.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yaş çay alımını durdurduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11801)

243.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, kırmızı et ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11803)

244.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yasaklı ırk kategorisinde yer alan köpeklerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11805)

245.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, taklit ve taşış listesinin yayınlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11806)

246.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa'da organize sanayi bölgesi kurulması planlandığı için imar planı değiştirilen bir bölgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11926)

247.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ Şeker Fabrikası'nda çalışan bazı kişilerin sahte imza ile şeker satışı yaptığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11928)

248.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, kahverengi kokarcanın fındık üretimine verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11929)

249.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, ÇAYKUR'un 2024 yılı için belirlediği çay alım fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11930)

250.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, ÇAYKUR'un 2024 yılı için belirlediği çay alım fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11931)

Ticaret Bakanlığı

251.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, zeytinyağına getirilen ihracat yasağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11808)

252.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, restoran, lokanta ve kafelerde alınan servis ücretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11809)

253.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, esnafa kredi desteği sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11932)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

254.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'ın Bahçesaray ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11810)

255.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'ın Bahçesaray ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11811)

256.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın Bahçesaray ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11812)

257.- Van Milletvekili Sinan Çiftçiyürek'in, Van'ın Bahçesaray ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11813)

258.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Dört Yol-Hassa Otoyol ve Demiryolu Tüneli Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/11814)

259.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Görele-Çanakçı yolunun onarımı ile Kürtün bağlantı yolunun yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11815)

260.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Balıkesir Merkez Havalimanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11816)

261.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Muğla'nın Marmaris ve Fethiye ilçelerinin körfezlerinde biriken çamurun temizlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11933)

262.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ilinin Alucra ile Çamoluk ilçeleri arasındaki karayolunun onarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11934)

263.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, Van'ın Bahçesaray ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11935)

264.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Adana - Mersin arasındaki tren seferlerinin yüksek hızlı tren projesi nedeniyle durdurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11936)

265.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman'da yaya güvenliği için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11937)

6 Haziran 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyssa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, turizm ve sporun başkenti Antalya hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan’a aittir.

Buyurun Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan’ın, turizm ve sporun başkenti Antalya’ya ilişkin gündem dışı konuşması

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri; turizmin ve sporun başkenti Antalya’mızla ilgili şahsım adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve aziz Türk milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, güneşin ev sahibi olan kadim şehrimiz Antalya, ülkemizde onlarca iş koluyla doğrudan ve bir o kadarıyla da dolaylı ilişkisi bulunurken turizm sektörünün ve ülkemiz ekonomisinin lokomotif konumundadır. Eşsiz havası, masmavi denizi, kumsalları, kaliteli tesisleri, yemyeşil doğası ve dört mevsim turizm imkânı sunan, dünyanın ve Akdeniz’in en önemli turizm merkezlerinin başında olan Antalya’mız, 2023 yılında turizmde tüm zamanların rekorunu kırarak 16 milyon 84 bin 737 turiste ev sahipliği yapmıştır. 2023 yılında turizmde dünya 5’incisi olan ülkemiz, inaniyorum ki önümüzdeki birkaç yılda ilk 3’e girecektir. Türkiye’nin turizmden elde ettiği gelir 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,9 artarak 54 milyar 315 milyon 542 bin dolar olmuştur. Elde edilen bu turizm gelirinin 15,3 milyar dolarına Antalya’mız doğrudan katkı sağlamıştır. Turizmde 2024 yılına hızlı bir giriş yapan Antalya’mız, 1 Nisan-30 Nisan tarihleri arasında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 5 artışla şimdiden 1 milyon 60 bin turiste ev sahipliği yaparak tüm zamanların en iyi nisan ayına da imza atmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; buradan da anlaşılabacağı üzere, ülkemizin 2024 turizm gelir hedefi olan 60 milyar doların elde edilmesinde inaniyorum ki Antalya’mız büyük katkı sağlayacaktır. Ayrıca, ülkemizin ve Antalya’mızın turizminin gelişmesinde büyük emek ve katkı sağlayan kıymetli hemşehrimiz Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy Bey ve ekibi başta olmak üzere tüm turizm paydaşlarımıza ve emek verenlere teşekkürü bir borç biliyorum.

Değerli milletvekilleri, Antalya’mız her ne kadar deniz turizmiyle özdeşleşse de spor turizminde de önemli bir konumdadır. Spor turizminin dünyadaki büyüklüğünün 180 milyar dolar olduğunu göz önüne aldığımızda, Antalya’mız spor turizminden de önemli bir pay almaktadır. Özellikle spor turizminde Antalya’mız uygun iklim şartları ve dünya çapında bilinen nitelikli tesisleriyle futbolun yanı sıra diğer birçok spor dalında öncelikle tercih edilen marka bir şehirdir. Antalya’mıza Brezilya’dan Çin’e, Kanada’dan Japonya’ya kadar 80 farklı ülkeden gelen -ve devre arasında- 1.200’e yakın

takım kamp yapmaktadır. 2023-2024 spor sezonunda Antalya’ımızda 163 uluslararası, 287 ulusal organizasyon ve 87 spor kampı gerçekleşmiştir. Bu organizasyonlardan bazılarının isimlerini verecek olursak; “Runatolia Maratonu”, “IRONMAN”, “Judo Grand Slam”, “Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu etapları”, “Voleybol Şampiyonlar Ligi final müsabakaları”, “Sea to Sky Alanya Triatlonu”, “Tahtalı Run to Sky” ve “Ocean Man” yarışlarıdır. Bunun yanı sıra, on iki yıl aradan sonra, 18 farklı ülkede düzenlenen “Pro Golf Tour”a Antalya’ımız ev sahipliği yapmıştır ve aynı zamanda, çok önemli bir turizm geliri de golfte sağlanmaktadır. Son olarak, Mayıs 2024’te Voleybol Milletler Ligi Kadınlar ve Erkekler müsabakalarının ilk ayağı şehrimizde düzenlenmiş olup Milletler Ligi’nde ilk kez Erkek Millî Takımımız da yer almıştır.

Değerli milletvekilleri, Antalya’ımızın bir başka spor alanındaki başarısı da hiç şüphesiz ki ata sporumuz olan yağlı güreşlerimizdir. Antalya’ımızın hemen hemen tüm ilçelerinde yağlı güreşler düzenlenmektedir ve bunların içinde en eskisi Tarihî Elmalı Güreşleri’mizdir. Antalya’ımızın yağlı güreşe verdiği destek ve önem Tarihî Kırkpınar Yağlı Güreşleri’ndeki sonuçlarda da kendini göstermektedir. Minik boydan tozkoparana, deste küçükten baş altına, birçok boyda başarı elde eden genç pehlivanlarımızın yanı sıra, son yedi yılda başpehlivanlık final güreşi yapmaya hak kazanan 14 pehlivandan 11’i Antalya’ımızdan çıkmıştır. Son yıllarda Antalya’ımızın yetiştirdiği Osman Aynur, Mehmet Yeşil Yeşil, Ali Gürbüz, İsmail Balaban, Orhan Okulu ve Yusuf Can Zeybek gibi pehlivanlarımız Kırkpınar’da altın kemeri şehrimize getirmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime burada son verirken 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunları Şampiyonu Serikli hemşehrimiz İsmail Ogan’a, Recep Gürbüz’e Cengiz Elbeye’ye ve tüm rahmete kavuşan pehlivanlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum.

Antalya’ımızın turizmin ve sporun başkenti olarak ülkemize her zaman daha çok katkı sağlayacağına inanıyor, Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi ve kıymetli hemşehrilerimi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz talebi, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının sorunları hakkında söz talep eden Manisa Milletvekili Şenol Sunat’a aittir.

Buyurun Sayın Sunat. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat’ın, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; staj ve çıraklık sigortası mağduru kardeşlerimizin mağduriyetlerini dile getirmek üzere gündem dışı söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, staj ve çıraklık sigortası mağdurları, eğitim sürecinde mesleki deneyim kazanmak amacıyla gençlik yıllarında staj ve çıraklık yapan kardeşlerimizdir. Bu vatandaşlarımız staj ve çıraklık dönemlerinde sigortalı sayılmadıkları için emeklilik hakları açısından ciddi mağduriyetler yaşamakta, emeklilik için gerekli olan prim gün sayısını doldurmakta zorlanmaktadır. Erken yaşta emeklilik düzenlemesinde, staj ve çıraklıkla başlayan çalışma hayatında staj ve çıraklıkta geçen sürelerin hesaplama dâhil edilmemesi, primlerinin ödenmesine rağmen bu kişilerin emeklilikten faydalanmaması mağduriyetini ortaya çıkırmıştır. Bu durum hem çalışma hayatına erken yaşlarda başlayan gençlerimizi hem de mesleki eğitimlerini tamamlamak isteyen vatandaşlarımızı mağdur etmektedir.

Değerli milletvekilleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda stajyer ve çırakların sadece iş kazası ve meslek hastalıkları sigortasına tabi olduğu hükmü yer almaktadır; mağduriyetin temelini oluşturan kısım da tam olarak bu noktadadır. Ayrıca birçok işveren stajyer ve çırakları düşük maliyette çalıştırmanın bir yolu olarak görmekte ve bu gençleri uzun çalışma saatlerine tabi tutmaktadırlar. Bu mağduriyetle ilgili 2022 yılı Aralık ayında eski Çalışma Bakanı Sayın Vedat Bilgin'in "Güncellemeyi yapıyoruz." söylemi ortada kalmıştır. Neyi, neden güncellediğini hâlâ anlayamadığımız eski Bakan giderken arkasında 250 bin kişiyi ilgilendiren güncel bir mağduriyet bırakmıştır. Staj ve çıraklık sigortası mağdurları sorunu o günden itibaren gündemde olmasına rağmen bu konuda somut bir çözüm maalesef üretilmemiştir. Hükümet gençlerin eğitim süreçlerinde emeklilik haklarını kaybetmelerine sebep olan bu durumu görmezden geldi; dernek başkanlarına randevu dahi verilmedi, dertleri dinlenmedi. Cumhurbaşkanına seslerini duyurabilmek için Konya mitingine giden sigorta mağdurları, çocuklarının gözleri önünde yaka paça gözaltına alındılar. Milli Eğitim Bakanına da buradan seslenmek istiyorum: Sayın Yusuf Tekin, boş işlerle uğraşacağınıza staj ve çıraklık yapan kişilerin hakkını savunun.

Değerli milletvekilleri, tekrar ediyorum: Staj ve çıraklık sigortası mağdurları 4/A tescil tarihleri ilk işe giriş tarihi sayılsın istiyorlar. Avrupa'da stajyer işe başladığında sigorta yapılırken Türkiye'de çıraklar ve stajyerler sigorta başlangıcı açısından büyük mağduriyet yaşıyor. Önceden işe giriş tarihleri sigorta başlangıç tarihi olarak gösteriliyordu ancak 2008 yılında yapılan değişiklikle bu hakları ellerinden alındı. Mesleki eğitim sırasında yapılan çalışma fiili bir çalışmadır sayın milletvekilleri ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. Bu çalışma sırasında birçok insan da maalesef sakat kalmış veya hayatını kaybetmiştir. Bu kadar özveriyle çalışan insanların hakkının verilmemesi dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemeyen, ülkemize özgü bir kanayan yaradır. Bu sebeplerden dolayı, gelişmekte olan ülkemizin en önemli iş gücü olan ara eleman sıkıntısının giderilmesi için bile bu hakkın verilmesi gerekir. Gelin, hem hep birlikte bu mağduriyeti giderelim hem de ülkemize yararlı bir adım atalım.

Bu konuda birçok vekil konuştu, soru önergeleri, araştırma önergeleri verdi. İYİ Parti Ankara Milletvekilimiz Sayın Kürşat Zorlu konuyla ilgili bir kanun teklifi de verdi. Bu kanun teklifini lütfen hep birlikte Meclis olarak ele alıp bu mağduriyeti ortadan kaldıralım. Mesele salt EYT meselesi de değil. Bakın, ülkemizde -biraz önce de söyledim- nitelikli eleman sorunu var, sanayide çalışacak çırak bulunamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Staj ve çıraklık sigortasının Sosyal Güvenlik Kurumu başlangıcı yapılması gençlerin mesleki okullara gitmesini de teşvik edecektir.

Gelin, el birliğiyle bu haksızlığa, bu aleni hak gasbına son verelim diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Düzce'nin sorunları hakkında söz isteyen Düzce Milletvekili Talih Özcan'a aittir.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

TALİH ÖZCAN (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde, Ankara ve İstanbul'un tam ortasında bulunan Düzce'ye bir kere bile olsa yolunuz düşmüştür. Yol boyu dinlenme tesislerinde cana yakın insanlarıyla tanışıp, yeşil Düzce'yi

seyredip, çay içip, tütün kolonyası almışsınızdır; fındığıyla, mısıрыyla, pancarıyla, tütünüyle tanınmıştır. Akçakoca'sı, Konuralp Antik Kenti, Efteni Gölü, Güzeldere Şelalesi akıllara kazınmıştır. Düzce 99 yılında yaşadığı yıkıcı depremde büyük yara almıştır. Dışarıdan göç alarak hızla büyümüştür, nüfusu 400 bini geçmiştir; sanayisiyle, turizmiyle, tarımıyla gelişmekte olan bir ilimizdir ancak zamanla Düzce'nin sorunları da artmıştır.

Değerli arkadaşlar, Düzce'de şiddetli yağışlarda dereler taşıyor, yetersiz altyapıdan kaynaklanan taşkınlar oluyor, köprüler yıkılıyor, insanlarımızın can ve mal güvenliği tehlikeye giriyor. Düzce'nin altyapı projeleri tamamlanmalı, Düzceliler rahat bir nefes almalı.

Düzce'nin trafik problemi var. Şehir içinde otopark sorunu var, vatandaşlarımız araçlarını koyacak yer bulamıyor, ücretli otoparklar Düzce'ye yetmiyor, devletin çok katlı, geniş, modern ve ucuz otopark yapması gerekiyor. E5 Kara Yolu'nda alt geçitlere ihtiyaç var. Şehirler arası araç yoğunluğu trafiği tikiyor. Olimpiyat Kavşağı, Öztürkler Kavşağı gibi önemli noktalara alt ve üst geçitler yapılmalı, trafik rahatlatılmalı.

Kış aylarında kalıcı deprem konutlarında yaşayan vatandaşlarımız toplu ulaşımında zorluklar çekiyor, uzun süre duraklarda beklemek zorunda kalıyorlar, araç sayısı artırıldı ancak yine de takviye yapılması gerekiyor.

Bunun dışında, Yığılca-Zonguldak arasında yol projesi ve Akçakoca'daki 5,5 kilometrelik sahil yolu projesi yıllardır tamamlanamadı. Köylerin ortasından geçen araçlar ciddi kazalara yol açıyor. Melenagzü köyünde yol, su ve liman sorunu bitmiyor. Ayrıca, Ankara ve İstanbul arasında yapılması planlanan Süper Hızlı Tren Projesi'ne Düzce mutlaka dâhil edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, uyuşturucu belası Düzce'de de yaygınlaşıyor, gençlerimizin geleceği kararıyor. Uyuşturucuyla mücadelede hem Valimiz hem Emniyet teşkilatımız büyük gayret gösteriyor. Ben buradan kendilerine teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Düzce Avrupa'da havası en kirli şehirler arasına girdi. 4 binden fazla hane doğal gaz kullanamıyor. Bazı köylere imar sorunları yüzünden doğal gaz bağlanamıyor, ucuz kömür kullanımı hâlen devam ediyor.

Ayrıca, İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi nedeniyle arsa ve arazileri bölünen hak sahipleri mağdur ediliyor. Artık planlanan projeler tamamlanmalı, imar sorunu giderilmeli.

Düzce'de hem devlet hastanesi hem üniversite hastanemiz var ancak tam donanımlı değil; yatak sayısı yetersiz, uzman doktor sayısı artırıldı fakat yine de yetersiz. Kanser hastaları için teşhis ve tedavi olanağı yok, PET görüntüleme ve radyoloji hizmeti yok, hastalarımız çevre illere sevk ediliyor.

Değerli milletvekilleri, Düzce'nin Karadeniz'e kıyısı var, turizm potansiyeli çok yüksek. Güzel tatil beldemiz Akçakoca'yı hepiniz biliyorsunuz. Düzce, Abant'a çok yakın, Yedigöller'e çok yakın; ayrıca, Efteni Gölü var, Hasanlar Baraj Gölü var. Düzce'nin antik kentleri var, yaylaları, ormanları, şelaleleri var ancak yeşil Düzce'miz yeterli turizm yatırımları alamıyor. Düzce'ye turizm yatırımları mutlaka sağlanmalıdır. Düzce'yi marka hâline getirmemiz gerekiyor.

Son olarak, Düzce'nin fındık üretimi -çiftçilerimizce- ülke ekonomisi için çok önemlidir ancak üreticilerimiz artan maliyetleri karşılayamıyor. O nedenle, her geçen yıl ekim alanları azalıyor, rekolte düşüyor; çiftçilerimiz acil önlem alınmasını bekliyor.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Tipioğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tıpioğlu'nun, DEM PARTİ Eş Başkanının açıklamalarını şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

VEYSAL TİPIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada, DEM PARTİ Eş Başkanının haddini aşan ve utanç verici açıklamalarını şiddetle kınıyorum. Türk polisini, soykırımcı İsrail polisi ve ordusuna benzetmek sadece akıl ve vicdan dışı değil, aynı zamanda ahlaksızca da bir iftiradır. Bu çirkin benzetme sadece Türk polisine değil, aziz milletimize yapılmış bir hakarettir. Bu açıklamalar ülkemizin birlik ve beraberliğine, devletimizin onuruna kasteden düşmanca bir tutumun tezahürüdür. Kaldı ki asıl sizler bu terör devletinın uşağı ve kuklası hâline gelmiş olup yıllardır ülkemizde sivilleri, öğretmenleri, polisimizi, askerimizi, hatta kundaktaki bebeklerimizi hedef alarak canlarına kastetmiş alçak ve hain terör örgütüne sırtınızı dayamışsınız.

Gazi Meclisimizden bütün güvenlik güçlerimizi saygıyla selamlıyorum, Allah ayaklarına taş değdirmesin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven...

Buyurun Sayın Yurdunuseven.

2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar kent merkezi Gökçe Mahallesi'nde devam eden TOKİ projesine ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Teşekkür ediyorum.

Toplu Konut İdaresi tarafından seçim çevrem olan Afyonkarahisar'a bugüne kadar 12.598 konut ve iş yeri yapılmıştır. Afyonkarahisar kent merkezi Gökçe Mahallesi'nde devam eden projeye ilgili olarak hak sahibi vatandaşlarımızın KDV oranı ve ödeme koşullarına ilişkin taleplerini TOKİ Başkanımızla görüşerek istenilen düzeye getirdik. Böylece, konutlarda KDV oranı yüzde 1 olacak. 1.220 adet konutun 1'inci etabı yıl sonunda, 2'nci etabı önümüzdeki yıl bahar aylarında teslim edilecektir. Bu konutların kura çekimi 10 Haziran günü yapılacaktır. TOKİ Gökçe Mahallesi'nde hak sahibi olan vatandaşlarımıza konutları maliyetine satılmakta olup, 120 ila 240 aylık taksitlerle ve konutun metrekaresine göre 4.500 ila 20 bin lira arasında taksit bedeli belirlenmiş olup vatandaşlarımız bütçelerine göre tercih ettikleri şekilde taksit sayısı ve bedel üzerinden konut sahibi olacaklardır. Buradan TOKİ'yle vatandaşlarımızı konut sahibi yapan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere TOKİ Başkanımız ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum. Afyonkarahisarlı hemşehrilerimize hayırlı olsun.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Tekirdağ'da 3 milyar liralık doğal gaz rezervi bulunduğuna ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye son yirmi yılda özellikle enerji alanında tarih yazdı. Yıllarca dışa bağımlı şekilde bu alanda varlık göstermeye çalışan ülkemizin yerli ve millî hamlesiyle başlattığı sondaj ve sismik arama çalışmalarının ardından doğal gaz keşifleri de peş peşe geliyor. Yerli ve millî doğal gaz için birçok noktada çalışmalar sürerken müjde iki gün önce Trakya'dan geldi. Evet, hemşehrilerime bu müjdeyi buradan vermek istiyorum. Tekirdağ'da 3 milyar liralık doğal gaz rezervi bulundu. Şu anda Tekirdağ Süleymanpaşa Köseilyas Mahalle'mizde 1.200 metrede gerçekleştirilen çalışmalar son aşamaya geldi, önümüzdeki süreçte test aşamaları tamamlanacak ve ardından günlük 50 bin metreküp doğal gaz hedefiyle üretim aşamasına başlanılacak. Ülkemizin enerji maliyetlerinin azaltılması açısından yerli doğal gaz üretimi çok kıymetli. Bölgemizde

bulunan bu yerli gazımızla şehrimizde sanayi kuruluşlarının ihtiyacı ciddi oranda karşılanacak. Hayırlı olsun diyor, Tekirdağlı hemşehrilerimizi yüce Meclisten saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Ali Gökçek...

Buyurun Sayın Gökçek.

4.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, HPV aşısının bir an evvel ulusal aşı takvimine alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde, son istatistiklere göre, yılda ortalama 2.125 kişiye yani her gün 6 vatandaşımıza serviks kanseri teşhisi konulmaktadır. HPV aşısının bir an evvel ulusal aşı takvimine alınması gerekmektedir. Ancak ne yazık ki AKP hâlâ konunun ciddiyetinin farkında değildir. Bu konu yerel yönetimlerin sorumluluğunda olmamasına rağmen, CHP'li belediyelerimiz bu konuda da toplumda öncü rol oynayarak halk sağlığını önceleyen bir politikayla ücretsiz HPV aşısı seferberliği başlatmıştır.

Buradan Sağlık Bakanına iki yıl önce verdiği sözü hatırlatıp HPV aşısını CHP'li belediyeleri örnek olarak ücretsiz bir şekilde aşı takvimine eklemeye davet ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...

Buyurun Sayın Yazmacı.

5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ve Çevre Haftası'na ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eşsiz doğal güzellikleriyle Türkiye'miz atalarımızdan bizlere miras, evlatlarımızdan da bizlere emanettir. Çevremizi korumak geleceğimizi korumaktır ve asli vazifemizdir. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayesinde yürütülen, dünyaya örnek teşkil eden, birçok ülke ve çevre çalışmalarına ilham kaynağı olan Sıfır Atık Projesi'yle ülkemizde önemli kazanımlar sağlandı, çevre bilincinin pekiştirilmesinde uzun yollar katedildi. Şanlıurfa'mızın da aralarında bulunduğu birçok ilimizde, kurumlarımızda, evlerimizde, iş yerlerimizde “Dünya Ortak Evimiz” temasıyla yürüttüğümüz çalışmalar sayesinde daha temiz bir çevreyi, sürdürülebilir geleceği hedefliyoruz.

Bu vesileyle daha yeşil ve temiz bir çevre bilinciyle 5 Haziran Dünya Çevre Günü ve Çevre Haftası'nı kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı.

Buyurun Sayın Sarı.

6.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, emeklilerin, Kurban Bayramı gelmeden maaşlarının ödeneceği müjdesini beklediğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Kurban Bayramı gelmeden emeklimize bayram müjdesi olarak maaşlarını vereceğinizi açıklayın. Emeklimiz sizden bu müjdeyi bekliyor ama siz emekli ve memurlarımızı açlık ve yokluğa mahkûm etmeyi sürdürüyorsunuz. Emeklilerimizin, ikramiye olarak hiçbir yaraya merhem olmayacak 3 bin liralarını Kurban Bayramı öncesinde alacaklarını açıkladınız ancak birçok emeklimiz maaşlarını alamayacaklar. Tükettiğiniz ve açlığa mahkûm ettiğiniz emeklimiz sayenizde kurbanını alamayacak, dinî vecibelerini yerine getiremeyecek. İktidar olarak yapmanız gereken tüm tedbirleri alıp emeklilerimize, en azından bayram öncesinde, reva gördüğünüz açlık sınırı altındaki maaşlarını vermeliydiniz. Emeklimiz hasretle torunlarını kucaklamak için bu bayram

günlerini bekliyor, torunlarına hiç olmazsa bir bayram harçlığı vermek istiyor, hediye almak istiyor ama siz bu bayram sevincini bile emeklimize çok görüyorsunuz. Elinizi taşın altına koyup bayram öncesinde emeklilerimize bayram sevinci yaşatacak bu müjdeyi hemen vermenizi bekliyoruz.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

Buyurun Sayın Güneş.

7.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'ın geri dönüşüm sektörünün yüzde 70'ini tek başına karşıladığına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı'nın en büyük çevre hareketi olan “sıfır atık ve 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma” hedefimiz doğrultusunda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu gayretle, şevkle çalışarak gelecek nesillerimize yaşanabilir bir dünya bırakma gayretimiz olacaktır. İsrafin önlenmesi, oluşan atığın azaltılması, atıkların geri dönüşümünün sağlanması, ekonomiye kazandırılması amacıyla seçim bölgem olan Uşak ilimiz geri dönüşüm sektörünün yüzde 70'ini tek başına karşılamaktadır. Günlük 2.300 ton geri dönüşüm yapılmakta olup bunun 1.820 tonu sadece tekstil atığından oluşmakta, geri kalan atıklar alüminyum ve lastik atığı malzemelerinden oluşmaktadır. Tekstil geri dönüşümüyle Uşak Türkiye'nin pamuk lifi ihtiyacının yüzde 50'sini karşılamakta ve Türkiye'nin yüzde 8 oranında su kullanımına engel olmaktadır. Sahip olduğu tabii güzellikleriyle emsali olmayan ilimizi ve ülkemizi tertemiz bir çevreyle gelecek nesillere bırakabilme temennisiyle bütün hemşehrilerimin ve aziz milletimizin Çevre Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Rize Milletvekili Harun Mertoğlu...

Buyurun Sayın Mertoğlu.

8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapmakta olan Doçent Doktor Dilek Karadoğan'ın başarısına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün sizlerle Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapmakta olan Doç. Dr. Dilek Karadoğan'ın önemli bir başarısını paylaşmak istiyorum. Hocamız astım şikâyetiyle tedavi altına alınan 44 yaşındaki bir kadın hastamızdan alınıp özel tıp laboratuvarında incelenmesi için yurt dışına gönderilen bazı numune ve tahlillerde KOAH'a ait yeni mutasyonun varlığını tespit etmiştir. Yeni mutasyona “Q0 RİZE” adı verilerek genetik çalışmalar tıp dergisi BMC'de yayımlanmıştır. Araştırma, bu mutasyonun, diğer hastalardan daha az sigara içmiş veya dumanına maruz kalmış olsalar bile KOAH hastalığının seyrinin diğer hastalardan daha ağır seyrettiğini göstermiştir. Hocamızı ve hastanemizi tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

Buyurun Sayın Yontar.

9.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, ÇEDES Projesi'ne ve rehber öğretmenlerin atama beklediğine ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, daha önce ÇEDES Projesi kapsamında çocuklara cami ve mezarlık temizletilmesi, imamların anaokullarına götürülmesi gibi pek çok skandallara imza atıldı. Şimdi de ÇEDES Projesi adı altında çocuklar yine camiye götürülerek sokak oyunları oynatılmakta. “ÇEDES Projesi” denen bu ucubeyle laik eğitime gölge düşürdüğünüz gibi, ibadethanelerin kutsiyetini de yerle bir ediyorsunuz. Tüm dinlerin uyması gerekli belli kuralları vardır ve ibadethanelere gelen

herkes bu kurallara uymak gerektiğini bilir. Zorlayıcı uygulamalarla dini sevdiremezsiniz. Milleti dinden soğuttunuz, camilerde cemaat kalmadı ve insanlar AKP politikaları yüzünden din değiştiriyor. Okullarımıza pedagojik formasyonu olmayan kişileri değil rehber öğretmenleri atayın. Rehber öğretmenlerimiz atama bekliyor, bu sese kulak verin.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Ankara-Edremit arasındaki uçuş sayısının azlığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Balıkesir Edremit ilçemiz, 200 bin civarında nüfusa sahip olan, körfezin merkezi konumunda bulunan, turizm, zeytin inşaat alanlarında aktif ticari faaliyetleri devam eden önemli bir ilçemizdir. Edremitli vatandaşlarımızın, başta bürokratik işleri olmak üzere diğer işlerinin de takibi için Ankara'ya sık gidip gelme durumları söz konusudur. Şu anda, çarşamba, cuma, pazar günleri olmak üzere Ankara-Edremit arasında 3 uçuş vardır; bu sayı en az 5 olmalıdır. İstanbul'a ulaşımında farklı alternatifleri bulunan ilçemiz halkına başkent Ankara'ya ulaşımında kolaylıklar sağlanmalı ve ilçeye uçan tek hava yolu şirketi olan AJet tarafından uçuş sayısı artırılarak destek verilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Evrim Karakoz...

Buyurun Sayın Karakoz.

11.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da yaşanan tarımsal sulama problemine ilişkin açıklaması

EVRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aydın'da Çine Çayı üzerinde yer alan tarımsal alanda etkili olan mısır, karpuz, domates, biber gibi tarımsal ürünler sulanmayı beklemektedir. Adnan Menderes Barajı ve Çine Çayı'ndan akan suyla tarım arazilerini sulayan çiftçilerimiz sıcaklığın 40 dereceyi aştığı şu günlerde oldukça dertlidir; tarımsal üretim durma noktasına gelmiştir, Devlet Su İşleri tarımsal amaçlı suyu on beş yirmi gündür kapatmış durumdadır. Camızağılı, Çaltı, Karakollar, Kargı, Umurköy ve Yolboyu mahalle muhtarları yaşanan mağduriyeti yetkili makamlara iletmış olmasına rağmen hâlâ su verilememektedir.

Buradan Tarım Bakanına sesleniyorum: Gerekli tarımsal sulamanın yapılması için derhâl Aydın'daki Devlet Su İşleri Bölge Müdürünüze talimat verin ve su problemini bir an önce çözün.

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

Buyurun Sayın Ertuğrul.

12.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılması ve asgari ücrette artışa gidilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonomist geçinenler ancak ekonominin “e”sinden anlamayanlar “Kötü günler geride kaldı.” diyor. Mehmet Şimşek'in pembe tabloları halkın mutfağına yansımıyor. “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” tezinin ülke ekonomisinde yarattığı yıkımın en önemli göstergelerinden biri yurttaşın faiz yükünde yaşanan artış oldu. Vatandaşlarımızın faizler ve icra masrafları hariç icralık 112 milyar lira kredi borcu var. Vatandaş kredi kartıyla, kredilerle çarkını döndürmeye çalışıyor. TÜİK'e göre yüzde 75, ENAG'a

göre ise yüzde 20'yi bulan enflasyonda vatandaşımız yatağa aç giriyor. Avrupa'nın en yüksek çalışma saati bizde ama en düşük asgari ücret de bizde.

En düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çıkarılmalı, asgari ücret haziran ayında yeniden değerlendirilerek mutlak surette artışa gidilmelidir. Vatandaşın canına okudunuz, sefaletle mahkûm ettiniz, bunu düzeltmelisiniz.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

13.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, “sağlıkta dönüşüm” deyip sistemi resmen bir enkaza çeviren iktidarın yaptığı yanlışların faturasını millete ödettiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Sağlıkta dönüşüm” deyip sistemi resmen bir enkaza çeviren iktidar, yaptığı yanlışların faturasını da yine milletimize ödetiyor. Burdur'daki diyaliz hastalarımız bu faturayı canlarıyla ödedi; başka şehirlerde, başka hastalarımız daha farklı bedeller ödüyor ne yazık ki. Örneğin, randevu sistemindeki kaos; sorunları çözme iddiasıyla 13 Mayıs'ta onaylı randevu uygulamasına geçildi. Hesapta, mağduriyet bitecek, şikâyetler azalacaktı; sonuç, fiyasko. Vatandaşın internet ortamındaki şikâyet ve çözüm platformları üzerinden MHRS hakkında yaptıkları şikâyetler yüzde 165 oranında arttı, Bakanlığa yönelik şikâyetlerdeki artış oranı da yüzde 39. Yani “Sorun çözeceğiz.” diye yapılan iş döndü dolaştı, yine vatandaşı mağdur etti çünkü sorunun kaynağı “ben yaptım oldu” anlayışıdır çünkü sorun iktidarın tam da kendisidir.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

Buyurun Sayın Tahtasız.

14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum Polis Moral Eğitim Merkezi ve Bahçelievler Polis Karakolunun ihalelerinin bir an önce yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, 1994 yılında temeli atılan, geçmiş dönemin parasıyla 8 milyon TL harcama yapılan, yüzde 80'i bitirilen ancak çürük raporu verildiği için yirmi beş yıldır çürüyen Çorum Polis Moral Eğitim Merkezinin ihalesi bir türlü yapılmıyor. Cumhuriyetin Çorum milletvekilleri ihale müjdesini 27 Aralık 2023 yılında vermişlerdi. 2024 yılında yapılan 2 ihalenin de ödeneğin üzerinde olması nedeniyle iptal edildiğini öğrendik. Milyonlarca lira para harcanan binalar çürüyor, devletin parası heba oluyor. Çorumlular olarak ilimizin gelişmesine katkıda bulunacak Polis Moral Eğitim Merkezinin tasarruf tedbirlerine takılmadan, gerekli ödenek ayrılarak bir an önce ihalesinin yapılmasını bekliyoruz. Öte yandan, 2022 yılında tekrar hizmete gireceği açıklanan Bahçelievler Polis Karakolunun arsası hâlâ boş duruyor; “İhalesi yapıldı, yapılacak.” diye Çorum halkı kandırılıyor. İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya'dan iktidar milletvekillerinin verdiği seçim sözlerine sahip çıkmasını, Polis Moral Eğitim Merkezi ve Bahçelievler Polis Karakolunun bir an önce ihalesinin yapılarak Çorum halkının hizmetine sunulmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

15.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesince kurulmuş olan Ormanya'ya ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kocaeli Büyükşehir Belediyesince Kartepe ilçesinde yaklaşık 2 bin dönümlük alana kurulmuş olan Ormanya, Avrupa ve Orta Doğu ülkelerinin yanı sıra Uzak Doğu ülkelerinden de ziyaretçileri ağırlamaya devam ediyor. Orman kütüphanesi, doğa okulu, orman

köy ve yürüyüş parkurlarıyla farklı etkinlik imkânları bulunan Ormanya, şehirde bir cazibe merkezi olarak doğaseverlere doğayla iç içe bir güzellik sunuyor. Çocuk hayvan çiftliği, yaban yaşam alanında çok sayıda ve çeşitte hayvana ev sahipliği yapan Ormanya, çevre bölgelerde yaban hayvanlarının artması için yürütülen çalışmalara da destek veriyor. Geçen yıl 5 milyon ziyaretçi ağırlayan ve Avrupa'nın en büyük doğal yaşam parkı olan güzelliği Çevre Haftası dolayısıyla hatırlatarak gezmenizi öneriyor, emeği geçenleri ve Kocaeli Büyükşehir Belediyemizi insanı doğal ortamla buluşturduğu için tebrik ediyorum.

Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

Buyurun Sayın Bülbül.

16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, kurbanlıklardaki ve ulaşım maliyetlerindeki artışa ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kurban Bayramı geliyor, kurbanlıklar yüzde 100 artmış, 15 bin ila 20 bin arasında kurbanlık koyunlar.

Bayramda memleketine gitmek isteyen vatandaşlarımız masraflardan dolayı memleketine gidemiyor. Ulaşım hakkı en temel haklardan biri ancak bayram öncesi bilet fiyatları uçtu. İstanbul'dan Aydın'a bir kişinin otobüsle gidiş maliyeti 1.500 lira, Ankara'dan Aydın'a bir kişinin otobüsle gidiş maliyeti ise 850 lira; uçakla gitmek isteyenler için maliyet 2'ye katlanıyor. İktidarcı verilen onca söze rağmen havalimanı yolcuya kapalı olan Aydın'ımıza gitmek isteyenler İzmir'de uçaktan indiğinde bir kez daha otobüs yolculuğu yapmak durumunda kalıyor, bunun da maliyeti 300 liraya dayandı. 4 kişilik bir ailenin büyükşehirlerden Aydın'a gidiş dönüş maliyeti ise 12 bin lira ila 16 bin lira arasında değişiyor. Emekliler için yapılan yüzde 20 indirim yetersiz kalıyor. İktidarın yanlış ekonomi politikaları nedeniyle hayat pahalılığı altında ezilen vatandaşlarımıza bayram döneminde yapılacak indirimler genişletilmeli, firmaların fahiş fiyat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

Buyurun Sayın Akbulut.

17.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da bir diyaliz skandalı yaşandığına ve Sağlık Bakanına önerilerine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, Burdur'da bir diyaliz skandalı yaşandı ve 3 kişi hayatını kaybetti. Sağlık Bakanımız da açıklama yaptı bu konuyu yakından takip edeceğiyle alakalı. Sağlık Bakanımıza şöyle bir hatırlatma yapalım: Tabii, adli ve idari soruşturma devam ediyor ama cihazların bakımından kaynaklandığı düşünülen bir ihmal var. Bu cihazların bakım ünitesindeki sorumlular liyakat sahibi mi, değil mi; bunu iyi araştırmasını öneriyoruz kendisine. Yine, 15 entübe hasta Antalya'ya -120 kilometre- Afyon'a -170 kilometre- sevk edileceğine Burdur'da bir tıp fakültesi ya da eğitim ve araştırma hastanesi yaptık mı, yapmadık mı; onu da araştırırsın Sağlık Bakanı ama ben söyleyeyim, yapmadılar.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adıyaman Milletvekili Resul Kurt...

Buyurun Sayın Kurt.

18.- Adıyaman Milletvekili Resul Kurt'un, 6 Şubat felaketinin ardından Adıyaman'ın yaralarının da hızla sarılmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

RESUL KURT (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

6 Şubat bin yılın felaketinin ardından seçim bölgem, memleketim Adıyaman'ın yaraları da hızla sarılmaya devam ediyor. 6 Şubat depremlerinden en çok etkilenen illerden biri olan Adıyaman'da kalıcı konutların yapımı hızla sürerken tamamlanan konutlara geçen depremzedeler bu evlerine, yeni yaşamlarına alışmaya devam ediyor. Kentlerde kalıcı konutların, köylerde köy evlerinin -kırsal alanlarda özellikle- vatandaşlarımızın ihtiyacına uygun şekilde yapımı hızla sürüyor. Adıyaman'ın köylerinde ağır hasarlı olan, yıkılan konutların hak sahiplerine köy sınırları içerisinde yeni köy evleri betonarme veya çelik konstrüksiyon olarak imal ediliyor. 5 farklı tipte, tek katlı, verandalı, yöresel mimari ve yaşam şartlarına uygun olarak evler yapılmaya devam ediliyor. Yaklaşık 8 binin üzerinde konut teslim edildi kırsalda ve merkezde olmak üzere.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kastamonu Milletvekili Halil Uluay...

Buyurun Sayın Uluay.

19.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, 9 Haziran İnebolu Şeref ve Kahramanlık Günü'ne ilişkin açıklaması

HALİL ULUAY (Kastamonu) – Teşekkürler.

İstiklal Mücadelesi sırasında temin edilen cephane, gemilerle İnebolu açıklarına getirilmiş, kayıklarla karaya çıkarılıp yaşlılar ve kadınlar tarafından kağı arabalarıyla Kastamonu üzerinden cepheye sevk edilmiştir. İnebolu üzerinden yapılan cephane sevkiyatını fark eden Yunan donanmasından 2 savaş gemisi İnebolu'ya gelip silah ve cephanelerin teslimini istemiş, teslim edilmeyince 9 Haziran 2021 günü İnebolu'yu bombalamışlardır ancak karşılaştıkları savunma ve mücadele karşısında karaya çıkamadan geri dönmüşlerdir. Bu nedenle, 9 Haziran, İnebolu Şeref ve Kahramanlık Günü olarak kutlanmaktadır.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 9-12 Haziran arası cephane sevkini anmak amacıyla İnebolu-Kastamonu arası yürüyüş yapılmaktadır. Gazi Meclisimiz vasıtasıyla tüm milletvekillerimizi ve halkımızı 9 Haziranda İnebolu'ya bekliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk...

Buyurun Sayın Şanlıtürk.

20.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, kadın vatandaşların sigorta başlangıcından önce yaptığı doğumları borçlanma hakkının düzenlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Doğurganlık oranının son yıllarda nüfusun kendini yenileme eşiği olan 2,1 seviyesinin altına düşmesi Türkiye açısından varoluşsal bir tehdit olarak algılanmaktadır. Doğurganlık oranının artırılması adına, kadınlarımızın işe girişten önce yapmış oldukları doğumları emeklilikte borçlanarak saydırabilmeleri teşvik edici olacaktır. Mevcut düzenlemede, erkek sigortalılar askerlik süresini ilk işe giriş tarihinden önce veya sonra olmasına bakılmaksızın borçlanma yapabiliyorlar kadın sigortalılar doğum borçlanmasını sadece işe giriş tarihinden sonra doğan çocukları için yapabiliyorlar. Kadın vatandaşlarımızın da sigorta başlangıcından önce yaptığı doğumları borçlanma hakkı yasal olarak

düzenlenmelidir. Ayrıca, bu düzenleme yapıldığında Sosyal Güvenlik Kurumuna prim ödemesi yapılacağından ek gelir sağlanmış olacaktır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

Buyurun Sayın Alp...

21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney ve Aşağı Karagüney köylerinde insanların hâlâ eşek sırtında su taşıdığına ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben, ülkeyi yirmi iki yıldır yöneten AK PARTİ milletvekillerine Kars'ın köyleriyle ilgili trajik bir durumu burada izah edeceğim. Kars'ın Yukarı Karagüney ve Aşağı Karagüney köyleri vardır Kağızman ilçemize bağlı ve 21'inci asırda su şebekesi olmadığı için insanlarımız maalesef hâlâ eşek sırtında su taşıyor. Bu köylerin altyapısını yapın yoksa milletimiz sizi attan indirir, eşeğe de bindirir.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

Buyurun Sayın Çalışkan...

22.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'da hâlen deprem bölgesi ve rezerv alanıyla ilgili büyük şoklar yaşandığına ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, Hatay'da büyük sorunlar yaşanıyor; hâlen deprem bölgesinde rezerv alanıyla ilgili büyük şoklar yaşanıyor, hasarsız ve az hasarlı evler yıkılıyor, vatandaşa gerekli bilgilendirme yapılmıyor; bütün bunlar yetmezmiş gibi devlet-millet çatışmasına zemin hazırlanıyor. Bu sabah Saraykent ve Aksaray Mahallelerinde hakkını arayan depremzede vatandaşlarımıza şiddet uygulandı, bazıları gözaltına alındı; derhâl bunlar serbest bırakılmalı, depremzede vatandaşımıza şefkatle muamele edilmelidir. Yapılan işlerde vatandaş ikna edilmeli; hâlâ rezerv alanında ödeme nasıl gerçekleşecek, bina ne zaman teslim edilecek, bütün bu konuların hepsi büyük bir muamma olarak bekliyor. Bütün bunların üstüne ani bir tahliye de istenmesi ayrıca kabul edilemez; tahliye işlemlerinin kısım kısım yapılması gerekir. Vatandaşın kafasındaki soru işaretleri giderilmeli, vatandaşa merhametle yaklaşılmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

Buyurun Sayın Aygun.

23.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, buğday taban fiyatının açıklanmamasına ve Tekirdağ Limanı'ndan GDO'lu ürünlerin girdiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Güneydoğu illerimizde başlayan buğday, arpa hasadı Trakya'mıza ulaştı ama ne Cumhurbaşkanı'dan ne Tarım Bakanından ne de TMO'dan ses yok, kafalarını kuma gömmüşler, çiftçiye unutmuşlar ve maalesef geçtiğimiz günlerde ilimiz Tekirdağ Limanı'ndan da Rusya'dan, Ukrayna'dan GDO'lu ürünlerin girdiğini gördük. Eğer siz kendi çiftçinizi desteklemezseniz, onları üretimde bırakmazsanız, yurt dışında sağlıklı, kalitesiz ürünler gelip gıda güvenliğimizi sağlar! İşte "En büyük beka sorunu gıda güvenliği." diyoruz. Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin 10 lira 73 kuruş belirlemiş olduğu maliyete göre baktığımızda buğday taban fiyatının en az 15 lirayı bulması gerekiyor. Bir an evvel, gelin, Türk çiftçisinin alın terini ve parasını ödeyin. TMO taban fiyatı açıklanıyor.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Karabük Milletvekili Cevdet Akay...

Buyurun Sayın Akay.

24.- *Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün il oluşunun 29'uncu yılına ilişkin açıklaması*
CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkürler Başkanım.

Karabük 1937 yılına kadar Safranbolu'ya bağlı Öğlebeli köyünün 13 hanelik bir mahallesiydi. Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatlarıyla dönemin Başbakanı İsmet İnönü tarafından 3 Nisan 1937'de Türkiye'nin ilk ağır sanayi fabrikası Kardemir'in temeli atılmış ve şehrimizin kuruluş hikâyesi başlamıştır. 3 Nisan sadece Karabük'ün kuruluşunun kutlandığı bir gün değildir, devletin bağımsızlığını sağlayacak ekonomik kalkınmanın temellerinin atıldığı bir dönüm noktasıdır.

Karabük 6 Haziran 1995 tarihinde yani bugün il olmuştur. Başta Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere Karabük'ümüzün il oluşuna katkı sağlayan herkese sonsuz şükranlarımı sunuyor, cumhuriyeti inşa eden cumhuriyet kenti Karabük'ümüzün il oluşunun 29'uncu yılını kutluyorum.

Ayrıca tüm kesimleri 3 Nisanın sanayi günü olmasına ilişkin kanun teklifime destek olmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

Buyurun Sayın Ekmen.

25.- *Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin Taşucu Limanı'na yapılan canlı hayvan taşımacılığına ilişkin açıklaması*

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, “yüzen ahır” olarak ifade edilen ve binlerce canlı hayvan taşıyan gemiler bir süredir Mersin Silifke Taşucu Limanı'na yanaşmaktadır Taşucu kendisi ve çevresiyle nadide bir turizm bölgesi olup özel çevre koruma alanlarının tam da ortasındadır. Aynı şekilde, uluslararası sözleşmelerle korunan Göksu Deltası da bu Taşucu Limanı'ndaki taşımadan etkilenmektedir. Çevreci vatandaşlarımızın ifadesiyle bu canlı hayvan taşımacılığı nedeniyle bölge dev bir ahır kokusuna mahkûm edilmiştir. İnsanlar Taşucu'nda maskeyle denize girmek zorunda kalmıştır. Çevre ve Tarım Bakanlıklarından talebimiz, Taşucu Limanı'na yapılan canlı hayvan taşımacılığı için başka bir ikame liman tesis edilmesi ve bu taşımacılığın gerek koku gerekse de deniz kirliliği nedeniyle Mersin'in bu nadide bölgesine verdiği zararın ortadan kalkmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş...

Buyurun Sayın Gezmiş.

26.- *Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, FİSKOBİRLİK'in taşınmazlarının ihaleye çıkarılması kararına ilişkin açıklaması*

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir dönemin lokomotif kuruluşu, atamızın mirası, fındık üreticisinin teminatı FİSKOBİRLİK, maalesef, geçmişe rahmet okutmaya devam ediyor.

Millî servetimiz fındığın başkenti, temsil ettiğim il Giresun'da FİSKOBİRLİK'e ait 29.537 metrekaresel gayrimenkulün otel ve iş yeri yapılması için ihaleye çıkarılma kararıyla şehrimizin sosyal dokusu ve fındık üreticisinin emeği yok sayılmaktadır. Fındık üreticisinin yıllarca ilmek ilmek işlediği millî varlıklarının satışa çıkarılmasını doğru bulmuyor ve yetkililere sormak istiyorum: Birliğin, 2021-2022 arası bir yıllık dönemde 1 milyar lira kâr ettiğini öne sürmesine rağmen taşınmazlarının satışa çıkarılmasının sebebi nedir? Unutulmamalıdır ki FİSKOBİRLİK, FİSKOBİRLİK'in kazanımları fındık üreticisinin kazanımlarıdır.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu...

Buyurun Sayın Mullaoğlu.

27.- *Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, bugün, Antakya'da rezerv alanı içerisinde kalan, sağlam evlerinin yıkılmasını istemeyen depremzedeler demokratik haklarını kullanırken kolluk kuvvetlerinin orantısız müdahale ettiğine ilişkin açıklaması*

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Bugün Antakya'da rezerv alanı içerisinde kalan, sağlam evlerinin yıkılmasını istemeyen depremzede vatandaşlarımız demokratik haklarını kullanıp basın açıklaması yapmak isterken kolluk kuvvetleri orantısız bir şekilde onlara müdahale etmiş ve onlara zarar vermiştir. Haklarını arayan depremzedelere yapılan bu zulmü şiddetle kınıyoruz. Bir iş yapılacaksa halkın ikna edilmesi gerekmektedir, halkı ikna edemiyorsanız halkın taleplerini yerine getirmek zorundasınız. Unutmayınız ki devlet halk için vardır, devleti de halk gerçekleştirir, devlet adına görev yapan görevlilerin de halk adına görev yaptıklarını asla unutmamaları gerekmektedir. Bu nedenle halka kötü muamele yapmaları asla kabul edilemez. Halkı döverek onlara hizmet ettiğinizi sanıyorsanız çok yanılıyorsunuz, bu şekilde halka hizmet değil, onlara eziyet ediyorsunuz. Halkımızın çılgınlığa kulak verin ve rezerv alanında bulunan sağlam binaları yıkmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın...

Buyurun Sayın Taşkın.

28.- *İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, enflasyonun, iktidarın ekonomi yönetiminde yaptığı vahim yanlışlardan kaynaklandığına ilişkin açıklaması*

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – İktidar mensupları yakın coğrafyamızda sık sık savaş olduğu için enflasyonun yüksek çıktığını savunuyor. Bu iddia 2022 yılının başında belki geçerliydi ama artık inandırıcı değil. Ülkemiz dünyadaki en yüksek 5'inci enflasyona sahip, buna rağmen savaş hâlindeki Rusya'da enflasyon yüzde 6,8; Ukrayna'da yüzde 6,4; bu iki ülkenin yakın komşularından Beyaz Rusya'da yüzde 6,3; Romanya'da yüzde 6; Moldova'da yüzde 5; Polonya'da yüzde 5; Sırbistan'da yüzde 4,7; Yunanistan'da 2,7. Enflasyonun nedenini küresel koşullara ve istikrarsızlığa bağlama çabanız artık hiçbir şekilde inandırıcı değil, bu enflasyon iktidarın ekonomi yönetiminde yaptığı vahim yanlışlardan kaynaklanıyor. Şimdi, Mehmet Şimşek'in "Ekonomide rasyonel politikalar izliyoruz." demesi aslında bir itiraf. Demek ki ülke iktisat bilimiyle çelişen, inatlaşan politikalar nedeniyle enflasyon canavarına teslim edildi. Toplum da asıl sorumluları net biçimde gördüğü için 31 Martta iktidara büyük bir ders verdi.

BAŞKAN – Bolu Milletvekili Türker Ateş...

Buyurun Sayın Ateş.

29.- *Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu merkezden direkt otobana çıkışın ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması*

TÜRKER ATEŞ (Bolu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bolu merkezden direkt otobana çıkışın ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğunu Genel Kurulda dile getirmek istiyorum. Bolu'nun doğu ve batı çıkışları arasında yaklaşık 20 kilometre mesafe bulunuyor. Şehrin kuzey kesiminde kümelenmiş büyük sanayi tesislerinden çıkan tır ve kamyonlar otobana ulaşmak için mecburen şehir içerisinden geçmek zorunda kalıyorlar. Bu durum hem şehir içerisinde trafiğin yoğunlaşmasına hem de trafiğin güvenliği açısından ciddi risklere neden oluyor. Sanayi tesislerinin kümelandığı noktadan Bolu'nun doğusunun ve batısının tam ortası olan otobana direkt bağlantı yolu yapılması hem kent trafiğine nefes aldıracak hem de trafikte yaşanan tehlikeleri asgariye indirecek. Otobana direkt bağlantı Bolu'nun geleceğine yapılacak en değerli yatırımlardan biri olacaktır. Böyle bir bağlantı yolunun Bolu'ya kazandırılması için gerekli girişimler ivedilikle hayata geçirilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı...

Buyurun Sayın Halıcı.

30.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta merkez Çünür Mahallesi'ndeki okulların yetersizliğine ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkür ederim Başkanım.

Isparta Merkez Çünür Mahallesi'nde Şehit Ömer Sarı Ortaokulunda 900'den fazla öğrenci var. Çünür TOKİ İlkokulunda ise bine yakın öğrenci bulunmakta. Bu okullarda sınıflar kırkar kişiden oluşuyor ve derslikler yetersiz. Şu anda Çünür Mahallesi'nde 1.002 konutluk inşaat bitmek üzere. Bu evlere vatandaşlarımız yerleştiği zaman zaten yetersiz olan okullarda büyük bir sıkıntı yaşanacağı ortada. Buradan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e sesleniyorum: Isparta Çünür Mahallesi'ne çok acil bir şekilde ilköğretim okulu ve lise yapılması gerekiyor. Sayın Bakana iki ay önce bu konuyla ilgili önerge verdim ama hâlâ tek satır yanıt vermedi.

Her şeyden tasarruf edebiliriz ama okullardan ve eğitimden asla diyorum çünkü eğitimde feda edebileceğimiz tek bir kişi bile yoktur.

BAŞKAN - Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

Buyurun Sayın Karatutlu.

31.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Hükûmetçe depremzedelere yapımı vadedilen TOKİ konutlarının halkla yapılan sözleşmelerinde herhangi bir fiyat yazılmamasına ve Kahramanmaraş'taki depremzedelerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, Hükûmetçe depremzedelere yapımı vadedilen TOKİ konutlarının halkla yapılan sözleşmelerinde herhangi bir fiyat yazılmaması vatandaşı tedirgin etmektedir. Bölgede rezerv alan ilanında sıkıntılar vardır. Son olarak Kahramanmaraş Der pazarı ve Kıbrıs Meydanı'nda 300-400 iş yeri rezerv alanına alınmış, esnafa yirmi-yirmi beş gün içinde bölgeyi boşaltmaları tebliğ edilmiştir, vatandaş mağdurdur. Esnafın beklediği KOSGEB kredileri aylardır bir türlü açılmamıştır, vatandaş beklemededir. Kahramanmaraş'ta Karadut, Berit, Kazanlıpınar Mahallelerinde yıkılan köy evlerinin yapımında aksaklıklar had safhadadır, vatandaş kızgındır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya.

32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, uluslararası kurum ve kuruluşların dünya barışını sağlayamayacağı hususuna, 15 Haziran 1997'de İstanbul'da yapılan Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nde kurulan D8'e ve 8 Haziran Cumartesi "Gazze" başlıklı Olağanüstü D8 Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nın İstanbul'da yapılmasını çok anlamlı ve önemli bulduklarına ve bu zirveden beklentilerine, bölgede yakıcı olayların meydana geldiği bir süreçte siyasi zeminin bazı koşullarını hep beraber oluşturmanın sorumluluğunun farkında olunması ve kişisel ve kısa vadeli beklentilerden ziyade milletin sorunlarının konuşulabileceği ilkelerin ortaya koyulması gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İsrail'in bölgede estirdiği terör ve dünyada yaşanan adaletsizlikler, uluslararası kurum ve kuruluşların dünya barışını kurmaktan ve sağlamaktan ne kadar uzak olduğunun

ve uluslararası sistemin barış projesinin aslında çökmekte olduğunun net bir göstergesidir. Aslında uluslararası kurum ve kuruluşların dünya barışını sağlayamayacağı hususu yeni bir durum değildir. Bu husus yıllardır partilerimiz tarafından, 1969'dan bu yana bütün millî görüş partileri tarafından ve bugün de Saadet Partisi tarafından ısrarla dile getirilmeye çalışılmaktadır. Elbette muhalefet olduğumuz dönemlerde bunun fikrî altyapısını ortaya koyarız, iktidar olduğumuzda da buna dair adımları atarız. Nitekim, 1969'dan bu yana bu küresel sistemin dünya barışını sağlamaktan aciz olduğunun fikrî altyapısını oluşturan rahmetli Erbakan Hocanın 1996 yılında iktidar olur olmaz yaptığı ilk iş, 22 Ekim 1996 tarihinde Kalkınmada İş Birliği Konferansı'nı toplamak olmuştur. Bu, uluslararası bir konferanstı ve o konferansın sonunda 8 ülkeyi bir araya getirmeye dönük uluslararası çabaları 15 Haziran 1997'de meyvelerini verdi ve 15 Haziran 1997 yılında İstanbul'da yapılan Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nde D8 resmen kurulan bir uluslararası kuruluş oldu.

D8 elbette çok önemli bir kuruluştu. Niye? Çünkü tabii kaynakları, kalabalık nüfusları ve potansiyel pazarlarından ötürü kendi bölgelerinde önemli bir konum arz eden 8 ülkeydi ve bu ülkeler sadece para için bir araya gelen, ekonomi için bir araya gelen ülkeler değil aynı zamanda dünya barışı için fikrî bir platformdu. Temel kuruluş ilkelerine bakacak olursak; savaş değil barış, çatışma değil diyalog, çifte standart değil adalet, üstünlük değil eşitlik, sömürü değil adil düzen, baskı ve tahakküm değil insan hakları, hürriyet ve demokrasi ilkeleri aslında D8'in ilerideki esas amaç ve vizyonunu ortaya koyan önemli bir adımıdır.

D8, muhalefette olan bir siyaset adamının iktidarda olduğunda sorumluluk sahibi olarak sadece kuru sözlerle dünya barışını inşa edemeyeceğini, iktidarda olan bir kişinin yapması gereken daha farklı şeyler olduğunu göstermesi açısından son derece önemli bir adımdır. Dünya küresel sistemine itirazımızı fikrî olarak dile getirdik. Sadece “Ey Batı!” diye “Ey İslam ülkelerinin liderleri!” diye “Dünya 5'ten büyüktür.” diye söylemekle yetinmedik, ilk icraat fırsatımızda, sadece on bir ayda, 8 ülkeyi, nüfusu 1 milyarı aşkın ülkeyi bir araya getirerek aslında iktidar olmanın ne demek olduğunu herkese bir siyaset dersi olarak gösterdik. Umarım, günümüz liderleri de bundan gerekli dersleri alırlar. D8'in elbette kuruluş yıl dönümünü -yaklaşmakta olduğumuz 15 Haziran gününü- bugünden tebrik ederken bu vesileyle 8 Haziran Cumartesi “Gazze” başlıklı Olağanüstü D8 Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nın İstanbul'da yapılmasını çok anlamlı ve önemli bulduğumuzu ifade ediyorum. Keşke bu D8 ülkelerinin liderleriyle toplanacak bir toplantı olsaydı ama Dışişleri Bakanları nezdinde de toplanacak olmasını önemsiyoruz. Ümidimiz, bu toplantıda somut ve caydırıcı kararların alınması, ivedilikle uygulanması ve bu D8 toplantısının bir kınama seremonisinin ötesinde -bir yaptırım- D8'in amacına uygun bir toplantı hâline getirilmesidir. Atılması gereken ve beklediğimiz adımlar var bu D8 Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'ndan 8 Haziran Cumartesi günü için. İnsani yardım koridorunun açılması mutlaka ama mutlaka bu D8 Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nda karara bağlanmalıdır. Siyonist rejim ve yöneticileri hakkında uluslararası mahkemelerin aldıkları kararlar derhâl uygulanmalı ve Birleşmiş Milletler barış gücünün derhâl bölgeye sevk edilmesi, sevk edilemiyorsa bu 8 ülkenin iş birliği yaparak uluslararası hukukun kendilerine verdiği imkânlar çerçevesinde Gazze'deki bu ablukayı kaldırıp Gazze'yi bu insanlık dışı ambargodan kurtarması gerekir. Yine, bu D8 ülkelerinin ekonomi ve nüfus hacimleri dikkate alınarak, bölgede sahip oldukları rollerin farkına varılarak bir dizi adım atmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hep söylediğimiz bir laf vardır, İsrail ancak güçten anlar. Dolayısıyla, ta 1996'da dahi 1 milyarı aşkın nüfusu olan, geniş ekonomik pazarı olan bu 8 ülke, bugün bu ekonomik

gücünün farkına vararak terörist İsrail rejimine ekonomik yaptırımlar uygulanırsa, emin olun, bu vahşi saldırılarına İsrail bir dakika dahi devam edemez. Dolayısıyla Dışişleri Bakanları Zirvesi'nden beklediğimiz ikinci önemli adım, bu 8 ülkenin İsrail'e hep beraber ekonomik bir ambargo uygulaması ve onları ateşkese zorlayıcı diplomatik kararlar almasıdır. Yine, bölgesel barışın bölgesel birlik ve bölgesel güçten kaynaklandığının şuurunda olarak bu 8 ülkenin mutlaka ama mutlaka birlikte hareket edecekleri adımlar atması lazım. Umarız ve dileriz ki D8 toplantıları “Dostlar alışverişte görsün.” şeklinde olan bir kınama seremonisinden çıkar, yaptırım toplantısı olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir diğer önemli husus, bölgemizde bu kadar yakıcı olayların meydana geldiği bir süreçte siyasi zeminin bazı koşullarını hep beraber oluşturmanın sorumluluğunun farkında olmamız lazım. Kimilerinin normalleşme, kimilerinin yumuşama, kimilerinin taktiksel, kimilerinin ise samimi yaklaştığı bu süreç, sadece sözde oluşturulabilecek bir süreç değildir. Bu siyasi zeminin şartlarını, özellikle Mecliste grubu bulunan ve temsil edilen partiler olmak üzere, bütün siyasi partiler olarak iktidarıyla muhalefetiyle oluşturmak gibi bir mecburiyet içerisindeyiz. Çatışma ve sataşmayı değil diyalogu önemseyen, itham ve önyargıyı değil, empatiyi, hemhâl olmayı, birbirimizi anlamayı önemseyen, adalette çifte standardı değil, yargının bağımsızlığına gölge düşüren uygulamaları değil, gerçekten hukuk devletini ve adaleti önemseyen ve en önemlisi de baskı ve tahakkümü değil, insan haklarını, hürriyetini ve demokrasiyi, bu ilkeleri ön plana çıkaran bir siyasi iklim inşa etmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son kez, toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kişisel ve kısa vadeli beklentilerimizden ziyade, milletimizin sorunlarını konuşabileceğimiz ilkeleri ortaya koymamız lazım. Herkes duruşuna, sözlerine, yaklaşımlarına dikkat ederek bu iklime hizmet etmeli ama en büyük sorumluluk elbette ülkeyi yöneten iktidara ve iktidar partisine düşer. Burada duygulara hitap edecek, tribünlere oynayacak, şakşakçılara hitap edecek sözlerle konuştuğumuzda sorunları çözemediğimizin olsa olsa o sorunları daha da çözümsüz hâle getirdiğimizin hep beraber farkında olmamız lazım. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında birbirimizi anlayacak, bu iklime hizmet edecek davranışları, söylemleri hem yerimizden hem bu kürsüden yapmak durumunda olduğumuzu ifade ederek, Türkiye'nin kritik bir süreçten geçtiğini, bu siyasi sorumluluğun herkese düştüğünü ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu.

33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bugün görüşmeleri yapılacak Türk Silahlı Kuvvetleriyle alakalı kanun teklifindeki anlamakta güçlük çektiği maddelere ve kanun teklifinin geliş şekline, 91'inci Birleşimde yaşanan tartışmaya ve Osmaniye'deki depremzedelere gelen elektrik faturalarına ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Genel Kurulu, bütün milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, gündem yoğun, gene, bugün Türk Silahlı Kuvvetleriyle alakalı kanun teklifi üzerinde görüşmeler yapacağız. Benim konuyla, maddelerle ilgili anlamakta güçlük çektiğim -hatta, hazır, Grup Başkan Vekilimiz Sayın Abdulhamit Gül de buradalar, belki bizi aydınlatırlar görüşmeler sırasında- bir iki konu var, onlara değinmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi şehit ve gazilerimizin özlük haklarıyla ilgili.

Bilindiği üzere, terörle mücadelede şehit olanların dul ve yetimlerine aylıklar bağlanıyor ve bu aylıklar da belirli hisse ve oranlarda pay ediliyor ve oldukça da düşük oranlarda kalınıyor. Konuyla ilgili bir düzenleme yapılmıştı 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 7'nci maddesinde yani 15 Temmuz 2016'da gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemin devamı niteliğindeki eylemler sebebiyle hayatını kaybeden veya malul olan sivillere bağlanan aylıklar maddesinde bu konu gündeme alınmış fakat diğer terörle mücadele faaliyetlerinde şehit olanların dul ve yetimleri bu iyileştirmeden mahrum kalmış. Yani bir şehidimizin nasıl şehit olduğu, hangi terör örgütüyle mücadele ederken şehit olduğu konusu üzerinden şehitlerin dul ve yetimlerine bağlanacak olan aylıklarda bir ayırım yapılması anlaşılabilir bir şey değil. Zira, seçim döneminde iktidar partisinin seçim beyannamesinde de burada bir düzenleme yapılacağı vardı ve bu düzenleme yapılmadı. Bu kanun teklifi içerisinde de maalesef bununla alakalı herhangi bir madde yok. Bu ayırımın, bu ayrımcılığın bir an önce ortadan kalkması lazım; zira, Anayasa'mızın 10'uncu maddesine yeni eklenmiş olan ek fıkra "Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." diyor, Anayasa'da da böyle bir hüküm olduğu hâlde... Dolayısıyla, her alanda bir kutuplaşma yaşanıyor, şehitlerimiz arasında da böyle bir ayrımcılık kabul edilebilir bir durum değildir, anlaşılabilir bir durum da değildir bizim açımızdan.

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde de... Teklifin 8'inci maddesi var. Bu madde de yine, bize göre riskli. Bu hâliyle geçmesi hâlinde acaba ileride ne tür handikapları olacak, ne tür komplikasyonlara yol açacak; bunları iyi düşünmek lazım.

Teklifin 8'inci maddesi şöyle diyor: "Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşısı terfi ettirme yetkisinin kuvvet komutanlarından alınarak Bakanlıklara verilmesi amaçlanıyor." Yine, teklifin 10'uncu maddesinde de benzer bir hüküm var yani yetki kuvvet komutanlarından alınıp Bakana veriliyor. Her ne kadar bu bir uyum yasası olsa da üstün başarı gösteren askerlerin terfisi noktasında neden kuvvet komutanlarının önerisi alınmıyor? Bu sorulduğunda "Bu yönetmelikte var, zaten yönetmelikteki uygulama böyle." deniliyor ama kanun, yönetmeliğin her zaman üstündedir. Bu kanun bugün bu yönetmelik üzerine uygulanır, yarın farklı maksatlarla, farklı niyetlerle farklı noktalara çekilebilir. Burada ciddi bir risk olduğu kanaatimiz var. Bugün siz iktidardasınız, yarın iktidar değiştiğinde ilgili Bakanlıkları kimlerin yöneteceği, nasıl yöneteceği bir soru işareti. Elbette demokrasi önemlidir, elbette vesayetle ilgili alınacak olan her türlü tedbir tarafımızca anlaşılabilir ama güzide ordumuzda böyle bir zafiyet yaratmayacak mıdır bu madde?

Tabii, kanun teklifinin geliş şekliyle ilgili de... Çok sıkışık bir zamana denk geldi. Ben kanun teklifinin bu maddesini gördükten sonra tanıdığım, bildiğim askerleri, emekli askerleri aradım. Bir kısmı bu maddeyle ilgili "Evet, bu bir ihtiyaçtır." dedi ama hep şunu söylüyorlar: "Zaten yönetmelikteki uygulama böyle." Yani kuvvet komutanları önerecek, Savunma Bakanı da onaylayacak. Yani böyleyse kanunda ama bu hâliyle baktığınız zaman bambaşka bir anlam ortaya çıkıyor. Bunun aydınlatılması gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, dün ufak bir tartışma oldu, ona da değinmek istiyorum. Şimdi, ordumuzun göstereceği muvaffakiyet bizim için çok önemli, İHA'lar, SİHA'lar, savunma sanayisinin yapacağı, yapmış olduğu çalışmalar gurur verici.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kavuncu.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bundan hepimiz memnun oluruz, hepimiz gurur duyarız. Fakat bu ülkenin de bir gerçeği var, bu ülkenin şu anda bir sığınmacı problemi var ve bu sığınmacı probleminin neden kaynaklandığını, nasıl kaynaklandığını biz defalarca anlattık. Şimdi, bir konuyla ilgili, evet, gurur duyulacaksa gurur duyulur ama bununla ilgili, bu sığınmacı konusuyla ilgili de bir zafiyet gördüğümüzde elbette ki biz bunu söyleyeceğiz, bunu gündeme getireceğiz. Zira, artık boy boy, bütün dünyanın bildiği o sınırlardan bu sığınmacıların nasıl kaçak geçtiği aşikâr. Yani biz bunu söylediklerimizde kahraman ordumuzun göstermiş olduğu performansı ya da başarıları ya da savunma sanayisinde atılmış olan güzel adımları kötölemek, bunları görmezden gelmek için söylemiyoruz. Dolayısıyla konuların manipüle edilmesine de hiç gerek yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kavuncu.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Hani bu kadar kaçak sığınmacı bu ülkeye dolmuşken de... Bir futbol takımı düşünün, küme düşmüş ama “Bizim malzemecimiz harika, şuyumuz harika, buyumuz harika.” diye gururlanmasının, övünmesinin de çok fazla bir tadı kalmıyor. Onun için, bu konuyu biz gündeme getirmeye devam edeceğiz.

Son bir konu, Osmaniye’deki depremzedelere -ben Osmaniyeliyim, çok telefon aldım- fatura gitmiş. Geriye dönük faturalarda kimilerine 4 bin, kimilerine 5 bin lira fatura gönderilmeye başlanmış. Süreç şöyle işlemiş: 6 Şubatta yaşanan depremde sonra önce elektrik faturaları gelmiyor “Ertelendi.” deniyor, sonra yetkililer vatandaşlara “Eviniz ağır hasarlı olduğu için size fatura çıkmıyor.” diyorlar. Sonra bir bakıyoruz 29 Mayıs’ta bir fatura gelmiş 5 bin küsur lira ve vatandaşlar ilgili kuruma, Enerjisa’ya gidiyorlar; oraya gittiklerinde daha da büyük bir rezalet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Kavuncu.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Diyorlar ki -5 bin lira değil, çok özür dilerim- “9 bin lira sizin faturanız.” “Asrın felaketi” diyorsunuz ama asrın ihmali yaşanan bu depremde bu depremzedelere bir de bunu yaşatmak ve binbir zorlukla yaşayan bu mağdurlara depremde sonra 5 bin liralık, 10 bin liralık elektrik faturalarını göndermek bir vicdansızlıktır. Bunu da yetkililerin dikkatine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’e aittir.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Hakkâri’deki polis şiddetinin her geçen gün artarak devam ettiğine ve esnaf ziyaretine çıkmak isteyen Eş Genel Başkanlarının yine ablukaya alındıklarına, deprem bölgesinde rezerv alanı üzerinden halkın evinin işgal edildiğine ve depremzedelerin evlerini, yaşama alanlarını korumasının polis zoruyla engellendiğine, Meclisin mensuplarının her gün sokakta polisler tarafından darbedildiğine ve Hakkâri halkının, iradesine sahip çıktığına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, haftanın başından beri Hakkâri’deki hukuksuzluğu ve Hakkâri’deki polis şiddetini konuşuyoruz. Tabii, her geçen gün polis şiddeti artarak devam ediyor. AKP Hükûmeti 31 Mart yerel

seçimlerinden önce Hakkâri'ye garnizon kurdu, oraya taşımayla dünya kadar asker götürdü, Hakkâri halkının iradesini kıramadı, orada yine sandıktan DEM PARTİ çıktı. Şimdi kayyum atadı ve bu kayyumı; aslında hukuksuz olan, haksız olan, meşru olmayan, antidemokratik olan bu kayyumı polis zoruyla orada yerleştirmeye, polis zoruyla halka kabul ettirmeye çalışıyor. Bir haftadır hem Hakkâri'de hem ülkenin dört bir yanında halkımız itirazını, demokratik protesto hakkını kullanıyor. Düünden beri, 2 Eş Genel Başkanımız Hakkâri'de, yine, dünya kadar heyet oradalar, demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların temsilcileri oradalar ve bütün kent ablukaya alınmış durumda. Kentin meydanlarında, kentin sokaklarında askerî araçlar konvoy hâlinde geçiyor. Kirpi mi dersiniz, artık diğer, bütün ne kadar askerî araç varsa kent meydanında geziyorlar. Dün Valiliğin önüne hem Özel Harekât polisleri hem de askerler tarafından yığınak yapıldı. Soruyoruz: Neyi korumaya çalışıyorsunuz, neyin güvenliğini alıyorsunuz? Hem gasbediyorsunuz hem de demokratik protesto hakkını gazla, copla, baskıyla, işkenceyle engellemeye çalışıyorsunuz. Bu nasıl bir akıldır, bu nasıl bir demokrasidir? “Demokrasi” diye diye sürekli, demokrasinizin altından polis copu çıkıyor, asker postalı çıkıyor, üniforma çıkıyor; böyle bir demokrasi anlayışını biz hiçbir yerde görmedik. Bu bir demokrasi değildir, bu olsa olsa ancak faşizmdir. En billurlaştırmış hâlini, en saf hâlini de şu anda biz Hakkâri'de yaşıyoruz.

Bugün de yine, kentteki abluka nedeniyle, Eş Genel Başkanlarımız esnaf ziyaretine çıkmak istediler ve yine ablukaya alındılar; esnafı gezmeleri, oradaki halkla temas etmeleri, oradaki halkın yanına gitmeleri engellendi ve bu bir rutine dönmüş durumda. Yani bir polis devleti ancak bu kadar olur. Evet, Türkiye Cumhuriyeti devleti bütün demokratik teamüllerini askıya almış, söz konusu olan DEM PARTİ olunca, söz konusu olan muhalifler olunca, söz konusu olan bu ülkedeki demokratlar, devrimciler, vicdan sahibi insanlar olunca, söz konusu Kürtler olunca tek anladığı şey polis, tek anladığı şey bu. Polisi karşımıza dikmek, polisle bütün demokratik haklarımızı yok etmek istiyor. Bakın, sadece bu polis meselesi, bu faşizm meselesi, bu polis devleti, kanun devleti olma meselesi Hakkâri'de geçerli değil. Bakın, deprem bölgesinde insanlar DASK'ta sigorta yaptırdılar, ev yaptırdılar; koca bir deprem yaşadık, enkazın altında kaldı bu Hükûmetin kendisi ama hâlâ depremde neleri iyi yaptıklarını anlatıyorlar. Yetmedi, bu Meclise rezerv alan gibi bir mala çökme, toprağa çökme aslında, yasası getirdiler yasalaştırdılar; şimdi o rezerv alan üzerinden de halkın evini işgal ediyorlar. Bakın, birkaç ay önce insanlara dediler ki: “Tamam, sağlam olan evlerinizi onarabilirsiniz.” Dünya kadar kredi çekti o depremzede aileler, dünya kadar borcun altına girdiler, gittiler kredi çektiler, evlerini onardılar; bugün ama “Hayır efendim, burası rezerv alan, evinizi yıkacağız.” diyor. Evet, bu iktidar tam da böyle bir şey, yeri geliyor evimizi başımıza yıkmaya çalışıyor, yarın yeri geliyor toprağımıza el koyuyor, yeri geliyor ormanlarımıza el koyuyor, yer altı, yer üstü zenginliklerimize el koyuyor, bu ülkenin bütün kaynaklarına el koymaya, bütün kaynaklarına çökmeye çalışıyor ve sonra da geliyor burada demokrasiden, haktan, hukuktan yana cümle kuruyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Bu insanlar depremzede, bu insanlar yoksul, binlerce insan çadırda yaşıyor, binlerce insan hâlâ suya erişemiyor. Buradaki depremzede insanların karşısına evlerine çöküp, topraklarına çöküp “Ben burayı rezerv alan ilan ettim.” demek nasıl bir şeydir, hangi hukukta yazıyor? “Hukuk var mı?” diye soruyoruz biz artık, hukuk var mı, bu kimin hukuku? Zorbanın hukuku, zalimin hukuku, firavunun hukuku. Burada bir hukuk yok. Depremzedeleri bugün ne yaptılar biliyor musunuz Sayın Başkan? Polis copuyla, evlerini korudukları için polis copuyla dövdüler, tartakladılar, darbettiler tıpkı Hakkâri'de hakkını aramak için sokağa çıkan Hakkârilili dövdükleri gibi, onun karşısına polisi koydukları gibi depremzedenin karşısına da polisi koyuyorlar; depremzedenin evini korumasını, depremzedenin yaşam alanını korumasını da yine polis zoruyla engellemeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İşte, tam bir garabet rejiminin içerisindeyiz, tam bir akıl tutulmasıyla karşı karşıyayız. Ya, soruyoruz: Yetmedi mi? Gerçekten yetmedi mi zulmünüz? Depremzedeye zulmediyorsunuz, selde afet görene zulmediyorsunuz, işçiye zulmediyorsunuz, emekçiye zulmediyorsunuz, kadına zulmediyorsunuz, Kürt’e zulmediyorsunuz, Alevi’yi yok sayıyorsunuz, zulmediyorsunuz. Ne kadar gidecek bu zulmün sonu? Bu zulümle nereye varılacak sorusunu bütün Meclise sormak istiyorum. Depremzedeler feryat ediyorlar; birkaç hafta önce geldiler, bütün illerden depremedeler burada Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder’le bir basın toplantısı gerçekleştirdiler. Oraya da polis yığınağı yapılmıştı. Sonra biz izledik görüntüleri; o depremzede aileleri izleyen basın dâhil, oradaki bütün güvenlik güçleri dâhil herkes gözyaşları içerisinde dinledi o depremedelerin yaşadıklarını, trajedisini.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ama dinleyen yok, anlayan yok; ulaşamıyor hiç kimseye; bu ülkedeki mazlumun sesini dinleyen, ulaştıran yok; anlayan yok, empati yok, hak yok, hukuk yok. Varsa yoksa çıplak zor, varsa yoksa hukuksuzluk, varsa yoksa “ben bilirim, ben yaparım, ben ağayım, ben paşayım” anlayışı var bu ülkede. Keyfimin cumhuriyeti; keyfim böyle istedi, kayyım atadım; keyfim böyle istedi, rezerv alan ilan ettim; keyfim böyle istedi, maden sahası açtım; keyfim böyle istedi, yolu buradan geçirdim; keyfim böyle istedi, havaalanı yaparım, şehir hastanesi yaparım, ülkenin kaynaklarını tırmalarım, talan ederim. Böyle bir keyfim iktidarıyla, keyfim cumhuriyetiyle karşı karşıyayız. Bu tutumu kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Başta Hakkâri’deki polis şiddeti olmak üzere bütün kentlerde Hakkâri için sokağa çıkan, Hakkâri’yle dayanışma gösteren insanlara şiddet uygulamaktan derhâl vazgeçin. Bu Meclisi de göreve davet ediyoruz. Bu Meclisin mensupları her gün sokakta polisler tarafından darbediliyor, tartaklanıyor. Meclis Başkanına sesleniyorum buradan: Vekillerinizi korumayacak mısınız? DEM PARTİ’li vekillerin de Meclis Başkanı değil misiniz? Bizim Genel Başkanlarımızın gözünün içine yakın mesafeden gaz sıkılıyor, kimin haddidir bu? Burada bir genel başkana laf söylendiğinde diğer gruplar hop oturup hop kalkıyor “Genel Başkanımıza bunu diyemezsiniz.” diye. Bizim Genel Başkanımıza polis nasıl gaz sıkıyor? Milletvekilimize, halkımıza, oradaki 70 yaşındaki annelerimize nasıl gaz sıkar, nasıl tartaklar, nasıl darbeder?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, son kez açıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bütün orduyu yığımlar, bütün çevre illerden polisi, askeri taşımışlar. Neymiş? Hakkâri halkı iradesine sahip çıkıyor. Çıkmasın mı? Çıkmasın mı, kayyım atadınız, evinde mi otursun? Kayyım atadınız, “Çok şükür.” mü desin? Ne yapsın yani tepki göstermesin mi? “Ben gittim, sandığa oy attım, oyuma sahip çıkıyorum.” demesin mi? “Haksızdır.” demesin mi, “Hukuksuzdur.” demesin mi, “Zulümdür.” demesin mi? Bunu mu istiyorsunuz? Biz anlamıyoruz yani. Bu kadar da demokrasiye tahammülsüzlük olur mu? Bu kadar da demokratik hak kullanımına tahammülsüzlük olur mu? Bu tutumu kabul etmiyoruz Sayın Başkan. Bu faşist anlayışa, bu faşist uygulamalara, bu şiddete derhâl son verilsin çağrısını Meclisten bir kez daha yapmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’a aittir.

Buyurun Sayın Başarır.

35.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Anadolu Adliyesi 9. Sulh Ceza Hâkimliğinin, Halk Bankasından organize suç örgütü lideri olan bir kişinin bağlantılı olduğu şirkete verilen krediyle ilgili yayın, erişim yasağı getirmesine; Hatay Aksaray ve Saraykent Mahallelerinde rezerv alanı içerisinde kaldığı için evlerinden çıkartılmak istenmelerini protesto eden depremzedelerin gözetimine alındığına, Mehmet Şimşek’in açıklamalarına ve Cumhurbaşkanının emekli ve asgari ücret zamlarıyla ilgili söylediklerine, işçinin ve asgari ücretlinin sorunlarını çözmeden Meclisin kapanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, Halk Bankasından, devletin bankasından organize suç örgütü lideri, bugün tutuklu olan bir kişinin bağlantılı olduğu şirkete verilen 480 milyonluk krediyi konuşmuştuk; bunu biz söylemedik, MASAK söyledi. Özellikle, 1 Haziran 2022’de tek seferde 150 milyon kredi verilmiş, toplamda 25 kez kredi verilmiş ve MASAK bunu şüpheli işlem olarak ortaya attı. Şimdi, burada neyi tartışmalıydık bugün? Halk Bankasının Genel Müdürünün ya da sorumlularının yargılandığı, açığa alındığı, görevden alındığı bir durumu tartışmalıydık. Oysa neyi tartışıyoruz? Her zaman olduğu gibi, Anadolu Adliyesi 9. Sulh Ceza Hâkimliği, aslında bu krediyi verenleri yargılaması gerekirken yayın yasağı getiriyor, erişim yasağı getiriyor. Bu, alışkanlık hâline geldi bu ülkede. Tüm hukuksuz, tüm ahlaki olmayan durumlarla ilgili bir gazeteci, siyasetçi durumu ortaya koyduğu zaman bu olayı araştırmak, gerçek suçluları yargıya teslim etmekten sevece yayın yasağı getiriyoruz. Ya, bu olabilecek bir şey mi? Normal yönetilen bir ülkede o Halk Bankasının yöneticilerini çağırırsın, “Bu krediyi neden verdin?” dersin. Genel Müdür düşer, görevden alınır? Ama biz bunu ortaya çıkaran gazeteci Timur Soykan’ı bir anlamda yargılıyoruz, haberine yayın yasağı getiriyoruz. Bu, gerçekten bir hukuk devletine, bir parça şeffaf, demokrasiyle yönetilmesi gereken bir devlete, ülkeye yakışmayan bir durum.

Yine, Hatay’ın Aksaray ve Saraykent Mahallelerinde depremzede yurttaşlarımızın mahalleleri rezerv alanı içerisinde kaldığı için evlerinden çıkartılması isteniyor ve yurttaşlar tabii ki bu durumu protesto ediyor. Bunlar depremzede. Daha önce hasarsız ya da az hasarlı olduğu için burada oturabilecekleri, ikamet edebilecekleri söylendi ama daha sonra Bakanlık “Siz buradan çıkıyorsunuz, on beş gün süre veriyoruz.” diyor ve kira olarak da 7.500 lira yardım ediyor. Bir sefer, ben o Sayın Bakana şunu söylemek isterim: Herhâlde bu dünyada yaşamıyorsun çünkü Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde hiçbir ilde 7.500 lira kirayla oturulabilecek bir ev yok. Para verme, ev ver ya da kirayı sen öde, hiç sıkıntı yok ama bu paraya insanların ev bulabilmesi imkânsız. Ama asıl tuhaflık ne? Hak arayan, depremde yakınlarını kaybeden, evini, yurdunu, ocağını kaybeden bu insanlar, sokakta kalacak bu insanlar bu durumu protesto ettikleri için gözetimine alınıyor. Yani her şey bitti, şimdi depremzedeleri mi gözetimine alıyoruz? Bu olayın her tarafı tuhaflık. Başta, otur diyeceksin; sonra, çık diyeceksin, ev vermeyeceksin, on günlük kira yardımı yapacaksın çünkü o parayla ancak on gün ya da on beş gün bir yerde ev tutabilirler; sonra bu durumu bir eylemle ortaya koyan depremzedeleri gözetimine alacaksın. İşte, bu, tam, hukuk devletinden uzaklaşmış, Anayasa’yı ihlal eden bir iktidarın anlayışı. O 4 kişiyi derhâl serbest bırakmalılar çünkü Hatay halkının, Malatya halkının, Kahramanmaraş ve diğer illerdeki halkın zaten büyük çoğunluğu şu anda çadırda, konteynerde ve büyük sıkıntılarla yaşıyor, bir de bu insanları gözetimine almasınlar.

Şimdi, dün yine konuştuk, Meclis herhâlde temmuz ayı içerisinde, 15 Temmuzda ya da temmuz ayının sonunda kapanacak. Mehmet Şimşek öyle bir tablo çizdi ki onu dinlerken başka bir ülkede

yaşadığımızı düşündük. Bazı verileri verdi “Her şey yolunda.” dedi “mali disiplin” dedi “büyümede dengeleme” dedi “sürdürülebilir cari açık” dedi; aslında yurttaşın çok ilgilenmediği ama ekonomistlerin anlayabildiği kavramlar ama onun anlattığı tablo ile Türkiye’de sokağın yaşadığı tablo çok farklı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani şimdi, madem bu kadar her şey iyi diyor bu beyefendi, kendisine göre karnesi 10 üzerinden 10; 100 üzerinden 100 ama ben sormak isterim: Beyefendi, siz geldiğinizde yüzde 39 olan enflasyon yüzde 75’i geçmiş, yüzde 8,5 olan faiz yüzde 50 olmuş, 21 lira olan dolar 32 lirayı geçmiş, ekmek 5 lirayken 10 lira olmuş, kıyma 250 lira iken 600 lira olmuş. Neyin verilerini veriyorsun sen, neyin karnesini ortaya koyuyorsun? Yani Türkiye’nin bir gerçeği var. Bu beyefendi dün öyle bir tablo çizdi ki sanki Türkiye’de kişi başına düşen millî gelir, emeklinin maaşı, asgari ücretlinin maaşı rahat rahat yetiyor, hatta birikim yaptığını düşündüm ama Türkiye’deki tablo gerçekten bir felaket.

Hemen buradan, Cumhurbaşkanının emekli ve asgari ücret zamlarıyla ilgili söylediklerini duyunca daha büyük bir dehşete kapıldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Başarır

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir sefer, ezdirmedeğini söylüyor ama maalesef ki Cumhurbaşkanının verdiği süre zamlarla ilgili on sekiz ay ama enflasyona baktığımız zaman on sekiz aylık bir dilimde yüzde 102’lik bir zam yapması gerekiyor. Yani Cumhurbaşkanı bu süreleri, on iki ay ile on sekiz ayı yer değiştiriyor, “Toplam enflasyon oranı da bu; yüzde 82 zam yaptık.” diyor. Oysa o tarihlere göre Cumhurbaşkanının yüzde 102 zam yapması gerekiyor.

Şimdi, ben bunları bir kenara bırakıyorum. Meclis temmuz ayı içerisinde kapanacak. Daha dün önerge verdik, cuma günü çalışabiliriz dedik, birçok yasa geliyor ama emeklinin, işçinin ve asgari ücretlinin sorunlarını çözmeden bu Meclis kapanmamalı, tatile gitmemeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gerçekten, bakan, bugün makamımız arayan, telefon eden birçok -dernek- emekli geçinemediğini, yaşayamadığını söylüyor. Mehmet Şimşek hangi tabloyu çizerse çizsin, Sayın Cumhurbaşkanı hangi verileri verirse versin 10 bin lira emekli maaşıyla insanlar yaşayamıyor. Onlara yakışan, onların en azından açlık sınırının altında geçinmesini önleyecek bir maaşı biz Meclis olarak yapmalıyız, araştırmalıyız, konuşmalıyız. Yani gerekirse temmuzun sonuna kadar, hatta bir hafta daha fazla çalışalım, cumartesi, pazar çalışalım ama gerçekten bu verileri bu Meclisteki arkadaşlarımız incelesin; emeklinin, işçinin, asgari ücretlinin bu mağduriyetine hep beraber çare olalım çünkü bizim görevimiz bu; saraydan gelen yasaları burada tartışıp yasalaştırmak değil, halkın gerçek sorunlarını tartışmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümle...

BAŞKAN – Mikrofonu son kez açıyorum Sayın Başarır.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O yüzden, ben bir kez daha söylüyorum: Tatile çıkmadan emekliye, asgari ücretliye hep beraber bu Mecliste sahip çıkalım, onların yüzünü güldürelim, ondan sonra hepimiz Anadolu'ya gideriz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Trabzon'un Beşikdüzü ilçesi Muhtarlar Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Genel Kurulumuzda izleyici bölümünde, demokrasimizin yereldeki kahramanları olan Trabzon'un Beşikdüzü ilçesi Muhtarlar Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri var. Hoş geldiniz. (Alkışlar)

Son söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'e aittir.

Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, tam bir yıl önce bu hafta Mecliste milletvekilliği görevine başladıklarına, AK PARTİ olarak yirmi iki yıllık iktidarları döneminde çok önemli başarılar ortaya koyduklarına ve bürokrasinin siyaseti ve milletin bu anlamdaki özgürlük alanlarını daraltmasına, buyurgan bürokratik oligarşiye izin vermeyecek uygulamaları, denetimleri ve çalışmaları sürdüreceklerine, bir anayasa metni dikte etmediklerine ve “Çoğulcu bir şekilde, gelin, katılımcı bir anlayışla Anayasa'yı yapalım.” çağrılarına, Cumhurbaşkanının, Genel Başkanlarının önümüzdeki salı günü Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'le yapacağı iadeiziyaret görüşmesine, vatandaşların Gazi Meclisten bir çözüm gelmesini beklediğine ve kontrol-denge sistemi, sistemdeki aksaklıklar dâhil olmak üzere bunların hepsini beraber yapmak istediklerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam bir yıl önce bu hafta, Mecliste, seçilerek milletvekilliği görevimize başladık. Bir yıl geçti. Milletimizin emanetleriyle milletimizi temsil etme gibi ulvi bir görev çerçevesinde bir yasama dönemine başladık. Önümüzde dört yıl var. Gazi Meclis milletimizin beklediği sorunların çözüm yeridir, siyaset de milletin sorunlarını çözme iradesidir. İnanıyorum ki tüm milletimizin sorunlarını hep birlikte el ele vererek çözeceğimiz bir dönem olacak.

AK PARTİ olarak yirmi iki yıllık iktidarımız döneminde çok önemli başarılar ortaya koyduk. Elbette bütün sorunları çözdük, bütün sıkıntıları giderdik diyemeyiz. Siyaset biriken sorunları da çözmeye iradesidir. Biz kalan bu sorunları da ekonomide enflasyon, hayat pahalılığıyla ilgili tüm sorunları çözecek iradeye sahibiz. Bu konuda da Maliye Bakanlığımız, ekonomi yönetiminiz ve diğer tüm birimlerimiz bu hassasiyetle çalışmalarını sürdürmektedir. Önümüzdeki dört yıl seçimsiz dönemi Türkiye'nin demokratik ve ekonomik restorasyon dönemi olarak değerlendirip milletimizin hem özgürlüklerini daha geliştirici hem ekonomisini, cebini, parasını ve özgürlüğünü genişleten bir dönem olarak reformlarla sürdürmek ve gerçekleştirmek istiyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türkiye'nin kronik birçok sorunuyla, statükoyla mücadele ettik. Eski Türkiye'nin uygulamalarını sona erdirerek yeni Türkiye'nin, Türkiye Yüzyılı'nın kapılarını araladık. Devletin vatandaşına lütfettiği buyurgan bir anlayışla makbul ve makbul olmayan vatandaş ayrımıyla yaklaştığı anlayışı ortadan kaldırdık. Devletin insan için olduğu ve insan yaşarsa devlet

ayakta kalır anlayışını her aşamada ortaya koymaya çalıştık. Elbette bu konuda zorlu mücadelelerimiz de oldu. Vesayetle, demokrasiyi kısıp altına almak isteyen kumpaslarla gerek güvenlik gerek yargı bürokrasisinin aktivizmlerini de gördük. Hâlâ da bunların izleri, çabaları olabilir ama biz siyaset kurumu olarak bürokrasinin siyaseti daraltmasına, milletimizin bu anlamdaki özgürlük alanlarını daraltmasına, buyurgan bürokratik oligarşiye izin vermeyecek uygulamaları, denetimleri ve çalışmaları sürdüreceğiz. Özellikle bu konudaki anlayışımız; Türkiye’de 85 milyon kişi yaşıyor. Bugün, şu saatte Edirne’de doğan bir bebekle Kars’ta doğan bir bebek aynı haklara sahip, Türkiye’nin birinci ve asli vatandaşı olduğuna inanıyoruz. Hangi vatandaşımız olursa olsun, Türkiye’de gerek özgürlükler gerek demokrasi anlamında kendisini öteki hissediyorsa biz onu suçlamadan, o zaman bizde bir eksiklik vardır diyerek, “Siyaset kurumu olarak nerede eksiklerimiz var, niçin böyle bir düşünceye veya duyguya kapılıyor?” diye, umudu, geleceği ve ümidi artıran çalışmalarımızı kalıcı bir şekilde, akut meselelerde değil, kalıcı ve bu anlamda reformlarla bu adımları atmayı anladığımız, inandığımız siyaset anlayışı olarak çok değerli buluyoruz ve misyonumuzun en önemli parçaları olarak görüyoruz. Özellikle AK PARTİ olarak devrimci ve reformcu sürecimizi, kimliğimizi sürdüreceğiz ve bu anlamda biz bu çalışmaların en önemli noktasında da piramidin tepesinde bir yeni sivil anayasa olarak görüyoruz. Bizim bir tek cümlelik anayasamız olsaydı o anayasaya “Devlet, adaleti sağlamakla yükümlüdür.” ibaresini eklerdik ve istiyoruz ki gelin bu anayasayı hep beraber yapalım; uygulamalardaki eksiklikler, idareden kaynaklı eksiklikler ya da daha başka mevzuattan kaynaklı eksiklikler, ne varsa bunları beraber yapalım istiyoruz ve bir anayasa metni de dikte etmiyoruz; “Bu, bizim, AK PARTİ’nin anayasasıdır; gelin, buna destek verin.” diye bir yaklaşımımız yok. Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısı... Çoğulcu bir şekilde, katılımcı bir anlayışla gelin anayasayı yapalım diyoruz çünkü AK PARTİ’nin anayasası olmaz, bir partinin çalıştığı taslaklar olur ama milletin anayasası olur, 85 milyonun. İçinde Türk’üyle, Kürt’üyle, Alevi’si, Sünni’siyle; 85 milyonun genciyle yaşlısıyla, kadınıyla erkeğiyle “benim anayasam” diyeceği bir anayasayı gelin bu dönem hep beraber yapalım. Bir yılımız geçti ama gelin, dört yılımızı daha verimli bir şekilde... Bu Meclis bunu yapabilecek güce, salahiyyete, meşruiyete, yetkinliğe sahiptir. Tüm seçilmiş arkadaşlar ve tüm partiler için söylüyorum. Sadece Anayasa da değil, Seçim Kanunu, Siyasi Partiler Kanunu, Meclis İçtüzüğü’nü de yine demokratik ve katılımcı, çoğulcu bir anlayışla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Yine, hangi sorunları yaşıyorsak, yaşadığımız güncel ve kronik ve muhtemel gelebilecek tüm tehditleri ve riskleri de ortaya koyarak, bütün siyasi angajmanlardan uzak bir şekilde, Türkiye paydasında bunları açık bir şekilde konuşmaya, reform dinamiğimizi hep beraber yapmaya biz hazırız. Bu konudaki çağrımızı yineliyoruz.

Özellikle siyasette bu anlamda temaslar, yumuşama dönemiyle ilgili hususları çok değerli buluyoruz. Bu meyanda, Sayın Cumhurbaşkanımızın, Genel Başkanımızın önümüzdeki salı günü Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel Bey’le yapacağı görüşme de iadeiziyaret görüşmesi olacak. Daha önce Genel Merkezimizde yapılan bir görüşme oldu, çok verimli bir görüşme geçti. Önümüzdeki hafta Sayın Cumhurbaşkanımızın iadeiziyareti olacak. Türkiye’nin köklü bir siyasi parti geçmişine sahip olan Cumhuriyet Halk Partisiyle de bu yapılacak temasların, görüşmelerin de siyasetteki bu eksenin, bu vizyonun gelişmesine, Türkiye’nin daha da normalleşmesine çok önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Seçim... Hepimiz siyasi rekabetimizi yaptık, afişlerimizi astık, yöntemleri, Türkiye tasavvurumuzu söyledik ve milletimiz Cumhurbaşkanımızı yeniden seçti, “Türkiye Yüzyılı”yla vadettiğiniz hedefleri gerçekleştirin.” diye onay verdi. Biz, bu onay sürecini dört yıl beraber, birlikte, ortaklaşarak yapmak istiyoruz. Bugün bizleri izleyen, Türkiye’nin her köşesinde; kahvehane köşesinde, bir berber dükkânında, bir iş yerinde, evinde bizi izleyen vatandaşımız artık buradan, Gazi Meclisten bir çözüm gelmesini bekliyor. Kontrol-denge sistemi de dâhil olmak üzere, sistemdeki aksaklıklar dâhil olmak üzere bunların hepsini beraber yapalım. Görüşlerimiz farklı, partilerimiz farklı ama yöntem tarzımız ne olursa olsun -farklı olursa olsun- bizim “Türkiye” ortak paydamız var ve bizim ortaklaşabileceğimiz çok meselemiz var. Partilerüstü konularda konuşalım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Son cümlem.

BAŞKAN – Sayın Gül, tamamlayın lütfen.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Terörün, şiddetin elvermediği; teröre, şiddete kapı aralamayan; terörle, şiddetle kol kola yürümeyen; teröre, şiddete değil, millî iradeye yaslanan her türlü siyasi anlayışla, her türlü görüşle bu anlamda beraber olacağımıza, Türkiye’nin geleceğini hep beraber, nasıl şimdiye kadar olduysa bundan sonra da daha demokratik, daha güçlü bir ekonomiyle, daha güçlü bir refah yapısıyla güçlü bir Türkiye’ye, daha özgür bir Türkiye’ye kavuşturacağımıza inanıyorum.

Bu vesileyle, tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Arnavutluk Meclisi Avrupa Birliği (AB) İşleri Komisyonu Başkanı Jorida Tabaku’nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye’yi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 17/5/2024 tarih ve 27 sayılı Kararı’yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/883)

5/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Arnavutluk Meclisi Avrupa Birliği (AB) İşleri Komisyonu Başkanı Sayın Jorida Tabaku’nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 17/5/2024 tarih ve 27 sayılı Kararı’yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetlerin ülkemizi ziyaretleri Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun’un 7’nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

C) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in Adalet Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 5 Haziran 2024 tarihinde, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 6 Haziran 2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları (4/56)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in Adalet Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 5 Haziran 2024 tarihinde, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 6 Haziran 2024 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, grup önerilerine geçmeden önce İç Tüzük 60'a göre söz talebinde bulunan 6 milletvekili arkadaşımıza söz vereceğim.

Hatay Milletvekili Sayın Nermin Yıldırım Kara...

Buyurun Sayın Kara.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da belirsiz ve çelişkili rezerv alan uygulamasının devam ettiğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatay'da belirsiz ve çelişkili rezerv alan uygulaması devam ediyor. Halka ne istediğini sormayan AK PARTİ iktidarı vatandaşları anlamak yerine toptancı bir anlayışla yıkılan 7 ilçemizin âdeta üstünden geçmek istiyor. Bu dayatmayı da kabul etmeyeceğiz; bugün de söyledik, yarın da söyleyeceğiz. Kimin evi yıkılıyor? Mülk sahipleri nasıl, hangi şartlarda ödeme yapacak? Müstakil parseller ne olacak? Bahçeli evler ne olacak? Bu boş arsalar ne olacak? Gerçekten bunları bilmek istiyoruz. Evini, iş yerini onarmış, tadilatı yapmış, daha evvel -Bakan Bey'in ifadesiyle- evlerine girmiş olan bu yurttaşlar şimdi ne yapacak? Bu tadilat masrafları kimin yanına kâr kalacak? Bugün Saraykent Mahallemizde yapılan 4 tane gözaltını asla kabul etmiyoruz. Sayın Valiye de buradan ifade ediyorum, tekrar söylüyorum: Halkı sükûnet içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

38.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, su sorununun Amasya da dâhil olmak üzere tüm Türkiye'de çözülmesi gereken en öncelikli konulardan biri olduğuna ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kuraklığı iliklerine kadar hisseden ve bunun sonucunda ciddi tarımsal kayıplar yaşayan Türkiye'de bu sorunun çözümü için atılmış hâlâ ciddi bir adım yok. Tarım Bakanlığı yapmış olduğu sözde çalışmalarla hiçbir yaraya merhem olmazken yer üstü sularımız ise tarımda kullanılmak yerine boşa akmaya devam ediyor. Kaynaklar çiftçimizi kalkındıracak projelere değil, çiftçilerin emeği üzerinden para kazananlara harcanıyor. Su sorunu memleketim Amasya da dâhil olmak üzere tüm Türkiye'de çözülmesi gereken en öncelikli konulardan biri. Merzifon Ovası başta olmak üzere tüm Amasya'nın kır köylerinde tahıl üretimi yapan çiftçilerimizin bu sene bütün mahsulleri yanmış vaziyette. Masraf ederek alın teriyle üretim yapmaya çalışan ancak kuraklık nedeniyle zarara uğrayan çiftçilerimizin en azından maliyetlerini karşılama konusunda Tarım Bakanlığının ciddi adımlar atması gerekiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

Buyurun Sayın Kanko.

39.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, veteriner hekimlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün ülkemizin hayvan sağlığı, gıda güvenliği ve toplum sağlığı için büyük emek veren veteriner hekimlerimizin yaşadığı ciddi sorunlara dikkat çekmek istiyorum. Veteriner hekimlerimiz zoonoz hastalıklarla mücadeleden gıda güvenliğinin sağlanmasına kadar kritik görevler üstlenmektedir ancak bu kutsal mesleğin mensupları sağlık sınıfında sayılmamaları nedeniyle özlük haklarında ciddi kayıplar yaşamaktadırlar. Veteriner hekimlerimizin sağlık hizmetleri sınıfına dâhil edilerek hak ettikleri değerleri görmeleri elzemdir.

Bir diğer önemli sorun ise fiilî hizmet zammının yeniden verilmemesidir. Mesleklerinin getirdiği riskler göz önünde bulundurularak veteriner hekimlerimizin fiilî hizmet zammı hakları iade edilmelidir. Ayrıca, emekli veteriner hekimlerimizin maaşları diğer sağlık çalışanlarına oranla düşüktür, bu adaletsizlik bir an önce giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Mehmet Karaman...

Buyurun Sayın Karaman.

40.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, D8 ülkelerinin Dışişleri Bakanlarının 8 Haziranda Türkiye'de yapacağı "Gazze" konulu olağanüstü toplantısında çok önemli kararların alınacağını umut ettiklerine ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Birleşmiş Milletlerin Refah'a sığınan sivillere saldırmaması konusunda İsrail'i defalarca uyarmasına rağmen dün katil İsrail mülteci kampında sivillerin sığındığı Birleşmiş Milletler okuluna düzenlediği saldırıda 39 sivil daha katletti. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gazze'de 1 milyondan fazla insanın temmuzda kıtlık ve ölümle karşı karşıya kalacağını duyurdu. Rusya Devlet Başkanı Putin "Gazze'de olanlar savaşa benzemiyor. Bu, sivil nüfusun tümünden yok edilmesi demektir." dedi. Birleşmiş Milletlerde Filistin'i tanıyan ülke sayısı Slovenya'yla takriben 150'ye ulaşmış oldu. Artık fiilî bir uygulamanın tüm insanlık adına yapılmasının vakti gelmedi mi? İsrail ancak güçten anlar. D8 ülkelerinin Dışişleri Bakanlarının 8 Haziranda Türkiye'de yapacağı olağanüstü Gazze konulu toplantısında çok önemli kararların alınacağını umut ediyoruz ve bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

Buyurun Sayın Şevkin.

41.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli hekim aylıklarında yapılan kesintilere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hekim aylıklarındaki ödeme farklılıkları ve yetersizlikler gerek görevli gerekse emekli hekimleri çıkmaza sürüklerken bugünlerde emekli hekim aylıklarında "borç" adı altında yapılan kesintiler emekliyi canından bezdirdi. Emekli hekim aylıklarında gerekçesiz ve önceden bildirilmeksizin yapılan kesintiler hukuki değildir ve son bulmalıdır.

Ayrıca, emekli doktor herhangi bir yerde SGK'lı olarak çalışırsa maaşından aylık 17 bin TL kesilmekte. İktidarınız döneminde genç hekimleri yurt dışına kaptırdınız, şimdi doktor bulamadığınız için insanlar aylarca sırada bekletiliyor. Çalışırken şiddete uğrayan, öldürülen, yoksulluk sınırı altında maaş alan hekimlerin bir de emeklilik haklarına el uzatılması, parasına göz dikilmesi en hafif tarifiyle insafsızlıktır, nankörlüktür; çekin ellerinizi hekimlerin üzerinden.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Hekim Randevu Sistemi'ne ilişkin sorunların araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/6/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, hekim randevu sistemine ilişkin sorunların araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 6/6/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle -bir çocuk hekimi olarak- iki Bakanın -birisini Recep Akdağ, diğeri de meslektaşım, branşdaşım Sayın Fahrettin Koca'nın- Türkiye'de sağlık sistemine getirdikleri en son facia şu: Şu anda -çocuk hekimi kadrosunda- Sakura Hastanesinin -açtınız ya, hani büyük, devasa hastane- çocuk hekimi olarak 30 kadrosu var, 28'i boş kaldı. Ümraniye Eğitim Araştırması Hastanesinde 20 tane çocuk hekimi kadrosu var, hiç müracaat yok yani kimse çocuk hekimi olmak istemiyor, şu anda en dipte. Geçen sene 2.500'ün üzerinde hekim yurt dışına çıktı ve sağlığı siz bu hâle getirdiniz.

Gelelim hastanelere ve -MHRS- randevu sistemine... Bugün bir hasta -sizleri de sayın vekiller arıyorlar- telefon açtı: “Randevu bulamadık, on beş gün sonraya bulamadık.” Biri on 15'inci günde bulmuş ama yaşlı başlı amcam, teyzem sistemi bilmediği için bugün hastaneye gidiyor, maalesef

diyorlar ki: “Siz dünden randevunuzu teyit ettirmedığınız için bugün muayene olamıyorsunuz.” Ve randevunuz yandı, biliyor musunuz bunu? Bilmiyorsunuz.

Kuyruk evvelden hastanelerdeydi, şimdi nerede? Kuyruk, telefonda; kuyruk, internet kuyruğu. Sizin getirdiğiniz sistemle Türkiye’de şöyle bir şey oldu: OECD ortalamasında en fazla muayene olan insan sayısına ulaştırdınız. Ne kadar? 850 milyon muayene ve bunun 150 milyonu, nüfusun 2 katı kadar acil servise başvuruyor. Türkiye’de sağlık sisteminde hastalara 1 hastalık için ortalama 2 reçete yazılıyor, bazen de 3 reçete; bu, dünyada gerçekten rezil bir durumdur. 3 hekime müracaat ediyorsunuz. Neden? Getirdiğiniz saçma sapan randevu sistemi yüzünden ve yapamadığınız birinci basamak sağlık hizmetinden sevkli gelme uygulamasını beceremediğiniz için şu anda faciayı yaşıyor insanlar. Bir insan 10 defa muayene oluyor; OECD ortalaması 6, bizde 10. 150 milyon acil muayenesi kadar saçma sapan bir uygulama ve bunda dünya 1’incisiyiz sayenizde, acil servise müracaatta dünya 1’incisiyiz. Bu sistem çözülebilirdi ama sizin beceriksizliğinizle, şehir hastanelerine ve sağlığa erişimin engellenmesiyle bugüne geldi saçma sapan. En son, 17 Nisan itibarıyla getirilen randevu sistemindeki o düzenlemeyle de şu anda insanlar muayene olamıyorlar ve sağlığa erişimi engelliyorsunuz.

Artı, bakın, Recep Akdağ’ın Komisyonunda söylediği bir şey vardı. Siz muayene sürelerini beş dakikanın da altına indiriniz; üç dakika, üç. Üç dakikalık muayene sürelerinde hastayı soyabilir misiniz, konuşabilir misiniz? Komisyonunda, çocuk muayenesinde bir anneye çocuk beslenmesini kaç dakikada anlatabilirsiniz demiştiniz. Sayın Recep Akdağ da “Beş dakika da yetmez, on dakika da yetmez, yirmi dakika ancak yeter.” demişti. Peki, uygulamada neden siz beş dakika, üç dakika yapıyorsunuz? Bizim insanımızı neden üç dakikaya layık görüyorsunuz? Siz bu randevu sistemini beceremedikçe ve birinci basamağı aktif hâle getirmediğinizde sağlıkta şiddetin de sorumlusu sizsiniz, sağlıktaki malpraktislerin, kötü uygulamaların da sebebi sizsiniz, insanımızı bu kadar mağdur eden de. Bakın, hasta randevu alamadığı için acile gidiyor, hasta ilave ücret alındığı için acile gidiyor, özel hastaneler denetimsiz olduğu için, çok yüksek farklar alındığı için devlet hastanesine acile gitmek zorunda kalıyor. Katılım payı ödeyemeyecek durumda, 10 bin lira emekli maaşı alanlar hiçbir şey yapamayacak durumda ve siz hâlâ ısrarla derme çatma şeyler yapıyorsunuz.

Bakın, en son ne çıkardınız, biliyor musunuz? Vedat Işıkhani uzaktan tedaviyi çıkardı; biliyor musunuz, haberiniz var mı? Telefonla tedavi, telefonla tanı koyma, telefonla reçete ve bunu en sonunda artık SGK geri ödeme kapsamına aldı ama öbür taraftan, bir hekim arkadaş, iki ay üç ay önce ceza aldı. Niye aldı, biliyor musunuz? Hastayı görmeden reçete yazdığı için ceza aldı, hapis cezası aldı. Ama siz ne yapıyorsunuz? “Telefonla hekimlik” diye ve “uzaktan hekimlik” diye -dünyada benzeri olmayan, bizdeki uygulama şekliyle ve bunu da siz neden yaptınız, bilmiyorum; açıkça söyleyeyim, herhâlde randevuları karşılayamıyorsunuz, hastanın istemini karşılayamıyorsunuz- hastayı görmeden, telefonda sadece fiziki olarak görerek hastanın reçetesini düzenliyorsunuz, hastanın tedavisini düzenliyorsunuz ve buna, uzaktan tedavi yönetmeliğine Sağlık Bakanlığı izin verdi geçen sene ve en son bir ay önce, geçen ayın 24’ünde onaylandı, SGK geri ödeme kapsamına aldı. Burada, bakın, doyuramadınız bu hastaneleri, şehir hastanelerini, bu özel hastaneleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Bu şekilde, hastayı görmeden tedavi etme şeması dünyada yok, bu şekliyle yok ama siz bunlara para kazandırmak için... Tele giydirilebilir hekimlik farklı, “telemedicine” farklı, o kısmını anlatırım ama süre yetmez. Buradaki sistem şu: Birilerini doyuramadınız, sizler de doymadınız; yanlışır bu sistem. Emin olun, ben size bir şey söyleyeyim, bu şekilde, hastayı görmeden, muayene etmeden yapılan, verilen reçeteler yerine artık muska devrine geçerseniz ve o muskaların

suyunu içseler belki daha zararsız gelecek; başınızı sallamanıza gerek yok. Sizler hastalar için randevu istediğinizde sayın vekiller, sizler başhekimliklere telefon açıyor musunuz, açmıyor musunuz? Bana onu söyleyin.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Hepimiz açıyoruz.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Hepimiz açıyoruz. Bugün beni 3 kişi aradı. Bu randevu sistemini ve birinci basamağı -siyasi polemiklerle, siyasi etkiyle- siz aktif hâle getirmediğiniz müddetçe şiddetin, randevusuzluğun ve hasta mağduriyetinin önüne geçemezsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a aittir.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisi grup önerisini yakından etkileyen konuların birkaçı üzerinden değerlendirme yapmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, 7 Ocakta yıllık 2 bin yabancıların ülkemizde ücretsiz tedavi olacağı kararından sonra, 8105 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu sayı 7 bin seviyesine çıkarılmıştır; üstelik, gelecekte sayının ne olacağı da belli değildir. Bu keyfî uygulamayı önce aziz milletimizin, sonra da sizlerin vicdanına bırakıyorum. Her yıl binlerce yabancı uyruklu hastanın sağlık hizmetlerinin Sağlık Bakanlığınca karşılanması, Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenen bu politikanın devam eden ekonomik zorluklar ve mevcut sağlık sistemimizin kapasitesi göz önünde bulundurulduğunda bizi karşı karşıya bıraktığı zorluklar kamuoyunda haklı bir endişe yaratmıştır. Türkiye’nin zaten sınırlı olan sağlık kaynaklarının yabancı uyruklu hastalara da tahsis edilmesi ekonomik sistemimizdeki yükü artırmakta ve vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimini giderek zorlaştırmaktadır. Bu yüzden bu kararın toplumsal, ekonomik ve güvenlikle ilgili etkilerini detaylı bir şekilde ele almalıyız. Devam eden ekonomik sıkıntılar ve her gün tartışılan tasarruf tedbirleri ortadayken kamu kaynaklarının bu şekilde savurgan kullanımı, bu kararın hâlihazırda yetersiz olan sağlık hizmetlerimizin üzerine getireceği ek yükler, bir türlü alınamayan randevular ve gene gelmeyen muayeneler hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Ayrıca, konunun sadece hastalarla sınırlı kalacağı ve o hastaların ailelerinin ya da başka yakınlarının da ülkemize gelmeyeceğinin garantisi var mıdır? Evet; uluslararası yükümlülükler ve insani sorumluluklar çerçevesinde bu kararın önemini anlıyoruz. Türk milleti olarak ne kadar vicdanlı ve insan odaklı olduğumuza dünya tarihi şahittir fakat vatandaşlarımızın haklarını ve temel ihtiyaçlarını da göz ardı edemeyiz. Ayrıca, ülkemize sığan milyonlarca yabancı uyruklu bireyin varlığı zaten demografik, sosyal ve asayişle ilgili çeşitli sorunları beraberinde getirmiştir. Bu nedenle sağlık hizmetlerinin finansmanının toplumsal uyumu destekleyecek şekilde düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu ülkenin geleceğini nasıl şekillendireceğimize karar verirken kapsamlı bir değerlendirme yapmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Sonuç olarak bu kararın sadece mali bir yük olmadığını, aynı zamanda toplumsal bir mesele olduğunu unutmayalım. Her bir kararın, her bir politikanın toplumumuzun dokusuna uzun vadeli etkileri olacaktır, bu etkileri göz ardı edemeyiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk’a aittir.

Buyurun Sayın Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kontrollü randevu... Kontrollü randevunun sonunda ne olmuş? Sorunlar yüzde 165 artmış, şikâyetler artmış; halk artık hiçbir şekilde ulaşamıyor.

Bir zamanlar -ben 90’larda çocukken hatırlıyorum- mesai başlamadan birkaç saat önce hastaneye giderdik, boş kâğıtlara annemiz-babamız isimlerimizi yazardı, sıraya girerdik, muayene olabilirdik. O günlere rahmet okuttu bu iktidar. İnsanlar o günlere dönmek istiyor çünkü artık hastane kapılarında sıra yok, evlerinde hiçbir şekilde sağlığa erişememek var! Artık kimse sağlığa erişemiyor.

Şimdi, 2022’de, 27 Eylül 2022’de yayınlanmış bir haber; Sağlık Bakanı Koca kamuda çalışmanın cazip bir hâle geleceğini belirterek bir iki ay gibi kısa bir süre içerisinde randevu sorunu da dâhil olmak üzere birçok sorunun çözüleceğini belirtti. Sorunu çözdü(!) Randevu yok! Artık randevu falan yok hayatta. Randevular nasıl randevular? Üç beş dakikayla teşhis konulacak, tedavi planlanacak, ilaç yazılacak; sonra da “Hasta on gün içerisinde kontrol randevusuna gelsin.” der hekim, on günde randevu bulamaz.

Bakın, ben bir romatizma hastasıyım. Romatolog randevusu aramaktan, doktora gitmekten, kendi sağlığımdan vazgeçtiğim dönem oldu. Ben hastanede romatologdan randevu bulup gittiğimde kapıdaki teyzeler -bakın, romatoloji, en çok 35-40 yaş üstü kadınların kapısında beklediği bir bölümdür- “Nasıl randevu buldun? Ben geldim, belki araya alır, sekiz aydır ben randevu arıyorum.” diye dert yanıyorlar, “Sen nasıl buluyorsun?” diyorlar.

Deniyor ya “Edirne’den Kars’a bebekler eşit.” Edirne’den Kars’a bebekler sağlık hakkından yoksun olmakta eşit! Eğer ailenin parası varsa özel hastaneye gider, Sağlık Bakanımızın hastanesinde çok da güzel hizmet alır; böylece ne olur? Sağlık Bakanımızın hastanesi kazanır, devlet hastaneleri -çok üzülerek, sağlık emekçilerimizden özür dileyerek- çöp olur. Diyecek çok şey var ama... Ya, siz acile gittiniz mi? Ben gittim, utandım. İnsanlar randevu bulamadıkları için oraya gelmek zorunda kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Acillerde yaşanan sorunların sorumlusu oraya gitmek zorunda kalan insanlar mı? Yaşlı anne-babası için, engelli çocuğu için, bebeği için randevu bulamayıp -bakın, bunlar bir de öncelikli buna rağmen- öncelikli olmasına rağmen çocuğunu, akrabasını, eşini, insanını, kendisini hastaneye acile götürüyorlar insanlar. Kışkırtılmış sağlıktan bahsedecektim, piyasalaştırmaktan bahsedecektim, özelleştirmekten bahsedecektim, eczanelerde bulunamayan ilaçlardan, aslında bu sağlık sisteminde halk sağlığının nasıl yok edildiğinden bahsedecektim ama üç dört dakikada öfkemi dizginleyemedim, üzüntümü dizginleyemedim. İnsanlar bizi bebeklerine yoğun bakımda yer bulmamız için arıyor. Utanarak sıkılarak, sağlık emekçilerine mobbing olacağını bile bile bununla ilgileniyoruz. Siz utanmıyorsunuz, utanmayacaksınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili Aylin Yaman’a aittir.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2002 yılında başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla birinci basamak göz ardı edilerek hastaların sevk sistemi ortadan kaldırılmış, tüm yatırımlar tedavi edici hizmetlere, dev sağlık işletmelerine yapılmış, sağlık kâr odaklı bir yapıya büründürülmüştür. Bu durum nitelikli sağlık hizmeti sunumuna engel olmuştur. Kontrolsüzce ve koruyucu hekimliğin zayıflatılmasıyla artan hastalık yükü nedeniyle ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına kışkırtılmış bir sağlık talebi yaratılmıştır.

Yıllar içinde, hekime müracaat sayısı 2002 yılında 3,1’ken şu anda geldiğimiz noktada 10’dur; yılda 10 kez hekimi ziyaret etmektedir. OECD ülkelerinde bu sayı yaklaşık yarısı kadardır. Hekime yıllık müracaat sayısındaki artış iktidar tarafından “rahatça hizmete ulaşım” gibi lanse edilse de aslında esas problem koruyucu hekimliğin yara almasıyla hayat koşullarının ağırlaşması, yoksulluğun derinleşmesiyle yetersiz beslenme ve çevresel etkenlerin yarattığı hasar ve benzeri nedenlerle hastalık yükünün artmasıdır. Yoğun hasta yükünde, çözüm üretemeyen hastaların defalarca ziyareti de eklendiğinde hastaların sağlık kuruluşlarına başvurusu yıllar içinde artmış, günlük beş on dakikalık randevulara gelinmiştir ve ortalama 100 hasta bakan tükenmiş bir sağlık ordusu vardır. Polikliniklerde çare bulamayan hastalar çözümünü acil servislerde aramakta ve acil servis ziyareti nüfusundan daha fazla olan bir kaosa sürüklenmektedir.

Yapılması gereken basittir. Öncelikle birinci basamak sağlık sisteminin güçlendirilmesi gerekmektedir. Altyapının desteklenmesi, aile hekimi başına düşen nüfusun azaltılarak aile hekimlerinin özlük hakları azalmadan tüm sağlık çalışanlarının kamucu bir zihniyetle tekrar düzenlenmesi gerekmektedir. Birinci basamaktan sevk zinciri uluslararası kriterlerle tekrar getirilmelidir. Poliklinik randevu süreleri en az yirmi dakika olacak şekilde tekrar düzenlenmelidir. Unutulmamalı ki kısa dilimli randevular tekrar ziyareti körüklemektedir. İnsana yatırım yapılması gerekmektedir, insan kaynağı çok önemlidir. Bakın, en sonki (TUS) Tıpta Uzmanlık Sınavı sonuçlarında Başakşehir Hastanesindeki 30 pediatri kadrosuna sadece 2 pedyatrist başvurmuştur. Bağcılara, Ümraniyeye hiç pedyatrist başvurusu olmamıştır. İş yükü fazla olan branşlarda artık hekim bulamama sorunu yaşamaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yaman.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sonuç olarak, bakın, burada, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünden 81 ile gönderilen resmî yazıda “Kontrol muayeneleri normal muayenenin içinde olsun, tekrar muayene alınmasın, sağlık tesislerinin kendi iç dinamikleriyle düzeltilsin, düzenlensin.” denmekte. Bu ne demek? Randevuların iki buçuk, üç dakikada tamamlanması demek. Bu, sürdürülebilir bir şey değildir. Merkezi Randevu Sistemi’nin çalışmaması tamamen bu nedendir. Derhâl birinci basamak güçlendirilmeli, sevk sistemi gelmeli ve randevu süresi uluslararası kriterlere alınmalıdır.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Erol Keleş’in söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Keleş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KELEŞ (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Merkezi Hekim Randevu Sistemi, Sağlık Bakanlığı tarafından vatandaşların hastane ve aile hekimlerine randevu alabilmelerini kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan bir sistem. MHRS, internet sitesi, mobil uygulama ve çağrı merkezleri üzerinden hizmet vermektedir.

Merkezi Hekim Randevu Sistemi, hastanelerdeki muayene öncesi bekleme süresinin ve poliklinik önlerindeki yoğunluğun azaltılması, vatandaşların kendi zamanlarını doğru yönetebilmeleri, hastanedeki hekim iş gücünün etkin kullanılabilmesini sağlamak amacıyla 2010 yılında hayata geçirilmiş ve 2012 yılında 81 ilde bütün kamu hastaneleri projeye dâhil edilerek Türkiye’yi kapsayan en büyük çağrı merkezi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, geçmiş dönemde Elâzığ Fethi Sekin Şehir Hastanesinde başhekimlik görevinde bulunmuş biri olarak ifade etmek isterim ki sağlık sistemimiz sıradan bir sistem değildir. Tüm vatandaşlarına sosyal güvenlik kapsamında bedelsiz sağlık hizmeti sunabilen ender ülkelerden biriyiz ancak şunu da unutmayalım ki sınırsız talepleri sınırlı kaynaklarla karşılamak durumundayız. MHRS üzerinden alınan randevuların büyük bir kısmı vatandaşların randevuya gelmemesi veya son dakika iptalleri nedeniyle boşa gitmekteydi; bu durum Sağlık Bakanlığı hastanelerinin kapasitelerinin yaklaşık olarak yüzde 30’unun kullanılamamasına neden oluyordu.

Randevuların etkin bir şekilde yönetilebilmesi ve kaynakların daha verimli kullanılabilmesi amacıyla Onaylı Randevu Sistemi hayata geçirilmiştir. Onaylı Randevu Sistemi, randevuların iptal edilmesinin ardından boş kapasitelerin hizmet bekleyen hastalar için kullanılmasını sağlayan yeni bir uygulamadır. 13 Mayıs Pazartesi günü itibarıyla aktif hâle gelen bu sistemde randevu tarihinden bir gün önce, akşam saat 20.00’ye kadar kişilerin randevularına onay vermesi veya gelemeyeceğini bildirmesi gerekmektedir.

Randevusunu onayladığı hâlde gitmeyen kişilerin aynı branş için on beş gün boyunca yeni randevu alması kısıtlanmakta ancak bu kişiler sağlık tesislerinden randevusuz hizmet alabilmektedir. Son onay saatine kadar randevusunu onaylamayan kişilerin randevuları otomatik olarak iptal edilmekte ve bu kişiler tekrar randevu oluşturabilmek için ya da sağlık tesisinden randevusuz hizmet alabilmektedir. Üç gün ve daha sonrası için alınan tüm randevularda onay zorunluluğu bulunmaktadır ancak muayene tarihinden önceki iki gün içerisinde alınan randevular da otomatik olarak onaylanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keleş, tamamlayın lütfen.

EROL KELEŞ (Devamla) – Peki.

Örnek verecek olursak 8 Haziran tarihi için 6-7 Haziran tarihinde alınan bir randevu otomatik olarak onaylanmaktadır. Bu çok önemli, 65 yaş üstü hastalar ve kanser hastaları bu randevu sisteminden muaf. Bu gruptaki hastalar her zaman randevu alabilmektedir. Onaylı randevu dönemi öncesinde vatandaşlarımızın randevuya sadakati yüzde 87’ye kadar çıkmışken yeni dönem sayesinde randevu sadakati yüzde 92’ye çıkmıştır. Randevusuna geleceğini beyan etmeyen vatandaşların randevusunun saat sekiz itibarıyla otomatik olarak iptal edilmesi sayesinde vatandaşlara günlük ortalama 50 bin yeni randevu kapasitesi açılması sağlanmıştır. Bu sayede vatandaşlar bu randevularının yüzde 93’üne randevu olarak randevuya daha kolay ulaşabilir hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KELEŞ (Devamla) – Bu sistem öncesinde talep bırakılan vatandaşlara ortalama yedi gün içerisinde randevu verilebilirken bu oran üç güne düşmüştür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, yıkılma riski bulunan binalara yönelik önlemlerin tespit edilmesi, denetim sürecindeki aksaklıkların belirlenmesi, yaşanması muhtemel çökme hadiselerine ve depremlere karşı alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6 Haziran 2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından yıkılma riski bulunan binalara yönelik önlemlerin tespit edilmesi, denetim sürecindeki aksaklıkların belirlenmesi, yaşanması muhtemel çökme hadiselerine ve depremlere karşı alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 6/6/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına söz talebi Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'a aittir.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti olarak vermiş olduğumuz grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Şimdi ülkemiz, Türkiye Cumhuriyeti devleti çok önemli bir deprem kuşağının içerisinde; Alp Himalaya deprem kuşağı. Ne yazık ki ülkemizin yüz ölçümünün yüzde 42'si ise yine birinci derece deprem kuşağındadır. Şimdi, peki, biz Türkiye bu kadar önemli bir deprem kuşağındayken ne tarz önlemler alıyoruz, neler yapıyoruz; bunlara bakmak lazım. Aslında çok bir önlem aldığımız yok, maalesef. Şimdi, ne afette ilgili toplanma alanlarını büyütüyoruz, çoğaltıyoruz ne binalardaki sismik yapıları kuruyoruz ne imar barışına son veriyoruz ve deprem geldiğinde en büyük afeti oluşturabilecek her şeyin önünü açıyoruz.

Şimdi, aslında, biraz önce, burada, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Gül güzel bir konuşma yaptı. Şimdi, bu konuşmaya binaen ben de şunu söylemek istiyorum: Ülkemizde bazı konular vardır, bunlar tüm vatandaşlarımızı ilgilendiren hassas ve önemli konulardır. Şimdi, deprem de bunlardan bir tanesidir. Evet, doğru söylüyor yani siyaset eşittir rekabet, seçim zamanı siyasetimizi yapacağız, yanlışları da söyleyeceğiz ama belli konular vardır ki bu konularda milletimizin, memleketimizin

menfaati için bir araya gelip belli çalışmalar yapmamız lazım. Şimdi, bu noktada da baktığımızda, işte, hepimizin, tüm yorumcuların, tüm bilim adamlarının özellikle üzerinde durduğu beklenen bir İstanbul depremi var. Peki, İstanbul depremiyle ilgili neler yapıyoruz, gelecekte oluşacak İstanbul depremiyle ilgili? Şimdi, belediye Cumhuriyet Halk Partisinde, iktidar AK PARTİ’de. Peki, belediye ile iktidar bir araya gelip bu konuda nasıl bir çalışma yapıyorsunuz? Yoksa sadece “Bu, muhalefet belediyesi.” diye böyle bir çalışmaya yanaşmıyor musunuz? Şimdi, madem bir yumuşamadan bahsediyorsunuz, işte, “Gelin, Anayasa’yı beraber yapalım, ülkenin her kesimini ilgilendiriyor.” diyorsunuz. İstanbul depremi de Türkiye’nin her kesimini ilgilendiriyor. O zaman belediyeyle birlikte Hükûmet bir çalışma yapsın, birlikte hareket etsin, önlemler alsın ama bunların hiçbirini yapılmıyor. Bu adımı kim atarsa atsın, ister belediye atsın ister iktidar atsın; bir araya gelip vatandaş için, ülke için önemli olacak bu konunun üzerinde durulması lazım.

Peki, Hatay’da Kahramanmaraş merkezli bir deprem oldu, halk bir araya geldi. Evet, devlet o gün sınıfta kaldı, vatandaşın yanında yer almadı, vatandaş enkaz altında inim inim inleyerek can verdi ama sonrasında vatandaş sahip çıktı, paralarıyla, malıyla mülküyle. Peki, bu paralara ne oldu? Bu paraların büyük bir bölümü hâlen bankada bekliyor. Oysa bu paralar insanların orada bir yarasına merhem olsun diye toplanmıştı. Aynı şekilde “rezerv alan” diye bir şey çıkardınız, Hatay’da çok büyük bir alanı, 207 hektarlık bir alanı rezerv alan ilan ettiniz. Bakıldığında, rezerv alan adı altında vatandaşın malına çöküyorsunuz, bu da yanlıştır. Yani eskiden sit alanı çıkarılırdı, ayrı bir kanun. Şimdi, rezerv alanda vatandaşın malına çökülüyor, vatandaş mal ve can güvenliğini maalesef hissetmiyor.

Şimdi, bakınız, değerli arkadaşlar, ilginç olanı, bu depremlerde toplanan paralardan yandaş firmalarınız buralara bağış yaptılar ve sizler aynı yandaş firmalara aynı oranda teşvik verdiniz. Örnek olsun diye söylüyorum size.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – 3 milyar lira bağış yapan Cengiz Holdinge ait şirketlerden Eti Alüminyuma kısa bir süre sonra yine 3 milyarlık teşvik verdiniz. Gerçekten samimi, oradaki vatandaş düşünerik bağış yapan vatandaşlarımız 133 milyar 216 milyonluk bir bağış yapmışlar ama siz bunun siz bunun 49 milyarını AFAD’ın kasasında, bankada hâlâ bekletiyorsunuz; o vatandaşların yarası sarılmış değil.

Evet, arkadaşlar, son cümle: Gerçekten deprem kuşağındayız, depremle ilgili siyaseti bırakın, hepimiz bir arada bunlara önlem alalım; bizim burada söylediğimiz şeyler siyasetüstü şeylerdir. Dolayısıyla tüm milletvekillerinden önerimize destek vermelerini bekliyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca’ya aittir.

Buyurun Sayın Atmaca.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yüce Meclisi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii, öyle anlaşılıyor ki Kahramanmaraş depremi ders almamıza kâfi gelmemiş, öyle görünüyor çünkü bir buçuk yıl geçmesine rağmen hâlâ yapılmakta olan uygulamalar benzeri bir depremin meydana gelmesi sonucunda aynı kayıpları vereceğimizi ortaya koyuyor. Biz kentsel dönüşüm kanunu geçerken bunu ifade etmiştik, biz depremlerde yapılarımızın hasar almamasını amaçlayacak kadar zengin ve güçlü bir ülke değiliz ama depremde yıkılma olasılığı yüksek olan yapıları ne olursa olsun

tespit edip bunları dönüştürmemiz lazım. Kentsel dönüşüm kanunuyla yapılan uygulamalar maalesef yıkılma olasılığı yüksek yapıları bulmayı amaçlamıyor, sadece ve sadece müteahhitlerin talip olduğu alanlardaki yapıları riskli gösterip dönüştürmeyi sağlıyor, bu da rant amaçlıdır. Bakın, deprem olmadan yapılarımız yıkılıyor. Böyle bir gerçek böyle bir gerçek varken ve bizim deprem anında yıkılma olasılığı yüksek olan yapıları tespit edecek teknik altyapımız varken bunları yapmıyor olmak depremi hafife almaktır, milletin deprem korkusunu istismar etmektir; lütfen, bundan vazgeçin. Lütfen -artık her an deprem bekleniyor- oluşabilecek depremde yıkılma olasılığı yüksek olan yapıların tespit edilip derhâl dönüştürülmesini sağlayın.

Yine, rezerv alan ucubesi konusunda biz kanun çıkarken de ifade ettik; rezerv alan tanımının riskli alanlardaki yapıların taşınacağı alan olarak anlaşılması gerekirken öyle olmuyor. Müteahhitlerin cazip gördüğü alanları gasbetmek için çıkartılmış bir kanundur; lütfen, bu kanunu inceleyiniz. Şu an bu Meclisin bulunduğu alan dahi rezerv alan olarak ilan edilebilir ve Meclis yıkılarak rantta çevrilebilir; bunu böyle bilin. Maalesef, biz haklı çıktık, bu bir yıl içindeki uygulamalarda gördük ki sağlam yapıların bulunduğu meskûn mahallerin bile rezerv alana dönüştürülerek rantıyeye peşkeş çekildiğine şahit olduk. Hele bugün Hatay'da yaşanan olay bizi son derece üzdü ve haklılığımızı ortaya koydu. Lütfen, milletin malını gasbetmeyiniz, mülkiyet kutsal bir haktır; lütfen, bundan vazgeçilsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Atmaca, tamamlayın lütfen.

MEHMET ATMACA (Devamla) - Riskli yapıların dönüştürülmesiyle ilgili rezerv alanlara ihtiyaç yok; riskli alanlar ıslah edilebilir ve bu yapılar aynı yerde dönüştürülebilir, ıslah edilemeyecek alan yoktur. Bu sadece bahane edilerek milletin malı gasbediliyor. Ben, bu yanıştan vazgeçmeli ve her an meydana gelebilecek deprem dikkate alınarak yıkılma olasılığı yüksek yapıları tespit edip dönüştürmeye mecburuz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Özgül Saki'ye aittir.

Buyurun Sayın Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Teşekkürler.

Genel Kurulu selamlıyorum.

Ve şunu belirtmek istiyorum: Burada konuştuğumuz her şey ama her şey siyasete dâhildir, toplumsala dâhildir. Öyle siyasetüstü bir konuşmayı yapıyoruz diye düşünmek, AKP iktidarının, AKP-MHP iktidarının deprem suçlarının üstünü örtbas etmesine zemin hazırlamaktır. Bir kere, deprem suçlarından yargılanması gerekiyor. 6 Şubat'taki depremden sonra olanları burada çok fazla konuştuk, şimdi olası İstanbul depremi konuşuluyor. Aslında yapılacaklar çok belli; yapılacakları TMMOB da açıkladı, TTB de açıkladı, yerel yönetim birimleri de açıkladı. Nasıl yapılacağı biliniyor aslında; deprem öncesi, deprem anı, deprem sonrası. Tam da aslında bilindiği hâlde yapılmamasının sebebi, bunun siyasi bir problem olması. Ne demek istiyorum burada?

Bakın, son rezerv alan değişikliği... Bu, siyasi değil midir? Başından sonuna siyasidir. İlk defa bir yerleşim yeri rezerv alanına açılıyor ve yaşam alanlarını savunanlar polis şiddetiyle gözaltına alınıyorlar. Dolayısıyla, biz bu sorunu toplumsal sorunlar dışında aynı zamanda siyaseten konuşmak zorundayız.

Bir de şunu söylemek istiyorum: İstanbul depremi. 99 depreminde de ben İstanbul'daydım, aradan kaç yıl geçti, İstanbul depremine ilişkin doğru düzgün tek bir tedbir alınmış değil ve İstanbul'da mega proje aşkıyla AKP-MHP iktidarı bütün toplanma alanlarını talan etti bir kere. Bina güçlendirme konusunda borçlandırma dışında aklına hiçbir şey gelmedi.

Peki, ne yapılması gerekiyor? Bakın, yeni açıklanan duruma göre İstanbul'un büyük oranda Avrupa yakasında büyük yıkım bekleniyor ve İstanbul'da yaşayanların yüzde 52'ye yakını 99 depreminden önce yapılmış binalarda oturuyor yani olası bir depremde yerle bir olacak. Ulaşım için asla bir planlama yok, hiçbir şey için bir planlama yok; aslında İstanbul kaderine terk edilmiş vaziyette.

Peki, ne olması gerekir? Tüm jeoloji mühendisleriyle, meslek odalarıyla, sendikalarla birlikte ortak bir uygulama yapmak mümkün ama AKP-MHP iktidarı ne yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Saki, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Yerel yönetimleri kendine “rakip” diye iş birliği içinde görmüyor. Yerel yönetimlerin her yaptığını -kendinde değilse eğer belediyeler- hepsini düşmanca görüyor ve özellikle İstanbul'da yerel yönetimlerle sürekli bir rekabet içinde. Peki, Kürt illerinde DEM Partinin yerel yönetimlerine ne yapıyor? Orayı zaten düşman görüyor. Ne iş birliği, nasıl bir iş birliği, asla bunu yapmayacağını biliyoruz. O yüzden, ben buradan AKP'ye seslenmiyorum araştırma kurulu kuralım falan diye, tam tersine tüm diğer paydaşlara sesleniyorum, tüm diğer kurumlara sesleniyorum: İstanbul'u İstanbulluları kaderine terk etmeyin, gelin, birlikte önce deprem suçlarının hesabını soralım, sonra birlikte depreme dayanıklı bir kent için ne yapacağımızın yol haritasını belirleyip derhâl yola koyulalım diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'ya aittir.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayıp Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maalesef depremin üzerinden uzunca bir süre geçti hâlâ büyük bir belirsizlik devam ediyor. Rezerv alanlarda belirsizlik var, esnaf ne yapacak, daire sahipleri ne yapacak belli değil, yerinde dönüşümde hiçbir şey belli değil, hak sahipliği büyük bir belirsizlik, orta hasarlarda büyük bir belirsizlik devam ediyor. Vatandaş bir belediyeye gidiyor, belediye AFAD'a yönlendiriyor, AFAD Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gidiyor... Ve maalesef Malatyalılar ve deprem bölgesi hâlâ büyük bir belirsizlikle karşı karşıya.

6 Şubat depremlerinin üzerinden on altı ay geçti, dört yüz seksen altı gün önce meydana gelen depremin yaraları hâlâ maalesef sarılabilmiş değil. Depremden etkilenen şehirlerde esnaflar on altı aydır kalıcı iş yerlerinin yapılmasını, evleri yıkılan depremzedeler de sıcak yuvalarına geçmeyi bekliyor. 6 Şubat depreminin ardından mevcut planlamaya göre Malatya şehir merkezine 103.019 konut inşa edilecekti. Maalesef teslim edilebilen konut sayısı 7.881, bunda da kimin oturup oturmadığı belli değil. İkizce ve Gelinciktepe ile ilçelerde devam eden TOKİ konutlarında ilk kuralar 17 Şubatta, 2'nci kuralar 19 Martta gerçekleştirildi. Nisan ayında 3'üncü kura çekilecekti, çekilmedi. Mayıs ayında 4'üncü kura çekilecekti, çekilmedi. Şimdi haziran ayında da kura çekilmeyeceği ortaya çıktı. Malatya'da seksen gündür bir ev teslim edilebilmiş değil, bu şekilde temmuz ve ağustosta ev teslimi yapılması da zor gözüküyor. On altı aydır teslim edilen konut sayısı 8 bin bile değil; maalesef, Malatyalılar sahipsiz

birakılmış durumda. Malatya, depremde en çok etkilenen 4 ilin başında, şehir merkezi yok olan en önemli ilimiz ama maalesef, konut teslimi sırasında 5'inci sırada.

Malatya Valisi, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada yıkımları ocak ayı sonu itibarıyla durdurduklarını, şu anda da ihaleleri yaptıklarını, yıkım oranının yüzde 87 olduğunu söyledi. Depreminden bir yıl dört ay geçmiş, Malatya'da hâlen yıkım bekleyen binlerce ev var ama yıkımın ihalesi yapılmıyor. Yıkıyorlar ki yapsınlar, yapılan ihalelerin akıbeti de belli değil, ortada yeni ihale yok. 33 binin üzerinde konutun ihalesi hâlâ planlanıyor, yapılan ihaleler de el altından gizli saklı, maalesef, Malatya dışındaki firmalar çağrılarak veriliyor.

Depremden perişan olmuş Malatyalı esnaf, şimdi de kendilerinin yok sayılmasından şikâyetçi. Geldiğimiz noktada on altı ayın sonunda hâlen kira yardımı almayan vatandaşlar var, hâlâ taşınma parası almayan vatandaşlar var ve maalesef, hâlâ, bir kuruş eşya yardımı almayan yurttaşlarımız var, hâlâ yapımı tamamlanmayan kanalizasyon, içme suyu bekleyen evler var ve bir projenin yapımı, geleceği yılan hikâyesine dönen şehir merkezi sorunumuz var. On altı aydır evi yıkamayanlar, yeni ev yapamayanlar şehir merkezinin projesini on altı aydan beri beceremediler.

Malatya'nın merkezinde 2 cami var; biri Teze Camisi -Yeni Camisi- diğeri Söğütlü Camisi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Yeni Camisi restore ediliyor ancak maalesef Söğütlü Camisi'ne yer bulamadılar, en son 2 camiyi yan yana yapmış durumdalar, şehrin göbeğinde. Bakın, bunu ibretiâlem için gösteriyorum, 2 cami şehrin merkezinde yan yana. Şehir depremde yıkılmış, önümüzdeki yüzyılın geleceği hesaplanması gerekirken maalesef şehir merkezi bir ranta teslim edilmiş durumda; çeşitli rant gruplarının baskısıyla şehir düzeltilmeye çalışılıyor.

6 Şubat depreminden sonra insanların bir problemi daha var Sayın Başkanım, onu da söylemek istiyorum: Depremden sonra insanlar depremde korkarak araçlarıyla il dışına kaçmaya çalışıyorlar, MOBESE'ye, radara takılıyorlar; depremde on beş ay sonra yüksek yüksek, misli misli cezalar gelmeye başlıyor, âdeta depremde bir fırsatçılık yapıyor.

Şehrin sorunları çok, hâlâ şehir hem işsizlikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım, hemen selamlayıp bitiriyorum.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Maalesef sorunlar devam ediyor değerli arkadaşlar, bir TYP meselesi var ki depremde, kışta, çadırdaki konteynerde hizmet eden insanlar işsiz bırakıldı, onlar işe alınmayacak.

Esnafın büyük problemleri devam ediyor; hâlâ, depremde iş yerini açamayan insanlar vergilerini, sigortalarını ödemeye devam ediyor. Buradan bir çağrı yapmak istiyorum: Bu insanların vergi ve sigorta borçları mutlaka affedilmelidir; esnafın hâlâ büyük problemler yaşıyor, konteyner iş yerinde iş yok ve maalesef birileri de izlemeye devam ediyor. Malatyalıların deyimiyle “sahapsız” bir Malatya var.

Değerli arkadaşlar, inanılır gibi değil, bir de bu aralar sulama suyuna tam yüzde 400 zam geldi. İnsanlar bir taraftan depremde kırılırken, açıklıkla karşı karşıya gelirken bir de sulama suyuna yüzde 400 zam geldi. Hepiniz biliyorsunuz, Malatya kayısısıyla ünlü bir memleket. Maalesef bu konuda Hükümet vurdumduymaz, ülkeyi yönetenler vurdumduymaz. Malatya sahipsizliği devam ediyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili İsmail Erdem’e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Kısa zaman önce İstanbul Küçükçekmece Kartaltepe Mahallesi’nde çöken bir bina vardı malumunuz. Orada bir vatandaşımız Hakk’ın rahmetine kavuştu; Cenab-ı Hak’tan rahmet diliyorum, yaralı vatandaşlarımıza da Allah’tan şifalar diliyorum.

Çöken bina 1988 yılı yapımı, 36 yaşında bir bina. İstanbul ve özellikle büyük şehirlerdeki yapı stoku içerisindeki riskli binaların yaş ortalamasına bakarsak 30 yaş üzeri yani 2000 yılında çıkan kanundan önce, 1999 depremi öncesi yapılan kaçak, ruhsatsız, mühendis ve mimar gözetiminde olmayan ve malzeme kalitesizliği de var olan yapılarla müştekindir; bunu hatırlatmakta fayda var.

Bakanlığımız tarafından yapılan çalışmalarda 279.281 adet binada 877.872 adedi konut, 141.028 adedi de iş yeri olmak üzere toplam 1 milyon 18 bin 900 bağımsız birimde riskli yapı olarak şu ana kadar tespit yapılmıştır. 59 ilde 282 adet riskli alan ilan edildi. 71 ilimizde rezerv yapı alanları tespitleri yapıldı. 81 ilde de kentsel dönüşüm çalışmaları sürdürülüyor. Kentsel dönüşüm alanlarında bugüne kadar yaklaşık 1 milyon 138 bin, riskli yapılarda yaklaşık 1 milyon 18 bin bağımsız birim olmak üzere toplamda 2 milyon 156 bin adet bağımsız birim dönüştürülüyor. İnşaat aşamasında olanlar var, ihale süreci devam edenler var, proje aşamasında olanlar mevcut. Ülke genelinde 2 milyon 200 bin civarında konut ve iş yeri yenilenmiş oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hepsi yalan! Nerede?

İSMAİL ERDEM (Devamla) – 400 bin adet civarında inşaat devam ediyor. İstanbul ilimizde 880 bin adet bağımsız bölümün inşaatı yapılarak yenilenmiş oldu. 68 adet riskli alan İstanbul il sınırları içerisinde tespit edildi. 200 adet de rezerv yapı alanı belirlendi. Yapı denetim firmaları, 2001’de yasa çıktıktan sonra, şu anda, yaklaşık yirmi üç senedir yapılan inşaatları temel aşamasından bitim aşamasına kadar denetim vazifelerini büyük bir başarıyla sergiliyorlar. 6 Şubat depreminde de gördük ki 1999 depreminden sonra, hassaten yapı denetim firmaları görev aldıktan sonra, 2001 tarihinden sonraki yapılarda zayıf az derecede, yok denecek kadar az bir şekilde depremde yaşanmış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İSMAİL ERDEM (Devamla) – Büyükşehir belediyeleri ile ilçe ve il belediyelerimiz Bakanlıkla beraber iş birliği yapmak zorunda. Belediyeler sorumluluk alma bilinci içerisinde hareket ederse Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı aslında belediyelere her alanda yol açma, ön açma noktasında bugüne kadar tüm imkânlarını kurumlarıyla beraber göstermiş oldu.

Burada ülkemiz deprem kuşağında, bunu hepimiz kabul ediyoruz. 1939 depremi yaşandı, arkasından yine Gölcük merkezli 1999 depremi, arkasından Bolu depremi; Afyon’da, İzmir’de, Elâzığ’da ve en son 6 Şubatta da Kahramanmaraş merkezli büyük bir depremi, afeti hep birlikte yaşadık. Burada deprem bir gerçek ama tedbir almak ilgili kurumlar ve vatandaşlar olarak hepimize düşer yani sorumluluk burada müşterek, vatandaşlarımızın da toplumsal bilince deprem açısından ulaşması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İSMAİL ERDEM (Devamla) – Devlet-vatandaş el ele bu sorunu aşabilir miyiz? Aşarız. Belediye başkanlığı yapan bir kardeşiniz olarak, bir milletvekili olarak şunu söyleyeyim: Bugüne kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına hangi büyükşehir belediyemiz, hangi il ve ilçe belediyemiz giderse gitsin, parti ayrımı olmadan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı iş birliğine her zaman kapıyı açık tuttu. Biz bunu İstanbul’da farklı partilere mensup belediyelerin var olduğu, yönetiminde olan ilçeler de gözlemledik. Aynı şekilde AK PARTİ, CHP ve farklı partiler, belediye yönetimi hangi partili olursa olsun eğer bölgesinde bir risk varsa, yenilenme, kentsel dönüşüm olacaksa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı her zaman kapıyı açık tutmuştur, her zaman için iş birliğine hazırdır. Burada devlet-millet el ele, vatandaşlar hep birlikte bu deprem riskini azaltmak hepimizin ortak sorumluluğundadır diyorum.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – O zaman önergeye destek oluyorsun.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Başkanım, bana bir söz verseydiniz 60’a göre.

BAŞKAN – Öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyım yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6 Haziran 2024 Perşembe (Bugün) günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

6 Haziran 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (5835 grup numaralı) kayyım yolsuzluklarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; selamlıyorum hepinizi.

“Sandıkla gelen, sandıkla gider.” sözü AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın sıklıkla kullandığı bir söz ancak bizim kazandığımız belediyeler, sandıkla gelen belediye eş başkanlarımız ve meclis üyelerimiz ne yazık ki 3 dönemdir kayyumlarla gidiyor; siyasetçilerimiz, eş başkanlarımız ve meclis üyelerimiz 3 dönemdir cezaevlerinde rehin tutuluyor.

31 Martta kayyumlardan geri aldığımız belediyeler kelimenin tam anlamıyla tam bir borç batağında; kasası boşaltılmış, bütün taşınmazları ya devredilmiş ya da yok pahasına satılmış, kadroları bankamatik memurlarıyla doldurulmuş durumda. Örneğin, Diyarbakır Yenışehir Belediyesinde neredeyse satılmayan bir tek belediye binası kalmış, bir de geriye 140 milyon 879 bin liralık kayyum borcu; belediyenin 16 taşınmazı başka kurumlara ya hibe edilmiş ya da yine yok pahasına satılmış.

Bugünlerde tasarruf paketleri açıklanıyor ya -hani önce öğrencilerin bütçesinden kısmaya çalıştıkları- müsrifliğin, talanın, yolsuzluğun âlâsını kayyumların yürüttükleri politikalarda görebilirsiniz. Çalışır durumdaki bütün araçlar hurdaya çıkarılmış, sonra yandaş şirketlere o araçların kiralama sözleşmesi yapılmış, seçim öncesi çok sayıda gıda malzemesi ve beyaz eşya satın alınmış ancak bunların kime dağıtıldığı belli değil. Kayyum, yönetimi devretmeden önce belediyenin kamera görüntülerinin olduğu “harddisk”leri tamamen söküp götürmüş Yenışehir Belediyesinde ve diğer birçok belediyede.

Neyi saklıyorlar, siz hiç merak etmiyor musunuz? Bütün evrakların ortadan kaldırılması, yok edilmesi, “harddisk”lerin sökülüp götürülmesi ne demek siz merak etmiyor musunuz?

Van’da kayyum yönetiminin bir gazeteciye 3 milyon lira vererek eş başkanı hedef göstermesini istediğini hepimiz öğrendik yakın zamanda. Yine, 2 milyar 205 milyon lira aktarılmış farklı kurumlara. Bu kurumların kim olduğuna baktık; TÜGVA, il müftülüğü ve kaymakamlıklar. Yine, Van’da kayyum giderken borçlanma yetkisi vermiş kendisine ve sözde, güya yaptığı yatırımlarla ilgili olarak ödemeyi yeni yönetime devretmiş. Yine, Mardin’de kayyumlardan geriye kalan bir tek borç var; 3,5 milyar. Seçimden üç ay önce, gideceğini anlayan kayyum, belediyeye ait bütün arsaları ve taşınmazları valiliğe bağlı YİKOB’a devretmiş. Oysa bu devredilen taşınmazlar hâlen belediye tarafından kullanılıyor, gerekçe de ihtiyaç fazlası. Öte yandan, kayyum yönetimi giderayak belediye bütçesinden “yardım” adı altında AKP yönetimindeki belediyelere milyonlarca lira aktarmış. Yeniden kayyum darbesine kalkıştığınız Hakkâri Belediyesi bütçesinden seçim öncesinde AKP’li başkan adayının seçim kampanyasına tam 30 milyon lira harcanmış. Böylesi adaletsiz bir yarışla YSK’nin seçilme izni verdiği DEM PARTİ’li adaylarımız Hakkâri halkının yüzde 49 oyuyla seçilmiş eş başkanlardır. Hiçbir savcı belgeleriyle ortaya çıkarılan kayyum yolsuzlukları hakkında bir işlem başlattı mı bugüne kadar? Hayır ama iddianamesini FETÖ’cü memurların hazırladığı kumpas dosyası nedeniyle belediye eş başkanımızın ve aslında tüm belediye Meclis üyelerimizin makamları gasbedildi. Hakkâri halkının iradesini yok saydınız, yok saymaya kalktınız. Dün, yine, Cumhurbaşkanı Erdoğan kayyum atanmasıyla ilgili olarak “Şu anda hukuk da gereğini yapmıştır ve bundan sonra yapmaya devam edecektir.” diye bir açıklama yaptı. Biz buradan soruyoruz: Hangi hukuk, aşiret hukuku mu, kardeşlik hukuku mu? Bu hukukun Anayasa’ya ve var olan kanun maddelerine dayanmadığını hepimiz biliyoruz çünkü halk iradesinin, halkın seçme ve seçilme hakkının gasbedildiği bir uygulamadan bahsediyoruz. Dolayısıyla bunu tek bir hukukla açıklayabiliriz; bu bir sömürge hukukudur.

Diğer yandan, dün Dünya Çevre Günü’ydü, özellikle de Kürt kentlerinde tam sekiz yıldır kayyumlar eliyle bir ekokırım gerçekleştiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

ADALET KAYA (Devamla) – Toparlıyorum.

Yine tam sekiz yıldır kayyumlar eliyle bir kültür kırımı, kadın kırımı gerçekleştiriliyor.

Batman’da bölgenin en önemli su havzalarından olan Batman Çayı havzasına ısrarla organize sanayi bölgesi yapmaya çalıştınız. Binbir hileyle aldığınız Şırnak’ta Şırnak’ın bütün doğal yapısı, su

havzaları yok edilmek isteniyor ve yerle bir edilerek Şırnak insansızlaştırılmak isteniyor ancak biz bütün bunların karşısında şunu söylemek istiyoruz, diyoruz ki: Biz bu defa kayyuma geçit vermeyeceğiz, bu sömürgeci uygulamaya geçit vermeyeceğiz, halkımızla birlikte halkın belediyelerini, büyük bir emekle var ettiğimiz, kazandığımız belediyeleri koruyacağız ve halk tam da seçtikleri eş başkanlar tarafından hizmet alacaklar ve belediyeleri eş başkanlarla ve meclis üyeleriyle birlikte yönetecekler.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum ve önergemize destek verilmesini bütün vicdan sahibi milletvekillerinden diliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun’a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biz, Saadet Grubu olarak, DEM PARTİ’nin verdiği bu araştırma önergesinin desteklenmesini, böylece bir araştırma komisyonunun kurulmasını ülkemizin demokratik geleceği bakımından çok yararlı buluyoruz.

Tabii, bu kanaatimizin doğruluğunu sizlere açıklamak mecburiyetindeyim; o nedenle kayyum uygulamasının kökenlerini hatırlatmak istiyorum. Aslında, bu uygulamanın ilk adımı, 1982 Anayasası’nın 127’nci maddesinde yer alıyor. Bu maddenin dördüncü fıkrasında, yerel yönetimlerin karar organlarının İçişleri Bakanı tarafından geçici bir tedbir olarak görevden alınabileceği hükme bağlanmış durumda. Ama itiraf etmeliyiz ki kayyum uygulaması, bu Anayasa hükmünü kaleme alan 5 generalin dahi aklına gelmemiştir, Anayasa’nın orijinal metninde böyle bir hüküm yer almamaktadır. Nitekim, bakınız, Sayın Cumhurbaşkanımız 1998’de bir şiir okuduğu için hakkında kesin hüküm verildiğinde onun yerine bir kayyum atanmamıştır. Tabii, haklı olarak bizi izleyenler şunu düşünecek: Peki, nereden geliyor bu kayyum uygulaması? Bu kayyum uygulamasının kökleri, 15 Temmuz 2016 tarihli, 674 sayılı Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi’nde yer alıyor. Bu kararname ise aslında Anayasa’ya aykırı. Neden? Çünkü şu an için mülga durumda olan ama o kanun hükmünde kararname kabul edildiğinde yürürlükte olan 121’inci maddenin son fıkrası şöyle bir hükme yer veriyor, diyor ki: “Olağanüstü hâl dönemlerinde, ancak olağanüstü hâl süresince uygulanmak üzere kanun hükmünde kararname çıkarılabilir.” Demek ki bu hüküm neyi gösteriyor? Sürekli bir uygulama olarak olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnameleriyle hüküm ihdas edemezsiniz. Nitekim Anayasa Mahkememizin 1990-1991 tarihli içtihadı da aynen bu istikamette. Üstelik ülkemizin önde gelen anayasa hukukçuları Profesör Ergun Özbudun, Profesör Kemal Gözler ve bir zamanlar Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili olan Profesör Burhan Kuzu’nun da görüşü aynı yönde. Hatta Burhan Kuzu’nun olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnameleriyle ilgili kitabının 247 ve 248’inci sayfalarını açar okursanız bu açıklamaları görürsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özbudun.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Dolayısıyla, aslında, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerine süreklilik kazandırmak 15 Temmuz sonrasının bir uygulaması. Bu uygulama ise, bir, seçme ve seçilme hakkını ihlal etmektedir; iki, demokrasiyi ortadan kaldırmaktadır. Neden? Çünkü demokrasinin asli unsurlarından biri karar organlarının seçimle belirlenmesi ve halka hesap vermesidir. Dolayısıyla, kayyum uygulamasına son

vermek gerekir ama bunun için bütün bu problemleri araştırmak üzere bir komisyon kurulması çok isabetli olacaktır.

Genel Kurulumuzu ve izleyicilerimize saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar’a aittir.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan grup önerisi üzerine partim adına söz aldım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım.

12 Eylül darbesini yapan cuntanın başı tarafından talimatla hızlı yargılama yapılarak Halil Esendağ ve Selçuk Duracık hakkında idam cezası verilmiş, infazları kırk bir yıl önce iki saat arayla 5 Haziran 1983’te gerçekleşmiştir. Halil ve Selçuk kardeşlerimi rahmetle anıyorum, ruhları şad olsun.

Değerli milletvekilleri, 31 Mart seçimlerinde Hakkâri Belediye Başkanı seçilen terör suçundan tam on yıldır yargılanan bir kişi madem terör örgütüyle iltisaklı, adaylığı neden daha önceden engellenmiyor da bugünler bekleniyor? Davanın karar aşamasına üç gün kala beklenmeyip neden kayyum atanıyor? Bu şekilde, olur olmadık söz ve ithamlarla terör çığırtkanlıkları yapanları bile mağdur gibi göstermeyi bugünkü iktidar pekâlâ başarıyor.

Değerli milletvekilleri, 2 Haziran 2023 tarihinde bu kürsüde 599 milletvekili yemin ederek Parlamentonun 28’inci Dönem çalışmalarına başladık. 14 Aralık 2023 tarihinde burada, mazlum Gazze halkının haklarını savunmak, onlara yardım talebinde bulunmak isterken Hükûmetin büyük kanadı olan AK PARTİ sıralarıyla konuşması sırasında kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Hasan Bitmez kardeşimizi burada kaybettik.

Ardından, bu hafta, 4 Haziran 2024 Salı günü Meclisimizde bir protesto gösterisi yapıldı, bu kürsü işgal edildi. Bu İç Tüzük’ten kaynaklı her bir milletvekilinin kürsü dokunulmazlığı var olduğu için haklı sebep olarak görülebilir ancak sonrasında yaşanan sataşmalar üzerine bu Meclisin, bu yüce Meclisin çatısı altında burada bir arbeye yaşandı. Bu arbeye, maalesef üzülererek söyleyeyim, en başta bir milletvekili olarak beni üzmüştür, bizi izleyenleri üzmüştür, Türk milletini, Türk halkını, seçmenlerimizi üzmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kırkpınar.

HÜSMEN KIRKPINAR (Devamla) – Ertesi gün, yine akşam saatlerinde buraya gelen bir AK PARTİ milletvekili -genelde akşam saatlerinde gelir- Parlamentoyu bir gün sonra da saatlerce meşgul etmiştir. Buna en başta iktidar partisinin Sayın Grup Başkan Vekillerinin karşı koymaları, itiraz etmeleri gerekiyor. Bugün üçüncü gün ancak maddeleri görüşmeye başlayacağız. Zaman yetersizliğinden dolayı da mevcut olan grup kararımızla birlikte milletvekili arkadaşlarımızın bazı önergelerini geri çekmek durumunda kaldık. Bu, bu Parlamentaoya yakışmıyor diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili Okan Konuralp’a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail'in Gazze'de Nusayrat Mülteci Kampı'ndaki Birleşmiş Milletler okuluna düzenlediği saldırıyı lanetliyorum. Saldırıda hayatını kaybeden Filistinlilere Allah'tan rahmet diliyorum. Dilerim ki İsrail'in bu barbarlığı uluslararası bir dayanışmayla ve en kısa sürede sonlandırılır, dileğim budur.

Sayın milletvekilleri, bu Genel Kurul çatısı altında dün yaşanan tartışmaların bütününe ilişkin de kısaca düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Sevgili arkadaşlar, birbirimizi sevmeyebiliriz, birbirimizden hazzetmiyor olabiliriz, birbirimize karşı her türden tartışmanın aktörü olabiliriz ancak hangi düşüncede olursak olalım, hangi siyasi partinin mensubu olursak olalım, acılarımızın kişiselleşmiş hâllerine saygı duymalıyız.

Sayın Başkanın şahitliğinde ifade etmek isterim ki örneğin Sayın Mustafa Varank; Sayın Varank'la ben dâhil pek çok arkadaşımız Genel Kurulda, komisyonlarda son derece sert tartışmalar yaşadık, yaşanacaktır da ancak, malumunuz üzere, Sayın Varank'ın sevgili kardeşi İlhan Varank 15 Temmuz gecesi FETÖ'cü teröristler tarafından şehit edildi. Sayın Varank'ın yüreğindeki kardeş acısına saygı göstermeliyiz, bu acıya özen göstermeliyiz.

Örneğin, Sayın Ferit Şenyaşar; yaklaşık altı yıl önce Şanlıurfa'daki bir saldırıda babası ve 2 kardeşini kaybetti. Annesi Emine Şenyaşar Urfa'da başlattığı adalet nöbetini Ankara'da sürdürüyor. Sayın Ferit Şenyaşar'ın yüreğindeki baba ve kardeş acısına saygı göstermeliyiz, acısına özen göstermeliyiz.

Sayın Türkan Elçi; insan hakları savunucusu, Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'yi, eşini yaklaşık dokuz yıl önce Diyarbakır'da faili meçhul bir saldırıda kaybetti, dokuz yıldır sürdürdüğü mücadeleye vicdan sahibi herkes şahit. "Tahir Elçi cinayeti bu ülkedeki faili meçhul cinayetlerin vesikasıdır." diyen Elçi'nin yüreğindeki acıya saygı göstermeliyiz ve bilmediğim için adını anmadığım hangi milletvekili arkadaşımın, hangi dönem arkadaşımın yüreğinde benzer bir evlat, bir eş, bir kardeş acısı varsa tüm acıları ayırt etmeksizin saygı göstermeliyiz. Bu, sadece yüreklerinde acı taşıyan dönem arkadaşlarımıza karşı bir sorumluluk değil, kendimize karşı da sorumluluk. Başta Sayın Başkan olmak üzere, pek çok arkadaşımızın Aliya İzzetbegović'in külliyyatına vâkıf olduğunu biliyorum, Aliya adil bir dünyanın ve bir arada yaşama çabamızın temel felsefesinin insan olmak ve insan kalmak olduğunu ifade eder. Yani dönem arkadaşlarımızın acılarına karşı sorumluluğumuz, özenimiz insan olma ve insan kalma çabamızın örneğidir ve gereğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Konuralp.

OKAN KONURALP (Devamla) – Bu gereği hep birlikte yerine getirebiliriz, getirmeliyiz.

Sayın milletvekilleri, DEM PARTİ'nin önergesiyle ilgili olarak size şunları ifade etmek isterim: Muhtemel ki önergeyi reddedeceksiniz ancak bu önerge reddedildiğinde kayyum düzeninin yanlışlığı, adaletsizliği, hukuksuzluğu ortadan kalkmıyor, bence bu gerçekle yüzleşin. Üstelik kayyum uygulamasının kabul edilemezliği bir yana, kayyum olarak atadığınız isimlerin beceriksizliğiyle, kayyum olarak atadığınız isimlerin suiistimalleriyle de yüzleşin. Bu bağlamda, seçmen iradesine aykırı olmayacak bir düzenlemenin kati suretle yaşama geçirilmesi için gerekli adımların vakit geçirmeksizin atılması gerektiğine inanıyorum. Belediye meclisinden bir vekil seçilir; ceza alırsa, kesinleşirse başkanlık düşer; yerine belediye meclisinden yeni belediye başkanı seçilir; doğrusu da budur.

Bu düşüncelerle sizleri selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili Murat Alparslan'a aittir.

Buyurun Sayın Alparslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kayyumun bir darbe olduğunu ifade etmek ve bununla da partimizi ilişkili tutmak, en azından kavramsal bir hezeyandır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Darbe değil mi? Demokrasi mi kayyum?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Zira, demokrasiyi, insan hakkını, özgürlüğü, seçme ve seçilme hürriyetini temel referans olarak alan, o günden beri darbelerle mücadele eden ve darbecilerle hesaplaşan bir siyasi partiye bu yaklaşımda bulunmak akıl tutulmasıdır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Referans alan ama uygulamayan.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hangi darbecilerle hesaplaştınız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kimin aklının tutulduğu belli.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Hele hele kayyum meselesinde yargının bir siyasi mühendislik olarak kullanıldığı, araçsallaştırıldığı şeklinde bir yaklaşım da siyaset illüzyonudur.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Darbecilerin iddianamesiyle arkadaşımız içeride, ne hesaplaşması?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Zira, lideri bu ülkede şiir okuduğu için hapis yatan, kurduğu partisi defaatle kapatma tehdidiyle karşı karşıya kalan ve...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, unutmuş ama.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sonra herkesi hapse atan.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – ...yargı darbelerine muhatap olmuş bir partiye bu yaklaşım kabul edilemez.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Çok talihsiz bir konuşma yapıyorsun, haberin yok ne söylediğinden.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Masalcı babadan inciler...

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, belediyeler halkına ve kentine hizmet etmek için görev alırlar.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bir seçilmiş, kayyumu savunamaz!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Oysa somut olaylara baktığımızda...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bir seçilmiş, kayyumu savunamaz. Kayyum idari tasarruftur; bir seçilmiş, savunamaz.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...maalesef halkın ve kentin yaşam kalitesini arttırmak yerine teröre finansman sağlandığı...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Hangi yaşam kalitesi kayyumun sağladığı?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...insan kaynağı oluşturulduğu, pek çok terör eylemine lojistik sağlandığı, can suyu verilmeye çalışıldığı da açık bir gerçektir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kayyum ne sağlamış ki? Farkla kaybettiniz, farkla, farkla.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, hatibi dinleyemiyoruz.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti devleti uzun yıllardır terörle mücadele etmektedir ve bitme noktasına gelmiştir şükür.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Terör darbedir, darbe! Darbe terör olur.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Bitme noktasına gelen teröre can suyu olmak anlamında pek çok ülkede yazılan kirli senaryolarla, o senaryoda figüran olanlarla...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Senaryoyu da siz yazıyorsunuz, figüran da sizsiniz.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Mehmetçik'imize, askerimize kurşun sıkanlarla, lojistik sağlayanlarla, propagandasını yapanlarla...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yalan söylüyorsun.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...övenlerle, destekleyenlerle topyekûn bir mücadelemiz söz konusudur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – IŞİD petrolünü kim taşıyor? Kim teröre lojistik sağlıyor?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – En son Van seçimi size çok güzel bir cevaptır.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Bu kapsamda, Anayasa'dan ve kanunlardan kaynaklanan bir yetkiyle...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Senin elindi bir tane maddi delil bile yok, yalan söylüyorsun.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...devletin bu süreçte kayyum ataması bir tercih değil, bir zorunluluktur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – İktidarda kalmak için bir zorunluluk.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Pankartlarınızda, dövizlerinizde “Belediyeler bizimdir.” diyorsunuz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Halkındır.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kayyumun altında size kalacaksınız.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – “Bizimdir.” derken kimi kastediyorsunuz, bilmiyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kimi kastedeceğiz ya! Saygısız!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ayıp, ayıp!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Ama bildiğimiz ve inandığımız gerçek şudur: Belediyeler, bu millettir, bu vatandaşlarındır; o sebeple bu millet...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Biz “Belediyeler bizimdir.” derken kimden bahsettiğimizi söyledik her zaman.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen sükûnetle dinleyelim.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Eş başkanları seçenindir belediyeler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – “Kimi kastediyorsunuz?” nedir ya!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...demokrasinin ve özgürlüklerin, seçme seçilme hakkının bir Truva atı olarak kullanılmasına müsaade etmez.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sizler için Truva atı, sandık Truva atı.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Yine, devlet seçilmiş olmanın ve demokrasinin terör örgütlerine bir paravan ve kalkan olarak kullanılmasına geçit vermez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Çetelere bir paravan olsun istiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Alparslan, tamamlayın lütfen.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Dünyanın hiçbir yerinde demokrasinin kundaklanmasına...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Niye bizimle konuşuyorsun ayrıca ya!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Hadi masalını grubuna anlat.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...millî iradeye kumpas kurulmasına...

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Ya, en büyük kumpasçı sizsiniz ya! En büyük kumpasçı.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ne kadar tahammülsüzünüz ya! Dinlemeye bile tahammül edemiyorsunuz, demokrasiden bahsediyorsunuz.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...terör baronlarının hem genel hem yerel siyaseti dizayn etmesine müsaade edilemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Dinlenecek tek lafınız yok. Hakikat yok ortada, hakikat; masal anlatıyorsunuz!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - O sebeple, bizler terörle mücadelemize, her alanda olduğu gibi, sıkı bir şekilde devam edeceğiz ve inşallah, her şeye inat, bu ülkenin birliğini, beraberliğini, kardeşliğini muhafaza edeceğiz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bölen sizsiniz, bölen!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – En büyük bölücü sizsiniz, siz!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Ki bu süreçlerin her aşaması tamamen hukuk denetimine tabi geçici tedbirlerdir ve sadece bir bölgeye, bir partiye, bir etnik kimliğe değil muhatap olan herkese uygulanabilecek yöntemlerdir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sayıştay raporları söylüyor kayyumun suçlarını, kayyumların suçlarını.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Mustafa Yaman'dan bahset, Mustafa Yaman'dan, Mardin kayyumu. Hele bir onun söylediklerini, yaptıklarını anlat.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Bizim temennimiz ve arzumuz şudur: Devletimiz ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün şeklinde ilelebet payidar olsun, milletimiz bir ve beraber, kardeş şekilde ilelebet bahtiyar olsun.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bölen sizsiniz!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bölücü sensin, sen! Sen bu ülkeyi bölüyorsun! Bak, bu kayyum haritası bölücü olduğunu gösteriyor sana! Bölücüsün sen!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kayyum haritasına bak, bölücülüğü kimin yaptığını gör.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kürsüden sataşmadan söz istiyorum. Saymama gerek yok herhâlde Sayın Başkan?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Hangi konuda sataştı? Terör örgütlerini kınadı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşma falan yok Sayın Başkan, görüşünü söyledi. Zaten dinleyemedik hatibi doğru düştü.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır, Sayın Başkanım, önergemiz üzerine konuştu.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Hangi konuda sataşma oldu Başkanım? Demokrasiyi savunup terör örgütlerini kınadı.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ne dedi de sataştı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, eğer sükûneti sağlayabilerseniz Sayın Koçyiğit’in sataşma talebindeki içeriği öğrenip ona göre karar vereceğim.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, DEM PARTİ’nin bir grup önerisi üzerine konuşuyor. DEM PARTİ’ye ilişkin “Size özel değil.” dedi, bizim sözlerimize ve önerimize atıf yaptı.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sataşmadı ki! Ne hakkında konuşacaktı!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Önergeniz hakkında konuşuyor zaten, önergeniz hakkında konuşuyor; başka ne konuşacak yani!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kayyumu konuşuyoruz; bunun tehdit ve zorunluluk olduğu için yapıldığını söyledi. Terörü destekleyenler üzerinden... Grubumuza bakarak ithamlarda bulundu. “Demokrasinin gereğidir.” diye söyledi. Yargının...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Grup önerisi sizin değil mi? Nereye bakacak başka?

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, yerinizden söz vereceğim.

Buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır, Sayın Başkan, kürsüden istiyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bu üslupta hiçbir bozukluk yok, hiçbir sataşma yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım, böyle bir konuşmaya... Sayın Başkan, çok daha farklı konuşmalara kürsüden söz verdiniz. Direkt grubumuza bakıp itham ederek konuşmalar yaptı, grubumuza dünya kadar söz söyledi.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Nereye bakacak, havaya mı bakacak? Bir yere bakacak. Önergenin muhatabı sizsiniz.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan “Kayyuma ‘darbe’ demek şudur, budur.” diye direkt sataştı, daha ne desin yani Sayın Başkanım, lütfen!

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, yerinizden söz vereceğim.

Lütfen buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım, lütfen, kürsüden rica ediyorum, direkt grubumuza sataştı.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, lütfen...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani herkes kendi görüşünü söyleyemeyecek mi? Her şey sataşma mı?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, hangi cümlesini sayayım! Sataştığımı siz de biliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, yerinizden söz vereceğim, kararım bu şekilde.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, böyle bir konuşmanın üzerine...

BAŞKAN – Buyurun lütfen, yerinizden söz vereceğim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, bu konuşma direkt grubumuzu hedef alan bir konuşma, önergemiz üzerine yapılmış bir konuşma, grubumuzu itham eden bir konuşma, ayrıca Belediye Eş Başkanımızı mahkûm eden bir konuşma.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hedef alan değil, muhatap alan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Konuşmaya bile tahammül edemiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, yerinizden size söz vereceğim, Grup Başkan Vekilisiniz.

Buyurun lütfen, yerinizden.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Ankara Milletvekili Murat Alparlan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Öncelikle tutumunuzu kabul edilemez bulduğumu ifade etmeme izin verin Sayın Başkan.

Şimdi, bu konuşmanın neresini düzeltelim, neresine laf söyleyelim! Yani deveye demişler ki: “Boynun niye eğri?” demiş ki: “Nerem doğru ki, nerem doğru ki!” AKP’ye söylüyoruz: Hangi sözünüz doğru ki! Hangi eyleminiz doğru ki!

Ya, az önce, Grup Başkan Vekili bir konuşma yaptı ve dedi ki: “Biz bir anayasa yazmış olsaydık...” Ne dedi? “Adalet” dedi, değil mi? “Adalet” dedi. Hangi adalet ya! Üç dönemdir kayyum atıyorsunuz, kumpas davasıyla bunu yapıyorsunuz, kumpas davasıyla Kürt halkının iradesini yok sayıyorsunuz ve kalkmış bize masal anlatıyor oradan ya, masal anlatıyor! Neymiş? Terörmüş! Ne zamandan beri sandıktan terör çıkıyor, söyler misiniz? Sizin YSK’niz terörü mü liste başı yapıyor, söyler misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya, yargının araçsallaştığını savunmak akıl tutulmasıymış! Talimat veriyorlar, cezayı hazırlıyorlar ve FETÖ’nün kumpas davalarını devam ettiriyorlar, FETÖ’nün ayak izlerine basa basa yol alıyorlar, FETÖ’nün yöntemini kullanıyorlar ama biz bunu dönüp söylediğimizde, bu, akıl tutulmasıymış. Ya, akıl tutulmasını yaşayan sizsiniz!

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bize bakmayın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yargıyı araçsallaştıran sizsiniz, demokrasiyi askıya alan sizsiniz, Anayasa’yı ilga eden sizsiniz, seçme ve seçilme hakkını yok sayan sizsiniz. Dönün aynaya bakın ya, dönün aynaya bakın! Biriniz bir şey söylüyor, bir başkası başka bir şey söylüyor; hangisine inanalım ya, hangisine inanalım!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Külliye yalan, külliye yalan, hepsi yalan!

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bize bakıp sataşmayın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir de pratiğiniz ortada, pratiğiniz. Hakkârî’ye niye kayyum atadın arkadaş, cevap ver ya, cevap ver! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Cevap ver, niye atıyorsun, niye atıyorsun? Niye halkın iradesini gasbediyorsunuz? Bunun cevabını verin önce.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Dediklerinizin hepsi yalan!

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Şehitlerimizin kanını dökenlerle birlikte hareket eden sizsiniz!

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gül, buyurun.

43.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; AK PARTİ her zaman demokrasinin savunucusu olagelmıştır ve bu anlamda, grubumuza atfen, bizlere hitaben ve dönerek yapılan bu suçlamaları kabul etmediğimizi Genel Kurula saygılarımızla bildiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyım yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 31/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/6/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 31/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (622 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/6/2024 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Samsun Milletvekili Murat Çan'a aittir.

Buyurun Sayın Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, önerimizin konusu Burdur Devlet Hastanesinde 25 Mayıs Cumartesi günü diyaliz ünitesinde yaşanan ve 3 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine sebep olan elim hadise. Biz bunun niye araştırılmasını istiyoruz? Yaşanan bu sağlık skandalının ihmal ve kusurlarının tespitini, benzer bir olayın bir daha yaşanmamasını ve alınacak tedbirlerin belirlenmesini istiyoruz.

Bir başka sebebi şu: Bu olay münferit bir tıbbi hata değildir, bir kişiden ya da bir hekim, bir yardımcı sağlık personelinden kaynaklanan münferit bir hadise değildir. Bu olay, tamamen, çökmüş sağlık sisteminizin ve tasarımlarınızın hatasından kaynaklanmaktadır ve 33 hastayı etkilemiştir, 3 hastanın da hayatına mal olmuştur. Dolayısıyla bu grup önerimize, bu araştırma önerimize siz de olumlu oy verin ve sağlık sisteminin tekrardan ayağa kalkmasına sizler de yardımcı olun, vesile olun.

Önce, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın konuyla ilgili yaptığı açıklama hakkında bilgilendirmeyle başlayacağım, açıklaması burada. Geçen hafta Sayın Bakanı konuyla ilişkili ilgisizliğinden ötürü eleştirmiştik, meğer ilgileniyormuş, hem de yakından ilgileniyormuş. Mesele yakından ilgilenmek değil Sayın Bakan, nasıl olur da tıp literatüründe bu zamana kadar karşılaşılmamış bir hadise Türkiye'de yaşanır, bununla ilgilenin. Mesele kamusal sağlık hizmetlerinin sunumunda, niteliğinde yaşanan sorunlarla, ihmallerle ve kusurlarla ilgilenmekle, mesele çökmüş sağlık sisteminizle ilgilenmekle hallolur, ilginizi buraya harcayın.

Ayrıca, Burdur'da yaptığımız değerlendirmelerde bu olaydan etkilenen vatandaşlarımızın hiçbirinin kendileriyle ilgilenilmediği, aranmadığı ve durumlarıyla ilgili bilgilendirme yapılmadığı bilgisi bizde var. Konuya ilişkin yürütülen adli ve idari soruşturma, müfettiş görevlendirme... Bunları zaten yapacaksınız ama bu süreçlerin hiçbirisi iktidarın sağlık sistemi üzerinde yarattığı tahribatı, büyük yıkımı, piyasalaştırma sürecini, hastaya müşteri gözüyle bakma yaklaşımını sorgulamayacak, irdelenecek; biz bunun sorgulanmasını istiyoruz.

Sayın Bakanın açıklamasında dikkat çekmek istediğim bir ayrıntı daha var: “Hastalar yaşlıydılar ve kronik sorunları vardı.” deniliyor. Peki, kronik böbrek yetmezliği tedavisi alan hastalar hastaneye piknik yapmaya mı gider? Nedir bu ya? Nasıl bir açıklama, nasıl bir lakaytlık? Sayın Bakanı bu konuda ciddiyete davet ediyorum, kamu idareciliğine yakışan ifadelere davet ediyorum. Hele hele mesleği hekimlik olan bir kişiye bunu hiç yakıştıramadığımı bir kez daha söylüyorum. Hastalığın adını bir kez daha hatırlatıyorum: Kronik böbrek yetmezliği. Birçoğu yaşlı hasta, dolayısıyla sizin göreviniz bunları tedavi etmek, bunları hayatta tutmak.

Geçen hafta bu kürsüden konuyla ilgili değerlendirme yapmıştım -uzun bir açıklama- bir kanun teklifinde konuşmuştum. İktidarın geçen haftaki Grup Başkan Vekili “Efendim, biz bu konuda salı günü Meclis açıldığında bir ifadede bulunduk.” dedi. O ifadesi de burada -şurada, bakarsınız- özet şu: Süreçle ilgili adli ve idari soruşturma başlatıldı.

Bir başka şey daha var: Burdur Sağlık Müdürlüğü bir açıklama yapıyor, 31 hasta; Sağlık Bakanı bir açıklama yapıyor, 33 hasta; topluyoruz hastaların dağıtıldığı ya da sevk edildiği yerlerde, 32 hasta çıkıyor. Ciddiyetsizlik burada da haddini aşmış vaziyette. Biz istiyoruz ki Sağlık Bakanı gelsin, bu konuda Meclisi bilgilendirsin. Biz istiyoruz ki Sağlık Bakanı çökmüş sağlık sisteminin yeniden ayağa kalkması için burada bizlerle konuşsun, irtibata, iletişime geçsin ama ne hak ki!

Bir başka konu daha var: Biz 3 kişilik bir heyet olarak gittik, Sağlık Bakanlığından Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız, Bursa Milletvekili bir akademisyen arkadaşımız ve ben. İlkinde Burdur Valiliğine geçmiş olsun ziyaretine, ikincisinde ise düşüncelerimizi, taziyelerimizi iletmek için gitmek istedik ama reddedildik. Bu da ucube sisteminizin geldiği yerin açık bir şekilde ifadesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çan.

MURAT ÇAN (Devamla) – Biz bu elim hadiseden, kitlesel, 3 kişinin ölümüyle sonuçlanan bu skandal hadiseden, Burdur’da yaşanan bu skandal olaydan olumlu bir sonuç çıkarmanın peşindeyiz. Grup önerimizi lütfen destekleyin, bir araştırma kurulu oluşturulsun ve biraz önce verilen grup önerisinde de olduğu gibi, sağlık sisteminde ortaya çıkan sorunlar tekrar gözden geçirilsin.

Bunun yanında, bir kez daha şunu iletmek gerekiyor: Kamu idarecileri, lütfen, kamu idareciliğine yakışır tarzda iletişim kursunlar. Kendilerinden randevu isteyen insanlar Türkiye Cumhuriyeti’nin Büyük Millet Meclisinin milletvekilleri; kamu adına, Türk toplumu adına iş görmek istiyorlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, mevcut iktidar sayesinde uzunca bir süredir siyasi ve ekonomik anlamda ciddi sorunlarla boğuşmaktadır. Ülke insanı eğitimden tarıma, sosyal devlet anlayışından uluslararası ilişkilere, hayat pahalılığından sığınmacı ve kaçak sorunu ile neredeyse her konuda dışarıya olan bağımlılığa kadar bir dizi kronik sorunla mücadele etmektedir. Lakin, bu mücadele iktidarın, kamudan ziyade vatandaşa ihale ettiği bir yönetim tarzıyla devam ediyor. İlan edilen tasarruf tedbirlerinden de anlaşıldığı üzere bunlar da vatandaşa yüklenmiştir.

Ülkemizin kronik sorunlarının başında ise maalesef, sağlık hizmetlerinde yaşananlar başı çekmektedir. Halkımızın Covid sürecinde yakından tanımak mecburiyetinde kaldığı Andersen’den masallar anlatan hayli varlıklı bir bakana defalarca bazı sorular sordum. Lakin Sağlık Bakanı olan bu kişi hekim olması ve üstelik üniversite ve hastane zincirine sahip olması hasebiyle, zaten ciddi sorunlar yaşayan sağlık sektörünü ciddi bir etik sorunla da karşı karşıya bırakmakta maşallah, hiçbir beis görmemektedir. Sağlık sektöründe faaliyet yürüten diğer hastane sahiplerinin ve firmaların bu durum karşısında haksız bir rekabete maruz kaldığını bilmeyen yok ama bu zatıalileri o kadar kibirli ve kendisini o kadar yıkılmaz bir armada görüyor ki ne sorularımıza cevap verme zahmetinde bulunuyor ne de burnundan kıl aldırıyor. Üstelik, bu Bakan güya hem denetlenen hem de denetleyen bir konumda olmaktan hicap da duymuyor. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kabinesinin vazgeçilmez bir Bakan olarak -Anayasa’nın amir hükmü gereği- milletvekillerini de kale almamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde verilen yazılı soru önergelerine on beş gün içinde makul ve gerekçeli cevap vermek mecburiyetinde olduğunun farkında olmayan Sağlık Bakanı ve ticaret erbabı olan bu zata, kişiye ne söylesek tesiri yok. Lakin bizler milletimiz adına bu şahsın ve mensubu olduğu iktidarın hak ve hukuk tanımaz işlerini milletimiz adına soracağız ve peşini bırakmayacağız. Atanmış bürokratların bu ülkenin seçilmiş milletvekillerinden, yasa ve Anayasa’sından üstün olduğunu belirten bir yasa hükmü yok ama zatıalileri öyle bir kibir abidesi olmuş ki meşhur Karun’a rahmet okutan bir pozisyonda, hayli rahat bir edayla arzıendam etmektedir. Peki, bu kibirli zatın uhdesinde olan Sağlık Bakanlığı ne yapıyor? Mesela, 2017 yılından 2022 yılına kadar olan sürede şehir hastanelerinin yapımı için 187 milyar 735 milyon lira harcıyor ve bu parayla 28.548 yatak kapasiteli sadece 18 şehir hastanesi yapıyor. Bu şehir hastanelerine müşteri, pardon, hasta garantisi veriyor, hasta sayısı yeterli olmazsa eksikliğini tamamlıyor ve ödemeyi de milletin diğer fertlerine fatura ediyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, gelelim bu skandala, Burdur'daki meseleye gelelim, hemen kısaca söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Ülkemizde son dönemde böbrek yetmezliği sonucu renal destek tedavisi gören hasta sayısı yaklaşık 70 bindir. Kamuda ve özel sektörde hemodiyaliz ünite sayısı ise 700 civarındadır. Hemodiyaliz genellikle haftada 3 kez yapılır, dörder saat sürer ve her bir işlemde 160 litre steril su kullanılır. Suyun gelişmiş teknolojiyle fiziksel, kimyasal ve biyolojik açıdan sterilizasyonu yapılarak saf su elde edilir ve hemodiyaliz cihazlarına gönderilir. Burada bir idari ihmal var; burada idarecilerin ihmali var, doktorların ihmalinden ziyade bu var. Şimdi sizlere sesleneyim: Nurettin Topçu'yu bilirsiniz. Nurettin Topçu Sorbonne'da doktora yaparak Türkiye'ye geldi ve çok çileler çekti, sonra "Bu şarka, bu doğuya değil Müslümanlık, insanlık bile gelmedi." dedi. Şimdi, sizin Sağlık Bakanlığınızdaki idari personelinize -iyileri tenzih ederek söylüyorum- liyakat, ehliyet, ahlak ve dürüstlük gelmemiş ve denetim mekanizmasından da kaçıyorsunuz. Bu grup önerisini destekliyoruz.

Bir daha bunların olmaması için böyle araştırma önerilerini komisyonlarda görüşerek mutlaka gereğinin yapılması Türkiye'nin selameti, sağlık için elzemdir.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) -Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; hani her gün örnekler verip "Memleket sayenizde mağdurlar ülkesi oldu." diyoruz ya, aslında sayenizde en çok da yolsuzluklar ülkesi hâline geldi. Hani o çok övündüğünüz ama aslında dışı beni, için seni yakan şehir hastaneleriniz var ya işte o hastanelerde organize işler oluyor. Örnek mi? Bursa Şehir Hastanesinde ameliyatlarda kullanılması gereken tıbbi malzemeler bir şebeke tarafından peynir ekmeğe gibi satılmış. Bir bakıyorsunuz, hastada kullanılmış olması gereken bir malzemenin seri numarası Gaziantep'ten çıkıyor, ülke dışından çıkıyor. İlk belirlemelere göre, piyasa değeri yaklaşık 200 milyon TL civarında olan malzemeler, okus pokusla yok edilmiş. Şimdi, hastanede, şu anda da 4 müfettiş olayı soruşturuyor ama her nedense kritik olan konu şu: Bu hırsızlığı âdeta yıllardır seyreden hastane yönetimiyle ilgili hiçbir tasarruf yok. Hani nerede kaldı soruşturmanın selameti, nereden bileceğiz sorumlular koltuklarında otururken soruşturmanın akamete uğrayıp uğramayacağını? Bu hastaneye giren çıkan ilaç, tıbbi malzeme, araç gereç vesairenin kamera kayıtları dâhil belgeleri yok mu, kimse görmüyor mu bu kayıtları? Hepsinden önemlisi, bu yolsuzluklara rağmen idareciler koltuklarında nasıl oturuyor?

Başka iddialar da var hastaneyle ilgili: Kabiliyetli memur arkadaşlardan biri hastanenin otopark, oto yıkama işini; biri tatlıcı işini... Zaten biliyorsunuz, AVM gibi bu şehir hastaneleri ve bunların devasa hava paralarından bahsediliyor, herkesin bildiği sırlar gibi. Allah aşkına, bu konuya bir el atın. İdarecilerle ilgili bu tasarrufu kullanmamanızın nedeni acaba hastaneye yakın zamanda gelen bir şeyhin ziyaretinden icazet mi bekliyorsunuz?

Diğer taraftan, DEM PARTİ Grup Başkan Vekilleri burada mı? Sayın Temelli burada. Bir hatırlatma daha yapayım: Hâlen, Van'da Belediyeden çıkarılan yani işçi kıyımı 800...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım efendim.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – İşten çıkarılan 800 belediye işçisi, İpekyolu Belediyesi ve Van Belediyesi önünde eylemde. Kimisi beş ay, kimisi altı ay, kimisi bir yıldan fazla orada çalışan ve hiçbir gerekçe gösterilmeyen ve kamuoyuna o gün de söylediğim gibi bankamatik memuru diye lanse ettirilen arkadaşların haklarıyla alakalı hatırlatmalara devam edeceğiz. Kurban Bayramı yaklaşıyor, insanlara Van’da bayramı kara getirtmeyin; ekmekleriyle, işleriyle oynamayın; ekmeğin, işin, rızkın partisi, siyaseti olmaz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Türkoğlu’nun hassasiyetine de teşekkür ediyorum. Van konusunda daha önce de bu konuda açıklama yaptık; evet, 4 tane belediyeden toplam 800 civarında kişi işten çıkartıldı ve hukuki süreçleri devam ediyor, incelemeler devam ediyor fakat bu işten çıkartma meselesinin arkasında yatan hikâye yine kayyumdur. Dolayısıyla kayyumun altı ay kala bu kadar çok istihdama gitmesi, ardından da yüzde 97’lik bir sözleşme imzalaması, Belediye bütçesini dikkate almadan “Nasılsa kaybediyoruz, bizden sonrası tufan.” demesiyle oluşmuş bir sonuçtur. Tabii ki mağdur olan halk hepimizin halkıdır, dolayısıyla bu mağduriyeti ortadan kaldırmak adına çalışmalar sürmektedir ama kayyum gerçekliği de işte budur. Eğer kayyum orada gerçek anlamda bir kamu istihdam politikası yaratabilseydi bunlar olmayacaktı ama kayyum aklı bunu yaratmaz, bunu yaratacak olan seçilmişlerin meclisidir, seçilmiş belediye eş başkanlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Temelli.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Siz onları görevden alır, kayyumunu oraya atarsanız bankamatik memuru da koyar, hatta bir partinin adayını bile koyar. O partinin adayı o belediye başkanlarının önünden bile geçmiyor. Gerçeklik budur ama mağduriyet konusunda hep birlikte bu mağduriyeti ortadan kaldırmak için çabalıyoruz.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 31/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Mayıs günü Burdur Devlet Hastanesinde diyalize giren hastalar fenalaşüyor; 33 hasta hastaneye kaldırılıyor, 14’ü yoğun bakıma kaldırılıyor ve 3’ü hayatını kaybediyor. Neden? Hemodiyaliz ünitesinin soğutulmasında kullanılan etilen glikol hastalara damardan verilmiş yani antifrizi damardan vermişler. Hastalar ne olur? Yoğun bakımlık olur ve 3’ü hayatını kaybetmiş. Şimdi, bunun üzerine CHP milletvekilleri Burdur’a gitmişti -arkadaşlarımız anlattı, utanç verici bir hadise-Burdur Valisine gidiyorlar, Vali görüşmeden kaçıyor; hastaneye gidiyorlar, hastanede hiçbir yetkili yok; Afyon’a gidiyorlar, “Hastaların durumu nasıl?” diye doktora soruyorlar, “Efendim, dilekçe yaz getir.” Ya, sen kimsin? Milletvekilleri gelmiş, millet adına bir şey soruyor. Bu nasıl bir pervasızlıktır? Halka değer vermediğinizin bir göstergesidir. Bakın, 3 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ya, basit bir şey mi bu? Bir tane devlet görevlisi kalkıp bir açıklama yapmıyor, milletvekilleri gitmiş, bir açıklama yok. AK PARTİ, MHP cumhur, zulüm ittifakının insanlara ne kadar değer verdiğiyle ilgili çarpıcı bir görüntüdür bu işte. Burdur halkı bunu görsün. 3 Burdurlu hayatını kaybediyor ve Burdur Valisi, hastane başhekimliği milletvekillerine cevap verme tenezzülünde bile bulunmuyor. Utanç verici bir hâldir bu.

Şimdi hastalar ne yapacak? Diyalize giren hastalar Isparta’ya mı, Afyon’a mı, nereye gitsin? Perişan durumda hastalar. Bu beceriksizlik neden? Haftada üç gün girmesi gerekiyor, ne olacak bu hastaların durumu? Kimseden cevap yok. Uzaklaştırılan bir görevli var mı? Cevap yok, doğru dürüst bir açıklama yok çünkü “Efendim, araştırıyoruz, bakacağız, edeceğiz.” Ya, böylesi bir skandal olmuş, bu pervasızlık nedendir? Bakın, beş ay önce, alalelace açılmış seçimlerden önce. Kocaeli Şehir Hastanesinde de öyle; bakın, seçimlerden iki, üç ay önce hastane açılmıştı, öyle bir skandal oldu ki hasta kulak burun boğaz ameliyatına giriyor, ameliyathane masasından yanıkla kalkıyor çünkü ameliyathane masasında arıza var, sırtı yanmış olarak kalkıp gidiyor. Sadece Burdur’da değil ki her yerde bu beceriksizlik, acelecilik var.

Şimdi, o gün diyaliz teknikerlerinin işinin başında olmadığına dair bir bilgi var. Bununla ilgili bir açıklama var mı? Yok. Ne zaman biz bir açıklama alabileceğiz? 3 insan hayatını kaybetmiş kronik böbrek yetmezliğinden ve bir açıklama yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bir pervasızlık ve duyarsızlık var. Şimdi, bu pervasızlık sadece burada değil, az evvelki DEM PARTİ önergesinde konuşan AK PARTİ’li vekil de ne kadar rahat arkadaşlar ya! Yani bakın, Hakkâri Belediyesine kayyum atanmış; büyük bir haksızlık, zulüm, zorbalık yapılmış “Ya, işte, 28 Şubatta biz zulüm gördük.” diye burada ağlıyor. Evet, 28 Şubatta haksızlık yapıldı; zalimlik, şımarıklık, pervasızlık sonuna kadar yapıldı ama aynısını da siz şimdi yapıyorsunuz; şımarıklığın, zalimliğin, pervasızlığın aynısı. O gün de demokratik yöntemle seçilen yöneticilerin karşısına Sincan’da ordu çıkmıştı, askerler yürümüştü. Şimdi ne yapıyorsunuz? Hakkâri’ye asker inmiş, hakkını arayan insanların karşısına askeri çıkarıyorsunuz. Ne farkınız var? Hiçbir farkınız yok. Yeni 28 Şubatçılar sizsiniz, siz!

(AK PARTİ sıralarından “Ne bağırıyorsunuz?” sesi)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – “Ne bağırıyorsunuz?” Duymuyorsun, o yüzden bağıryorum tabii. 28 Şubatçı zalimlersiniz, o yüzden size söylüyorum.

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Burdur Milletvekili Adem Korkmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına konuyla ilgili açıklamalarda bulunmak üzere söz almış bulunuyorum.

Konu 25 Mayıs Cumartesi günü ilimizde yeni devlet hastanemizin son derece modern sistemlere, altyapıya sahip diyaliz merkezinde meydana gelen bir konu, üzücü bir olay.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman destekleyin. Araştıralım o zaman.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Bunu hiçbir şekilde savunacak ya da bu konuyla ilgili bir görmezden gelme ya da ihmal edeceğimiz hiçbir mesele yok; öncelikle bunu ifade edeyim. Zaten konumuz Cumhuriyet Başsavcılığımız ve Sağlık Bakanlığımızın müfettişleri tarafından enine boyuna inceleniyor. İnceleniyor çünkü çok teknik bir konu, hukuki sorumlular ya da bu işin teknik sebebi neyse bütün açıklığıyla ortaya çıkarıldıktan sonra bizler de bunun takipçisi olacağız. Ben de o gün köy ziyaretlerinde, köy programlarındaydım, haber alır almaz derhâl hastaneye geldim ve konuyla ilgili her türlü bilgilendirmeyi aldım, hatta bütün seçenekleri, senaryoları yaşadık “Şehrin genel suyla ilgili bir meselesi mi vardır acaba?” diye. Çünkü 100 bin kişinin yaşadığı bir şehirden bahsediyoruz. Seçenekler elendikten sonra zaten Cumhuriyet Başsavcılığımız derhâl o alanı kapatmış ve her türlü önlemi almış, soruşturma devam ediyor. Onlarca bilirkişi, uzman, makine mühendisi, çevre mühendisi, uzmanlar, teknikerler, hepsinin raporları... Yeni, Başsavcımınla görüştüm, “Biraz bilgi verir misin?” dedim, “Veremem hocam, kusura bakmayın.” dedi ama yakın zamanda inşallah, çok kısa zamanda gerçek nedeni ortaya koyacağız. Sağlık Bakanlığımız da bu konuda defaatle açıklamaları yaptı ve konuyu da yakinen takip ediyor, öncelikle bunu ifade edeyim. Burada gizleyeceğimiz, kapatacağımız bir şey yok, zaten birçok şeyi konuşuyorsunuz, demek ki gizlenecek bir şey yok. Sayın vekillerimiz Burdur’a geldiği gün ben de oradaydım, keşke bir irtibat sağlamış olabilseydik ben onları alır, hastaneye de götürür, her türlü yere götürür, her türlü şeyi üstlenirdim. Valimiz keşke kabul etseymiş, görüşseymiş. Gizlenecek bir şey yok çünkü artık iletişim çağında yaşıyoruz; öyle bir şeyi gizleme, kapatma şansı... Hepiniz birçok şeyi zaten görüyorsunuz. Biz bunun takipçisi olacağız, öncelikle bunu söyleyeyim. Burdur’da işler böyle yürür, Türkiye’de işler böyle yürür. Türkiye’de sağlık altyapıları ve sağlık hizmetleri bakımından bir devrim yapmış siyasi hareketin temsilcileri olarak bunu göğsümüzü gere gere açıkça söyleyebiliriz; öncelikle, bunda en ufak bir çekincemiz yok. Yapılan bir hata varsa, idari, teknik, proje ne varsa da sonuna kadar siyaseten ben bunun takipçisi olacağım ve bütün Meclisin huzurunda tekrar konuyu açıklayacağım. Sorumlularla ilgili de ne varsa, ne yapılması gerekiyorsa bunu da açıkça, şeffağça takip edeceğiz.

Bu konuda müsterih olun, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, öncelikle, hatibin nazik konuşmasından dolayı teşekkür ediyorum kendisine. Ancak şunu söyledi, bir: “Bu olayın savunulacak hiçbir tarafı yok.” dedi. İki: “O şehirde 100 bin kişi yaşıyor.” dedi. “Sebepler, birçok sebep, su olabilir, hastane olabilir, başka sebepler olabilir.” dedi. Yani olayın vahametini, kusuru açıkça söyledi, teşekkür ediyorum kendisine. Peki, niye araştırmıyoruz o zaman; ben soruyorum bunu. “Ha, ne olursa olsun reddedelim; haklı olsak da olmasak da ne olursa olsun.” Bu, doğru bir yaklaşım değil işte, bunu belirtmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 31/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyorum.

VII.- SEÇİMLER*A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM**1.- Adalet Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim*

BAŞKAN – Adalet Komisyonunda boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Kars Milletvekili İnan Akgün Alp aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Dilekçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Dilekçe Komisyonunda boş bulunan ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Mersin Milletvekili Ali Bozan aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Milli Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER*A) KANUN TEKLİFLERİ*

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (*)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünün görüşmeleri tamamlanmıştı.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

(*) 125 S. Sayılı Basmayazı 5/6/2024 tarihli 91’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Metin İlhan

Bülent Kaya

Mehmet Karaman

Kırşehir

İstanbul

Samsun

Selçuk Özdağ

Mehmet Atmaca

Ali Fazıl Kasap

Muğla

Bursa

Kütahya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kırşehir Milletvekili Metin İlhan.

Buyurun Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN İLHAN (Kırşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Kayseri'de 12'nci Hava Ulaştırma Ana Üs Komutanlığından eğitim, test için kalkan Hava Kuvvetleri Komutanlığına ait bir eğitim uçağının düşmesi sonucu şehit olan 2 pilotumuza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine, parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Binlerce yıldır tarih sahnesinde yerini almış; birçok devlet ve imparatorluklar kurmuş; milletimizin, çağının özellik ve koşullarına göre oluşturduğu orduları tarih boyunca dünyanın en güçlü ve savaşçı orduları olmuştur. İşte, Türk Silahlı Kuvvetleri binlerce yıllık tarihi deneyimi ve birikimiyle her daim milletimizin en güçlü ve güvenilir kurumlarından biri olarak varlığını devam ettirmektedir. Ordumuz, bu başarısını, temel olarak kendi kurumsal yapısını siyaset başta olmak üzere diğer dış müdahalelerden uzak tutarak sağlayabilmiştir.

Bugün, uzunca bir süredir beklenen ama beklentileri karşılamaktan çok uzak olan bir kanun teklifini konuşuyoruz. Bu teklif üzerine söylenecek pek çok şey var ama bunları konuşmadan önce Silahlı Kuvvetlerimizde süregelen yapısal değişikliklerin yaşattığı sorunlar üzerine de birkaç söz söylemek istiyorum.

Örneğin, Türkiye 10 Kasım'da Tuzla Piyade Okulunda yaşanan olay günlerce konuştu. Yakasına Atatürk rozeti takmayı reddeden bir teğmen ile sınıf arkadaşları arasında yaşanan tartışma sonrası 7 teğmen ihraç edilmişti ve 4 Atatürkçü teğmen için de TSK'den atılma tehlikesi devam etmektedir. Ancak, buna karşın, düzensiz göç ülkemiz için millî güvenlik sorunu iken Suriye'de yaşanan insan kaçakçılığı olayı münferit olarak değerlendirilerek "Çürük elmaları ayıkıyoruz." şeklinde önemsizleştirilmeye çalışıldı. Hâlbuki, göçmen kaçakçıları TSK'de görevli kritik birlik komutanının özel karargâhında yer alan emir astsubaylarıyla suçta iş birliği yapabilecek duruma gelmişse bu oldukça önemsenmesi gereken bir sorundur. Bu konu titizlikle soruşturulmalı, hassas takip ve kontrol mekanizmalarıyla etkinleştirilmelidir.

Yine, bu teklifin 11, 18, 39 ve 40'ıncı maddelerinde detay gibi görünen ancak uygulamada büyük sorun çıkarabilecek olan askerî öğrencilerin disiplinsizlik nedeniyle okullardan uzaklaştırılmalarıyla ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Buna göre, öğrencilerden kendileri için yapılan masrafların 4 katı bedel alınması öngörülmektedir. Bu, açıkçası hem ülkemizin orta ve dar gelirli kesimlerinin ekonomik gerçekleriyle uyum sağlamakta hem de evrensel bir ilke olan cezanın orantılılığıyla da bağdaşmamaktadır.

Ayrıca, aileler çocuklarını asker yetiştiren okullardan birine gönderirken yapılan masrafların 4 katının alınması ihtimalini tercihte önemli bir sorun olarak düşünecek ve bu durum, altını çizerek belirtmek isterim ki askerî okullara olan nitelikli talebin de azalma tehlikesini ortaya çıkarabilecektir. Bu, üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir husustur. Eğer teklif bu şekilde kanunlaşırsa uygulamada büyük sorunlar oluşturacağı kanaatinde olduğumu da söylemek isterim.

31'inci maddede subay ve astsubaylara ödenen ek görev ücretlerindeki öngörülen artış reel enflasyondan kaynaklı kayıplar düşünüldüğünde oldukça yetersizdir. Yıllardır hükümet kadrolarınca defaatle sözler verilmesine karşın tazminat haklarını alamayan emekli astsubaylarla ilgili geçen ay başında vermiş olduğumuz kanun teklifi de reddedildi. Makam ve görev tazminatından mahrum bırakılan binbaşılar aleyhine süregelen haksızlık ve eşitsizlik de bir türlü çözülememiştir. Kanunda yer almasına ve sözler verilmesine rağmen kamuda iş hakkı verilmeyen uzman çavuş ve sözleşmeli erler, 1999 ve 2003 yılları arasında nasbedilen astsubay ve astsubaylıktan subaylığa geçiş yapan yaklaşık 1.500 kişinin sivil okul borçlanma sorunu sebebiyle hem emeklilikte hem de fiili hizmet zammında yaşadıkları haksızlık ve eşitsizlik, emekli maaşları yetersiz olan askerler ve sivil personelin sorunları da hâlâ devam etmektedir. Bu kardeşlerimizin birçoğuyla büyük emekli mitinginde bir aradaydık, sorunlarını uzun uzadıya konuştuk; takdir edersiniz ki hepsi çok ama çok dertli ve sizlerden de çok şikâyetçiler. Bu kanun teklifinde büyük umutları vardı ancak maalesef, görüyoruz ki neredeyse hiçbir beklentileri karşılanamayacak durumda. Sorunlar o kadar çok ki bu ülkede Terörle Mücadele Sırasında Yaralanıp Gazi Sayılmayanlar Derneği var, yanlış duymadınız, Terörle Mücadele Sırasında Yaralanıp Gazi Sayılmayanlar Derneği.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın İlhan.

METİN İLHAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Herhâlde keyiften açılmadı bu dernek, bunu söylemek bile bana zül geliyor ama böyle bir derneğin varlığı hepimizin utancı olsa gerek. Hükümet duyarsız kalabilir ama biz yine de Cumhuriyet Halk Partisi olarak emekli astsubaylar, emekli binbaşılar, atanamayan uzman çavuşlar ve sözleşmeli erler, gazi sayılmayan kahramanlar, muvazzaf personeller, şehit aileleri ve gazilerimizin sorunları için sonuna kadar mücadele edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasının birinci fıkranın (c) ve (d) bendi olarak teselsül ettirilmesi ve (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(d) Birinci fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri kapsamında elde edilecek kaynak, bir yandan bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinde açılacak özel

tertib e ödenek kaydolunur. Bu ödenekler, Harita Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için kullanılır. Yıl içerisinde harcanmayan ödenekler ertesi yıla devredilir.”

Mehmet Tahtasız

Ömer Fethi Gürer

Özgür Ceylan

Çorum

Niğde

Çanakkale

Fethi Açıkel

Aşkın Genç

Ali Öztunç

İstanbul

Kayseri

Kahramanmaraş

Semra Dinçer

Serkan Sarı

Mühip Kanko

Ankara

Balıkesir

Kocaeli

Tahsin Becan

Yalova

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko’ya aittir.

Buyurun Sayın Kanko.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu’nun 1’inci maddesi üzerine söz aldım. Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, güncel verilere göre 550 bin yoklama kaçağı, 55 bin bakaya varken 2022 yılında asgari ücretin 182 bin liraya çıkmasıyla birlikte 550 bin bakaya kişiden sadece 30 bini bedelli askerlik için başvurmuştur. Yani 2022 yılında yapılan bu düzenleme, bu ekonomik krizin olduğu bir ortamda maalesef bedelli askerliğ e bir ilgiyi ortaya çıkarmamıştır.

Yoklama kaçağı olan gençlerimizin önlerinde olan birtakım cezalar, bu gençlerimizin bedelli askerlik yapmasının ve üniversiteye kaydolmalarının önündeki en büyük engellerden biridir. Tarafıma iletilen bilgilerde mağdur gençler şunu istiyorlar: Bakaya ve yoklama kaçağı olan gençler mutlaka bir af beklentisi içindeler; bedelli yapmak istiyorlar ve bu cezalardan oldukça muzdarip durumdalar.

Yine, kuşkusuz, bedelli askerlik yapmak isteyen gençlerden önemli bir talep var; bu talep de kıslasız bedelli askerlik. Özellikle biliyoruz ki bedelli askerliğ e giden gençlerimiz, ailelerine bu ekonomik krizde destek için çalıştıklarından dolayı, bedelli askerlik için gittiklerinde bu işlerinden ayrılmakta ve bir ekonomik mağduriyet ortaya çıkmaktadır. Bunun dışında, bu gençleri nasıl değerlendirebiliriz? Özellikle deprem kuşağında olan bir ülkede, özellikle bu gençleri depremin ilk günlerinde “ilk yardım, arama-kurtarma faaliyetleri” adı altında bir süre kursa tabi tutarsak bu gençlerimizin en azından kıslaya gitmemiş olmasalar bile toplumda bir faaliyetleri olacaktır.

Bunun dışında, ayrıca, yirmi sekiz gün bedelli askerlik yapacak olan gençleri kıslaya götürerek, aldığımız ücretin bir kısmını da bu gençlerin kıslada harcaması nedeniyle, alınmış olan ücretlerin bir kısmı da buraya gitmemiş olacaktır.

Dikkatinizi çekmek istediğim bir konu da askerî hastaneler. Askerî hastanelerden Gülhane Askerî Tıp Akademisi ve 32 askerî hastane maalesef 15 Temmuzdan sonra kapatıldı. Bu atılan yanlış adım hem askerî sağlık sistemimizi hem de orada hizmet veren sağlık personelini baypas etmiştir. Sadece askerî personelin sağlığıyla ilgili hizmet vermeyen askerî hastaneler ve bu kapatılma sonucunda, burada çalışan personel baypas edilmiştir. Dolayısıyla özellikle savaş cerrahisi konusunda Türkiye’de

yeterli eğitim olmadığı için, savaş cerrahisi konusunda deneyimli birçok tabip arkadaşımızı buradan kendileriyle ilgili olmayan birtakım merkezlere kaydırmak zorunda kalmıştır. Tabii ki savaş cerrahisi çok önemli bir konu. Eğer bir ülkede savaş cerrahları yoksa, bunlar askerî tıbbi eğitimden geçtiğinde savaş cerrahisi almıyorlarsa bunlar önümüzdeki dönemde birtakım problemlere neden olabileceklerdir.

Değerli milletvekilleri, tabii ki toplumda hekimler 2 gruba ayrılıyor: Bir, sivil eğitim görenler; bir de askerî eğitim görenler. Sivil eğitim gören hekimleri savaş cerrahisinde kullanmak büyük bir garabete neden olacaktır. Çünkü askerî bir hekim savaş cerrahisi yaparken mutlaka askerî psikolojinin, savaş psikolojisinin eğitimini aldığı için olası bir harekât esnasında nasıl davranacağını bilecek ve ona göre önlemini alabilecektir. Yani bu personel, askerî personel gerektiğinde silah kullanabilecek, gerektiğinde de komuta kademesine bile geçebilecektir. Dolayısıyla askerî tabibin görevlerini sivil tabiplere yaptırmamız mümkün değildir. Özellikle ilk yardım, transport işi, hastanın nakli ya da yaralıların nakli konusunda mutlaka askerî personellere ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kanko.

MÜHİP KANKO (Devamla) – Bunun dışında söylemek istediğim önemli şeylerden biri de özellikle son dönemlerde, biliyorsunuz, savaşlarda ve birtakım çatışmalarda oldukça fazla şehit vermeye başladık, bu şehitlerimizin sayısının artmasının sebebi işte bu askerî hekim yetiştirmede oluşan açıktan kaynaklanan bir şey olabilir. Dolayısıyla, askerî hastanelerin mutlaka açılarak yeniden bu gücümüzün yerine getirilmesi konusunda Hükûmete çağrıda bulunuyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Burak Akburak

Yavuz Aydın

Bursa

İstanbul

Trabzon

Burhanettin Kocamaz

Dursun Atas

Hüsmen Kırkpınar

Mersin

Kayseri

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yasama süreci şeffaflık ve katılımcılık gibi temel ilkeleri içermelidir, pek çoğunda olduğu gibi bu kanun teklifinde de bu ilkelere uyulmamıştır. 3 farklı komisyona havale edilen teklifin yalnızca Millî Savunma Komisyonunda görüşülmesi doğru değildir, teklifteki ihtisas alanlarına giren düzenlemeler Adalet

Komisyonda ve Plan ve Bütçe Komisyonda görüşülmemiştir; bu durum, kanun yapım tekniği açısından temel ilkelere aykırıdır. Her zamanki gibi kanunlaştırmadaki aceleciliğiniz Parlamentomuzun yasama faaliyetinin kalitesini düşürmektedir. Usulen bu 2 komisyondan “Teklifi görüşmeyeceğiz.” yazısı almanız da sizi kurtarmaz. Zira, teklif metninde yer alan maddelerin büyük bir çoğunluğu Anayasa Mahkemesinin iptal kararları doğrultusunda ilgili konunun yeniden düzenlenmesine ilişkindir. Bu yönüyle, kanun teklifinin öncelikli olarak Anayasa Komisyonda bütünü itibarıyla Anayasa’ya uygunluğunun görüşülmesi gerekirdi. İlave kamu harcamalarını içeren değişiklik maddeleri de Plan ve Bütçe Komisyonda ele alınmalıydı.

Hukuka uygunluk denetiminden geçmeyen, muhalefet partisi milletvekillerinin yeterince çalışma yapmadığı, ilgili kurum, meslek mensubu ve STK’lerden görüş alınmadan kanunlaşan tekliflerin ağır bedelleri olduğunu görmüyor musunuz? Her zaman yaptığınız gibi, yangından mal kaçırılım da ev küle dönmüş umurumuzda değil diyorsunuz. Aslında bu yolla yüce milletimizi itibarsızlaştırmanın da önünü açıyorsunuz. Ekonomi başta olmak üzere bu millete zaten yeterince travmalar yaşattınız bari hiç olmazsa daha fazla hukuksal mağduriyetler yaşatmayın diye kanun yapım süreciyle ilgili itirazlarımızı buradan aktarmış olalım.

Efendim, şu bilinmeli ki biz yeni moda ve konjonktürel ordu, Türk Silahlı Kuvvetleri sevicileri gibi değiliz. Hepimiz birer Mehmet’iz ve birer askeriz. Biz, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Mehmetçik’e dün “darbeci” demedik. Biz, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Mehmetçik’e dün “Ergenekoncu” demedik. Biz, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Mehmetçik’e dün “dinsiz” demedik. Biz, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Mehmetçik’e dün “FETÖ’cü” demedik. Biz, her zaman Türk milletinin bağrından çıkan ordumuzun yanında olduk, bundan sonra da yanında olmaya devam edeceğiz.

Burada, çok Kıymetli Millî Savunma Bakanlığı yetkilileri de buradayken, bundan yaklaşık dokuz ay önce vermiş olduğum ve hâlen cevaplanmayan bir soru önergesini yinelemek istiyorum. Efendim, geçen yaz tatilinde -Meclis tatile girdikten sonra- ben ve beraberimde Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli, Özel Kuvvetler Komutanlığından emekli Albay Orkun Özeller’le birlikte sınırların durumunu görmek üzere Van’a gitmiştik ve Van’da tespitler yaptık. Hasılı -sınırların güvensiz olduğuyla alakalı da- ben elimi kolumu sallayarak İran sınırına geçtim, videolar çektim ve geri döndüm. Tabii, ondan sonra, çok ilginç, kahraman komutan Sayın Orkun Özeller’in orduevlerine ve sosyal tesislere girişi yasaklandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

Ben de bu konuyla ilgili bir soru önergesi verdim, hâlen cevap alamadım. Soruyu şimdi şu şekle çeviriyorum: Efendim -Sayın Hulusi Akar burada mı bilmiyorum- acaba PYD’yle, PKK’yla, YPG’yle iş birliği içerisinde olan Amerikalı komutandan madalyayı almayıp İncirlik’te iade ettiği için mi Amerikalı komutandan madalya alan Hulusi Akar ve arkadaşları Orkun Özeller’in orduevlerine girişini yasaklıyor. Lütfen, bari bu soruyu cevaplayın.

Çok teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “şartıyla” ibaresinin “kaydıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Özgül Saki

Adalet Kaya

Mardin

İstanbul

Diyarbakır

Serhat Eren

George Aslan

Hakkı Saruhan Oluç

Diyarbakır

Mardin

Antalya

Ayten Kordu

Tunceli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'tur.

Buyurun Sayın Oluç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; saygıyla selamlıyorum.

Herhâlde, son altı senede bu kürsüde ve oturduğum yerde, 500'ün üzerinde kayyum üzerine konuşma yapmışımdır; bir kere daha konuşmak zorunda bıraktınız.

Ben önce kayyumun ne olduğunu size bir hatırlatayım. Kayyum nedir biliyor musunuz sayın vekiller? Kayyum, halk iradesinin gasbidir, seçme ve seçilme hakkının yok sayılmasıdır yani sandık ve seçim hakkının gasbedilmesidir, Kürt halkının siyasi iradesinin gasbedilmesi ve yok sayılmasıdır, sandıkta kaybettiğini yargı ve idari kararlarla elde etme anlayışıdır yani hırsızlıktır, yerel demokrasinin çiğnenmesidir ama sadece bu değil; yaşanan uygulamalara göre gördük ki kayyum demek talan demek, yolsuzluk demek hırsızlık demek -Sayıştay ve müfettişlik raporlarına geçti- halkın zenginliklerinin, mallarının tavanı demek, halkın mallarının yandaş şirketlerinize peşkeş çekilmesi demek; kayyum bu demek.

Şimdi, siz bir kere daha bu kayyum macerasına atıldınız. Türkiye Cumhuriyeti tarihine baktığımız zaman çeşitli dönemler vardır. Mesela, bir tanesi Şark Islahat Planı'nın uygulandığı dönemdir; tarihe geçmiştir bu şekilde. Bir tanesi Umumi Müfettişlikler dönemidir; tarihe geçmiştir bu şekilde. Bir tanesi OHAL dönemi, beyaz Toroslar dönemidir; tarihe geçmiştir bu şekilde. Hepsi Kürt halkına yönelik düşmanlıktır. Sizinki de kayyum rejimi olarak tarihe geçti ve yakın tarihin Kürt halkına yönelik en düşman iktidarı olarak kitaplara yazıldınız. Bravo size! Bravo size (!) Neden böyle söylüyorum? 2016'dan beri sekiz senedir kayyum atıyorsunuz ya! Sekiz sene, dile kolay ve yapmaya devam edin, bakalım ne olacak sonu!

Şimdi, sayın vekiller, bir şeyi daha anlatmak istiyorum size. Darbe nedir? Darbe, seçilmiş iradeyi başka bir güçle çiğnemek demektir, değil mi; ortadan kaldırmak demektir, değil mi? Türkiye bir askerî darbeler tarihidir. 1960'tan bugüne kadar kaç kere askerî darbe yaşanmıştır ve asker, ordu elinde silahla siyasi iradeyi, seçilmişleri yok saymıştır, hakkı gasbetmiştir. Peki, merkezî Parlamente'ya yapılan bu darbeler darbe de yerel demokrasiye, belediye meclislerine yapılan nedir, darbe değil mi? Onlar da darbe. Sandık inancını yok ediyor sizin iktidarınız, demokratik siyasete olan inancı yok ediyor sizin iktidarınız. Demokrasiye ihanet ediyorsunuz, demokrasiye hançer saplıyorsunuz, hançer! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) İşte, sizin yaptığınız budur ve darbeci zihniyetle diyorsunuz ki: “Yeni, demokratik, özgürlükçü bir anayasa yapalım.” öyle mi? Darbeci zihniyetle olmaz.

Şimdi, üçüncü söylemek istediğim; sizin iktidarınız bölücü bir iktidardır; bölücü, açıkça bölücü bir iktidarsınız siz. Neden mi? İkili hukuk uyguluyorsunuz. Antalya Kepez’de Belediye Başkanı hukuksuz bir şekilde tutuklanıp cezaevine konuluyor, Belediye Meclisi içinden vekili seçiliyor ama Hakkâri’de -belki yarın kürdistan coğrafyasının diğer illerinde- aynı şey yapılmıyor. Neden? Çünkü ikili hukuk uyguluyorsunuz, çünkü Kürt’e düşmansınız, çünkü Kürt’e diyorsunuz ki: “Sen seçime girebilirsin, oy verebilirsin ama kazanamazsın; kazanırsan yönetemezsin.” diyorsunuz. İşte, Kürt’e düşmanlık bu. “Nedir?” diye merak edip soruyorsunuz ya, bu ikili hukuku uygulamak; bu, düşman hukukunu uygulamaktır. Siz bölücüsünüz, bölücü bir iktidarsınız! Biz, demokratik siyaset aracılığıyla eşitlik içinde farklılıkları bütünleştirmeye ve birleştirmeye çalışıyoruz, siz kayyumlar atayarak bu ülkeyi ve toplumu bölmeye uğraşıyorsunuz. Bölücü bir iktidarsınız siz, bunu her zaman her yerde yüzünüze vurmaya devam edeceğiz. “Bölücü” diyorsunuz ya, işte, esas itibarıyla bölücülük budur. Bölücü bir rejim olarak tarihe geçtiniz. Tekrar söyleyelim: Adalet yoksa demokrasi yoktur, demokrasi yoksa adalet de yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakikada daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ve siz şunu yapmaktan vazgeçmediğiniz müddetçe yani âdeta sömürge valileri ve kaymakamları atayarak halkın iradesini gasbetmekten vazgeçmediğiniz sürece sizin bölücü bir iktidar olduğunuzu anlatmaya devam edeceğiz. Bunu sadece Kürtlere değil Türk halkına anlatacağız. Türk halkı “Kimdir bölücü?” diye merak ediyorsa bu iktidara bakacak, Cumhur İttifakı’na bakacak ve bölücülüğün orada nasıl işlemekte olduğunu, demokratik siyasete, demokrasiye, sandığa olan inancın nasıl adım adım gasbedildiğini ve ortadan kaldırıldığını görecektir; bunu da bir kez daha söyleyelim. Demokrasiyi teşvik edin, şiddeti değil; demokrasiyi teşvik edin ve büyütün, demokratik siyaset alanlarını genişletin, şiddeti büyütmeyin; bir kez daha bunu size söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Selçuk Özdağ

Mehmet Karaman

İstanbul

Muğla

Samsun

Ali Fazıl Kasap

Mehmet Atmaca

Cem Avşar

Kütahya

Bursa

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Salihe Aydeniz	Ayten Kordu	George Aslan
Mardin	Tunceli	Mardin
Adalet Kaya	Ömer Faruk Hülakü	Serhat Eren
Diyarbakır	Bingöl	Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Tahtasız	Semra Dinçer	Özgür Ceylan
Çorum	Ankara	Çanakkale
Ali Öztunç	Serkan Sarı	Aşkın Genç
Kahramanmaraş	Balıkesir	Kayseri
Mühip Kanko	Tahsin Becan	Ömer Fethi Gürer
Kocaeli	Yalova	Niğde
Fethi Açıkel	Aliye Timisi Ersever	
İstanbul	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz taleplerine geçmeden önce Sayın Başarır, bir söz talebiniz var. Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın NATO Parlamenter Asamblesi Başkan Yardımcısı olmasına ve Afyonkarahisar Belediye Başkanı Burcu Köksal hakkında açılan soruşturmaya ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, Tekirdağ Milletvekilimiz Sayın Faik Öztrak NATO Parlamenter Asamblesi Başkan Yardımcısı olmuştur. Yeni görevinde başarılar diliyoruz, kendisini tebrik ediyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak da gurur duyduğumuzu belirtmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, diğer bir durum, bugün Afyon Belediye Başkanımız Burcu Köksal... Ben kendisiyle altı yıl milletvekilliği yaptım, Grup Başkan Vekilliği yaptım. Kendisinin dürüstlüğüne, adaletine, duruşuna, kararlılığına her zaman kefil olmuşumdur, olmuşuzdur. Afyon'u yıllar sonra Cumhuriyet Halk Partisinden bir kadın Belediye Başkanının kazanmasından da onur duymuşuzdur ama bugün üzüntü verici bir soruşturma ile karşı karşıya geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olayı aynen çıplaklığıyla anlatıyorum; ülkemiz, vatandaşlarımız, 85 milyon takdir etsin: Iraklı bir iş adamı kaçak bir iş yerini uzun süredir çalıştırıyor ve denetimde bu durumu Belediye Başkanımız tespit ediyor, iş yerini mühürlüyor. İş adamı, Belediye Başkanımızı şikâyet ediyor; Valilik, yemeden içmeden, araştırmadan bir soruşturma açıyor, ifade alıyor. Dünyanın

neresinde olursa olsun -ki bu bir ilk- ruhsatsız bir iş yerini mühürleyip ifade veren tek Belediye Başkanı Sayın Burcu Köksal. İki: Burada ifade vermesi gereken Sayın Burcu Köksal mı yoksa ondan önce bu Belediyeyi yöneten, ruhsatsız bir şekilde buranın açılmasına göz yuman AKP'li Belediye Başkanı mı? Bunu ülkemizin takdirine sunuyorum. Şimdi, bir sürü algı... Yok "Başvurmuş, reddedilmiş." Bunlar doğru şeyler değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlem...

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Afyon'u yüzde 50'yle kazandık. Afyon halkına uzun yıllardan sonra bir kadın, bir sosyal demokrat partinin Belediye Başkanı hizmet edecek. Lütfen, sandıkta kazanamadığınız, yaratamadığınız algıyı basit, hukuksuz, çağ dışı soruşturmalarla almaya çalışmayın. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Belediye Başkanımızın sonuna kadar arkasındayız; onun onuruna, şerefine, adaletine de kefiliz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ruhsatsız iş yerini açık tutan Vali de suçlu, hakkında soruşturma açılması lazım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir söz talebim olacaktı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir dakika süre de bana verin Başkanım, önemli bir konu var, hastane konusu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

47.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, öğretmenlerin yıl sonu seminer tarihlerinin 24-28 Haziran olarak belirlenmesine ve seminerlerin on-line olması beklentisine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Farklı bir konuyu gündeme getireceğim: Öğretmenlerimizin yıl sonu seminerleri 24-28 Haziran tarihleri olarak belirlendi. Bayram tatiliyse 14-24 Haziran tarihleri arasında olacak. Öğretmenlerimizin tatil ve seminerlerinin iç içe girmesi durumu büyük bir sorun oluşturacak. Gittikleri yerde de girebiliyorlar ama yine de tatil -hengâme- yolculuk her şey iç içe giriyor. Dolayısıyla öğretmenlerimizin bu seminerlerin on-line olması gibi bir beklentisi var, bu beklentiyi dile getirmek istedim. Hem tasarruf açısından hem de bir dönem boyunca yorulan öğretmenlerimizin hayatlarını kolaylaştırma adına yıl sonu seminerlerinin çevrim içi on-line olmasını iktidar partisindeki arkadaşlarımızla paylaşıyor, Millî Eğitim Bakanlığımızdan bu konuda bir düzenleme beklediğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz talebi Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'a aittir.

Buyurun Sayın Avşar.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunuyla ilgili teklif hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan merkezli gerçekleşen depremler 110 bin kilometrekarelik bir alanı etkileyerek binlerce insanın hayatını kaybetmesine, on binlerce binanın yıkılmasına ve zarar görmesine neden olmuştur. Depremden etkilenen illerde hayat durma noktasına gelmiştir. Bu tür büyük bir felakete müdahale etme sorumluluğu doğrudan devlete aittir. Devlet depreme müdahaleyi kurumları, kuruluşları ve personelleri aracılığıyla gerçekleştirebilir ancak deprem bölgesine yapılan müdahalede en çok eleştirilen hususlardan biri, devletin kurum, kuruluş ve personellerinin bazı bölgelere geç ulaşmasıdır. Özellikle büyük bir insan gücüne sahip olan Türk Silahlı Kuvvetlerinden yeterince yararlanılamadığı düşünülmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri, temel görevlerinin yanı sıra sel, yangın ve deprem gibi doğal afetlere müdahale konusunda AFAD koordinasyonunda ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların katılımıyla kara, hava, deniz ulaştırma araçları sağlama; kolluk ve itfaiye ekiplerine çadır kurulumu ve afetzedelerin beslenmesinde iş gücü sağlama, birlikler aracılığıyla arama ve kurtarma faaliyetlerine katılma, hasta ve yaralıların tahliyesi için hava aracı desteği sağlama gibi çeşitli sorumluluklara sahiptir. Bu sorumluluklar TSK'nin doğal afetlerin ani gelişmesine karşı disiplinli, koordineli ve doğrudan müdahale edebilir bir yapıya sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, TSK'nin bu yapısı gereği, doğal afetler ve özellikle deprem sonrasında zararın azaltılması için aktif kullanımı zorunludur.

“Silahlı Kuvvetler” denildiğinde değerlendirilmesi gereken kurumlar Millî Savunma Bakanlığına bağlı olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve 2016 yılında 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri 450 bine yakın personeliyle Türkiye'nin en teşkilatlı gücü konumunda olup deprem olduğunda en hızlı ve koordineli müdahale eden kurumdur. Jandarma personeli ise 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamından çıkarılarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na dâhil edilmiştir yani Jandarma personeli artık hukuken asker vasfı taşımasa da fiilî durumda 200 bine yakın personeliyle bu vasfını yitirmemiştir. TSK ve Jandarma Genel Komutanlığının personel yapısı değerlendirildiğinde, doğrudan deprem gibi doğal afetlerde görev yapabilecek özel birlikleri mevcuttur. Bu birlikler arasında, Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlı Doğal Afet Arama Kurtarma Tabur Komutanlığı, İnsani Yardım Tugay Komutanlığı; Jandarma Genel Komutanlığına bağlı Jandarma Komando Özel Asayiş Komutanlığı bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı sadece insan gücü açısından değil teçhizat ve ulaşım araçları gibi kaynaklar açısından da güçlü kurumdur. 17 Ağustos 1999'da Gölcük'te gerçekleşen, 17 binden fazla insanımızın hayatını kaybettiği depremde, Türk Silahlı Kuvvetleri depremin ilk üç saati içinde deprem bölgesinde arama kurtarma çalışmalarına başlamıştır. Arama kurtarma çalışmalarında, güvenliğin sağlanmasında, acil yardım çalışmalarının yönetilmesinde, çadır kentlerin kurulmasında, sağlık hizmetlerinin örgütlenmesinde büyük rol oynayan Silahlı Kuvvetler, ayrıca, bölgedeki insanların beslenme ve ulaşım ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli desteği sağlamıştır. Sayısız araç gereç ve hizmetin yanında, deprem sonrasında bölgede 64 binden fazla personel görev yapmış, 1999 depreminin lider kurumu olmuştur.

Kanunlar ve yönetmelikler incelendiğinde, bir deprem anında askerî birliklerin afet bölgelerindeki görevleri için mülki idare amirleri tarafından bu görevlere çağırılmasının öncelikli şart olduğu belirtilmektedir ancak bu çağrı yapıldıktan sonra askerî birimler valinin koordinasyonunda verilen görevleri yerine getirebilirler. Depreme müdahale hususundaki mevzuattan anlaşılan, müdahale ve sonrasındaki koordinasyondan öncelikli sorumlu kişilerin mülki idare amirleri olduğudur. 6 Şubat

depremlerinde valiler ve kaymakamlar ilgili kanunlardan kaynaklanan görev ve sorumluluklarını yerine getirme noktasında yer yer tereddüt yaşamışlardır, temel görevleri olan afet yönetimi ve koordinasyonu sağlama hususunda başarısız olmuşlardır.

Silahlı Kuvvetlerden deprem bölgesinde yararlanmak bu kadar geniş bir alanı etkileyen depremlerde zorunludur ancak bu zorunluluk hâli olmasına rağmen Silahlı Kuvvetlerin deprem bölgesine gecikmesi ve yeterince personelle müdahale etmemesi gibi sorunlarla karşı karşıya kalınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEM AVŞAR (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

CEM AVŞAR (Devamla) – Mevzuata göre, askerin kışladan kendiliğinden çıkması mümkün olmamakla beraber ancak mülki idare amirlerinin talep etmesi hâlinde başka bir yerden emir beklemeksizin depreme müdahale edebilmekte, dolayısıyla geciken veya kullanılmayan bu yetki kullanımının sonucunda askerin deprem bölgesine doğrudan ve hızlıca müdahale etme şansı olmamıştır ve Silahlı Kuvvetlerden deprem bölgesinde zamanında ve yeterince verim alınamamıştır. Yaşanan bu tablonun, bundan sonra gerçekleşebilecek herhangi bir afette TSK'nin daha hızlı ve koordineli müdahale edebilmesi için mülki idare amirlerinden talimata ihtiyaç duymayacağı, afete özgü bir şekilde afete hızlı müdahalede gecikmeyeceği bir sistemin gerekliliğini bize göstermekte olduğunu altını çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerine ikinci söz talebi Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'e aittir.

Buyurun Sayın Eren. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SERHAT EREN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2'nci maddedeki teklifle, TSK personelinin işlediği suçlarda suçun işlendiği tarihte soruşturma izni veren makam değiştirilmek isteniyor. Bu madde, suç işleyen askerleri soruşturma ve kovuşturmadan kurtaran, tam bir cezasızlık zırhına büründüren, dokunulmazlık sağlayan bir maddedir. Ceza Muhakemesi Kanunu ve Anayasa'ya aykırılık barındıran, cezasızlık politikasını kurumsallaştıran bu maddenin kanun teklifinden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığı tarafından tam on dört yıllık bir dava gerekçe gösterilerek Hakkâri Belediyemize kayyım atandı. Hakkâri'den İstanbul'a, Amed'den İzmir'e binlerce yurttaşımız kendi iradelerine sahip çıkmak için sokaklarda direniyor. Biz Hakkâri'den İstanbul'a milyonların iradesiyiz. Biz, bizi sıkıştırmaya çalıştığınız yerlere sığmayız; biz halkımızın kanıyla, canıyla, malıyla, yıkılıp yakılan köyleriyle, yasaklanan diliyle ödediği bedelden alıyoruz gücümüzü. Bu kürsü kimsenin bize lütfu değil, kimse bedelini ağır bir şekilde ödediğimiz bu temsilden bizi uzaklaştıramaz.

Bu kürsüye çıkıp sürekli hukuktan bahsediyorsunuz. Bize maval anlatmayın, hangi hukuktan bahsediyorsunuz? Neyin hukukundan bahsediyorsunuz? Neymiş? Kanunda İçişleri Bakanlığının takdir yetkisi varmış. Neymiş? İçişleri Bakanlığı, hakkında soruşturma, kovuşturma olan bir belediye başkanıyla ilgili geçici olarak görevden uzaklaştırma yetkisine sahipmiş.

Bakın, Anayasa 127'nci madde çok açık, ne diyor? Belediyelerin seçilmiş organları ancak yargı yoluyla denetlenebilir. Bakın, ısrarla, kalın çizgilerle altını çiziyorum: Bakanlık ancak göreviyle ilgili hakkında bir soruşturma veya kovuşturma kararı var ise geçici olarak tedbiren görevden uzaklaştırabilir, belediye meclisi kendi içerisinde bir başkan atar. İçişleri Bakanlığı yasa dışı bir şekilde Anayasa'yı es geçerek, Anayasa'yı tanımayarak OHAL döneminde çıkarılmış olan ve yasalaştırılan OHAL KHK'sini bize dayatıyor.

Şimdi soruyorum: Anayasa mı üstün, OHAL döneminde çıkarılan KHK mi üstün? Sizin hukuktan anladığınız ne biliyor musunuz? Hukuk sizin siyaseti dizayn etme aracınız, hukuk sizin yalanınız, dolanınız, hukuk sizin kılıfınız. Peki, asıl mesele ne biliyor musunuz? Asıl mesele Kürt düşmanlığımız, asıl mesele rantla, gaspla, yolsuzlukla elde ettiğiniz zenginlikleriniz. Bakın, sınırda işlediğiniz suçları biliyoruz, uyuşturucu ticaretini biliyoruz, silah kaçakçılığını biliyoruz, çetelerinizi biliyoruz. Kayyım atamakla bunlara devam etme arzunuzun olduğunu da çok iyi biliyoruz. O nedenle Şırnak'ta seçmeni taşıyarak gasbettiniz Şırnak halkının iradesini, o nedenle Hakkâri'ye göz diktiniz. Şunu söyleyeyim: Yani özellikle sınırda yapmaya çalıştığınız bu işlerle ilgili çok karanlık olduğunuzu söyleyebilirim, çok karanlıksınız, gerçekten çok karanlık; ülkeyi de bu karanlığın içerisinde boğmaya çalışıyorsunuz.

Bakın, Hakkâri'nin kayyımdan kalan borcu ne kadar, biliyor musunuz? 315 milyon. Bugüne kadar tek çivi çakılmış değil. Deprem bölgesi, deprem bölgesi... Sekiz yıldır kayyımın çaldığı bu parayla yepyeni bir Hakkâri oluşturulabilirdi, depreme daha dayanıklı bir Hakkâri yaratılabilirdi ama nerede sizin insanı esas aldığınız nokta? Hırsızlıkla, talanla, çalmakla ilgileniyorsunuz maalesef.

Bakın, kayyım döneminde birçok AKP yöneticisi HAK-BEL Sendikası üzerinden işe alınmış, belediye ihalelerinin çoğu AKP'ye yakın firmalara verilmiş. AKP'nin sadece seçim kampanyasını yürütmek üzere, mevcut kayyım AKP'nin belediye başkan adayına halkın bütçesinden 30 milyon para harcayarak onu finanse etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

SERHAT EREN (Devamla) – Bakın “Türk olmayanlar bu ülkede ancak köle ve hizmetçi olabilir.” diyen Mahmut Esat Bozkurt'tan hiçbir farkınızın olmadığını kayyım politikalarınızla ortaya koydunuz.

Bakın, sürekli söylüyoruz, yine söyleyelim. Kürt'e olan düşmanlığınızı sona erdirmedığınız sürece, Kürt dilini inkâr ettiğiniz sürece, Kürt'e uyguladığınız kesintisiz OHAL'i kaldırmadığınız sürece, iradesini yok sayarak, seçme seçilme hakkını tanımayarak yurttaş olarak kabul etmediğiniz sürece bu ülkeye demokrasi, barış gelmez; bu topraklara demokrasi, barış gelmez. Bir kez daha söylüyorum, bakın, bu ülkenin barışına, demokrasisine mayın döşemeyin, bu ülkenin geleceğine mayın döşemekten vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERHAT EREN (Devamla) – Siz bundan vazgeçmediğiniz sürece biz haklarımızdan, demokratik haklarımızı ortaya koymaktan ve mücadelemizi ortaya koymaktan asla geri durmayacağız.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever.

Buyurun Sayın Ersever. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, 4 Haziranda Kayseri'de eğitim uçağının düşmesi sonucu şehit olan 2 pilotumuza Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidara geldiği tarihten sonra Türk Silahlı Kuvvetlerimiz adına sancılı dönemler yaşanmıştır. Milletlin bağrından çıkan ordumuz, göz bebeğimiz olan Silahlı

Kuvvetler personelimiz hiç de hak etmedikleri uygulamalara maruz bırakılmıştır. FETÖ'cü hainler, tarikat ve cemaatler bu dönemde orduya sızmıştır. Çok sayıda Atatürkçü komutan bu dönemde ordudan uzaklaştırılmış ya da tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir. Devletin namusu olarak gördüğümüz ordunun en önemli sırlarının saklandığı kozmik odaya bu dönemde girilmiştir. Ali Tatar gibi, vatan sevgisini, meslek onurunu canının üzerinde gören komutanlar bu dönemde intihara sürüklenmiştir. Yüksek Askerî Şûra'da teamül ve gelenekler yok sayılarak siyasi atamalar bu dönemde gerçekleşmiştir. Yakasına Atatürk rozeti takmayan tarikatçı teğmenleri uyaran vatansever teğmenler bu dönemde Silahlı Kuvvetlerden ihraç edilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesi üzerindeki görüşlerimi açıklamadan önce, Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin maruz kaldığı bazı ayırımcılık ve haksız uygulamaları hatırlatmak isterim. Bu teklifte subay, astsubay tazminatlarını, gaziler arasındaki maaş farklarını gidermeye yönelik düzenlemeler neden yok? Görevi sona erdikten sonra bir başka kuruma atama hakkı bulunan uzman çavuşların ve diğer askerî personelin sorununu çözen bir düzenleme neden yok? Canlarını hiçe sayarak görev yapan askerlerimiz terörle mi yoksa ekonomik sıkıntılılarıyla mı boğuşunlar?

Değerli milletvekilleri, üzerine söz aldığım 2'nci maddeyle 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'na ek madde 21 ekleniyor. Askeri Ceza Kanunu'na yeni eklenen ek madde 21, genelkurmay başkanı, kuvvet komutanları, general ve amirallere isnat edilen suçlardan dolayı soruşturma izni verilen merciler ile soruşturma ve kovuşturma makamlarıyla ilgili hususları düzenliyor. Ancak düzenlemeyle, ilgili komutanlara soruşturma ve kovuşturma izni verecek makamlara açıklık getirilmek yerine, uygulamada tereddüt ve karışıklığa yol açacak bir durum yaratıldığı görülüyor. Düzenlemeyle, suç işleyen askerî personel, bulunduğu son rütbe esas alınarak soruşturma ve kovuşturmayla tabi tutulacak.

Bildiğiniz gibi, kara, deniz ve hava kuvvetleri komutanları ile general ve amirallerin soruşturma ve kovuşturmayla ilgili esas ve usulleri Askeri Ceza Kanunu'nun ek 15 ve 16'ncı maddelerinde düzenlenmiştir. Yapılan bu düzenlemeyle, ek 15 ve 16'ncı maddelerin uygulamasına açıklık getirilmeye çalışılıyor. Ancak iktidar her zaman olduğu gibi baştan savma bir düzenlemeyle karşımıza gelmiş bulunuyor. Getirilen düzenleme, hukukun evrensel normları adına kaygı verici. Bu madde kanunlaşırsa general rütbesindeyken askerî suç işleyen personel bir iki yıl sonra kuvvet komutanı olduğunda soruşturma ve kovuşturma izni vermeye Cumhurbaşkanı yetkili olacak. Oysaki general rütbesinde işlenen suçlardan Millî Savunma Bakanı yetkilidir. Tek adam hükûmet sisteminin önümüze getirdiği, gelişigüzel hazırlanmış, çözüm yaratmaktan uzak bir kanun teklifiyle önümüzdesiniz. Her zaman olduğu gibi konunun taraflarının görüşünün alınmadığı da anlaşılıyor.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak kanunun bazı maddelerine “evet” bazı maddelerine “hayır” diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Sözlerimi tamamlarken bu hafta sonu üniversite sınavına girecek olan sevgili öğrencilerimize başarılar diliyorum. Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Bursa

Trabzon

İstanbul

Ahmet Ersagun Yücel

Hüsmen Kırkpınar

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'a aittir.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Teklifin 2'nci maddesiyle Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile general ve amirallerin işlediği iddia edilen askerî suçlarda soruşturma izni vermeye yetkili mercilerin belirlenmesinde son rütbeleri ve görevlerinin esas alınması düzenlenmektedir. Askeri Ceza Kanunu'nda soruşturma izninin Millî Savunma Bakanı tarafından verileceği ancak general ve amiraller için bu iznin Genelkurmay Başkanına veya ilgili kuvvet komutanlarının teklifi üzerine ya da resen Millî Savunma Bakanı tarafından verileceği hükmü bulunmaktadır. Maddeyle, bu izin sürecinin son rütbeye göre verileceği hükme bağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Komisyonunda Komisyon Başkanı olan eski Bakan ile yanındaki kişinin aralarında geçen kısa diyalog açık kalan mikrofon yüzünden kamuoyuna yansımıştı. Başkanın "Bunu şimdi oylamaya mı sunacağız?" sorusuna Başkan Yardımcısı "Oylayıp reddedeceğiz." cevabını vermişti. Sayın Başkan, "Niçin?" sorunuza aldığınız cevap "Bilgi geldi." şeklinde bizlere yansıdı fakat dünkü oturumda Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekiline "Biri geldi." ifadesini kullandığınızı, sosyal medyaya düşen bu konuyla ilgili de savcılığa müracaat ettiğinizi söylediniz. O hâlde "bilgi" veya "biri"nden önceki ifadelerinizi kabul etmiş oldunuz. Önceki ifadeleriniz de çok kabul edilebilir bir durum değil çünkü siz Komisyon Başkanısınız, bu da oturduğunuz koltuğun sahibine yakışmadı.

Değerli milletvekilleri, Anayasa gibi temel hukuk ilkelerini önemsemeden kanun tekliflerinin keyfî uygulamalara araç yapılması Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarına ve bu teklifte de 16 maddelik düzenlemeye neden olmuştur. Nitekim Cumhurbaşkanının rektör atama ve Merkez Bankası Başkanını süresinden önce değiştirme yetkisi, vali yardımcısı, kaymakam ve hudut mülki idare amirlerini atama yetkisi de iptal edilerek AYM'den dönmüştür.

Teklifin önemli bir kısmı da yeni hükûmet sistemi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatının uyumunun sağlanması için yapılan tadillerdir. Cumhurbaşkanının Millî Savunma Bakanı devrede olmaksızın Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanları ve alt kademelerden bilgi alma ve onlara doğrudan emir verme yetkisi var. Genelkurmay Başkanının Millî Savunma Bakanı ve Cumhurbaşkanı olmak üzere 2 ayrı, kuvvet komutanlarının ise Genelkurmay Başkanı, Millî Savunma Bakanı ve

Cumhurbaşkanı olmak üzere 3 ayrı makamdan emir alması Türk Silahlı Kuvvetlerinde çok başlılığı getirmektedir.

Ortak bir devlet aklı ve uzlaşıya dayanmadan asıl düzenleme yetkisini yürütmeye bırakma isteği yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisini arkadan dolaşarak devre dışı bırakmak anlamına gelir ki doğuracağı vahim sonuçlar hesap edilmeksizin mevcut durumu fırsata çevirme aceleciliğiyle orduda ana omurga olan emir komuta zinciri kırılır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısıyla oynanması ülkemizi tehditlere daha açık hâle getirir.

Konuşmamı, büyük Türk düşünürü ve devlet adamı Yusuf Has Hacıb'ın Kutadgu Bilig'inden bazı sözleri hatırlatmakla bitirmek istiyorum: “Vatanı korumak için güçlü ordu lazım. Orduyu beslemek için mal ve servet lazım. Halkın da zengin olması gerekir. Doğru kanunlar ve adalet olmalıdır.” Bu tespit 10'uncu yüzyılda yapılmıştır. Bunlar ihmal edilirse devlet çözülmeye başlar diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 3'üncü maddeye geçmeden önce, İç Tüzük 60'a göre kısa söz talepleri vardır, bunları karşılayacağım.

Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar...

Buyurun Sayın Bayraktar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Lütfi Bey yok herhâlde.

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Bor ilçesindeki Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi inşaatına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde ili Bor ilçesinde bölge içinde hizmet veren fizik tedavi merkezi 6 Şubat 2023 depreminin ardından ağır hasar alıp boşaltıldı. Bor Devlet Hastanesi bünyesinde sınırlı koşullarda hasta tedavisi devam ediyor. 250 yatak kapasiteli yeni hastanenin inşaatı ihale edildi, yedi yüz günde hastanenin biteceği açıklandı. Hafriyat çalışmaları sürerken inşaatı sürdüren müteahhit şantiye malzemelerini geri çekmeye başladı, bu durum hastaları kaygılandırıyor. Tasarruf tedbirleri kapsamında ödenek gönderilmediği ve bu nedenle inşaatın duracağı ifade ediliyor. Bölgedeki yalnız Bor için değil diğer komşu ilçeler için de önemli olan Fizik Tedavi Rehabilitasyon Merkezi inşaatının durdurulması değil hızlandırılması ve bir an önce bitirilmesi için Bakanlık nezdinde sizin gerekli müdahaleyi yapmanızı talep ediyorum.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

49.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın Urfa çiftçisine verdiği elektrik desteğini Hatay çiftçisine vermediğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buradan iktidara sesleniyorum: Depremde perişan olan Hatay çiftçisine sahip çıkın, ayrımcılık yapmayın. Urfa çiftçisine yüzde 30 elektrik desteği veriyorsunuz, Hatay çiftçisine herhangi bir elektrik

desteği vermiyorsunuz. Hani Hatay'ı ihya edecektiniz? Hani Hatay'ı artık ötekileştirmeyecektiniz? Bu mu ihyanız, bu mu kucaklamanız, bu mu vicdanınız?

“Reyhanlı Barajı’nı 5/5/2015’te bitireceğiz.” dediniz, bitmedi; yıl oldu 2024, Hatay’da 1 metrekaare arazisini Reyhanlı Barajı’ndan sulayan çiftçi yok. Amik Ovası’nda sulama hâlâ artezyenle, derin kuyulardan yapılıyor. Çiftçinin elektrik maliyeti inanılmaz boyutlarda. Yeter artık! Depremzede Hatay çiftçisini görmezden gelmeyin, Urfa çiftçisine verdiğiniz elektrik desteğini Hatay çiftçisine de verin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan...

Buyurun Sayın Bayraktutan.

50.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, 5 Haziran 2024’te Artvin’de özel bir teknenin alabora olması sonucunda hayatını kaybeden Mete Okumuş’a ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ne yazık ki bugün Artvin, güzel ve yiğit çocuklarından birini daha sonsuzluğa uğurluyor. 5 Haziran 2024 Çarşamba akşamı yani dün saat 20.30 sularında Artvin Merkez Kaledibi Marina Tesislerine yakın bir yerde özel bir teknenin alabora olması sonucunda teknede bulunan 5 kişi Çoruh Baraj Gölü’ne düşerek büyük bir kaza geçirmiştir. Bu kaza sonucunda değerli kardeşim Metin Okumuş’un kıymetli oğlu, Artvin’in güzel çocuğu Mete’imizi kaybetmiş olmanın derin üzüntüsü içerisindeyiz. Bu elim kaza nedeniyle Melike ve Metin Okumuş’un, Okumuş ailesinin acısını yürekten paylaşıyorum. Sevenlerine sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyor, böyle bir kazanın bir daha olmamasını temenni ediyor; tüm Artvin’imize, Okumuş ailesine yürekten sabırlar diliyorum, başsağlığı diliyorum; çocuğumuzun mekânı cennet olsun diyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan...

Buyurun Sayın Öcalan.

51.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan’ın, cezaevlerindeki protestoların devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, cezaevlerinde protestolar devam ediyor. Üç yılı aşkın bir süredir Sayın Abdullah Öcalan üzerinde ağırlaştırılmış bir tecrit vardır. Bu tecride dönük de cezaevindeki siyasi tutsaklar, aile görüşüne, avukat görüşüne, telefon görüşmesine çıkmıyorlar. Şu anki AKP Grup Başkan Vekili uzun süre Adalet Bakanlığı yaptı; maalesef, onun Adalet Bakanlığı yaptığı süreçte de bu hak ihlalleri devam ediyordu. Maalesef, çifte hukuk dışarıda da yürütülüyor, cezaevlerinde de yürütülüyor. Bir an önce bu haksız uygulamalar ortadan kaldırılmalıdır, İmralı’daki tecrit sonlandırılmalıdır, bu zulüm son bulmalıdır. Kürt düşmanlığını da artık bu Hükûmet durdurmalıdır çünkü açıktan, artık, Kürtlere dönük terörizme varan faaliyetler yürütmektedir.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Karaman

Selçuk Özdağ

İstanbul

Samsun

Muğla

Elif Esen

Ali Fazıl Kasap

Mehmet Atmaca

İstanbul

Kütahya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Elif Esen'e aittir.

Buyurun Sayın Esen. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ELİF ESEN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Genel Kurul üyeleri; öncelikle, CHP Grubunun acı kaybına ben de hem Okumuş ailesine hem CHP ailesine başsağlığı dilekleriyle sözlerime başlamak istiyorum.

Bir süredir milletin vekili olma sorumluluğuyla çalışmalarımı sürdürüyorum. Bu ülkenin, adalet peşinde koşan, geçim sıkıntılarıyla çırpınan insanlarını dinlemek ve artık hak aramaktan, isyan etmekten kısılan seslerini duyurmak üzere çalışmalarımı yoğunlaştırdım. Kabine toplantısı sonrası Sayın Cumhurbaşkanını "Mülkün temeli olan adaletin etkin, hızlı ve tarafsız bir şekilde işletilmesi için hiçbir fedakârlıktan çekilmeyeceğiz." dedi. İlk günden beri adalet, demokrasi ve insan haklarını savunan DEVA Partisi olarak kendisiyle aynı amaç için ter dökmekten çok mutlu olabildik elbette ama adaletten anladığımız şeyin aynı olmadığını bir kez daha görmekten büyük üzüntü duyduk. Keza, önce, manşetlere düşen Anayasa Mahkemesi kararlarını gördük. Başlıklar şöyleydi: "Anayasa Mahkemesinden iptal kararları. 'Rektör Cumhurbaşkanını tarafından atanır.' hükmü iptal edildi." "Anayasa Mahkemesi, Cumhurbaşkanının Merkez Bankası Başkanını atama yetkisini iptal etti." Sonra ne oldu? Aceleyle Adalet Bakanından ve İletişim Başkanlığından açıklamalar gecikmedi: "Çeşitli mecralarda iddia edildiği gibi Sayın Cumhurbaşkanımızın yeni hükümet sistemi kapsamında Anayasa'dan, kanunlardan ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden kaynaklanan atama ve diğer yetkilerinin esas itibarıyla geçersiz olduğu veya yok sayıldığı şeklindeki yorumlar gerçek dışıdır." Tıpkı Millî Eğitim Bakanlığının kaşla göz arasında, artık bir haksızlık ve kayırma müessesesine dönüşmüş olan mülakatı Resmî Gazete'de, üstelik yüzde 50 şartıyla resmîleştirerek kitabına uygun hâle getirmesi gibi. Tıpkı, yine, Millî Eğitim Bakanının "On yıllık çalışmanın sonucu." dediği ancak sadece kendisinin haberdar olduğu "Maarif Yüzyılı" çalışmalarını duyurduktan sonra kendisine iletilen 75 bin görüşe göz bile atmadan ders kitaplarını çoktan yazdırmaya başlaması gibi aykırı olan Talim Terbiye mevzuatını kitabına uygun hâle getirmesi gibi; "Ben yaptım, oldubitti" anlayışı. Sizlerin adaletten anladığı, istediğiniz olmadığında, size adil koşullar tehlikeye girdiğinde işi kitabına uydurmak hâline geldi artık bugün.

Şu fotoğrafa iyi bakın: Bu fotoğraf bana sosyal medyadan ulaşan bir gence ait. Bu fotoğrafta ne var, biliyor musunuz? 70 yaşındaki babasının baktığı bir inekle, şebekesi olmayan bir köyde kendine masa yapıp alın teriyle KPSS'den yüksek puan almış ama sözleşmeli öğretmenliğe bile yıllarca reva görülmemiş gencecik bir gencin isyanı var, ahı var. Hangi birini anlatalım ki! Siz, adaleti ve liyakati önce tahrir ettiniz, sonra da yavaş yavaş tamamen imha ettiniz.

İstanbul’da 4 kişilik bir ailenin aylık ortalama yaşam maliyeti açıklandı, yaklaşık 62 bin lira; üstelik, geçen aya göre bir ayda 2 bin lira da artmış. Emekli alıyor 10 bin lira, asgari ücretli alıyor 17 bin 2 lira; bir de 2 lirası var. Evlerde, mutfaklarda âdetâ yangın var. Çürük meyvelerin satıldığı marketler, pazarlar var artık. Açlıktan derste bayılan çocuklar var ve biz böyle bir Türkiye’de âdetâ deve de kulak misali açıklanan kamu tasarruf paketini görüyoruz. Yani bunca yoksulluğun içinde şatafata devam, kendi düzeninize devam.

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek’in selefi Sayın Nureddin Nebati’nin yanında görevi teslim alırken “Artık rasyonel politikalara dönmenin zamanı gelmiştir.” demesinin üzerinden bir yıl geçti. Sayın Nureddin Nebati’nin ışıltılı gözlerinin içine bakarak “Mantıksız ve akıl dışı politikalarınızın artık sonuna geldik.” dedi. Bunu kürsüden, iktidarınızın ekonomi politikalarını ballandıra ballandıra savunan siz değerli milletlerine de söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Esen.

ELİF ESEN (Devamla) – Elbette.

Sayın Nebati de siz de sustunuz. “Kur korumalı mevduat” denilen ucube finansal çözümünüz yüzünden aziz milletimizin yaklaşık 1 trilyon lirasının üzerinde parasını, gelirini faiz lobisinin cebine gönderdiniz. Bu zararı da Merkez Bankasına devrettiniz. Zarar ettirdiniz ki bütçe dengesi şaşmasın, kurnazca; fakat bir yandan da Merkez Bankasının politikalarını altüst ettiniz. Emekliye, ülkenin yaşlısına iş aratarak, yoksul çocukları açta açıkta bırakarak edindiğiniz ve artık ülkeye büyük zararlar veren bu hükümler artık bitiyor. İşte, o gün, bizler bu ülkenin pırıl pırıl çocuklarıyla, bıraktığınız enkazdan, adil ve temiz bir toplumu büyüteceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Hüsmen Kırkpınar

Uğur Poyraz

Bursa

İzmir

Antalya

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Trabzon

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri geçmişten günümüze destanlaşan zaferlerin baş mimarı ve milletimizin göz bebeğidir. Anayasa'nın 5'inci maddesinde geçen devletin temel amaç ve görevlerine göre; devlet, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmez bütünlüğünü, cumhuriyeti ve demokrasiyi korumayı; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamayı temel amaç ve görevleri arasında gören bir teşkilattır.

Kıbrıs'tan Somali'ye, Irak'tan Kosova'ya birçok ülkede barışın ve güvenliğin sağlanmasında öncü olan kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerine Hükûmet olarak gereken değeri hiçbir zaman göstermediniz. Çözüm sürecinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin itibarını sarstınız. FETÖ terör örgütüyle önce iş birliği yaptınız, sonra menfaatiniz çakişınca “Kandırıldık.” edebiyatı yaptınız. Ülkemizin ve milletimizin başına bela ettiğiniz terör örgütü yüzünden devletimizin bekasını tehlikeye soktunuz. Türk milleti için en kıymetli toplumsal birim olan aileleri bile birbirlerinden ayırdınız. Devletin en gizli odalarına kadar sızdırdığınız adamlar yüzünden ülkemize büyük bir tehlike yaşatmış oldunuz.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye'de terörle mücadele esnasında yaralanan, vücudunda şarapnel parçası kalan ve buna rağmen “gazi”lik unvanı alamayan birçok kişi bulunmaktadır. Hak ettikleri gazilik unvanını alamayanlar olarak kendilerine “gazi olmayan gaziler” unvanı verilmiştir. Vatani için kendini siper eden canlara itibarını teslim etmediniz. Gazilerimizi sahipsiz, teşkilat mensuplarını etkisiz, şehit ailelerimizi ümitsiz bıraktınız. Şehit ailelerine somut bir şekilde devlet desteğini sağlamadınız; onların acılarına acı, dertlerine dert kattınız.

Değerli milletvekilleri, sınırlarımız ötesinde yaşanan terör faaliyetleri “demokratikleşme” maskesi adı altında legal bir yapıya dönüştürülmeye çalışılmaktadır. Terör örgütü PKK'nın 11 Haziranda yapmasını planladığı yerel seçimler aslında Türkiye üzerinde oynanan oyunun bir parçasıdır. Sınırlarımız ötesinde bir terör devleti kurulmasının ilk adımları atılmak istenmektedir. Eş zamanlı olarak terör örgütüne yakın sözde medya kuruluşlarında Suriye merkezî Hükûmetinin yakın gelecekte Suriye'nin kuzeyindeki PKK/YPG varlığını tanıyacağına yönelik spekülasyonlar yapılmaktadır. Suriye Merkezî Hükûmetinin bölgedeki PKK terör örgütü varlığını meşru bir siyasi yapı olarak tanıması ihtimali Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bekası açısından çok büyük bir tehlikedir. Hiç kimsenin şüphesi olmasın ki ülkemiz üzerindeki kirli ellerin karşısında Türk milletinin çelikleşmiş gövdesi sıradağlar gibi duracaktır.

Orta Doğu'daki gelişmeler bıçak sırtındadır. Emperyalizm eliyle sınırlarımız ötesinde bir terör devleti projesiyle Suriyelilerin geri gönderilmesine engel teşkil edecek şekilde Türkiye'nin kalıcı bir hendek ülke hâline getirilmesi planlanmaktadır. Bizim bu iki ihtimali de kabul etmemiz asla mümkün değildir. Yanlış, artık kasıtlı olduğunu düşündüğümüz Suriye politikasının bu hâliyle devam etmesi durumunda Türkiye Cumhuriyeti ve Türk milleti için varoluşsal bir kriz kaçınılmaz olacaktır. Öylesine değişken bir dış siyasetten bahsediyorum ki Esad'la önce kardeş oldunuz, sonra “katil” dediniz; Sisi'ye önce “darbeci” dediniz, sonra ayağına gittiniz; son olarak misyonerlik faaliyetlerinden geri kalmayan Yunanistan Başbakanı Miçotakis'e “dostum” dediğinizi hatırlatıyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 26'ncı

maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 26/A maddesinde geçen “vasıtasıyla” ibaresinin “eliyle” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Tahtasız

Ömer Fethi Gürer

Özgür Ceylan

Çorum

Niğde

Çanakkale

Serkan Sarı

Tahsin Becan

Semra Dinçer

Balıkesir

Yalova

Ankara

Aşkın Genç

Mühip Kanko

Fethi Açikel

Kayseri

Kocaeli

İstanbul

Ali Öztunç

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç’a aittir.

Buyurun Sayın Öztunç. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, 6 Şubat depreminin üzerinden neredeyse bir buçuk yıl geçti. Depremde toplumun her kesiminden, her meslek grubundan yurttaşlarımız yaşamını yitirdi. Deprem bölgesinde çok sayıda polis ve askerimiz de yaşamını yitirdi. Türkiye’nin dört bir yanından, Edirne’den, Tokat’tan, Trabzon’dan gelmiş, deprem bölgesinde, Adıyaman’da, Hatay’da, Maraş’ta görev yapıyor bu insanlar ve deprem olmuş, yaşamlarını yitirmişler. Bu polislerimiz ve askerlerimiz maalesef şehit olarak kabul edilmiyorlar. Polis ve asker Kahramanmaraş’ta, Hatay’da tatil için mi bulunuyordu, turistik gezi için mi bulunuyordu, zevkine mi gelmişlerdi? Hayır, görevli gelmişlerdi, görev yapıyorlardı. Bu insanları şehit olarak kabul etmeyeceğiz de kimi kabul edeceğiz Allah aşkına! Lafa gelince polis, asker, şehit konusunda konuşuyorsunuz, söylüyorsunuz ey Hükûmet ama böylesi bir duruma gelince bu yurttaşlarımıza, polise, askere sahip çıkmıyorsunuz. AK PARTİ sıralarında -gerçi sayı az, yine ilgi göstermiyor AK PARTİ’li milletvekilleri kendi getirdikleri kanun teklifine ama- polis kökenli, Emniyet kökenli, asker kökenli milletvekilleri var. Yahu, Allah aşkına, bari sizler silah arkadaşlarınıza sahip çıkın. Anne ve baba ölmüş, çocuklar kalmış; Tokat’tan bir amca geldi, “Oğlum da gelinim de polisti, Kahramanmaraş’ta depremde öldüler. 2 çocuk kaldı, ben nasıl büyüteğim bunları?” dedi. O çocukların, o evlatların büyümesi için polisin ve askerin, deprem bölgesinde deprem nedeniyle yaşamını yitiren polislerin ve askerlerin şehit kabul edilmesi gerekmektedir. Gelin, bir madde ilave edin buraya, bunu çıkaralım ya da hani siz sürekli çorba yasa, torba yasa getiriyorsunuz, bir torba yasanın içerisine koyun, hep birlikte bunu çıkaralım ve bu mağduriyeti giderelim diyorum.

Bir başka mağduriyet: 6 Şubatta deprem oldu; 6 Şubatta, depremden yaşamını kurtaran, çoluğunu çocuğunu bir şekilde arabaya bindirip deprem bölgesinden kaçmaya çalışan on binlerce, yüz binlerce yurttaşımız vardı. İnsanlar o anda “Acaba radara girer miyim, trafik cezası yer miyim? Trafığe dikkat edeyim.” derdine düşmedi çünkü her yer yıkılmış; anası, babası ölmüş belki de. Bindiler, Maraş’tan Kayseri’ye, Ankara’ya, İstanbul’a, İzmir’e, kendilerini nereye atabildilerse attılar. Bir buçuk yıl sonra ne oldu biliyor musunuz? Bu insanlara trafik cezası geldi, biliyor musunuz; bir buçuk yıl sonra faiziyle hâlâ geliyor. Ya, vicdan! Olmaması gerekiyor, bu konuda da bir düzenleme yapılması gerekiyor. Adam çoluğunu çocuğunu bindirmiş arabaya, gidiyor; Mersin’e gidiyor, Antalya’ya gidiyor, kaçarak gidiyor

bir de; canını kurtarmış, onun mutluluğunu yaşıyor; evi, barkı, her şeyi yıkılmış, gitmiş. “Efendim, sen radara girdin.” 6 Şubat tarihli MOBESE kameralarının cezası geliyor. Nereye? Deprem bölgesindeki yurttaşlara. Bu olmamalı; biliyorum, böyle bir konu gelse sizler de “Ya, bu olmamalı.” dersiniz ama gerek Sayın İçişleri Bakanı gerek Emniyet Genel Müdürü bu konuda bir düzenleme mi yapar, bir kanun maddesi mi ilave yapılır “Deprem günü, deprem sonrası, üç gün, beş gün içerisinde bu cezalar iptal edilmelidir.” der; bu mağduriyeti de gidermemiz gerekir çünkü burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, vatandaşın sorununun çözüm yeri. Biz bu sorunları çözmeyeceksek ne işimiz var bizim bu koltuklarda yahu? Vatandaşın sorununu çözmeyeceğiz; geleceğiz “Milletvekiliyiz.” diyeceğiz! Milletin vekili olarak milletin derdini çözmeyeceksek burada bulunmanın bir anlamı yok.

Bir başka konu, orta hasarlı binalar var. Depremden sonra ilk zamanlarda gelindi, bakıldı işte el fenerleriyle; buralara “ağır hasarlı “orta hasarlı” “az hasarlı” raporları verildi, sonra birtakım düzeltmeler yapıldı. Orta hasarlı binaların mal sahiplerine, mülk sahiplerine devlet dedi ki: “Siz burayı güçlendirin ve oturun içerisinde.” Vatandaş gitti, borç harç -zaten her şeyini kaybetmiş- kredi çekti-bilmem ne yaptı ki faizleri biliyor musunuz, bilmiyorum, pek bilmiyorsunuzdur siz faizler nedir, vatandaş nasıl geçiniyor, kredi çektiği zaman ne kadar ödüyor” ama- gitti, orta hasarlı evinin tamiratını yaptırdı, tadilatını yaptırdı. Aradan birkaç ay geçti, şimdi diyor ki devlet: “Hayır kardeşim, yıkacaksın.” Yahu, etmeyin, eylemeyin, madem bu evi yıkacaktınız adamlara niye yaptırdınız, niye güçlendirttiniz? Bürokrasi mi bunu belirliyor, bürokrasi mi bu kararı veriyor?

Bir de bu siyaset...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Öztunç.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu mağduriyetin de giderilmesi gerekiyor, bu mağduriyetin giderilmesi gereken yer de yine burasıdır.

Bir başka sorun rezerv alanı. Geldiler “Burayı rezerv alanı ilan ettik.” Peki, kardeşim, 100 tane apartman var, 95’i yıkılmış, 5’i sağlam; az hasar bile yok, hasarsız, 5 tane. Yahu, millî servet, niye yıkıyorsun bunu ya? Yıkma bunu kardeşim, kalsın; 20 daire var, 30 daire var, dükkân var. Zaten yıkılmış her taraf, bari bu kalsın; yan taraflarını yap, eyvallah. “Hayır, biz bunu rezerv alan ilan ettik, bu yıkılacak.” diyor. Adamını bulan geliyor -AK PARTİ’den il, ilçe başkanı- devreye adam sokuyor, kendi binasını kurtarıyor. Yatay geçiyor böyle; bir bina rezerv alanında, öbür bina rezerv alanının dışında. Niye? Rezerv alanının dışına çıkarılan, AK PARTİ il, ilçe başkanının yeğeninin, akrabasının... Ya da başka türlü halledilmiş işlerle dönüyor. O yüzden bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekiyor.

Burada görev Türkiye Büyük Millet Meclisine düşüyor diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinde yer alan “istihdam ettiği” ibaresinin “işe aldığı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

George Aslan

Özgül Saki

Mardin

Mardin

İstanbul

Ayten Kordu

Adalet Kaya

Sezai Temelli

Tunceli

Diyarbakır

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Muş Milletvekili Sezai Temelli’ye aittir.

Buyurun Sayın Temelli. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Abdulhamit Gül konuşmasında şöyle bir cümle kullandı: “Devlet adaleti sağlamakla yükümlüdür, bir anayasa yapsak bu cümle yeterlidir.” Neyin eksikliğini hissediyorsanız onunla başlarsınız, adaletin eksikliğini hissettiğiniz çok önemli bir gerçeklik ama ironiye bakın ki partinizin adı Adalet ve Kalkınma Partisi. Gerçi “adalet” yazısının ışıkları sönmüş durumda, bürokratik oligarşinin ışıkları yanıyor sarayda. Bürokratik oligarşiden yakınıyorsunuz ama bürokratik oligarşinin tesis edildiği yer bizzat saray.

Cumhuriyet tarihinde 2 tane önemli anayasa var, aslında karşılaştırmalı olarak baktığınızda bu meseleyi anlatıyor; biri 61 Anayasası, biri de 12 Eylül anayasası. 61 Anayasası anayasal bir devlet olma anlamında önemli bir anayasadır birçok eksikliğine rağmen ama 12 Eylül anayasası anayasalı bir devlet anayasasıdır. Dolayısıyla, bu yakındığınız bürokratik oligarşinin referansı işte 12 Eylül anayasasıdır, darbe anayasasıdır. Siz bu Anayasa’dan kurtulamadınız ama kurtulmak da istemediniz. Bu Anayasa’nın yaşı 44, sizin yaşı 22; yirmi iki yıldır bu Anayasa’yla yaşıyorsunuz, bu Anayasa’dan besleniyorsunuz aslında. “Bürokratik oligarşi” dediğiniz, yakındığınız bu meselenin en önemli kaynağı MGK. MGK’nin bütün kararlarını bütün hukuk anlayışının önüne geçiren bir iktidar bürokratik oligarşiden yakınmıyor aslında, onunla yaşamayı öğrenmiş durumda karşımıza çıkıyor. Bugün “sivil anayasa” derken biz şüpheyi düşüyoruz çünkü sizin bu sivil anayasadan anladığınız 12 Eylül anayasasının eksik bıraktıklarını tamamlama yönünde olabilir. Neleri eksik bıraktığını da aslında sizlerin icraatından anlıyoruz. İşte bu icraatlarınız bizi olabildiğince fazla şüpheyi düşürüyor.

Mesela neler? Geçenlerde Cumhurbaşkanı bir konuşmasında diyor ki: “Biz kanuna değil hukuka uyarız.” Bir hukuktan bahsediyor. Kanunların kaynağı hukuktur ama o hukuk bir mutabakatla oluşmuştur, o mutabakata bağlı olarak yasalar çıkmıştır ve siz o yasalara uymakla yükümlüsünüz. Siz yasaları ihlal ediyorsanız “Ben kendi hukukuma uyacağım.” anlamına gelir. O hukuk hangi hukuktur? Dönüp ona baktığımızda, mevcut Anayasa değil herhâlde, o mevcut Anayasa’ya göre uyumlu olan yasalar değil, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi değil. Hangi hukuk? Hangi hukuk olduğunu nereden anlıyoruz? Bakın, o MGK’nin, o bürokratik oligarşinin hayata geçirdiği, dayattığı ve aslında hukuk tanımazlığı var ettiği, yasa tanımazlığı, Anayasa tanımazlığı karşımıza getirdiği ve -Cumhurbaşkanının dediği gibi- sizin de aslında kendi hukukunuzda uyguladığınız şey nedir diye baktığımızda, aslında gördüğümüz şey bir darbe hukukudur. Evet çünkü kayyum bir darbedir, kayyum atadınız. Sizin bu kayyumu başka bir hukukla savunmanız, mevcut yasalara karşı çıkmanız, mevcut yasaları oluşturan hukuka karşı çıkmanız aslında sizin o darbeci zihniyetinizi ortaya koyar. 12 Eylül’ü de darbeciler yapmıştı. O Anayasa’dan beslenerek yol almaya devam eden sizler de darbecisiniz. Gerçi darbeci olduğunuzu daha önce de kanıtladınız. Son yıllarda ortaya koymuş olduğunuz bütün icraatlar aslında darbe hukukuyla ne kadar barışık olduğunuzu bize fazlasıyla kanıtladı. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne uymayarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına uymayarak darbeci olduğunuzu aslında itiraf etmişsiniz, “Biz başka bir yol buluruz.” demiştiniz. Her seferinde o başka yol arayışınız devam etti. Selahattin Demirtaş kararı işte böyle bir karardı, uymadınız, o başka yola gittiniz; o başka yolu en iyi bilenler

zaten darbecilerdi. Şimdi diyorsunuz ki: “Anayasa yapalım.” Siz bu hukuku uygulamadan, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Nazmi Gür, Günay Kubilay; bugün siyasi tutsaklar olmadan nasıl anayasa yapacaksınız? Onların mahkûm olduğu bir yerde anayasa yapamazsınız. Hakkâri halkının seçme seçilme hakkını gasbettiğiniz, bir darbe hukuku uyguladığınız, kayyum atadığınız bir yerde, onların dâhil olmadığı bir yerde nasıl anayasa yapacaksınız? Anayasa bir meclisler hukukuyla var edilebilecek bir şeydir. Siz en temel meclisleri, belediye meclislerini bile yok sayıyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAİ TEMELLİ (Devamla) – ... çünkü meclisin orada iradesine de ipotek koyuyorsunuz. Diyelim ki hukuk gerçek anlamda çalışsa, yargı bağımsız, tarafsız çalışabilse o meclis iradesini açığa çıkaracak ve belki de bu yasaların gereğini yapacak ama siz o meclisin bile iradesini yok sayarak kayyum atıyorsunuz. İşte hikâye bu. Dolayısıyla ortada hukukla, yasayla, bu anlayışla, bunu savunanlarla yol almaya çalışan, demokrasinin mücadelesini verenlerle yol almaya çalışan bir ülke var ama buna bürokratik oligarşiye bu hukuksuzluğu dayatan bir iktidar var. 31 Mart aslında bunun oylamasıydı, 31 Mart seçim sonuçları aslında hukuktan yana olanların darbecilere karşı olan sonuçlarının sandığa yansımasıydı. Bu sandık sonuçlarını kabul etmediğiniz sürece işte o darbecilerin hukuku içinde boğulmaya devam edeceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı aramanızı rica ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunmadan önce karar yeter sayısı arayacağımı ifade etmek istiyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.10

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.20****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

3’üncü madde üzerine Muş Milletvekili Sezai Temelli ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, 125 sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 7 Haziran 2024 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

No:27

6/6/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 6/6/2024 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 7 Haziran 2024 Cuma günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Gülizar Biçer Karaca

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Abdulhamit Gül
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili

Ali Mahir Başarır
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Mehmet Satuk Buğra KAVUNCU
İYİ Parti
Grubu Başkan Vekili

Bülent Kaya
Saadet Partisi
Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

60’a göre kısa bir söz talebi var.

Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

Buyurun Sayın Güneş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in, Uşak-Ulubey yolunda gerçekleşen trafik kazasında hayatını kaybeden Ezgi Çetin’e ve yaralananlara, Banaz-Uşak yolunda trafik kazası geçiren Banaz İl Genel Meclisi Üyesi Erkan Aras’a, vefat eden Uşak ilinin Sivasslı ilçesinin Tatar kasabası Belediye Meclisi Üyesi Kemal Işık’a ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sabah, Eşme Adliyesi personeli olan Ezgi Çetin’in Uşak-Ulubey yolunda geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybettiğini üzülerek öğrenmiş bulunmaktayım.

Uşak Adliyesinde çalışan eşi Yavuz Çetin kardeşimize, ailesine ve sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Aynı kazada yaralanan 4 kardeşimize Cenab-ı Allah'tan şifalar diliyorum.

Yine bugün sabah saatlerinde, Banaz İl Genel Meclisi Üyesi Sayın Erkan Aras Banaz-Uşak yolunda trafik kazası geçirmiştir. Durumunun kritik olduğunu ve yoğun bakımda tedavi altında olduğunu üzülen öğrenmiş bulunmaktayım. Rabb'imden kendisine acil şifalar diliyorum. İnşallah bir an önce sağlığına kavuşur.

Yine Uşak Sivaslı Tatar kasabası Belediye Meclis Üyemiz Kemal Işık'ın geçirdiği kalp krizi sonucu vefat ettiğini üzülen öğrenmiş bulunmaktayım. Ailesine, sevenlerine, teşkilatımıza başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Mekânı cennet olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Ali Fazıl Kasap

Mehmet Karaman

İstanbul

Kütahya

Samsun

Selçuk Özdağ

Mehmet Atmaca

Mustafa Kaya

Muğla

Bursa

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi hakkında Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, gerekçesini sonradan açıklayacağım bir cümleyle konuşmama başlamak istiyorum: Kıbrıs, Alaska olmamalıdır. Kıbrıs, Avrupa Birliği üyeliği önünde hep engel olarak görüldü. 2004 yılında iktidarın en yetkili isimleri “Kıbrıs'ta toprak tavizi verebiliriz.” diyecek kadar ileri noktalara gittiler. Sonrasında Annan Planı Referandumu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Güney Kıbrıs Rum kesiminde oylandı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, Türkiye'nin de özellikle talebiyle Türk tarafı yüzde 65 “evet” diyerek Kıbrıs Annan Referandumu'na “evet” demiş oldu. Rum tarafı yüzde

75 “hayır” dediği için Annan Referandumu gerçekleşmedi yani sonuçları itibarıyla gerçekleşmedi. 24 Nisan 2004 tarihinde, Annan referandumundan bir hafta sonra Avrupa Birliği, Güney Kıbrıs Rum kesimini “Kıbrıs Cumhuriyeti” adı altında Avrupa Birliğine üye yaptı ve Türkiye’ye verilen hiçbir söz yerine getirilmedi. Sonrasında, Türkiye, Annan referandumuna giderken Kıbrıs’taki mevzuyla şöyle yaklaştı, dedi ki: “Kazan-kazan politikası uygulayacağız. Çözumsuzluk çözüm değildir ve Türkiye masadan kaçan taraf olmayacak.” Ama Avrupa Birliğinin verdiği hiçbir söz yerine getirilmedi: Ercan Havaalanı’na uluslararası uçuşlar gerçekleşmedi, izolasyonlar kalkmadı, verilen sözlerden hibe desteği vardı, hiçbirini yerine getirilmedi. 2004-2017 yılları arasında bu iktidar hâlâ Annan referandumundan beklenti içerisinde federasyon, konfederasyon gibi seçenekleri masada tuttu. 2017 sonrasında bir anda “iki devletli çözüm” şeklindeki değerlendirmelere şahit olmaya başladık. O iki devletli çözümle beraber biz bunun 2021 yılına kadar, 2022 yılına kadar daha net bir şekilde ifade edildiğini görüyorduk ama sonrasında yine son yıllarda, son zamanlarda yani özellikle yetkililer tarafından yapılan açıklamalardan tekrar iki devletli çözüm tonunun düşmeye başladığını görüyoruz.

2021 yılının Ekim ayından bu tarafa NAVTEX ilanında bulunmadık. Yani şu anda Akdeniz karmakarışık ama Türkiye Cumhuriyeti devleti Akdeniz’de en uzun kara sınırına sahip olmasına rağmen o tarihten bugüne Akdeniz’de NAVTEX ilanında bulunmayarak aslında Akdeniz’deki egemenliğimizin birileri tarafından istismar edilebilmesinin önünü açtı.

Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi, gelelim “Kıbrıs neden Alaska olmamalıdır?” sözünün detayına. 1732 yılında 2 Rus, Sibirya ile Amerika arasında bir bağlantı olduğunu ispat etmek adına Sibirya’dan yola çıktı ve sonrasında Alaska’ya ulaştı. Alaska’ya ulaştıktan sonra orada “Rus-Amerikan Şirketi” diye bir şirket kurdular ve Alaska’nın Rus toprağı olduğunu ilan ettiler. Alaska da tabii altın, kömür, bakır, diğer madenler açısından çok zengindi. Buna rağmen Alaska’nın korunmasının mümkün olmayacağını düşünen o zamanki çar Alaska’yı 7,2 milyon dolara Amerika Birleşik Devletleri’ne sattı. 1 milyon 518 bin kilometrekare yani Türkiye’nin yüz ölçümünün 2 katı olan toprakları Amerika Birleşik Devletleri’ne 7,2 milyon dolara sattı. Bundan yedi sene sonra o zamanki Osmanlı İmparatorluğu Kıbrıs’ın hâkimiyetini “kiralamak” adı altında İngiltere’ye devretti. 1974 yılına kadar Kıbrıs’taki hâkimiyetimiz sorunluysa. Önce 1960’taki Londra Antlaşması, Adnan Menderes -Allah rahmet eylesin- sonra CHP-MSP koalisyonu Erbakan ve Ecevit -Allah rahmet eylesin- Rauf Denktaş, Fazıl Küçük; onların da birlikte ortaya koyduğu gayretle beraber 1878 yılında yaptığımız hatayı 1974 yılında kısmi olarak giderebildik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Şimdi, Rusya asla Alaska’yı geri alamadı. Şu anda Alaska Amerika petrollerinin yüzde 25’ini sağlıyor ve Putin zaman zaman Alaska’nın satışının meşru olmadığına dair açıklamalar yapıyor. Bugün 7,2 milyon dolar değil, 700 milyar dolar verseler ve Alaska toprağı Rus toprağı olsaydı asla Putin orayı satmazdı.

Değerli milletvekilleri, buradan Millî Savunma Bakanlığı ve Komisyon yetkililerine, sizlere ifade etmek istiyorum: Kıbrıs gibi önemli bir coğrafyayı ne Avrupa Birliği üyeliği ne bir başka gerekçeyle asla hiçbir masada pazarlık malzemesi yapmayalım ve Akdeniz’deki varlığımızın nişanesi olan Kıbrıs’ı gözümüz gibi korumak ve oradaki varlığımızı devam ettirmek noktasında bunu bir fırsat olarak değerlendirelim. Aksi takdirde, Putin’in bugün Alaska’ya baktığı gibi biz de Kıbrıs’a bakarız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi ile 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 43'üncü maddesine eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Kendisinin veya başka bir askeri personelin askeri kimliğinin, görev veya faaliyetleri kapsamında askeri bilgi, belge, konum bilgisi veya bunlardan herhangi birini içeren resim, yazı, fotoğraf, ses kaydı, video gibi görsel ve işitsel materyallerin, Millî Savunma Bakanlığınca yetki verilen durumlar hariç, radyo, televizyon, internet, sosyal medya, gazete, dergi, kitap ve diğer tüm medya araçları ile her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim araçları vasıtasıyla yayınlanması, açıklanması veya her türlü dijital araçla ikinci ve üçüncü şahıslara gönderilmesi yasaktır.”

Ali Öztunç	Mehmet Tahtasız	Özgür Ceylan
Kahramanmaraş	Çorum	Çanakkale
Mühip Kanko	Serkan Sarı	Tahsin Becan
Kocaeli	Balıkesir	Yalova
Ömer Fethi Gürer	Aşkın Genç	Fethi Açıkel
Niğde	Kayseri	İstanbul
	Semra Dinçer	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Yalova Milletvekili Tahsin Becan’a aittir.

Buyurun Sayın Becan.

TAHSİN BECAN (Yalova) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz aldım. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kurucusu olduğu Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüştüğümüz 59 maddelik bu teklif, tam 21 kanunda değişiklik yapıyor. Yasama tekniği açısından sorunlu anlayışınızın yeni bir örneğiyle karşı karşıyayız. Torba yasa tekniğinin yanlış olduğu konusunda sizleri sürekli uyarıyoruz ancak duymamakta ısrar ediyorsunuz. Bakınız, bu teklifin tam 16 maddesi daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. Yaptığınız yanlış yine bir yanlışla da telafi etmeye çalışıyorsunuz. Ne var ki hem Meclisin saygınlığına gölge düşürüyorsunuz hem de halkımızın sorunlarına gerçekçi çözümler üretemiyorsunuz. Bugün yaşadığımız toplumsal ve sosyal sorunların kaynağı işte bu sorunlu yaklaşımınızdır.

Sayın milletvekilleri, teklifin içeriğine gelirsek ülkemizin hem stratejik konumu hem küresel ve bölgesel jeopolitik durumu, savunma politikalarının her türlü siyasi rekabetin dışında tutulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu anlayışla Türk Silahlı Kuvvetlerinin personel niteliğinin ve donanmanın en modern ve en üst düzeyde tutulmasını ortak akıl ve müzakerenin bir sonucu olarak görüyoruz. Öte taraftan, gelişmiş demokratik ülkelerde silahlı kuvvetler hükümetin mutlak denetimi altında fakat hükümetin değil devletin ordusu şeklindedir. Tarihsel tecrübeler göstermiştir ki askerin siyasete karışması ne kadar olumsuz sonuçlar doğurmuşsa siyasetin askerin içinde kol gezmesi de o kadar kötü

sonuçlara neden olmuştur. Kumpas davaları bunun bir sonucudur. Şunu net biçimde vurguluyoruz: Yurt savunması, Kuvayimilliyeyi örgütleyen CHP'nin kırmızı çizgisidir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu sebeple sizden Türk Silahlı Kuvvetlerindeki özlük hakları adaletsizliğini gidermenizi bekliyoruz, yok ettiğiniz askerî sağlık sistemini geri getirmenizi istiyoruz. Askerlik mesleğini mülakat komisyonlarına hapsedmeyin, birtakım cemaatlerin hazırladıkları torpil listeleriyle kışkıları politize etmeyin. Biz, terörle mücadelede kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve onurlu mensuplarının daima yanında olduk ve olmaya da devam edeceğiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bildiğiniz üzere stratejik, lojistik destek, ekonomik ve endüstriyel güç, teknolojik gelişim, bağımsızlık ve kendine yeterlilik denildiğinde tersaneler bir adım öne çıkar. Ağır sanayinin temel yatırım enstrümanlarından biri olan tersaneler millî savunma hamlemizin yakın, kaçınılmaz ilişkisi nedeniyle aynı zamanda stratejik bir sanayidir. Kendi tersanelerine sahip olmak yabancı ülkelerden bağımsız bir savunma sanayisine sahip olmayı sağlar. Bu, dışa bağımlılığı azaltır, kritik askerî teçhizat ve gemilerin ihtiyaç duyulduğu anda hızlıca üretebilmesini veya onarılabilesini mümkün kılar. Bir tersane kenti olan Yalova bu bakımdan Türkiye'nin en stratejik illerinden biridir. Mavi vatanın kalelerini inşa etmekten gurur duyuyoruz ancak geline noktaı da yeterli bulmuyoruz. Millî savunma stratejimizin önemli bir parçası olan Yalova'daki mevcut tersanelerimizin kapasitesinin ve teknolojik düzeyinin sürekli olarak geliştirilmesi gerekmektedir. Tersaneler, geniş bir yelpazede iş gücü gerektirir; mühendislerden teknisyenlere, işçilerden yöneticilere kadar birçok farklı meslek grubuna istihdam sağlar. Doğrudan ve dolaylı iş alanları oluşturmaının yanı sıra ekonomik canlanmaya, altyapı gelişimine, teknolojik ve endüstriyel ilerlemeye katkı sunacak tersaneciliğin de gelişmesi gerekmektedir. Ama maalesef şunu da üzülererek anlatmak istiyorum: Geçen hafta Yalova'da 3-4 tersaneyi ziyaret ettim, maalesef, onlar sipariş alırken dört sene sonraya fiyat verdikleri için döviz bazında, dört sene içinde bu gemileri imal etmek için ham madde gideri, işçilik, eleman gideri, elektrik, doğal gaz derken bunlar dövizden daha yüksek düzeyde arttığından dolayı teslimatta maalesef kâr edemeden şu anda zararına satış durumu var. Ayrıyeten, son bir iki yıldır da maalesef yeni bir teklif, yeni bir sipariş almaları mümkün değil çünkü yeni verilen tekliflerin dörtte 1 fiyatını Çin piyasası veriyor. Bu durumda tersaneler aynı ekonomik şartlarda devam etmeye kalkarsa altı ay sonra çok ciddi sayıda tersanelerin kapanacağından emin olun. Tersaneler millî savunma sanayimiz için de çok önemli bir konuma sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Becan, tamamlayın lütfen.

TAHSİN BECAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Tersanelerle ilgili savunma sanayimizi ilgilendirdiği için... Bugün Yalova'da denizaltı mayın döşeme gemileri de imal ediliyor fakat bazı sektörlere bizler destek olurken bazı sektörler, özellikle ihracata dayalı işte, cari açığı kapatmak üzere çalışan sektörlerimize veya savunma sanayisine dayalı çalışan tersaneleri düşünürsek bunlara sektörel bazda destek vermek lazım ki bizler hem ihracatı hem de bu özel konuda üretim yapanları destekleyelim.

Bu anlamda da beni dinlediğiniz için tüm vekillerimize, Başkanma teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Hüsmen Kırkpınar

Trabzon

İstanbul

İzmir

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Mehmet Akalın

Bursa

Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a aittir.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri kanun teklifinin 4'üncü maddesi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bugün burada Türk Silahlı Kuvvetlerinin şerefli ve kıymetli astsubaylarına dair birkaç hususu paylaşmak istiyorum. Onların vatan ve bayrak sevdasıyla yoğrulmuş sarsılmaz iradesini, ülkemizin bekası için gösterdikleri fedakârlıkları ve haklı taleplerini dile getirmek istiyorum. Astsubaylarımız Türk milletinin omurgası, devletimizin ebet müddet yaşama anlayışı için mücadele veren cumhuriyet ilkelerine bağlı neferleridir. Onlar Türk milletinin ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün askerleridir. Terörle mücadelede ülkemizin en ücra köşelerinde görev yaparak canlarını hiçe sayarak bizlere güven vermiş, düşmana korku salmışlardır. Ancak emekli olduklarında neredeyse açıklıkla mücadele ettiklerini ifade eden bu kahramanlar, yoksulluk sınırının altında kalan maaşlarla yaşam mücadelesi vermektedirler. Bu tablo, onların fedakârlıklarının karşılığı olamaz. Her seçim öncesi vad edilen ancak yıllardır çözüme kavuşturulamayan makam tazminatları konusunda astsubaylarımızın haklı taleplerine kulak vermeliyiz. Bu tazminatlar onlar için bir imtiyaz değil haklarının teslimi olacaktır. Ayrıca, sözleşmeli astsubayların muvazzaf statüsüne çıkarılması ve ekonomik şartlar gereği sicil affı gibi talepleri de adil haklarıdır. Bu taleplerin karşılanması, astsubaylarımızın onurlu bir emeklilik süreci geçirmelerini sağlayacaktır. Astsubaylarımızın haklarının teslim edilmemesiye sadece onların hayatlarını zorlaştırmakla kalmayacak aynı zamanda ülkemizin savunma gücünü ve moralini de olumsuz etkileyecektir. Bu eksikliklerin doğurduğu olumsuz sonuçları görmezden gelemeyiz.

Terörle mücadelede destan yazan, ülkemizin en ücra köşelerinde görev yapan, şehit ve gazi olan astsubaylarımız, emekliliklerinde onurlu bir yaşam sürebilmelidirler. Mevcut durumda, emekliliklerinde geçim sıkıntısı yaşayan, ek işler yapmak zorunda kalan astsubaylarımız bulunmaktadır. Bu durum, onların yıllarca verdikleri emeğe, gösterdikleri fedakârlığa büyük bir haksızlık ve saygısızlıktır. Hatırlayalım, 15 Temmuz hain darbe girişiminde bir ulusun kaderini değiştiren, darbeyi engelleyen şehit Ömer Halisdemir de astsubaydır. O gün, Ömer Halis Halisdemir'in yerine hangi astsubayımız olsaydı bu vakur duruşu sergileyecekti ve ölüme meydan okuyacaktı. Ömer Halisdemir'in canını hiçe sayarak gösterdiği cesaret Türk milleti için bir kahramanlık örneğidir fakat şehidimiz bugün hayatta olsaydı o da astsubayların yaşadıkları sorunları ve haklı talepleri dile getirecekti. Buradan sormak istiyorum:

Vatan sevgilerini canlarıyla gösteren bu bayrak timsallerinin itibar görmesi için şehit düşmeleri mi gerekiyor? Yaşarken kıymetleri neden bilinmiyor? Savaş meydanında yedi düvele meydan okuyan ve Türk çocuklarının geleceği için her türlü zorluğa göğüs geren yiğitlerimizin ömürlerinin en rahat olması gereken emeklilik dönemlerinde onurlu bir yaşam sürmelerine neden izin verilmiyor? Kaldı ki bu bir izin meselesi değil, bir hak meselesidir. Yaklaşık otuz sene en zor şartlarda, ağır psikolojik durumlar altında görev yapmış astsubaylarımızın emekli olduktan sonra geçimlerini sağlayabilmek için çalışmak zorunda kaldıklarını hiç düşünmüyor musunuz? Bu durumu nasıl açıklıyorsunuz; sosyal adalet kavramıyla mı, yoksa insanlık ve vicdanınızla mı? Astsubaylara makul bir bütçe ayırmayan Hükümet, ülkemizdeki kaçak ve sığınmacılara milyarlarca dolar para harcadığını gururla söyleyebiliyor. Allah aşkına, astsubaylarımızın kaçak ve sığınmacılar kadar kıymeti yok mu?

Değerli milletvekilleri, Türk milletinin kahraman evlatlarının haklı taleplerini bir an önce karşılamak zorundayız. Astsubaylarımızın makam tazminatlarını vermeli, onlara layık oldukları değeri göstermeliyiz. Onların onurlu bir emeklilik yaşamı sürmelerini sağlamak devletimizin ve milletimizin onurudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Akalın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Unutmayalım ki onlar bizler için her türlü fedakârlığı yapmışlardır, şimdi sıra bizdedir; bu adaletsizliği gidermek ve onlara minnet borcumuzu ödemek zorundayız.

Bu vesileyle, kahraman astsubaylarımızın haklı taleplerinin bir an önce karşılanmasını, onlara layık oldukları değer verilmesini talep ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "vasıtasıyla" ibaresinin "aracılığıyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Özgül Saki

Ömer Öcalan

Diyarbakır

İstanbul

Şanlıurfa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'a aittir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Ekranları başında bizi izleyen halkımızı saygıyla selamlıyorum, hepsine iyi akşamlar diliyorum.

Konuşmaya devam edeceğiz çünkü bu mesele artık sadece bir kayyum meselesi değildir, yüzyıllık inkâr, asimilasyon, iradeyi kabul etmeme meselesidir; tartışacağız, konuşacağız. Bakınız -burada Millî

Savunma Bakanlığından görevli askerler de var- 31 Mart günü sabah erkenden uçaklarla, otobüslerle Ŗırnak'a binlerce asker taŖıdılar. Askeri yetkililer buna "Dur!" dedi mi? "Dur!" demediler. Siyasete alet oldular mı? Oldular, âdeta iktidarın aracı hâline geldiler. Sebep? Ŗırnak'taki belediyeeyi almak için, irade gasbetmek için. O fotoğraflar, videolar nerede ıktı? Uluslararası ajanslarda, televizyonlarda çıktı ama buna söyleyecek bir sznz maalesef yok. Bu durumdan rahatsız değilsiniz çünkü artık bu ülke tek parti rejimiyle yönetiliyor, AKP kadrolarıyla yönetiliyor.

Bakınız, Hakkâri meselesi 2016'dan Ŗimdiye kadar devam eden bir mesele -öncesi de vardır, biz AKP döneminden bahsediyoruz- irade gasbı vardır, irade talanı vardır. Mehmet Sıddık AkıŖ'ı neyle itham ediyorlar? Terör ve terörizmle. Bir nceki dönem Adalet Bakanı buradaydı ama Ŗu an burada değil kendisi. Gidin verilerinize bakın ve onlarca avukat arkadaşınız vardır; bu ülkede yüz binlerce, belki milyonlarca insana PKK propagandası, PKK yeliği, PKK yöneticiliği hakkında soruŖturma, kovuŖturma açılmış ve ceza verilmiŖ, milyonlarca, haddi hesabı yok. Burada bize de açılmış onlarca fezekemiz vardır; nerede ağzınızı açarsanız sizin hakkınızda bir soruŖturma. Mesele PKK meselesi değildir, mesele terör meselesi değildir; yüz yıldır inŖa edilen inkâr meselesidir, asimilasyon meselesidir.

Buradan benim çağrım kürdistanda, Türkiye'de AKP'de Meclis yesi olanlara, il başkanlarına, il yöneticilerine, ilçe başkanlarına, ilçe yöneticilerine: Bu halkın yarın yüzüne bakacaksanız bu partiden istifa etmeniz gerekiyor, bu partiden derhâl ayrılmanız gerekiyor. (DEM PARTİ sıralarından alkıŖlar) Bu parti kirlenmiŖtir, bu parti kul hakkına girmiŖtir, bu parti günah iŖliyor; bu parti İslam'ı temsil edemez, İslam'la zerre kadar alakası yoktur; mnafiktir, yanlış yolda yürüyor. Allah'la, inançla, dinle, imanla zerreyimiskal kadar alakası yoktur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Burada "Gazze" diye ağlıyor ama Hakkâri'ye Gazze politikası uyguluyor, burada İsrail'in zulmünden bahsediyor ama Hakkâri'nin iradesini kabul etmiyor. Ne diyeceğiz buna? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŖKAN – Sayın Milletvekili...

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Seçme ve seçilme hakkı alınmıŖ Hakkârili yoksul halkın elinden, ne diyeceğiz buna kardeŖim? Neyle aıklayacaksınız bunu? Neyle ifade edeceksiniz bunu? Bir halkın seçme ve seçilme hakkını elinden almıŖsınız, iradesini gasbetmiŖsiniz.

Terör nedir biliyor musunuz? Altı yıldır Urfa Adliyesi ve Adalet Bakanlığı önünde oturan ŖenyaŖar ailesine yapılandır. Terör nedir? Ceylan nkol'u, 12 yaŖındaki Kürt kız çocuğunu Lice'de havan topuyla vurup öldürmektir. Terör nedir? 12 yaŖındaki Uğur Kaymaz'a 13 tane kurŖun skmaktır. Terör nedir biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Roboski'dir, F-16'larla 34 yoksul Kürt insanını bombalamaktır. Bunlar AKP yönetimi döneminde olan Ŗeylerdir. Elbette ncesi de vardı, öncesi de vardı.

KADEM METE (Muğla) – PKK'nın yaptığı ne?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Kobani davasında verilen cezalar terördür, KCK davaları, kumpas, cemaatin açtığı dosyalar terördür.

Bakınız, Mehmet Sıddık AkıŖ, on yıldır dosya rafta; çıkardılar, belediye başkanlığını dŖrmeye alıŖtılar, kayyum atadılar. Bu nedir? Bakınız, bu nedir? Müstakbel Türk'ten sözde vatanadaŖlıđa geiŖtir, tüm haklar ortadan kaldırılmıŖtır.

ArkadaŖlarımızla konuŖuyoruz; ikili hukuk uygulanıyor, iyi tartıŖmak lazım. Ankara'da uygulanan hukuk Kepez'de uygulanan hukukla Hakkâri'de, Hilvan'da uygulanan hukuk bir değil arkadaşlar; bunu kabul etmeliyiz. Bu lke hepimize yeter, çözümü getirmeliyiz, halk iradesini kabul etmeliyiz, uzlaŖmalıyız, anlaŖmalıyız, konuŖmalıyız, tartıŖmalıyız ama iradeeyi gasbetmemeliyiz. Bunlar günaha girer, bunlar kul hakkına girer. Bunun üzerinden konuŖursak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Bırakınız, düşüncelerimiz karşıt olsun, tartışalım, kendimizi ifade edelim ama insanlar ölmezsin.

KADEM METE (Muğla) – Bir de aynaya bak.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Buradan gelip nutuk atar gibi şiir okuyor bana. Yüz yıldır ilkokullarda bu yapılıyor, yüz yıldır Kürt'e Türklük marşı okutuluyor. Çözüm? Çözüm yok, çözüm büyük Kürt barışındadır, çözüm bir araya gelip her şeyi konuşmaktır, a'dan z'ye her şeyi konuşmaktır.

KADEM METE (Muğla) – İstiklal Marşı'nı neden okumuyorsunuz?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Biz biliyoruz, AKP'den öncesi de vardı. Bakınız, Mehmet Sincar Milletvekiliydi öldürüldü Batman'da, Muhsin Melik Urfâ İl Başkanlığı öldürüldü AKP'den önce, Vedat Aydın Amed'de öldürüldü Vartinis katliamı. Bunlarla yüzleşmek lazım, bunlarla yüzleştığınız gün, yüzleştığımız gün büyük kardeşliği, büyük çözümü Orta Doğu'ya model olacak bir cumhuriyeti, bir ülkeyi inşa edersiniz.

Konuşmaya devam edeceğiz. Şimdilik ben bunları söyleyeyim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mehmet Karaman	Selçuk Özdağ
İstanbul	Samsun	Muğla
Necmettin Çalışkan	Ali Fazıl Kasap	Mehmet Atmaca
Hatay	Kütahya	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a aittir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kasap.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Askerî hastanede çalışmış -emekli diyeyim artık- bir tabip asteğmen olarak ve daha sonra teğmen rütbesiyle askerî hizmetimizi bitirdik. Orada yaşadığım bir şey vardı, askerî hastaneler biliyorsunuz 15 Temmuz itibarıyla kapatıldı ve Sağlık Bakanlığına devredildi. O devredilme sırasında birçok askerî hastaneye ait tıbbi malzeme, vesaire çöplüklerde çürüdü, kullanılmadı ve israf oldu. Askerî hastanede çocuk hekimi olarak çalıştığım dönemde sağlık kurumlarına da katıldığımız oldu. Şunu gördüm ki:

Bizim askerî tıpla hiçbir alakamız yok ama Samsun Sahra Sıhhiyede öğretilen bir şey vardı, belki de askerî tıbbın en önemli şeylerinden biri hijyendi ve sahra hastaneleriyle ilgiliydi; maalesef bu konularda bilgimiz yok. O, 11 şehidi hatırladım birden, Kırıkkhan Devlet Hastanesi ve Hatay'daki hastanelere gelmişti ama burada askerî cerrah veya harp cerrahı dediğimiz arkadaşlar yoktu. Onun için, bazı basit yaralamalardan, silahlı yaralanmalardan ve patlamaya bağlı yaralanmalardan dolayı normal şartlarda Silahlı Kuvvetlere ait bir hastanede kurtarılabilir ve gazi olabilecek olan erlerimiz, canlarımız şehit oldu “Vatan sağ olsun.” dedik ama bu arada -demin defalarca bahsedildi- şehir hastanelerinde olsun, diğer hastanelerde olsun, randevu sistemiyle ilgili sıkıntı varken biz erlerimizi, Silahlı Kuvvetler mensuplarını şu andaki mevcut sivil hastanelere mahkûm ettik ve askerî tıptan anlamayan veya askerî tıpla alakası olmayan hekimlere emanet ettik. Onları küçümsemiyorum ama hayat tecrübemiz bu. Bakın, bir çocuk hekimi ya da sivil hastanede bir buçuk yıl Sağlık Kurulu Başkanlığı yaptığım dönemde ben veya o kuruldaki arkadaşlar bir askerin komandoluğa elverişli olup olamayacağını bilemeyiz. Denizaltı veya paraşüt; bunlarla ilgili deneyimleri olmadığı için kimin askerliğe uygun olup olmadığını bilemeyiz ve bu durum yaşandı, yaşanıyor mu?

Şimdi, sivil hastanelerle ilgili bir şey var: Bakın, 2017 yılında, değişiklikten bir yıl sonra 1.300 tane sınıf değişikliği raporu verilmiş, yüzde 1300; sonra “komando olamaz” raporlarında 6.000 yanlış rapor var, yüzde 6.000 ve uzun süreli istirahatlerde de yüzde 1.300 artış var. Bu da Silahlı Kuvvetlerin mukavemetini, moralini bozuyor, düzenini bozuyor, intizamını bozuyor ve buna izin verildi.

Onun akabinde, mesela, Gülhane Askeri Tıp Akademisi başta olmak üzere Silahlı Kuvvetlere ait hastanelerin eğitimi de çok farklıydı. Bir şey daha yanlış yapıldı, nasıl olsa hani her şeyi özelleştiriyorsunuz ya, bunu sivilleştiriniz. Bunun istihkâm sınıfı var, Silahlı Kuvvetin istihkâmı çok farklıdır; köprü yaparlar, yol yaparlar vesaire, onu da belediyeler vasıtasıyla yapsaydınız bari. Yani böyle bir mantıkla hareket edildi, FETÖ bahane edildi vesaire ama Silahlı Kuvvetlerin bu konudaki, sağlık konusundaki ve sahra hekimliği konusundaki tecrübesi, yüz yılın üzerindeki tecrübe bir kalemde silindi ve 2 binin üzerindeki harp cerrahı şu anda sıfır. Silahlı Kuvvetlere ait bir hastane yok. Bu konuda aslında çok veballisiniz. Bu konuda diğer tüm kurumlarda olduğu gibi ve sistemi altüst etmekteki becerinizin üstüne hiçbir şey konuşulamaz. Gerçekten Silahlı Kuvvetlerin şu anda bu konuda ihtiyacı olduğu açık ve ortadadır. Binlerce hasta o sıralarda, o hastane koridorlarında -erlerimiz, uzman erbaşlar, subaylar, astsubaylar- beklemek zorunda kalıyor. Belki onlar da randevu alamıyor, bu durumdan muzdarip. Ayrıca, sivil hastalara da hizmet veren kurumları.

Bir şey daha söyleyeyim: Yüzlerce tıp fakültesi kuruldu ama Gülhane Tıp Akademisinin ve Haydarpaşa'daki eklentisinin yapmış olduğu yayın şu anda sizin kurduğunuz kulübe tıp fakültelerinden daha fazla uluslararası literatüre sahipti.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5- 211 sayılı Kanunun 56/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sulh ceza hakimi kararı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya söz konusu nedenlere bağlı olarak gecikmesinde

sakınca bulunan hallerde yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulması şartıyla askeri birlik komutanının veya askeri kurum amirinin ya da hukuk hizmetleri başkanı veya birim amirinin yazılı emri” ibaresi eklenmiştir.

Mehmet Tahtasız

Semra Dinçer

Tahsin Becan

Çorum

Ankara

Yalova

Özgür Ceylan

Süreyya Öneş Derici

Serkan Sarı

Çanakkale

Muğla

Balıkesir

Mühip Kanko

Ali Öztunç

Aşkın Genç

Kocaeli

Kahramanmaraş

Kayseri

Fethi Açıkel

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici’ye aittir.

Buyurun Sayın Derici. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne ilişkin söz almış bulunmaktayım.

Türkler gibi bin yıldır ordu millet olmuş milletlerde, hele ki böyle zor bir coğrafyada en önemli konulardan biri; askeri, orduyu tüm sağlıksız, taraflı veya siyasi bakış açılarından ayrı tutmak, korumak ve geliştirmek olmalıdır. Zira önemli olan, güçlü ordunun kalıcılığını ve devamını sağlamaktır. Bizler ordu ile siyasetin aynı masada oturamayacağını, güçlü bir ordunun yapı taşının ordu mensupları olduğunu defalarca dile getirdik. Askerin özlük haklarının verilmesi konusu çok önemlidir. Ordu mensuplarının kaderini devlet güvenceye almazsa tarikatlar veya başka oluşumlar söz sahibi olmak için fırsat kollarlar dedik. Devletin koruyup korumadığı her güvenlik mensubunun kurumun çöküşüne giden dikenli yolun bir parçası olması tehlikesini taşıdığını vurguladık. Bugün tekrar hatırlatıyoruz: Türk ordusunun temel direği, Atatürk ilke ve devrimlerini özümsemiş, sadece ve sadece komutanlarından talimat alan; devletine, milletine bağlı askerlerdir. Hep söyledik, söylemeye devam edeceğiz: Türkiye Cumhuriyeti’nin garantisi, başınızın üstünde yeri olması gerekenler işte bu askerlerdir.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak ordumuzun sorunlarının çözümü için önerilerde bulunuyoruz; örneğin, astsubayların tazminat sorunlarına ilişkin önerilerimiz AKP ve MHP tarafından reddediliyor. Sebep? Sebebi yok. Gazilere 2’nci iş istihdamı kanun teklifimiz komisyonlarda bekletiliyor. Neden? Nedeni yok. Belki de sizler, bizim, devlet kurumlarımıza ilişkin bağlılığımızdan, katkı sunmamızdan rahatsız oluyorsunuz ya da daha vahimi, kendinizi devlet sanıyorsunuz ve sadece muhalefetten geldiği için, egolarınız sebebiyle bu milletin kurumlarının zayıfladığını göremiyorsunuz. Sizlere çok net hatırlatmak isterim: Devlet kurumlarını, devleti yönetmeye yola çıkmış iktidarsınız, şimdilik iktidarsınız. Siz geçicisiniz, Türk ordusu kalıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

Kanun teklifinde, orduda hayatını sürdürmekte zorlanan askeri, tazminatla terbiye etmeye çalışıyor ama o askerin orduyu terk etmesine sebep olacak koşulları yok sayıyorsunuz. Özlük haklarına ilişkin sorunları, uzman çavuşların kadro sorunlarını, emekli ordu mensuplarının taleplerini

değerlendirmiyorsunuz. Vatan toprağını korumak için ailesini, ömrünü ikinci plana atmış ordu mensuplarını, ordudayken veya emekli olduktan sonra haklarını vermeyerek yalnız bırakıyorsunuz. Bu milletin askeri yalnız değildir sayın milletvekilleri. Bu milletin askerinin haklarını Cumhuriyet Halk Partisi her koşulda aramaya devam edecektir.

Ordumuzla ilgili olarak 15 Temmuz darbe girişiminden sonra birçok karar alındı. Orduya siyaseti, tarikatı siz soktuğunuz için yıllardır verilen zararı telafi etmeye çalışıyoruz ama neyi, nasıl telafi ediyoruz? Örneğin, askerî hastaneler kapatıldı, gerekçesi yok; inanılır gibi değil.

Mesela, kanun teklifindeki 5'inci maddede askerî personelin sosyal medya kullanımına ilişkin önlemlerden bahsediliyor. Bir Türk askeri gerek kendi güvenliği için gerekse operasyonun güvenliği için, dahası istihbarata karşı koyma kuralları çerçevesinde, sosyal medyadan konumunu belli etmemesi gerektiğini bilecek kadar temel eğitimi sizin kapattığınız askerî liselerde alırdı. İstihbarata karşı koymanın birinci kuralı: Lokasyonunu belli etme. En temel kuralların verildiği askerî liseleri kapatarak öğrenci kaynağını tamamıyla sivil alanlardan aldınız ve bugün bu güvenlik zafiyetinden bahsediyoruz. Askerî disiplini sindirememiş, siyasi tavassutu normalleştirilmiş, tarikat girdabı tehlikesine açık ordu mensuplarına karşı yeterli olmayan kanun teklifleriyle tedbir almak zorunda kalıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Derici.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devamla) – Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, sözlerime son verirken vatan uğruna görev yapan, emekli olan, şehit veya gazi olan tüm askerlerimizi ve ailelerini yüce Meclisten, bu kürsüden büyük bir saygı ve minnetle selamlıyorum.

Düsturumuz, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün düsturudur: “Kendiniz için değil, bağlı bulunduğunuz ulus için el birliğiyle çalışınız. Çalışmaların en yükseği budur.”

Teşekkür ediyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Bursa

Trabzon

İstanbul

Hüsmen Kırkpınar

Nimet Özdemir

Hakan Şeref Olgun

İzmir

İstanbul

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon Önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'e aittir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri hepimizin göz bebeği, geleceğimizin, varlığımızın teminatıdır. Komisyon görüşmelerinde iktidarıyla, muhalefetiyle kahraman ordumuzu ilgilendiren hususların tümünde birlikteyiz, beraberiz. Güvenliğimizi emanet ettiğimiz askerlerimizin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemeyi önemli görmekteyim ancak geline nokta 15 Temmuz darbesi bahane edilerek şanlı ordumuzun yüzyıllara dayalı, köklü temel yapısının sorumsuzca değiştirilmesini asla görmezden gelmiyoruz. Harp akademileri başta olmak üzere, askerî eğitim veren kurumlarımızı, askerî hastanelerimizi, güzide liselerimizi bir oldubittiyle kapattınız. Her ne kadar Savunma Üniversitesi adıyla yeniden eğitime devam edilse de özellikle yönetim kademesindeki askerlik bilgisinden yoksun, deneyimsiz sivillerden oluşturdunuz. İki yüz yıllık köklü eğitim kurumunu neredeyse işlevsiz hâle getirdiniz. Bu sayede iki bin iki yüz otuz üç yıllık, tarihin en şerefli ordusunun genetik kodlarıyla oynadınız. Osmanlı'nın idam fermanı olan Sevr Anlaşması'nın benzer hükümlerini gerçekleştiremediğini yüz yıl sonra 2016 yılında OHAL kararnamesiyle değiştirdiniz. Bunun neresi millîlik? Arıyordunuz ya hep: Türk milletinin beka sorunu. İşte tam olarak budur.

Önemsediğim konulara değinmek istiyorum. Öğrencileri kurumda tutabilmek adına yasaklama, şartları zorlama yoluna gidiliyor. Tazminatlar 2 katı, 4 katı artırılıyor. Gerekçe ne? Öğrencilerin ayrılmasını önlemek. Oysa çok yakın zamana kadar askerî liselere girmek için binlerce genç büyük mücadele veriyordu. Aileler, çocuklarını askerî okullarda okutmak, vatanımızı savunan gururlanacağımız gençler yetiştirilmesi için emek veriyordu. Bu liseler askerî kademenin millî bir şuurla yetişmesini sağlıyordu. Askerî liselerin açık olduğu günlerde harp okullarına üstün başarılı öğrenciler alınırken şimdilerde başarı sırası 200 bin seviyesine kadar düştü. Özel kolejlerde yetiştirilen çocuklar bir hevesle bu üniversiteye giriyorlar. Zaten millî eğitim müfredatı nedeniyle disiplinden uzak, sorumluluk bilinci tam olarak gelişmemiş, oluşturulmamış gençler, adapte olamayıp ayrılmanın yollarını arıyorlar. Bu durum, askerî lisenin önemini bir kez daha ortaya koyuyor. Sorumluların, darbeye kalkışanların, onları yetiştirenlerin, o makamlara gelmeleri için önlerini açanların hesabını kimden soracağız?

Hatırlayalım, neler yapıldı, askerî hastaneler kapatıldı ve savaş hekimliği sona erdirildi. Savaş cerrahisi konusunda kamu hastanelerindeki tecrübesizlik ve yetersizlik, yaralanan Mehmetçiklerin hayatta kalma ihtimalini düşürdü; hastanelerde şehit oluyorlar, belki de şehit ediliyorlar, buna da “kader” diyemezsiniz. 15 Temmuz sonrası harp okulundaki öğrencilerin TSK'yle ilişkisi kesildi, böylece yeni mezun subay temini engellenmiş oldu; yerine, altı ay süreyle emekli subaylar tarafından kurs verilen dört yıllık fakülte mezunları subay yapıldı. Altı ayda mimar, veteriner, eczacı, mühendis olunmayacağı gibi subay da olunmaz, asker de olunmaz ama “Biz yaptık, oldu.” diyorsunuz.

Gelin geçmiş hataların bedellerini gençlere ödetmeyin artık. Millî güvenliğin gerektirdiği, akılcı, bilimin gösterdiği planlamaları yapalım artık, uygulamaya koyalım. Bir an önce askerî liseleri, askerî tıp akademilerini ve askerî hastaneleri daha modern, daha güçlü olmak üzere ülke genelinde yeniden çalışır hâle getirelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdemir, tamamlayın lütfen.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Son söz: Maarif müfredatıyla kurucu iradeyi, Mustafa Kemal Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını yok saymaya kalkanlar, bir anlamda yakalarına Atatürk resmi takmayı sorun edebilen teğmenlerin yetiştirilmesinden de sorumludur. Geleceğimize, millî değerlerimize, ulusal birlik ve bütünlüğümüze saldırılara karşı canını ortaya koyarak bu ülkeyi koruyan kahramanlarımızla mücadele etmek yerine onlara destek olalım.

Saygılarımla. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan “şartıyla” ibaresinin “koşuluyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

Özgül Saki

Mardin

Tunceli

İstanbul

Adalet Kaya

George Aslan

Diyarbakır

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz’e aittir.

Buyurun Sayın Aydeniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, konuşmama başlamadan önce, başta Colemerg halkı olmak üzere, irade gasbına karşı bugün direnen herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, size yakın tarihten üç cümle okumak istiyorum: “Şeyh Cerrah Mahallesi’nde bir İsraili ‘Evinin ben çalmazsam başkası çalacak.’ diyerek Filistinli ailenin evinden çıkmayacağını söyledi.” “Hatay Valisi Zeytin Dalı Harekâtı’yla -güya- huzura kavuşturulan Afrin’de incelemelerde bulundu.” “Kayyum atanan Hakkâri Belediyesi binasının önü polis barikatlarıyla kapatıldı.” Bu üç cümlemin ortak noktasını söyleyelim: Filistinli ailenin evini işgal eden İsrailiye de Hatay Valisine de Hakkâri Belediyesine kayyum atanana da “Burada ne işin var?” diye sorarsanız hepsinden aynı cevabı alırsınız: Onlara “Onlar terörist.” diyecekler, dayanağı yok; “Burası bizim toprağımız.” diyecekler, orali değil; “Medeniyet ve hizmet getireceğiz.” diyecekler, talandan ve yıkımdan başka bildikleri hiçbir şey yok.

Bakin, size bir fotoğraf göstereceğim. Bu fotoğrafta bir yerde Gazze Parlamento binası var, diğerinde de kayyum atandıktan sonra Hakkâri Belediyesi binası var; ikisi de aynı abluka altında. Yani zihniyetinizin İsrail’le tek benzerliği, tek bir binanın işgali değil tabii ki 2015’ten bu yana İsrail ordusu gibi binbir baskıyla, faşizmle kürdistanda siz, faşizmi uyguladınız; bu yetmedi, kayyumlarla bütün şehirleri talan ettiniz. Şimdi de Hakkâri Belediyesini bir gece yarısı ablukaya alarak, bu masumiyet karinesini hiçe sayarak gözaltına aldınız Belediye Eş Başkanımızı, ondan sonra da suni algılarla arkadaşımızı tutukladınız, sonrasında Belediye Meclisini de feshettiniz. Bu fesihle aslında Belediye Meclisinden grupları çıkararak bu gerekçeyi onlara tebliğ bile etmediniz. Hakkâri Belediyesine ait “Twitter” hesabını sildiniz; bu “Twitter” hesabına, işte, bir taraftan atanmış gaspçı kayyum, yine kayyumluk, bakanlık karşılıklı birbirini eğiliyorlar. “...”(*) diyoruz.

Hiçbir utanma emaresi yok. Azıcık vicdanı olan, azıcık onuru olan, azıcık utanması olan hiç kimse bu gaspçı kayyumun oturduğu sandalyeye oturmaz, oturamaz. Mehmet Sıddık Akış’ı da Viyan Tekke’yi de ve tüm Meclisi de bir halk seçti, halk.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Bakın, belediyenin bütün kasalarını boşalttınız, doymadınız. İhaleleri eşinize dostunuza dağıttınız, yine doymadınız. İnsanlara yattıkları yerde maaşlar bağladınız, yine doymadınız. Belediyelerde çalınacak hiçbir şey kalmadı. Kalemlik, masa, perde gibi şeyler arıyorsanız onu da en son kayyumlarınız giderken götürdüler. Daha ne arıyorsunuz! Yani belediyelerde artık çalınacak hiçbir şey kalmadı, “Artık yeter!” diyoruz.

Bir belediye halkın evidir, evi. Bu evin kapısının herkese açık olması gerekirken polis ablukasıyla, polis barikatlarıyla kapatarak mı hizmet üreteceğinizi zannediyorsunuz? Kapatarak mı huzuru getireceğinizi zannediyorsunuz? Vallahi, yanılıyorsunuz.

Kırk beş yıldan sonra Hilvan’ı almamızın, yine Van’ın kararlılığının, yine Rojava’da yapılacak olan seçimin acısını çıkarmanın derdindesiniz, ta Afrin’e bile kayyum atamanın derdindesiniz. Kürt’e reva gördüğünüz sömürge hukukudur. Afrin’i yönettiğini zanneden kaymakam da kayyumdur ve gayrimeşrudur. Açık konuşalım, Kürtleri vatandaş ve yurttaş görmüyorsunuz, seçilme ve seçme haklarını ellerinden alıyorsunuz; üstelik bunları yapan sizlerken Kürtleri bölücülükle suçluyorsunuz, en büyük bölücülüğü siz yapıyorsunuz. Sadece Türkiye’de değil, Başur’da referandum sizi rahatsız ediyor, Kerkük’te seçim sizi rahatsız ediyor, Rojava’da seçim sizi rahatsız ediyor çünkü Kürtlerin kendi kendini yönetmesi sizi rahatsız ediyor; istediğiniz şey, Kürtlerin kendi kendini yönetmemesi ama şunu çok iyi bilin: Kürtler her yerde; siz rahatsız da olsanız, kabul etmeseniz de Kürtler bulunduğu her yerde bir şekliyle kendi kendini yönetecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Aydeniz.

SALİHE AYDENİZ (Devamla) - Bu baskı ve yönelimlerle Türkiye halklarının geleceğine kilit üstüne kilit vuruyorsunuz. Bu düşmanlık politikalarınızla kürdistanı işgalcisiniz. Siz düşmanlığınızla düşmanlığımızın altında kalacaksınız ama şunu çok net söyleyelim: Bütün bu yönelimlere rağmen azalmamış, vazgeçmemiş, hiçbir şekilde yıkılmamış, bütün asimilasyon politikalarına karşı tek bir adım bile geri adım atmamış bir halk gerçekliği var karşınızda; buradayız, direnişeyiz, nöbetteyiz. Uşak’tan gelip Hakkâri’de dağıtı, taşı, dilini değiştireceğinizi mi zannediyorsunuz; vallahi yanılıyorsunuz, haddinize de değil.

Biz her zaman her yerde direneceğiz ve direnmeye de devam edeceğiz; halkımızı ve bütün demokratik kamuoyunu direnişe davet ediyoruz. “...”(*) (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım, oylamadan karar yeter sayısı aramanızı rica ediyorum.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Söz talebim vardı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi oyladıktan sonra...

Önergeyi oylayacağım, oylarken karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.53

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.05****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

5’inci madde üzerinde Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Bir söz talebim var.

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz’in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, burada birkaç hatip Türkiye ile Gazze’yi mukayese etme cüretine girerek Gazze’de kendi topraklarını savunan kahramanlar ile Türkiye’yi mukayese etmiştir. Türkiye, her zaman, tarih boyunca emperyalistlerin karşısında durmuş hür, bağımsız, müstakil bir devlettir; kıyamete kadar da öyle kalacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Türkiye, Gazze’deki mazlumların da Gazze’deki direnişin de yanında yer almaktadır. Bizim karşısında olduğumuz terör örgütleridir, terör örgütlerine destek verenlerdir, şiddeti destekleyenlerdir.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – İsrail de öyle diyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dinle, dinle.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – On binlerce kilometre öteden gelip Türkiye’nin güneyinde bir terör koridoru kurmak isteyenlere sesi çıkmayanlar, onlara sırtını dayayan iş birlikçileri de emperyalistleri de vekâlet savaşçılarını da çok iyi tanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Bunlarla mücadelemizi de sürdüreceğiz. Türkiye her zaman mazlumların yanında, hukukun, demokrasinin yanında olacaktır. Bunu da böyle ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

54.- *Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hatibimizin mukayesesi bir fotoğraf üzerindendir, 2 fotoğraf gösterdi hatibimiz, biri Hakkâri Belediyesinin fotoğrafıydı, diğeri de Gazze Parlamentosunun fotoğrafıydı; birinin önünde İsrail askerleri duruyordu ve Filistin halkının iradesine el konulmuştu, birinin önünde de polisler duruyor ve Hakkâri halkının iradesine el konulmuş. Bu benzetme...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazıklar olsun be, yazıklar olsun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir dinlerseniz, bir dinlerseniz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Biz hukuksuzluk nerede olursa karşı çıkalım. Mazlum Filistin halkının mücadelesini, binlerce yıldır devam eden bu mücadeleyi biz buradan, kürsüden de selamlıyoruz ama Filistinli öğrenciler İstanbul'da eylem yaptığında gözaltına alanların, buradan ticaret gemilerini gönderenlerin bence dönüp bir kez daha aynaya bakmaları gerekir. Bu mukayesede hiçbir hata yoktur, halkın iradesi her yerde geçerlidir. Söz konusu olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Filistin halkının mücadelesi, iradesi, kimliği, toprağı ne kadar kutsalsa -ki kutsaldır bizce, her açıdan yanlarındayız- Kürt halkının da Hakkâri halkının da iradesine yapılanın yanlış olduğunu, darbe olduğunu söylüyoruz. Bunun karşısında tabii ki duracağız, tabii ki bu mukayeseleri antidemokratik uygulamaları yaptıkları sürece de görecekler, bundan sonra da duyacaklar; bunda hiçbir hata, hiçbir yanlış yok, gayet doğru bir değerlendirme. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok kötü bir mukayese.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

55.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Türkiye Suriye'deki, Irak'taki -dünyanın neresinde olursa olsun- Kürtlere coğrafyasını, vatanını açmıştır. Suriye'de yaşanan her gelişmede Türkiye, Suriye'deki Ezidi'siyle, Kürt'üyle, Türkmen'iyle, Arap'ıyla, herkesin ana vatanı olmuştur, mazlumların yanında yer almıştır. Türkiye'yi ve Türk polisini, Türk Silahlı Kuvvetlerini işgalci İsrail askerlerine benzetmeyi asla ama asla kabul etmiyoruz, bunu reddediyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SERHAT EREN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Afrin'i neyle açıklayacağız, Afrin?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

56.- *Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bence Sayın Başkan da burada bulunan bütün milletvekilleri de kastın ne olduğunu gayet iyi anladılar, gayet iyi anladılar. Ortada halkın seçtiği Belediye Eş Başkanını haksız hukuksuz tutuklayan, oradaki halkın iradesine ipotek koyan, oradaki

belediyeyi üçüncü dönemdir gasbeden ve bu gasbı meşrulaştırmak için argüman üretmeye çalışan, bunu bastırmak için oraya askeri, polisi yığan, Valiliğin önünü kuşatan, sokaklara Akrepleri, Kirpileri doluşturan bir görüntü var.

Ha, İsrail’le mukayese edilmek istemiyor musunuz? Vallahi, biz de etmek istemiyoruz, biz de etmek istemeyiz. O zaman demokrasiye, o zamana hukuka, o zaman vicdana göre hareket edin, o zaman demokrasiye dönün, hukuka dönün; halkın iradesini gasbetmeyin, biz de size bu kadar zorunuza giden mukayeseler yapmayalım.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Kabul etmiyoruz, aynen iade ediyoruz efendim.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – 6’ncı madde üzerinde 4 önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Karaman

Mehmet Atmaca

İstanbul

Samsun

Bursa

Selçuk Özdağ

Ali Fazıl Kasap

Muğla

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri şöyle biraz tarihe doğru götüreceğim, Ottawa Antlaşması’na doğru götüreceğim sizi. Sığınmacı ve kaçakların ve bu gelen insan yığınlarının ülkemizin demografik yapısını nasıl bozduğunu, aynı zamanda, üniter yapımla ilgili kimlerin, nasıl, ne şekilde mayınlı arazilerde mayınlı taşlar döşediklerini anlatmak istiyorum.

AK PARTİ iktidarının ilk yılları ve ülke yine bir tartışmanın eşiğinde. Türkiye’nin 1999 yılında imzalanan ama kendisinin 2003 yılında imza attığı, 2004 yılında da yürürlüğe koymuş olduğu bir Ottawa Antlaşması var. Bu anlaşma ne diyor? “Sınırlarınızdaki mayınları temizleyin.” diyor. Konunun aslında ne anlama geldiğini o günlerde çok iyi idrak eden bir siyasetçi var; rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu. Kendisi Hatay’da bir miting yapıyor temmuz ayında ve bu anlaşmanın doğru olmadığını söylüyor, ileride bu anlaşmanın çok ağır bedellerinin olacağını ifade ediyor ve bu konuyu da gerekli kişilerle

görüşerek böyle bir anlaşmaya imza atmalarının doğru olmadığını söylüyor. Deniz Baykal'la görüşüyor ve bunun mutlaka AYM'ye götürülmesi gerektiğini söylüyor. O zaman burada iki parti var, AK PARTİ ve CHP var ve Cumhuriyet Halk Partisi bunu AYM'ye götürerek bunu iptal ettiriyor.

Ardından, yıllara sâri olarak bu anlaşmaya kimler imza atıyor? 164 ülke taraf olurken bu anlaşmaya bunlardan 132'si imza atıyor. ABD, Rusya, Çin, Hindistan, Pakistan ve İsrail bu anlaşmaya imza atmamaları konunun muhatabı bile olmuyorlar. AK PARTİ iktidarı bu anlaşmayla 2010 yılında sınırındaki mayınları temizleme kararı alıyor. Yine aynı şekilde, bu karar alındıktan sonra İsrail şirketi, İngiliz şirketi ve şu an kaçak durumda olan bir Türk şirketi beraberce bu mayınlı arazileri temizlemek istiyorlar ve Türk Silahlı Kuvvetleri buna itiraz ediyor. Türk Silahlı Kuvvetlerinin temizlemesi yine AYM'ye gidiyor, bu mayınlı arazileri Türk Silahlı Kuvvetlerinin temizlemesi kabul ediliyor, 2010 yılı. Yıl 2011 ve beş sene sonra yani anlaşmaların süreci devam ederken bir anda mahalle karışıyor, 5 milyona yakın Suriyeli bu temizlenmiş mayınlı arazilerden ellerini kollarını sallayarak Türkiye'ye geliyorlar, tamamı geliyor hemen hemen ve bunlarla ilgili Birleşmiş Milletlere müracaat ediyoruz, bunlar sınırda, uçuşa yasak bölgelerdeki kamplarda kalsınlar istiyoruz ama artık rayından çıkmış vaziyette tren ve ardından, bu insanlar geliyorlar. Aynı şekilde, Afganistan'dan da insanlar gelmeye başlıyor ve Afganistan'dan gelenlerle ilgili de yine bir şey yapmıyoruz -göz taraması yok, parmak izleri yok- bu insanlar geliyorlar fevç fevç ve "300 bin kişi gelmişti, geri 300 bin kişiyi gönderdik." diyorsunuz, 300 bin kişiyi nasıl gönderdiğinizizi izah etmiyorsunuz. O gün Suriye sınırındaki mayınları Birleşmiş Milletler temizletiyordu ve ardından Suriye'den ve Afganistan'dan gelen kişileri de aynı şekilde bir yandan Avrupa Birliği destekliyor ve Türkiye'ye gelmelerini istiyor.

Şimdi gelelim Ruanda meselesine. Nereden nereye geldim bakın, Ottawa'dan Ruanda'ya geliyorum. Bugünlerde tartıştığımız Ruanda meselesi bir turizm anlaşması. Geçenlerde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bir karar alındı "Türkiye'ye bundan sonra her yıl 7 bin kişiden fazla olmamak şartıyla... Bunların tedavileri Türkiye tarafından karşılanacak." denildi, 7 bin kişi. Niye, neden, kim bunlar; belli değil. Ardından, Sağlık Bakanlığı tüm masraflarının karşılanacağını söyledi. Bu sefer de Tarım Bakanı bir şey söyledi, dedi ki: "2050 yılında bizim nüfusumuz 105 milyon olacak, bir 100 milyon da misafirimiz gelecek." "Ya, bu misafirler kim?" diye gazeteciler sıkıştırdılar kendilerini, "Kim bu misafirler?" Ve ardından dedi ki: "Turistler gelecek." Ya, belki de 150 milyon gelecek, ekonomimiz çok iyi olacak, belki 50 milyon kişi gelecek. Ağzından kaçırıklarını biz biliyoruz, niye dediklerini.

Ardından, Manisa Ticaret Odası Başkanı bir açıklama yaptı -hatırlayın lütfen- dedi ki: "Bursa, Balıkesir, Manisa ve Aydın olmak üzere bazı illerimizde Suriyeli sığınmacılara hazine arazilerinin tahsis edilmesi..." Projede böyledir, Mehmet Şimşek'in Dünya Bankasından alacağı paranın şartı olarak Suriyeli sığınmacılara istihdam sağlanacağı konusu da böyledir.

Bakınız, Cumhurbaşkanı Erdoğan Afrika ülkesi Ruanda'yla bir turizm iş birliği anlaşması imzaladı, değil mi? Bu Ruanda, İngiltere'nin ülkesindeki mültecileri gemilere yükleyip göndereceği Afrika ülkesi. Ve ardından, 16 Nisan 2022 tarihinde İngiltere, kendisinden tam 10 bin kilometre uzakta olan yere, ülkeye bir göç anlaşması yaptı Ruanda'yla beraber; bunları orada tutacaklarını söyledi. 13 Haziran 2022 tarihinde Birleşmiş Milletler İngiltere'nin bu kararını kınadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ardından Londra Mahkemesi de sığınmacıların Ruanda'ya yollarına yapılan itirazları reddetti. 5 Eylül 2022 tarihinde İngiltere'nin yeni Başbakanı -lütfen dikkatli dinleyin- Liz Truss -en büyük vaadi- sığınmacı göçmenleri Türkiye'ye ve Ruanda'ya göndereceğini söyledi. Durduk yerde, ateş olmayan yerden duman çıkmaz ki! Niye Türkiye'ye

gönderiyor? Dışişleri Bakanlığı buna “Hayır, kabul etmiyoruz. Böyle bir şey yok.” dedi. İngiltere Başbakanının kesinleşmiş bir anlaşma olmasaydı bunu söylemesi mümkün değildi. Ardından, İngiltere gazeteleri de şunu yazdılar hemen, çok hızlı bir şekilde: “Bundan böyle İngiltere’den Ruanda’ya gidenlerin Türkiye’de tedavi oldukları takdirde masraflarını İngiliz Hükûmeti karşılayacak.” dedi.

Değerli milletvekilleri, bunların tamamı, hepsi bir projedir ve bu projeye karşı bütün Türkiye’nin uyanık olmasını istirham ediyoruz. Mesele oradan buradan para toplamak değil, siz Maliye Bakanlarını oradan buradan para toplamaya gönderiyorsunuz. Adalet Bakanınızı gönderin oraya buraya para toplamaya, Adalet Bakanları toplar. Türkiye’de birliği, bütünlüğü ve beraberliği sağlayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Sağlayamadığınız süre içerisinde birileri Türkiye’yi rehin eder, siyasetçileri rehin alırlar ve siyasetçiler de beraberinde milletimizi rehin alırlar. O nedenle, Ottawa Anlaşması ve Ruanda Anlaşması’nı beraberce değerlendirmenizi istirham ediyor ve Türkiye olarak bu tür anlaşmalara imza atmamayı sizlere tavsiye ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 211 sayılı Kanunun 62’nci maddesinin mevcut beşinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Terhislerini müteakip beşinci fıkra uyarınca tedavisine devam olunacakların hastanelere sevkleri, yerleşim yerlerindeki veya yerleşim yerlerine en yakın askerlik şubeleri tarafından yapılır.”

Mehmet Tahtasız

Serkan Sarı

Özgür Ceylan

Çorum

Balıkesir

Çanakkale

Semra Dinçer

Aşkın Genç

Fethi Açıkel

Ankara

Kayseri

İstanbul

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Becan

Ali Öztunç

Niğde

Yalova

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız’a aittir.

Buyurun Sayın Tahtasız. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve kahraman Türk ordumuzun kıymetli mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve vatani için canını veren şehitlerimiz başta olmak üzere hayatta olmayan gazilerimize Allah'tan rahmet, hayatta olan gazilerimize de uzun ömürler diliyorum.

Ordu-millet geleneğiyle büyümüş, evlatlarının eline kına yakarak “Kınalı kuzum.” diyerek askere uğurlamış, Mehmetçik'imizi bağrına basmış bir milletiz. Mehmetçik, vatan savunması için her zaman göğsünü siper etmiştir. Onlara ne kadar minnet duysak azdır. Onların hakkını hukukunu korumak, koşullarını iyileştirmek hem görevimiz hem de borcumuz. Gelin görün ki “Askerî vesayeti kaldıracağız.” diyerek büyük Türk ordusunun yapısı bu iktidar döneminde bozuldu. Hatırlarsanız, AKP iktidarında Silahlı Kuvvetlerinin her kademesine FETÖ'cüler dolduruldu, Atatürkçü askerler üçer beşer tasfiye edildi, bir devletin namusu niteliğindeki gizli bilgilerin saklandığı kozmik odaya kumpaslar kuruldu, Türk ordusunun onurlu, yiğit Genelkurmay Başkanı, 80 yaşındaki emekli generaller, genç teğmenler hapse atıldı, Yarbay Ali Tatar gibi namuslu askerler intihara sürüklendi, askerî hastaneler sivilleştirildi, dünyanın imrenerek baktığı harp cerrahisi uzmanı doktorlarımız ya istifa etti ya da mesleklerine küstürüldü. Teklifte de düzenlendiği üzere, yurt içi veya yurt dışında yaralanan askerlerimizin her türlü tedavisi ivedilikle sağlanmalı. Harp cerrahisi alanında yeni uzman doktorlar yetiştirilmesi sağlanmalıdır, bunun yolu da askerî hastanelerin yeniden açılmasıdır. Askerî liselerin kapatılması nedeniyle harp okullarının öğrenci kaynağının tümü sivil kaynaktan sağlanmaya başlanmış ve askerî öğrencilerin siyasi görüş ve tarikat girdabına girmesine neden olunmuştur dolayısıyla askerî liseler de yeniden açılmalıdır.

Sözün özü, Mete Han'dan bu yana gelen övündüğümüz Türk ordusu sistemimiz ve askerî disiplinimiz son yirmi iki yılda AKP iktidarının iş bilmezliği ve orduya siyaseti bulaştırması nedeniyle bozuldu, ayar tutmaz hâle geldi. Şimdi de bozulan yapıya sarayın mutfağında acelece hazırlanmış kanunları görüşüyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, Türk ordusunun kahraman mensupları yalnızca terörle değil, sosyal ve ekonomik sorunlarla da boğuşuyor. Tazminat, emekli aylıkları ve kadro konusunda ciddi adaletsizlikler var. Kısaca değineyim: Bir astsubay kıdemli başçavuş emekli olduğunda, görevdeyken aldığı maaşın yüzde 43,4'ünü, yine, bir kıdemli binbaşı emekli olduğunda, görevdeyken aldığı maaşın yüzde 39'unu alırken kıdemli albay ise yüzde 63,7'sini almaktadır. Öte yandan, bir subay 6-7 tazminat alırken astsubay 1 tazminat bile alamamaktadır. Uzman çavuşlarımız, komutanlarının iki dudağı arasında kadro güvencesinden yoksun görev yapıyorlar. 2016 yılından önce göreve başlayan ve iki yıl sonra görevi bırakmak zorunda kalan uzman çavuşlar kamu kurum ve kuruluşlarının memur kadrolarına atanamıyorlar. Maddi manevi büyük sıkıntı içerisinde olan uzman çavuşlar, maalesef intihar ediyorlar. İntihar sebeplerini araştıralım diyoruz ama reddediyorsunuz, dolayısıyla bu kanunda, televizyonlarda hangi emekli komutanın konuşacağını izne bağlamak yerine subay, astsubay tazminatlarını, emekli askerlerin özlük haklarını, gaziler arasındaki maaş farklarını, uzman çavuşların, sözleşmeli erlerin kadro güvencesini, atanamayan uzman çavuşların sorunlarını, tüm askerî personelin sosyal ve özlük haklarını çözüme kavuşturan düzenlemeler olsaydı ama hiçbir yok.

İktidar sorunları görmezden gelse de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak vatan savunmasında -rütbesine bakılmaksızın- omuz omuza mücadele veren askerlerimizin sorunlarına, taleplerine omuz vermeye devam edeceğiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, son olarak, iktidara, bugün Komisyon Başkanı olarak görev yapan Sayın Hulusi Akar'a seçim bölgem olan Çorum'dan bir hatırlatma yapacağım. 2018 seçimlerinde söz verilen acemi birliği için Kasım 2019 tarihinde, Çorum Valisi, AK PARTİ belediye başkan adayı, AK PARTİ Çorum milletvekilleri ve il başkanı ve ilçe başkan yardımcısıyla beraber yerel

seçimler öncesinde orum’a, Millî Savunma Bakanımız Hulusi Akar’la görüşüp; buraya acemi birliği sözü verdiler. Bu söz 2019 Kasım ayında tekrarlanmasına rağmen maalesef acemi birliği beş yıldış orum iline yapılmamıştır. Buradan Hulusi Akar ve orum milletvekillerine, o dönemin görevlilerine sesleniyorum: Cumhurbaşkanı, Millî Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler’den, Sayın Hulusi Akar’dan verdikleri szn gereğini yapmalarını... Askerin sözü yerinde kalmaz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yaşasın tam bağımsız Türkiye! (CHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN – nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... nerge kabul edilmemiştir.

Diğer nergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’nc maddesinin ereve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Bursa

Trabzon

zmir

Burak Akburak

Selcan Hamşioğlu

stanbul

Tekirdağ

BAşKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAşKAN – nerge üzerinde söz talebi Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (Yİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMşIOğLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yİ Parti Grubu adına teklifin 6’nc maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, teklifte öngörüldüğü gibi, erbaş ve erlerimizin sağlık hizmetleri Çin oluşan SGK fark cretlerinin Bakanlık veya komutanlık bütçesinden karşılanmasını biz de destekliyoruz. Ama önce devlete emanet bu çocuklarımızın doğru zamanda, doğru meknda tedavi olabilmelerini istiyoruz. Bir askerî operasyonda, bir dağ yamacında, sarp bir vadide, kar altında eksi 40 derecede, ulaşım imknının olmadığı tenhalarda kolu kopan, bacağı kopan, vücudu şarapnel parçalarıyla dolan evlatlarımızın hayatlarında bir kere bile benzeri bir yarayı görmemiş, savaş cerrahisi namına hiçbir tecrübesi bulunmayan, belki pratisyen, o an artık kim nbetiyse, kime denk gelirse, denk geldiği bir doktorun önüne yatırılmasını istemiyoruz. Devlet inde çöreklenen, devleti ele geçiren paralel bir çeteye aldanan siyasilerin ödemediği faturanın; aldanan akıl kişilerin demokrasiyi biate dayalı, düşünme gücü, kabiliyeti iğdiş edilmiş, sorgulama kabiliyeti iğdiş edilmiş, robotlaşmış bir gruhta arayan sözde kanaat önderlerinin ödemediği faturanın; hatta bizatihi o yapının kendisinin dahi ödemediği faturanın askerî hastanelere çıkarılmasını reddediyoruz. Er, erbaş, subay, TSK’nin her bir mensubunun başına bir hâl geldiğinde silah arkadaşlarına en uygun tedavi merkezine, en uygun şekilde taşınacağından ve orada en uygun tedaviyi alacağından emin olabilmelerini, bu güven duygusunun yeniden ve ivedilikle tesis edilmesini istiyoruz. Meselenin Türk askerinin kırığının kaynaması, kanamasının durdurulması, keşiğinin dikilmesi meselesinden ibaret olmadığını, Türk ordusunun ruhunun da iyileştirilmeye ihtiyaç duyduğunu ve askerî hastanelerin, askerî doktorların, askerî hemşirelerin aslında bunun da garantörü

olduğunu duyun istiyoruz. “Mehmet’in yarasını Mehmetler anlar!” diye haykırıyor, artık âdetâ feryat ediyoruz. Aslında hiç de bizim gibi bir ateş çemberinde bulunmayan, her dem sıcak çatışmaya karşı teyakkuz hâlinde bulunmak durumunda olmayan 34 bin askeri olan Avusturya’nın 3 asker hastanesi, Almanya’nın 185 bin asker için 5 asker hastanesi, Fransa’nın 8 asker hastanesi varken 2023 itibarıyla 400 binden fazla aktif askerî personeli, 25 milyar dolardan fazla bütçesi bulunan Türk ordusunun neden bir askerî hastanesi yok? Akla, mantığa, vicdana uygun, tabii eğer varsa öyle bir cevap, o cevabı bekliyoruz. Havada, karada, denizde, çölde, çataktaki, bataktaki devleti yaşatmak, milleti yaşatmak, o milletin fertlerini yani aslında bizleri yaşatmak için ölümle dans etmekten çekinmeyen Türk askerlerinin de en az bizim kadar yaşamak hakkı ama insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamak hakkı olduğunu anlayın ve bunu umursayın istiyoruz. Astsubaylarımızın makam tazminatlarının derhâl verilmesini, sözleşmeli astsubayların muvazzaf statüsüne çıkarılmasını, tasarruf ve itibar denkleminde o kadar ısrarlıysanız, bunu asli itibar kaynaklarımız üzerinden kurgulamanızı istiyoruz. Aslında özetle, çapulculara hak görülen Azez, Cerablus, Gabar kahramanlarına çok görülmesin istiyoruz ve şehit analarımıza ve şehit babalarımıza ve şehit eşlerimize ve şehit evlatlarımıza sadece gururla taşıyabilecekleri bir ad ve hatıra değil, onurla, kimseye el avuç açmadan yaşayabilecekleri bir hayat da inşa edebilin istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinde yer alan “âdet” ibaresinin “miktar” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Özgül Saki

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Diyarbakır

İstanbul

Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’e aittir.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pazartesi'den başlayan ve salı günü mesaisiyle konuştuğumuz kayyum meselesini birazcık kısa bir tarihî hatırlatmayla gerekçelerini farklı bir boyutuyla anlatmak istiyorum. Tarih 7 Haziran 2015'ti ve bu ülkede bir seçim gerçekleşti. O dönemin partisi, partimiz HDP muazzam bir başarıya imza attı; bu ülkede yok sayılan birçok kesimi, halkları, inançları Meclise taşıdı. Tıpkı bu 31 Mart seçimlerinden sonra olduğu gibi, Türkiye halkları yeni bir başlangıç yapma umudunu taşıyorlardı ve gerçekten yeni bir iklim doğabilirdi. Türkiye Orta Doğu'nun parlayan yıldızı, bölgenin en büyük gücü, gerçekten kendi iç barışını sağlamış bir dönüşüm geçirebilirdi; bunun fırsatları vardı ve Meclis bu yapıya uygundu. Ama ne oldu? 7 Haziranda bizim Meclise 80 milletvekiliyle girmemiz nedeniyle AKP, dönemin AKP'si tek başına iktidar olma yeteneğini kaybetti, o dönem koalisyon arayışları, hükûmet kurma arayışları oldu ve akamete uğradı. Peki, asıl mesele neydi? 8 Haziran sabahı tam da o Meclise gelen ve Türkiye'nin önüne

yeni bir rota, yeni bir fotoğraf, yeni bir şans veren o fotoğrafı bozmak için hızlı bir şekilde düğmeye basıldı ve demokratik siyaset karşıtı, bu Meclise taşıdığımız bütün halkların ittifakını, mücadelesini boşa çıkaracak bir ittifak geliştirdi ve o gün bugündür bu ülkede aslında tam bir koyu karanlığa doğru yol alınıyor, tam bir koyu karanlığın içerisine doğru gidiliyor. Şimdi, bunu niye söylüyorum? Tarihsel anlar vardır, tarihsel kırılma anları ve toplumlar, ülkeler, devletler Meclisler o tarihsel anlarda eğer o tarihsel fırsatı gerçekleştirirlerse aslında büyük kazanma şansını da yakalarlar. Türkiye bu büyük kazanma şansını çözüm sürecini heba ederek harcadı 7 Haziran seçim sonuçlarını heba ederek harcadı. Birçok yerde dönüşüm geçirebilecekken, yelkenini özgürlük, barış, adalet, hukukla doldurabilecekken ne yazık ki bunun tam tersi bir istikamette yol aldı ve yelkenine zulmü, baskıyı, irade gasplarını, kayyum meselesini ve daha sonra, 15 Temmuzdan sonra ilan edilen OHAL’le, OHAL KHK’leriyle tam bir hukuksuzluğu doldurdu ve bu hukuksuzlukla da yol almaya çalışıyor.

Peki, geldiğimiz noktada ne oldu? 31 Mart seçimleri, halk sandığa gitti ve bütün bu yanlış politikalarınız, bütün bu zulüm düzeninize karşı yeniden itiraz etti ve dedi ki: “Yeter “...”(*) yapmayın, böyle yol alırsanız sizden desteğimizi çekiyoruz.” ve iktidar da çıktı dedi ki: “Biz bu mesajı aldık, tamam, yeni bir döneme başlayacağız, yumuşayacağız, normalleşeceğiz, şunu yapacağız, bunu yapacağız.” Sonuç, yumuşamanız nereye vardı? Yumuşamanız Hakkâri’ye kayyum atamayla sonuçlandı. Sizin yumuşama anlayışınız işte tam da bu. Sizin normaliniz bu, normaliniz zulüm. Siz, bu ülke normalleşsin istemiyorsunuz, bu ülke demokratikleşsin istemiyorsunuz, hak ve özgürlük tesis edilsin istemiyorsunuz çünkü bunlar olduğu zaman siz ayakta kalamayacaksınız, siz iktidarda kalamayacaksınız. İktidarın sonunu görüyorsunuz bu ülkeye gelen demokraside. İktidarın sonunu görüyorsunuz Kürt sorununun çözümünde. İktidarın sonunu görüyorsunuz, gerçek anlamda hukukun üstünlüğünün tesis edildiği... Yasama, yürütme ve yargının bağımsız olduğu bir zemini kendiniz için tehdit olarak görüyorsunuz. İşte onun için gün geliyor yasayı dolanıyor, gün geliyor yasayı takmıyorsunuz, gün geliyor AYM’ye parmak sallıyorsunuz, gün geliyor başka bir hukuksuzluk yapıyorsunuz ama illaki ve illaki iktidarda kalmak istiyorsunuz. Bir sonsuz iktidar anlayışınız var, bir sonsuz iktidar arayışınız var ve bu iktidarın kendisi iktidarda kalma güdüsünün, amacının kendisi sizi bir zulüm rejiminin içine, bir zulüm iktidarı hâline getirdi ve bu zulmü fark edemiyorsunuz da; sorun bu. Hem yapıyorsunuz hem savunuyorsunuz. Hem hukuksuzluk yapıyorsunuz hem bunu gerekçelendirerek bu hukuksuzluğu örtbas etmeye çalışıyorsunuz; sorun bu.

Şimdi, hepiniz seçilerek geldiniz, hepimiz seçilerek geldik bu Meclise ve halk bizi buraya gönderdi. İşte söylediğimiz tam bu. Hakkâri Belediye Başkanlarını da halk seçti, Hakkâri belediye meclis üyelerini de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Onları da halk seçti ama bu umurunuzda mı? Hayır, umurunuzda değil. Hukuksuzluk yapmışsınız, bundan dolayı acı çekiyor musunuz? Hayır, mutlusunuz. “Devam edeceğiz.” diyorsunuz, “İyi yaptık.” diyorsunuz, “İyi ki yaptık, yapacağız daha.” diyorsunuz. Zulümle abat olmaya çalışıyorsunuz, zulümle yol almaya, hukuksuzluğun içerisinde kendinize yer açmaya çalışıyorsunuz ama bunun en nihayetinde yol olmadığını görmek zorundasınız. Gerçekten bir başlangıç yapmak istiyorsanız, gerçekten yeni bir anayasa yapmak istiyorsanız, gerçekten bu ülkenin 2’nci yüzyılında demokratik bir ülke gibi bir amacınız varsa önce hukuksuzluktan, önce zulümden,

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

önce baskıdan, önce zordan vazgeçmelisiniz. Vazgeçmezseniz bu yol sadece sizin sonunuzu değil, koca bir ülkeyi mahvedecek ve bunun altında bütün halklar kalacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – İşte, bizim direnişimiz, bizim mücadelemiz o koyu karanlığa karşıdır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın Başarır, buyurun, bir söz talebiniz var.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Meclisin kapanacağı saatte 2024 buğday alım fiyatlarını açıklamasına ve yaptığı fiyat artışına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi bu saat itibarıyla bugün Meclis kapanacak, saat 21.30. Toprak Mahsulleri Ofisi 2024 buğday alım fiyatlarını açıkladı ve üzülerek söylüyorum ki buğdayın kuru arazideki maliyeti 10,6 TL ama ekmeklik buğday için 9,25 TL fiyat verdiler. Dalga mı geçiyorlar; bu bir şaka mı merak ediyorum? Neden bu saatte açıklanıyor? Çünkü Meclis kapanacak, konuşulmayacak, yarın Meclis yok. Bu olacak şey mi? Tarım Bakanı Beyefendi zamanından tasarruf etmek için her yere uçakla gidiyor, neden bunu sabah açıklamıyor, neden bu Mecliste tartışılmıyor? Ve üzülerek söylüyorum maliyet artışı yüzde 49 ama fiyat artışı yüzde 12. Yani bu çiftçi ne yapacak? Bu yakışmıyor bu ülkeye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlem.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Saat dokuz buçukta, gece yarısı bunu neden açıklıyorsunuz? Birçok partinin Tarım Komisyonunda çok değerli milletvekilleri var, onlar bugün konuşurdu, basın toplantısı yapardı, tartışılırdı; tartışılması gereken bir fiyat ama maalesef ülkenin geldiği durum bu. Üzülüyoruz, kınıyoruz, yazıklar olsun diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

58.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, açıklanan buğday fiyatlarına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Gerçekten bu fiyatları görünce önce ben “fake” bir haber olarak şaka gibi bir şey diye düşündüm fakat çay fiyatlarında da bu olmuştu. Yine, şimdi, bu saatte buğday fiyatları da aynı şekilde... Şu anda bütün çiftçiler, bunu duyan çiftçiler tabii ki büyük bir hayal kırıklığı yaşamının ötesinde aslında tasarrufun nereden yapıldığını da anlamış oldular. Yani tasarruf nereden yapılıyor? Çay üreticisinden, buğday üreticisinden, çiftçiden, esnaftan, emekçiden, emekliden bunlardan tasarruf yapılıyor ve buğday fiyatları gerçekten dramatik bir şekilde kabul edilebilir nitelikten çok uzak. Bir kere her şeyden önce burada, geçen hafta buğday fiyatları meselesi üzerinden, buğday ithalatı meselesi üzerinden bir tartışma da yaşamıştık. İşte, bu nedenle zaten Türkiye’de buğday üretimi çok ciddi olarak düşüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Çünkü bu fiyatlarla buğday ekmeniz ve buradan geçinmeniz mümkün değil. Mazot fiyatı ortada, gübre ortada ve tarım alanındaki işletme maliyetleri, işçilik maliyetleri ortada ve verdiğiniz fiyat da bu. Şimdi, buradan kalkıp bütün bunlar konuşulmasın diye ülke gündemini sürekli olarak bu darbeye akılla yönetenler işte halkı da bir taraftan sömürmeye ve yokluğa mahkûm etmeye devam ediyorlar. O yüzden de ekonomide kriz varsa bunun bir nedeni de siyasi krizdir. Siyasi krizleri çözemediğiniz için bunun bedeline de işte çiftçiler katlanmaya devam ediyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

59.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, AK PARTİ demokrasiye inanmış bir partidir. Seçimle gelen ve seçimle milletin meşruiyetine dayanmış bir siyasi harekettir. Bunun da örnekleri; 31 Mart seçimlerinde de milletimiz neye teveccüh gösterdiyse yine Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de ikinci turu yapmış. Türkiye'nin en büyük kazanımları demokrasisidir ve seçim güvenliğidir, seçim sistemidir. AK PARTİ demokrasiye inanmaya devam edecektir. Partimize yönelik kabul etmediğimiz bu ifadeleri iade ediyoruz.

Tutanaklara geçmesi adına söz talep ettim.

Saygılarımı sunuyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Buğdayla da ilgili bir şey söyleseydiniz Başkan.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)*

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde 4 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Karaman

Mehmet Atmaca

İstanbul

Samsun

Bursa

Selçuk Özdağ

Ali Fazıl Kasap

Haydar Altıntaş

Muğla

Kütahya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'a aittir.

Buyurun Sayın Altıntaş. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Siyasetin işi halkın derdine derman olmak, çare bulmaktır, çareyi de milletin ayağına getirmektir. Hâlbuki bizdeki siyaset kendisi bizatihi dert üretiyor, ürettiği dertleri millete havale ediyor; bu dertler üst üste binerek milleti eziyor. Siyasetin izlemesi gereken yol olan hukuk, adalet, eşitlik, hürriyet, ekmek, gelecek ümidini, aşı ve işi kenara bırakarak insanlara haysiyetiyle, onuruyla yaşama imkânı bile vermeden bu dertlerin altında ezmeye devam ediyor. İktidar ve yönetiminde, ekonomide ülkeyi çıkmaza sokarak siyaseti dert çözmekten çok daha fazla dert üreten bir kurum hâline getirmiştir. Şimdi de vatandaşın dikkatini sorunlardan uzaklaştırmak için yeni anayasa tartışmaları başlatılıyor. Oysa yeni anayasa milletin bu sorunlarını çözmez. Sorunları çözmek için öncelikle sorunları çözmeye niyetli bir iktidarın görevde olması gerekir. Eğer yeni anayasa buğday fiyatını çezecekse, işte, çözmediği ortadadır; bu açıklanan fiyata Allah da razı olmaz, kul da razı olmaz. Gelin, o zaman ya “Ekmeyin.” diyelim ya bu Tarım Bakanlığı kapatalım ya da işin doğrusunu bulalım.

Değerli arkadaşlar, bugün geldiğimiz noktada devletimizin yönetim şekli bir parti devletine dönmüştür. Parti devleti anlayışından da demokratik bir yönetim beklemek beyhude olur. Değerli arkadaşlar, çözemediğiniz sorunlar toplumsal çürümeyi beraberinde getirir, bu çürüme toplumun ahlak sistemine de yayılır, o zaman vatandaşın elinde üç seçenek kalır: Bu seçeneklerden birincisi yozlaşmak, ikincisi toplumdan tecrit olmak, üçüncüsü de göç etmektir; bugün bunların hepsini Türk toplumu yaşamaktadır.

Anayasa Mahkemesi, Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörleri atamaları uygun bulmadığı için iptal etmiştir. Ayrıca, Cumhurbaşkanının keyfine göre Merkez Bankası Başkanını değiştirmesini de Anayasa’ya aykırı bularak iptal etmiştir. İşte bu iki mesele bile çürümenin ve yozlaşmanın en önemli örneklerindendir. Bu uygulamaların sonunda üretim düşmüş, hayat pahalılığı artmış, gelir dağılımındaki adaletsizlik de alabildiğine bozulmuştur. 9’uncu Cumhurbaşkanımız rahmetli Süleyman Demirel “Bir devletin arkasına koyacağımız yegâne teminat karnı tok, sırtı pek vatandaşır.” derken ne kadar doğru söylemiş; bugün o dayanağı da devletin arkasından almış bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlar, iktidarın ithalat lobileriyle kol kola girerek yönetmeye çalıştığı bu ekonomide geçmişte -gübre ve şeker fabrikaları gibi hayati önem taşıyan- kamu eliyle üretildiği dönemlerde en azından tarımsal üretimde, gıdaya erişimde istikrar sağlanabiliyordu. Gelinek noktada gübre ve şeker fabrikaları gibi hayati tesisleri yeniden kamulaştırmak zorundayız. Biz bu lafı söylerken özel teşebbüse karşı değiliz ancak küreselleşmenin öncüsü olan ülkeler dahi millî ekonomilerinde aksaklıklar gördüklerinde ekonomiye devlet müdahalesini artırmakta ve korumacı politikalar uygulamaktadırlar. Geçmişimizde bunun pek çok örneği bulunmaktadır. Türkiye ölçeğindeki bir ülke için de bu dönem, yerli ekonomiyi korumayı ön planda tutan ekonomik model izlemeye uygun bir dönemdir.

Liberal ekonomi kutsal değildir, dara düştüğünüzde sizi millî ekonomimizin gücü ve kapasitesi korur; pandemi sürecinde yaşananlar bunları açıkça ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu önerimize en sert tepkinin ithalat lobileriyle iş tutanlardan geleceğini biliyoruz ancak belirli zümrelerin çıkarlarını korumak değil, vatandaşın ve ülkenin geleceğini tehlikeye atmamalıyız; bizim için en önemli olan millettir, milletimizin refahı ve bağımsızlığı her şeyin önündedir. Hep birlikte millî ekonomimizi güçlendirecek adımlar atmamız gerekir.

Sözlerime son verirken vatandaşın derdini söyleme hakkının öneminin altını çizmek istiyorum. Özgürlüğün anahtarı soru sorma ve cevap anahtarıdır, soru ve cevap hakkı kutsaldır. Getirmeye çalıştığımız etki ajanlığı düzenlemesiyle vatandaşın ifade hakkını engellemeye çalışıyorsunuz, bu ancak Baas türü rejimlerde gözüktür. Bu şartlarda, yerlerde sürünen adaletsiz bir yönetim ve parti devleti anlayışı, ülkenin ve milletin itibarını zedelemekten başka hiçbir işe yaramamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Pasaportumuzu ve paramızı tutsak eden dış mıhraklar değil, işte bu adaletsiz yönetim ve partili başkanlık rejimidir; bir an evvel bu rejimden kurtulmak zorundayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Tanrıkulu, söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kayyum meselesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Üç gündür kayyumla ilgili mesele burada tartışılıyor ama ben görüşlerimi ifade edecek bir imkân bulamadım ama kayıtlara geçmesi bakımından bir cümleyi ifade etmek zorundayım.

Kayyum meselesi Türkiye'nin Kürt meselesinin birlikte yaşam, ortak cumhuriyet, eşit yurttaşlık bakımından son derece önemli bir meselesidir. Adalet ve Kalkınma Partisi 31 Marttan sonra bu fırsatı kullanamadı, halkın iradesini gasbetti ve bir darbe girişimi yaptı. Ben, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin, Anayasa Mahkemesinin (1988/19) sayılı ve 13/6/1988 tarihli Kararı'nı ve gerekçelerini okumalarını yeğliyorum. Anayasa Mahkemesi bu meseleyi otuz altı yıl önce bir vesileyle getirilen düzenlemelerle incelemiş ve halkın iradesine gasp olduğunu, seçme seçilme hakkının ihlali olduğunu -bu Anayasa Mahkemesi kararıyla- o zamanki olağanüstü hâl nedeniyle çıkarılan kanun hükmünde kararname nedeniyle incelemiş ve karar altına almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Bitireceğim Sayın Başkan, lütfen kayıtlara geçsin. Sesimi kestiniz bir itirazım yok ama kayıtlara geçmesi açısından...

O zaman Sosyaldemokrat Halkçı Partinin başvurusu üzerine ve Genel Başkanı Erdal İnönü'nün imzasıyla... Ki bugün de kendisinin doğum günüdür, bir kez daha kendisini saygıyla anıyorum.

Anayasa Mahkemesi...

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sizin de Genel Başkanınız...Bir saniye... Kayıtlara geçsin. Başka bir şey söylemiyorum.

O zaman Anayasa Mahkemesi tam da bu konuyu incelemiş ve Anayasa'nın ihlali olduğunu, 127'nci maddenin ikinci fıkrasının ve beşinci fıkrasının ihlali olduğuna karar vermiştir. Eminim ki bugün AKP sıralarında oturan -AK PARTİ sıralarında oturan- ve MHP sıralarında oturan milletvekillerinin bundan haberi yoktur, sadece okumalarını istiyorum.

Kayıtlara geçmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Tahammülünüz için de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kavuncu, söz talebiniz var.

Buyurun.

61.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, buğday fiyatına akşamın dokuz buçuğunda, onunda, sessizce yüzde 12 zam yapılmasının anlaşılabilir olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, ben bir ziraat mühendisiyim, tarım ekonomisi okudum. Bitmekte olan bir tarımın üzerine böyle bir fiyatın açıklanması -tepkiler yağıyor bana- yüzde 70 enflasyonun olduğu bir ülkede buğday fiyatına yüzde 12 zam yapılması anlaşılabilir bir şey değil. Geçen sene Cumhurbaşkanı açıklamıştı Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat fiyatını. Böyle azıcık hoş gidecek açıklamalar olduğunda Cumhurbaşkanı ama milletten tepki görülecek açıklamalar olduğunda akşamın dokuz buçuğunda, onunda basının, hiç kimsenin duymayacağı bir şekilde, sessizce yüzde 12'lik bir zam açıklanıyor. Memurun evine giderken kullandığı servis aracına göz dikiliyor, yerel basının aldığı reklamlar tasarruf tedbirleri kapsamında engelleniyor; yetmiyor, üstüne yüzde 70 enflasyon olan bir ülkede buğdaya yüzde 12 zam yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Tarım bir ülkenin kalbidir, buğday da bir ülkenin en stratejik ürünüdür. “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” yaklaşımının ülkeye yarattığı enkaz her geçen gün büyümektedir. Bunun duyulmasını, işletilmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 7- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Millî Savunma Bakanlığı nam ve hesabına fakülte veya yüksek okullarda okuyan askeri öğrencilerin teğmenliğe nasıp tarihleri mezuniyet tarihidir. Ancak bunlardan fakülte veya yüksek okulları bitirip de teğmenliğe naspedilmeden önce durumları bu maddenin (a) bendinin (1) ve (2) nci alt bentlerine uyanlar hakkında da aynı hüküm uygulanır.”

Mehmet Tahtasız

Çorum

Serkan Sarı

Balıkesir

Ali Öztunç

Kahramanmaraş

Tahsin Becan	Cevdet Akay	Ömer Fethi Gürer
Yalova	Karabük	Niğde
Mühip Kanko	Aşkın Genç	Fethi Açıkel
Kocaeli	Kayseri	İstanbul
Özgür Ceylan	Semra Dinçer	
Çanakkale	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Karabük Milletvekili Cevdet Akay’a aittir.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle ben de buğday taban fiyatlarıyla ilgili yapılan açıklamayı çok yetersiz buluyorum. Çiftçinin beklentisi en az 15 TL idi. Ayrıca, çiftçinin geçmişe yönelik kullandığı kredilerde yüzde 25’ten kullandığı kredi maliyetleri bugün yüzde 55’in üzerinde, çiftçi bu faizleri de ödemekte zorluk çekiyor. Hem kredilerini ödeyemeyecek hem de gerektiği, hak ettiği şekilde de taban fiyattan, yeterli fiyattan, yeterli seviyeden buğdayını verememiş olacak. Aynı zamanda, Toprak Mahsulleri Ofisine taahhütnameyle verdiği bu buğdayı da buradan geri almak istese ciddi kira bedelleriyle karşılaşacak. Çiftçi büyük sıkıntıda. Buradan tekrar iktidarı uyarmış olalım, bu açıklanan fiyat tekrar gözden geçirilsin.

Ben, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz konusu 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu maddede Millî Savunma Bakanlığı nam ve hesabına üniversitelerde ve yüksekokullarda öğrenim gören askerî öğrencilerin mezuniyet tarihlerinin teğmenlik açısından sayılmasını olumlu buluyoruz fakat bu kanun teklifinde yine ana Komisyona gelmeden önce tali komisyonlarda görüşülmesi gereken Plan ve Bütçe Komisyonu ve Adalet Komisyonundaki konularda ve buradaki uzman kişilerle ilgili görüşlerde sıkıntılar oldu; raporlamalar buradan alınmadı, görüşleri alınmadı, sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmadı. Yine, baktığımız zaman da bu görüşler alınmadığı için yasama Meclisi açısından da verimlilik ilkeleri açısından da verimli bir çalışma yapılmamış oldu. 60 maddeden oluşan bu kanun teklifinin -torba yasa- 16 maddesi daha önce Anayasa’ya itiraz edilip değiştirilen maddeler. İşte, 11 maddesi uyum maddesi, 2 maddesi de Kamulaştırma Kanunu’yla alakalı madde ve söz konusu maddelerle ilgili de bizim kabul etmediğimiz bir torba yasa yine karşımızda.

Yine, baktığımız zaman da burada astsubayların tazminat sorunları çözülmemiştir, burada da bir çözüm bekliyordu astsubaylar.

Yine, 44’üncü madde önemli, Komisyon üyeleri mutlaka bu madde üzerinde konuşacaklar, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’yla ilgili bir değişiklik. Teklif edilen düzenlemede, geçmişe dönük maaşların hangi katsayı üzerinden ödeneceğiyle ilgili bir düzenleme yapılmamış.

Yine, emeklilerle ilgili de emekli olunan son tarihten itibaren, yürürlüğe girmiş olduğu bu tarihten itibaren katsayı uygulanması gerekir; bu düzenleme de yok.

Bir de ek olarak askerlik borçlanmasıyla ilgili de bir düzenleme yapılmamış.

Bu kanun teklifiyle ilgili söyleyebileceklerim bunlar.

Bugün milletvekilliğini yaptığım Karabük ili için önemli bir gün -sizin de hoşgörünüze sığınarak- bugün Karabük'ün il oluşunun 29'uncu yılı. İlimle ilgili birkaç şey ifade etmek isterim. İlimiz 1937 yılına kadar Safranbolu'ya bağlı Öğlebeli köyünün 13 hanelik bir mahallesiydi. 1935 yılında Ankara-Zonguldak demir yolunun açılmasıyla beraber 3 Nisan 1937 tarihinde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla İsmet İnönü tarafından Karabük Demir Çelik Fabrikaları kuruluyor. Gerçekten, bu fabrikanın kuruluşu çok çok önemli. Bu fabrikanın kurulmasına Atatürk nasıl karar vermiş, biliyor musunuz? 1917 yılında Almanya'da bir genç Osmanlı subayı iken... Buradaki Essen bölgesi -Ruhr bölgesi diye geçiyor- Kuzey Ren-Vestfalya bölgesi; aynı bizim Batı Karadeniz havzasına benzeyen bir bölge. Bugün, orada da Batı Karadeniz havzasından 1,5 milyonun üzerinde bizim hemşehrimiz yaşıyor. Oradaki Krupp fabrikasını gezip, demir çelik fabrikasını görüp oradan beynine işlemiş ve muazzam bir öngörüyle de bu fabrikayı Karabük'e kurmuş. Karabük'e kurduktan sonra da fabrikalar kuran fabrika olan KARDEMİR'le beraber bugünkü cumhuriyet kentine kavuşmuşuz. Türkiye'nin muhtelif bölgelerinde burada yetişen mühendisler görev almış, bu fabrikalarda üretim yapmış, ülke ekonomisine büyük katkı sağlamış ve ağır sanayi hamlesi bu şekilde atılmış.

Gerçekten, Karabük ilimiz güzellikleriyle de çok önemli, Safranbolu Dünya Miras Şehri, 1994 yılında UNESCO tarafından koruma altına alınmış bir bölge, hepimizin bildiği bir bölge. Yine, blok ormanlarıyla meşhur Yenice Ormanları var, biyolojik çeşitliliği açısından "orman denizi" diye geçen, gerçekten yüzde 85'i ormanlarla kaplı bir bölge. Eskipazar Hadrianapolis Antik Kenti var, Ovacık'ta kaya mezarları var, Eflani'de göletler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Akay,

CEVDET AKAY (Devamla) – Hepinizi burayı görmeye davet ediyorum fakat bu güzelliklerin yanı sıra, o kadar vergi gelirleri olduğu hâlde, 2024 yılında 3 milyar 503 milyon lira genel bütçeye katkı sağlayan Karabük sadece 724 milyonluk bir yatırım almış; gerekli yatırımları alamıyor, bu konuda sıkıntı var. Hem sağlık harcamalarıyla ilgili hem kara yollarıyla ilgili sorunlarımız var; bütçeden gerekli payı almasını buradan talep ediyoruz. Yine, aynı şekliyle, 3 Nisan önemli olduğu için Ticaret Odası Başkanı dâhil, Meclis dâhil bütün Karabük 3 Nisanın sanayi günü ilan edilmesini bekliyor; bunu sanayiciler de bekliyor. Bu vesileyle ben kanun teklifi vermiştim; siz değerli milletvekillerinden bu kanun teklifine destek vermenizi rica ediyor, tekrar 29'uncu yılımızı kutluyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Kaya, söz talebiniz var sanırım.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, hububat ve buğday alımlarındaki taban fiyata yapılan ortalama yüzde 12'lik artışa ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz de milletin Meclisinden milletin önemli bir sorunu olan, özellikle çiftçilerimizi ilgilendiren hububat ve buğday alımlarındaki taban fiyat uygulamasındaki ortalama yüzde 12'lik artışın kabul edilebilir olmadığını, girdi maliyetlerinin yüzde 85-90'larda seyrettiği bir süreçte yüzde 12'lik bir artışın âdeta milletle dalga geçmek manasında olduğunu... Hele hele bugün borsa fiyatı bile bu fiyatlardan çok daha yüksekken iktidar âdeta "Ofiste

para yok, seni tüccarın insafına terk ediyorum.” politikası izlemektedir. Şayet dört yıllık seçimsiz bir dönemi milleti ezme dönemi olarak algılıyorsa bu iktidar, bilsin ki kendisinden önce de milleti yok sayanları bu millet erken seçimlere mecbur etmiştir. Asla ve asla “Dört yıl nasıl olsa seçim kaygımız yok.” diyerek milleti ezme gibi bir düşüncede olmasınlar.

Önümüzdeki günlerde memur maaşı artışı, emekli artışı, asgari ücretle ilgili de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Önümüzdeki günlerde emekliler için, asgari ücretliler için, memurlarımız için de söz konusu olan dört yıllık seçimsiz dönemi dört yıllık milleti ezme dönemi olarak kullanmayı düşünüyorlarsa bu millet kendisinden öncekileri erken seçime mecbur ettiği gibi onları da erken seçime mecbur eder.

Sakin ha sakın, dört yıl seçimsiz bir döneme güvenerek milleti ezmeye kalkmasınlar diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Bursa

Trabzon

İstanbul

Hüsmen Kırkpınar

Mehmet Mustafa Gürban

İzmir

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban’a aittir.

Buyurun Sayın Gürban. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 7’nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Katil İsrail Devleti’nin Ampute Futbol Millî Takımı’nı 6-0 gibi ezici bir skorla mağlup eden Ampute Futbol Millî Takımı’mızı en içten duygularıyla tebrik ediyorum. Kaptanımız Rahmi Özcan başta olmak üzere, sahada mücadele eden, saha dışında emek veren herkesin terine, yüreğine sağlık.

Rusya-Ukrayna savaşından sonra UEFA Rusya’yı Euro 2024’ten menetmişti, Formula 1 organizasyonu Rusya yarışını takvimden çıkarmıştı. Aynı irade İsrail için farklı tutum sergilemektedir; bu durum kabul edilemez. İsrail soykırım yapmaktadır; kadın, çocuk, yaşlı demeden masumların,

savunmasız sivillerin üstüne bomba yağdırmaktadır. Bu vahşete sessiz kalan herkes dilsiz şeytandır. İsrail tüm spor branşlarında uluslararası müsabakalardan menedilmelidir.

Değerli milletvekilleri, her seçim dönemi vaatler sıralanırken konu uzman çavuşlarımıza geldiğinde “Ordu göz bebeğimiz, uzman çavuşlarımız bizim kıymetlilerimizdir. Gereken yapılacaktır.” deniyor. Bu cümleleri duyduğum anda aklıma sıkça bir söz geliyor: “Bugün git, yarın gel.” Kanun teklifinden anlaşıldığı üzere kahramanlarımıza verilen vaatler yine tutulmuyor. Mucit iktidarın icat ettiği en garip, en anlaşılmaz hadiselerden biri de sözleşmeli memurluk, sözleşmeli erlik, sözleşmeli uzman çavuşluktur. Vatana hizmetin sözleşmesi olmaz. Öyle uygulamalar yapıyorsunuz ki ayrıştırıcı ve huzursuz edici. Analarımız, babalarımız Anadolu’nun yiğit evlatlarını kınalarla, dualarla askere gönderiyor. Askerlik ocağı, peygamber ocağıdır. Şanlı bayrağımız ilelebet dalgalansın diye vatanın her yanında düşmanla mücadele eden yiğitlerimiz, bir de sözleşme belasıyla mücadele etmektedir.

Uzman çavuşlarımızın bir düşmanı da imzalamak zorunda kaldıkları sözleşmedir. Mete Han’dan itibaren günümüze kadar ordumuzun tüm mensupları kahramanımızdır, haklarını hiçbir sözleşmeyle ödeyebilmemizin mümkünatı yoktur. Vatanını canından aziz bilmiş kahramanlarımıza daha fazla sözleşme mağduriyeti yaşatmamalıyız. Sözleşme uygulaması kültürümüze ve ordu-millet anlayışımıza uygun değildir. Bizler milletvekili olarak iş kaygısı yaşıyor muyuz? Milletvekilliğini sözleşmeyle yapıp “Acaba feshederler mi?” diyor muyuz? “Acaba kadrolu milletvekili olur muyum?” endişesi taşıyor muyuz? Görevimiz esnasında elimizde olmayan sebeplerle hastalanıp doksan gün içerisinde görevimize dönemsek milletvekilliğimiz düşüyor mu, Meclisten atılıyor muyuz? Bunların hiçbirini bizler yaşamıyoruz ama uzman çavuşlarımız yaşıyor. Türk milletinin iradesinin tecelligâhı Gazi Meclis her konuda toplumun aynası olmalıdır. Milletvekillerinin yaşamadığı hiçbir sorunu Türkiye Cumhuriyeti devletinde hiçbir vatandaşımız yaşamamalıdır, hele hele bugün burada bu konuşmayı yapabilmemizi sağlayan şanlı Türk ordusu mensupları hiç yaşamamalıdır. Devletimiz kudretlidir, vatan evlatlarına en iyi imkânları sağlayacak feraseti vardır.

Sayın milletvekilleri, uzman çavuşlarımızın yaşadıkları sorunlardan biri de kıdemlerinin rütbeden sayılmamasıdır. Bu durumdan dolayı uzman çavuşlarımızın arasında ast üst ilişkisi bulunmamaktadır. Göreve yeni başlayan uzman çavuş ile emekli olacak uzman çavuş arasında rütbe farkı yoktur. Uzman çavuşlarımız 45 yaşında zorunlu emekli ediliyorlar. 45 yaşında emekli edildikleri için birinci dereceye düşemiyorlar dolayısıyla 3600 ek göstergeden yararlanamıyorlar. Uzman çavuşlarımızın bu mağduriyeti ivedilikle çözülmelidir. Uzman çavuşlarımıza verdiğimiz değer sözle değil icraatla olmalıdır. 45 yaşında zorunlu emekli ettiğimiz kahramanlarımız en düşük memur katsayısıyla emekli ediliyor, emekli maaşları asgari ücretin dahi altında kalıyor.

Vicdanlarınıza seslenmek istiyorum: Vatani için gençliğini veren, vatani için anasına babasına hasret kalan, vatani için eşinden uzak, onun hayaliyle yaşayan, vatani için mis kokulu yavrularının büyüdüğünü göremeyen yiğit kahramanlarımıza bu reva mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gürban.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Bizlere yakışanı yapalım. Uzman çavuşlarımızı emekliliklerinde rahat ettirmek boynumuzun borcudur.

Kahramanlarımızın eşleri, çocukları, anaları babaları “Yiğidimiz yirmi-yirmi beş yıl vatanın en ücra köşelerinde kar kış demeden, dağda tepede canını hiçe sayarak vatanını korudu, şimdi de aldığı emekli maaşı yetmediği için çalışmak zorunda bırakıyorsunuz.” demeyecek mi bizlere? Ne cevap

vereceğiz? Nasıl bakacağız yüzlerine? Kahramanlarımızın emekli maaşları açık ve yoksulluk sınırı dikkate alınarak tekrardan hesaplanmalı, gereği yapılmalıdır.

Konuşmama Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sözleriyle son veriyorum: “Dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rastlanmamıştır. Her zaferin mayası sendedir, her zaferin en büyük payı senindir. İnancınla, imanınla, emre uyanla, hiçbir korkunun yıldırmadığı demir gibi temiz kalbinle düşmanı sonunda alt eden büyük gayretin için gönül borcumu ve teşekkürümü söylemeyi kendime en aziz bir borç bilirim.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Aziz şehitlerimizin ruhları şad olsun. Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “nasıp” ibaresinin “atama” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayten Kordu

George Aslan

Özgül Saki

Tunceli

Mardin

İstanbul

Adalet Kaya

Salihe Aydeniz

Diyarbakır

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'ya aittir.

Buyurun Sayın Kordu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) – Sayın Başkan; Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Hakkâri'de siyasi bir darbeye halkın iradesinin gasbedilmesine ilişkin bugün sokaklarda, alanlarda, belediyelerin önünde, her yerde bu adaletsizliğe ve hukuksuzluğa ses çıkaran, demokratik tepkisini koyarak iradesine sahip çıkan başta kadınlar olmak üzere tüm halkı, halkları saygıyla buradan selamlıyorum ve direnişimize her alanda devam edeceğimizi de belirtmek istiyorum.

Şimdi, elbette bahsedecek çok konu var. Biz bugün ve bundan sonra da kayyumlarla bağlantılı olarak pek çok konuyu ele alacağız çünkü kayyumlar sadece bugün Hakkâri Belediyesinin gasbedilmesiyle gündeme gelen bir konu değil. Neden böyle bir konu değil? İşte, hatipler de arada bazı maddeler de söylediler, Cumhuriyetin 1924 Anayasası'yla tek din, tek dil, tek kimlik üzerinden kendisini inşa etmesiyle, inkâr süreciyle başlayan bu süreç Türkiye'de yaşayan Kürtler, Aleviler, farklı inançtan, farklı halklar üzerinden de bir inkârı, asimilasyon politikasını bugüne kadar taşımıştır. Nasıl taşımıştır? İşte o zamanlarda, o zamanki Kürtlere karşı uygulanan ve “gizli anayasa” olarak da kabul edilen 1925 Şark Islahat Planı'yla devam etmektedir. Yine, 38'de, 87'nci yılını andığımız Dersim tertelesine ilişkin o dönemde yasalarda “umumi müfettişlikler” adı altında valiler görevlendirilerek tertelenin gerçekleştirildiği kanunlarla bugüne gelinen bir süreçtir. İşte, belki sorunları bu zihniyetin o günden bugüne kadar inşa edilen ve yirmi bir yıllık AKP iktidarının sürecinde de faşizmin en ciddi

dooruklara yükseldiği, kendisini kurumsallaştırdığı ve bunun üzerinden kayyumlarla beraber inkâr politikasını sürdürdüğü yerlerde aramak gerektiğini söylüyorum.

Tabii, tarihiyle yüzleşmeyen bir ülke, katliamlarıyla yüzleşmeyen bir ülke. Sadece Dersim terteleşi değil, Ağrı, Zilan, Çorum gibi katliamlarla da anılan ama ondan sonra bitmeyen, Gazi'yle, Sivas'la, daha sonra Suruç'la, Cizre'yle, Roboski'yle; kendi hakikatiyle yüzleşmeyen, kendi Anayasasını uygulamayan, kendi hukukunu uygulamayan, 82 Anayasası'nı eleştirdiğimiz hâlde bile, "darbe anayasası" dediğimiz hâlde bile, o Anayasa'yı bile uygulamayan, bugün onu bile aratan bir yerde aslında bugünkü Hükümet. Onun için bu politikalarla, bu kayyum politikalarıyla bağlantılı olarak ilerlediğini özellikle söylemek istiyorum. İşte, aslında, KCK ana davası yine bu kumpaslardan bir tanesi, Kobani kumpas davası yine bu politikalarla bağlantılı; bu tekçi zihniyetin kendisini inşa ettiği ve hukuku da yok sayarak ilerlediği davaların kendisi.

Şimdi, şunu çok açık söyleyelim: Anayasa'nın 127'nci maddesi mahallî idarelerle ilgili, çok açık, aslında uygulanmıyor. Bugün belediyelere atanan kayyum, bu maddenin ihlalinin kendisi olduğunu çok açık gösteriyor. Yani bize şu söyleniyor, "Biz Kürt düşmanlığı politikasına devam edeceğiz; biz kadın düşmanı politikalara devam edeceğiz; biz Alevi düşmanı politikalara devam edeceğiz; bu ülkede Türkçülükle, Sünnilikle kendimizi inşa etmeye devam edeceğiz; inkâr politikasına devam edeceğiz." demek isteniyor ama biz şunu buradan tekrar belirtelim: Bakın, kayyumlar bu iktidarın kadın düşmanı, Kürt düşmanı, Alevi düşmanı, halklar düşmanı politikalarının yürütücüleridir; bugün atanan valiler de bu politikaların kendisinin yürütücüleridir ve ısrarcıdır. Dolayısıyla erkek egemen zihniyetle atılan, dincilik, milliyetçilik ve cinsiyetçilik üzerinden kurulan bu politikalarla karşı kendi politikalarımızla, demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü politikalarla mücadele edeceğimizi bir kere daha buradan söylemek istiyorum. İşte, biz bu politikayla mücadele ettiğimiz için 31 Martta halk, defalarca kayyum atadığınız yerlerde tekrar iradesini seçti, tekrar iradesini göreve getirdi, bundan sonra da bu iradeye sahip çıkarak ilerleyecek.

"Kayyum" demek kadın katliamlarının onayı demektir. "Kayyum" demek şiddetin, tacizin, tecavüzün bu ülkede devam etmesi demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

AYTEN KORDU (Devamla) – Toparlıyorum.

"Kayyum" demek toplumsal eşitliğe, kadın-erkek eşitliğine, eş başkanlık sistemine bir darbe demektir, gasp demektir, bunun üzerine düşmanlığı geliştirmek demektir. Onun için inançların, farklılıkların yok sayıldığı bu ülkede "kayyum" talan demektir, hırsızlık demektir, yalan demektir, inkâr demektir, asimilasyon demektir. Biz de bu politikalarla karşı kendi politikalarımızla alanlarda direnişi yükselterek ısrarla devam edeceğiz.

Şu çok iyi bilinsin ki tarihte her zaman son sözü direnenler söyler. Bu faşizme, bu inkâra, bu talana karşı kadınlar, demokrasiden yana olan insanlar, savaşa karşı olanlar, barıştan yana olanlar, özgürlükten ve eşitlikten yana olanlar, son sözünü tarihte onlar söyleyecekler, direnerek söyleyecekler ve direnerek tarihe isimlerini geçirecekler.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup aynı mahiyetteki önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mehmet Atmaca	Ali Fazıl Kasap
İstanbul	Bursa	Kütahya
Mehmet Karaman	Necmettin Çalışkan	Selçuk Özdağ
Samsun	Hatay	Muğla

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer	Tahsin Becan	Özgür Ceylan
Niğde	Yalova	Çanakkale
Hasan Öztürkmen	Serkan Sarı	Mühip Kanko
Gaziantep	Balıkesir	Kocaeli
	Semra Dinçer	
	Ankara	

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerde ilk söz talebi Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin personel düzenlemesine yönelik görüşmelere devam ediyoruz. Kanun çoğunlukla üst perdeden yöneticileri rahatlatmaya yönelik ele alınmış ama alt kademedeki personele bakacak olursak gerçekten kahredici bir durum söz konusu. Kanuna baştan sonra göz gezdirdiğimizde en fazla kullanılan kelimeler “ihraç” “disiplin” “ceza” “tazminat” “başarısız olma” “görevi yerine getirememe” “istifade edilememe hâli” “standartlara ulaşamama” “uyum gösterememe” Ya, Allah için, bu yasaya olsa olsa “Ceza Kanunu” deseydiniz.

Elbette bir şeyi kontrol etmekle yönetmek aynı şey değildir. Millet aslında iktidarı, halkı yönetsin diye seçti ama sanki cellatlık tercih edilmiş. Burada bütünüyle sadece disipline yönelik kanunun çıkarılmasının makul bir gerekçesi olmalı. Burada şunu hatırlatmak isterim ki bu milletin yakın tarihte hatırlamak istemediği en acı durum Türk Silahlı Kuvvetlerinden yaşanan ihraçlar. Hâlen derin yara yüreklerde duruyor, bunun üzerine de KHK'lerle bir gece yarısı on binlerce insanın ihraç edildiğini hepimiz biliyoruz. Hâlen vicdanlar sızlıyor, belki sizlerin de vicdanı -eminim- iyi sızlıyor ama ses çıkaramıyorsunuz çünkü artık farklı ses çıkarılmasına tahammülünüz yok. Ülkede basını kontrol altına

aldınız, muhalefeti susturuyorsunuz, kimse ses çıkaramıyor ama bu gidişle -herhâlde- vicdanlarınızı da kontrol edebilecek misiniz, bilmiyorum.

Değerli milletvekilleri, onun için, dönüşü olmayan bir yola asla girilmemeli. Kanun teklifinde imzası olanlar belli, öyle anlaşılıyor ki burada bu kanunu savunan milletvekillerinin çok büyük çoğunluğu ne yazıldığını okumadılar bile. Baştan sona ihraç, disiplin, suç, görevi yerine getirememe... Elbette burada konuştuklarımız da havaya gidiyor. Disiplinden bahsediliyor ama ne kadar disiplinli olduğunuz ortada. Evet, çok disiplinlisiniz, talimatla içeri girip talimatla çıkıyorsunuz. Söylediklerimiz de havaya gidecek ama yine de biz bir vecibeyi yerine getirmek üzere ifade etmiş olalım.

Değerli milletvekilleri, kanunda diyor ki: “Bir insan askerliğe yeterli değilse alınır, ihraç edilir, sözleşmesi feshedilir.” Ya, Allah aşkına, bir adam askerliğe yeterli değilse hayatını cehenneme çevirmek zorunda mısınız? Bu insana başka kurumda çalışma hakkı verilmeli, geri hizmet imkânı tanınmalı, kurumlar arası geçişe imkân verilmeli. “İşimize gelmeyen adamı direkt atarız.” demek “Yüz binlerce aileyi mağdur ederiz.” demektir. Onun için belki bugün aileleriyle beraber yüz binleri aşan uzman çavuş, erbaş, askerî personel yüreği ağzında buradan çıkan yasayı bekliyor. Şunu unutmamalı ki kolay ihracın önü açılmamalı. Elbette disiplin suçu olabilir, bir insan hata işleyebilir, hata işlerse hukuk, yargı devreye girmeli ama mahkemeleri, hukuku baştan sonra katlettiğiniz için hukuktan siz de umudunuzu kestiniz, “Disiplin kararı verildiyse tartışmaya mahal yok.” diyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, uzman çavuşlar sözleşmelerinin yenilenmesi esnasında yeniden yeterlilik testine tabi tutuluyor. İnsaf yani! Bir insanın göreve başladığı günlük performansı, gücü, kuvveti yipranmışlıktan sonra aynı şekilde devam etmez, bu tamamıyla insafsızlıktır, bu gözden geçirilmelidir.

Yasadaki başka insafsız, merhametsiz, vicdansız durum da tazminatlarıdır. Tazminatlar 4 katına çıkartılıyor; evet, enflasyon yüzde 400 demek ama şunu bilelim ki bir öğrenciye harcanan giderler bellidir, neyse o söylenir. Arkadaşlar, askerî okullara evladını gönderen aileler fakir aileler, siz burada o öğrenciyi değil ailesini cezalandırıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Siz aileleri cezalandırıyorsunuz. Emekli öğretmen ya da çiftçi, danasını satacak, emekli aylığıyla zar zor elde ettiği daireyi satacak ki tazminat ödesin, böyle bir şey asla kabul edilemez. İşte, bundan dolayı eskiden “Devlete kapağı at, kurtul; asker ol.” diye insanlar heyecanla hevesle beklerken bugün artık tereddütle kabul edilir bir noktaya geldi. Bugün öyle anlaşılıyor ki bu iktidarın “millet” diye bir derdi yok, millî olmayla bir ilgisi yok, önlerine gelen yasayı çıkarıp geçiriyor. İnsaf edin, şu “ihraç” kelimesi en son sizin ağzınıza almanız gereken rakam olmalı ama belli ki bürokratlar size bir şeyler hazırlamış, getirmiş, bunu da kayıtsız şartsız geçiriyorsunuz.

Ben bu konunun gündeme alınmasında özetle diyorum ki: Kanunlar herkese şamil olmalı, kimse suça tevessül etmemeli. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki 2’nci önerge üzerinde söz talebi, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’e aittir.

Buyurun Sayın Öztürkmen. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP Hükûmeti bu son iktidar dönemi için “Bizim ustalık dönemimiz.” diyor ya; evet, bazı AKP’liler de yolsuzlukta, hırsızlıkta, haksızlıkta ustalaştılar, onda elhak doğrular.

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver, isim!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Şimdi, bakınız, geçtiğimiz günlerde burada mülakat yolsuzluğunu açıklamıştım. Mülakattaki bu, yolsuzluk değil miydi, haksızlık değil miydi, insanların emeklerini çalmak.

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver, isim!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Oradan laf atmakla olmaz, gene laf atmayın.

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver, isim! Sayın Hatip isim ver, kimi suçluyorsun?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Şimdi bakın, arkadaşlar, ne oldu? Bu, buğday fiyatları da bir haksızlık değil mi, bir emek hırsızlığı değil mi? Yirmi iki seneden bu yana AKP iktidarı sayesinde ve AKP iktidarını da destekleyen Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanı Sayın Şemsi Bayraktar, geçtiğimiz günlerde buğday maliyetini 10 lira 87 kuruş olarak açıkladı. Şimdi iktidarın açıkladığı fiyat maliyeti bile karşılamıyor. Çiftçileri temsil ettiğini iddia eden Sayın Şemsi Bayraktar'ı istifaya davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Üreticiyi temsil ediyorsa, köylüyü temsil ediyorsa istifa etmeli.

Şimdi, gelelim bir başka haksızlığa, bir başka vurguna. Diyorum ya, AKP iktidarında bazı AKP'liler de -AK PARTİ'lileri tenzih ediyorum- hırsızlıkta, yolsuzlukta ustalaştılar.

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Geçtiğimiz günlerde bir et vurgunundan bahsetmiştim ama vatandaşlarımız ya da bazı AKP'liler bu kadar haksızlığa, yolsuzluğa, vurguna alıştıklarından bunu nedense çoğu kimse üstüne almadı. Yerli üreticiyi bitiren, Türk tarımını bitirmeye ant içmiş, yemin etmiş AKP iktidarı döneminde, geçtiğimiz zamanlarda, yıllarda Et ve Süt Kurumu, güya, tüketiciye, fakir fukaraya, dar gelirliye, memura, emekliye ucuz et yedirmek bahanesiyle et ithalatına başladı fakat nedense yaptığımız bu açıklamaya yeterli cevabı veremedi ancak yandaş gazetelerde "Et fiyatları yüzde 10 ucuzladı." diye halka müjde verdiler değerli dostlar.

Bakın, onu şöyle açıklamıştım ben: Et ve Süt Kurumunun kilosu 4 dolara yani 128 liraya ithal ettiği canlı hayvanlar soframıza en ucuz hâliyle 600 TL'ye geliyor. Kurulan vurgun çarkıyla aradaki devasa kâr et baronlarının cebine girerken vatandaş yine kasabın önünden geçemez hâle geliyor. Bir de bunun karkas et ithalatı var. Karkas et simsarları da Et ve Süt Kurumundan kilosu 250 TL'den aldıkları tonlarca -sayısız tır- eti vatandaşla ucuz fiyatla satmak yerine el altından tüccarlara peşkeş çekiyorlar.

Şimdi, bakınız, Et ve Süt Kurumu ithal hayvan ve karkas etleri hangi büyük firmalara verdiğini sır gibi saklarken Rekabet Kurumu da ısrarlı sorularımıza rağmen "Bu konuda adı yolsuzluğa bulaşan 11 et firmasını incelemeye aldık." dedi. İsrarlı sorularımıza, benim şahsen aradığım telefona ne Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü cevap verdi ne de... Rekabet Kurumu Başkanı diyor ki: "İncelemeye aldık." Ne zamandır? Altı aydır. Altı aydan beri inceleme altındaki bu firmalar neden açıklanmıyor? Yoksa orada da geçtiğimiz günlerde bahsini ettiğimiz mülakat yolsuzluğunda işe alınan birtakım çapsız, yetersiz görevliler mi görev yapıyor da altı ayda bu firmanın adını bir türlü açıklamıyorsunuz yoksa bir ortakçılığımız mı var?

Şimdi, değerli dostlar, bu meseleyi sulandırmak için Et ve Süt Kurumu geçtiğimiz günlerde "Yüzde 10 ucuzlattık." dedi. Peki, 250 TL'ye getirdiğiniz karkas et nasıl oluyor da vatandaşın önüne gelene kadar 580 TL'ye çıkıyor? Bugüne kadar bu Et ve Süt Kurumundan getirilen tonlarca tır etten kim, ne kadar vurgun vurdu? Neden bu bir türlü açıklanmıyor? Bunların içerisinde AKP'li eski milletvekili ve Bakanların da ismi geçiyor, yoksa ondan mı açıklamaktan çekiniyorlar?

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver, öyle sallama, isim ver.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Şimdi, düşünün, bir firma 40 tır, 50 tır karkas et alıyor. 40 tır, biliyor musunuz, bin ton yapıyor. Bin tonun 100 tonunu kendi marketlerinde sunuyorlar, geriye kalan 900 tonu et tüccarlarına pazarlıyorlar. Aradaki vurgunu düşünün değerli dostlar. Bugüne kadar bunun üzerine yapmış olduğum açıklamalara bir türlü bir cevap verilemedi, ne Et ve Süt Kurumu cevap verdi ne de Rekabet Kurumu cevap verdi. Biz bu firmaların kim olduğunu biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Özür dilerim Başkanım, bir dakika daha rica ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, tamamlayın.

HALUK İPEK (Amasya) – Kimmiş söyle?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Neden oradan bağırıyorsun? Ortakçılığın mı var? Neden bağırıyorsun? Bak, senden başka hiç bağırın yoktur burada. Bir menfaatin mi var? Niye burada sesini çıkaran yok senden başka? Vır vır gene başladın oradan sen.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Değerli dostlar, ben buradan Et ve Süt Kurumuna da Rekabet Kurumuna da çağrı yapıyorum ve -AKP’li değil- AK PARTİ’lilere de çağrı yapıyorum: Bu hırsızlığa, vurguna ortak olmayın, vatandaşa ucuz et yesin Kurban Bayramı öncesinde.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Vır vır, vır vır...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, kürsüde partimize yönelik kabul edemeyeceğimiz ifadeler söylenmiştir. AK PARTİ, her yönüyle her açıdan temiz, hem siyasetiyle hem her yönüyle yolsuzlukla, haksızlıkla mücadele eden bir anlayıştır, bir siyasi harekettir. Dolayısıyla kim yanlış yaptıysa... Burada genelleme yaparak partimize, grubumuza yönelik bu tür ithamları asla kabul etmiyoruz ama kim yanlış yaptıysa suç ve cezanın şahsiliği ilkesi gereğince, bu anlamda gerekli hukuki yollara başvurulabilir ama burada grubumuzu, 10 milyonluk AK PARTİ ailesini töhmet altında bırakan bu ithamları kabul etmediğimizi, reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sadece bir düzeltme yapayım efendim.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, ben AK PARTİ’yi tenzih ettim “bazı AKP’liler” dedim.

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, Grup Başkan Vekili söz talep etti.

Buyurun Sayın Başarır.

64.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir genelleme yapmadı yani ayırdı. “Aranızda bazı arkadaşlar” dedi, bunu ben de yapıyorum. Şu çok yanlış, bakın...

HALUK İPEK (Amasya) – Olmaz, isim vereceksin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yine bağırıyorsun oradan böyle kuyu gibi bir yerden...

HALUK İPEK (Amasya) – Kardeşim, isim verin, suçluyorsun; suç isnat ediyorsan isim vereceksin, hukuk onu emrediyor.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Sayın Milletvekili...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, siz normal misiniz, ben şimdi suç mu isnat ediyorum!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen... Grup Başkan Vekili konuşuyor.

HALUK İPEK (Amasya) – Sen normal misin! Kardeşim, suç isnat ediyorsan isim vereceksin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, sen niye bağırıyorsun sürekli!

HALUK İPEK (Amasya) – E, yalan konuşuyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, otur yerine!

HALUK İPEK (Amasya) – Hadi be!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Grup Başkan Vekiliniz yanıt verdi; lütfen, Grup Başkan Vekili yanıtlarken sessiz olun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Yalan söylüyorsun.” diyorsun, daha konuşmadan bağırıyorsun kardeşim sen!

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayır ya, efendim, bakın, orada kuytu bir yerde oturuyor, sürekli bir ses geliyor yani bu hayalet midir nedir diyorum, nereden geliyor, sürekli oraya bakıyorum, bir ses geliyor. Ya, daha konuşmadan “Yalan söylüyorsun.” diyor, bu nasıl bir şey, Allah aşkına!

Şuna ben karşıyım, hep de söylüyorum: “Hepiniz hırsızınız.” Hayır ya, böyle bir laf yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK İPEK (Amasya) – Ya, ne var?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tabii ki içinde birçok arkadaşımız işiyle gücüyle helal etmek yiğen arkadaşımızdır ama yanlış insanlar da var, bunları söylemek zorundayız.

HALUK İPEK (Amasya) – İsim ver!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Defalarca Meclisteki yaptığımız konuşmalarda söylüyorum.

HALUK İPEK (Amasya) – Ya, kardeşim, isim ver!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ha, bu kadar insandan birisi sürekli bağırdığına göre yanlışların biri bulundu orada ama genelleme yapmadı, kesinlikle genelleme yapmadı; gayet de sarih bir şekilde derdini anlattı.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

65.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hububat alım fiyatlarıyla ilgili Tarım Bakanlığından aldıkları bilgiye ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Değerli Başkanım, “bazı AK PARTİ'liler” diyerek bile söylenen ifade yine AK PARTİ'nin bütününe töhmet altında bırakıyor çünkü kimdir? Yani burada bir

genelleme, “bazı” diyerek bile yapılan bir genelleme AK PARTİ’ye yapılan bir töhmettir. Bunu kabul etmediğimizi, bu anlamda, bu dilin bize de buraya da yakışmadığını düşünüyorum. Hasan Bey’den de bu konudaki beyanı açısından özür dilemesi ona yakışacak bir davranış olacaktır diye söylüyorum.

Söz almışken de hububat alım fiyatlarıyla ilgili Tarım Bakanlığımızdan aldığımız bilgiyi Genel Kurulumuzun takdirlerine, bilgilerine sunmak istiyorum: “Tarım Bakanlığımız birimleri, akademisyenler ve ilgili STK’ler tarafından ülkemiz ortalama verimleri, maliyet unsurlarının tamamı dikkate alınarak belirlenmiştir. Son yıllarda bereketli ürün rekolteleri aldığımız malumdur. Birim alandan alınan verim arttıkça maliyetler de buna bağlı olarak nispeten azalmaktadır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – “Açıklanan hububat alım fiyatları maliyetlerin oldukça üzerinde ve taban fiyat yani referans fiyat niteliğindedir. Ülkemizin devreden hububat stokları ve bu sezon gerçekleşecek hububat hasadıyla birlikte oluşacak stokların en iyi şekilde değerlendirilmesi amacıyla birtakım dış tedbirler de alınmıştır. Bunlar; altı yıldan beri uygulanmakta olan yurt içi üründen mamul un ihracatı serbest bırakılmıştır; 15 Ekim tarihine kadar ülkemize hububat ithalatı durdurulmuştur; makarnalık buğday, ekmeklik buğday ve arpada ihracat serbest bırakılmıştır. Bütün bunlar birlikte değerlendirildiğinde, ülkemizde öncelikle üreticilerimizi korumak, ürünleri için piyasa genişliği sağlamak amaçlanmıştır. Dünya fiyatları ile ülkemiz fiyatları arasındaki farkı üreticilerimiz lehine telafi etmek amacıyla son yıllarda fark primi olarak uyguladığımız desteği bin liradan 1.750 TL’ye, arpadaysa 500 TL’den 750 TL’ye çıkarmış bulunmaktayız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Son cümle Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – “Alım fiyatları ve Tarım Bakanlığımızca ödenecek fark destekleriyle üreticilerimiz maliyetlerinin yaklaşık yüzde 40 üzerinde bir gelir sağlamış olmaktadırlar. Hayırlı, bereketli olmasını diliyoruz.”

Bakanlığımızın bu bilgisini de Genel Kurulumuzun bilgisine sunuyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

66.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa bir şey söyleyeceğim. Sayın Milletvekilimiz de özür dileyip dilemeyeceğini takdir etsin çünkü Sayın Grup Başkan Vekilinin şöyle bir sözü oldu: “‘Bazı AK PARTİ’liler’ demesinde hiçbir sakınca yok.”

KADEM METE (Muğla) – Sayın Başarır, biz de “Bazı CHP’liler hırsızlık yapıyor.” desek razı olacak mısınız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Milyonlarca liralık saat hediye alan Zafer Çağlayan, kendi Bakanlığından dezenfektan satan Ticaret Bakanı... Şimdi, bunlar “bazı AK PARTİ’liler” değil mi? Bunları söyleyebilir ama “hepiniz” demesinin yanlış olduğunu ben de söylüyorum. Evet, bazı AK PARTİ’lilerde sıkıntı var.

KADEM METE (Muğla) – Bazı CHP’lilerde olduğu gibi mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sebepsiz zenginleşmeleri, hesabını veremedikleri servetleri, kirli ilişkileri var, bunları konuşuyoruz ama “hepsi” demek, doğru, tüm partiyi töhmet altında bırakır, ben bunu doğru bulmuyorum. Sayın Milletvekilimizin de özür dileyip dilememe konusunda takdiri vardır, söz verirsiniz talebinizi yerine getirsin.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – “Bazı CHP’liler” de doğru değil, “bazı İYİ Partililer” de. Bu “bazı” dediğiniz doğru değil. Hangileri? Bu, doğru bir şey değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Diyebilirsiniz Sayın Başkanım, diyebilirsiniz.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Doğru değil.

KADEM METE (Muğla) – Denilmez, denilmez ama! Siz razı olacak mısınız buna?

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, buyurun.

67.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, ben sözümde bilerek, isteyerek, farkında olarak “AK PARTİ’lileri tenzih ederim.” dedim, “bazı AKP’liler” dedim. Bu yirmi iki yılda, yirmi iki yıllık AKP iktidarında adı yolsuzluğa, usulsüzlüğe bulaşmış hiçbir AK PARTİ’li yok mu?

HALUK İPEK (Amasya) – Ya, isim ver!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sayın Grup Başkan Vekilimizin söylediği gibi, kendi şirketinden kendi Bakanlığına dezenfektan satan Bakan yok mu? Ya da Sayın Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı neden görevden alındı? Sayın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı neden görevden alındı? Şimdiye kadar adı yolsuzluğa bulaşmış hiçbir AKP’li yok mu?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ya, İSKİ’ye kadar gel, Ergun Göknel’e kadar gel; böyle saçmalık mı var ya!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Tamam, İSKİ de var, siz de İSKİ’yi söyleyin.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sarıyer’de CHP’li seçmenler eylem yaptı, “Milletvekiliniz belediyeyi soyuyor, CHP’li belediyeyi...” diye, konuşsana onu da o zaman! Saçma sapan şey söylüyorsun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Siz de İSKİ’yi söyleyin. Konuşma hakkımız yok mu bizim?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karşılıklı tartışmayın.

Sayın Öztürkmen, lütfen Genel Kurula hitap edin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Ben, AK PARTİ’nin dürüst, namuslu seçmenlerini de yöneticilerini de idarecilerini de bakanlarını da milletvekillerini de tenzih ediyorum ancak bu yirmi iki yılda adı yolsuzluğa bulaşmış bir AK PARTİ’li de yoktur değil, var, onlar da var, ben onu söyledim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kim, nerede eylem yaptı ya!

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sarıyer’de yapıyorlardı ya CHP’li seçmenler Belediye Başkanını değiştirdiğiniz zaman, Belediye Başkanını değiştirdiğiniz zaman eylem yapıyorlardı Sarıyer’de belediyenin önünde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi bir şey söyleyeyim: İSKİ döneminde Adalet Bakanı Mehmet Moğultay’dı, İSKİ Genel Müdürü tutuklandı, sizde tutuklanan bir tane belediye başkanı, genel müdür varsa gelin bana söyleyin.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Başkanım, cevap vermiyor, yirmi yıl önceye dönüyor.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan “ilgisine” ibaresinin “alakasına” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tuncel

Mardin

Adalet Kaya

Özgül Saki

Ömer Faruk Hülakü

Diyarbakır

İstanbul

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'ye aittir.

Buyurun Sayın Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Siz İstanbul'u biliyor musunuz ya!

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ya, biz aynı dönem büyükşehir meclis üyeliği yaptık. Seninle aynı dönem yaptım. “İstanbul'u biliyor musun?” İstanbul'da doğdum, büyüdüm.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 50 bin fark yediniz Sarıyer'de, 50 bin fark yediniz Sarıyer'de, hâlâ “Sarıyer” diyorsunuz.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sen Bayburt'tan gelmeden önce ben İstanbul'daydım, merak etme.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kalkıyorsun, oradan iftira atıyorsun ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kürsüye sayın milletvekilini konuşma için davet ettim, lütfen sessizliği sağlayalım.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kaç yaşındasın?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – 45 yaşındayım,

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben elli yıldır İstanbul'da oturuyorum.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ben de kırk beş yıldır, hem de Sarıyer'deyim. Hikâye anlatıyorsun!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve kıymetli halklarımız...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen 89'da 12 yaşındaydın ama.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – O ne demek?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Kürsüde hatip var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İSKİ'yi söylüyorsun da...

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hayır, o da yirmi yılı söylüyor ya...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kürsüde hatip var, lütfen sükûneti koruyalım.

Buyurun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve kıymetli halklarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Evet, konuşmaya devam edeceğiz. Türkiye’de tek bir hukuk, tek bir Anayasa metni yok; Türkiye’de “Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.” cümlesinin arkasına sığınarak “Kürtler hariç” hukukunu kayyumla devreye sokan ikili bir hukuk hâli var. Bu gerçeği, önce Van Büyükşehir Belediyesini gasbetme şeklinde gördük, bu hafta Hakkâri Belediyesine atanan kayyumla deneyimlere devam ediyoruz. Hakkâri Belediyesine atanan kayyumun hukuki hiçbir dayanağı yoktur, öyle ki konu “Kürt” olunca zaten ortada hukuk yoktur.

Bakın, ikili hukuktan bahsedeceğiz. Hakkâri Belediye Eş Başkanımız Mehmet Sıddık Akış’a 2014 yılında açılan davada, iddianameyi hazırlayan savcı FETÖ firarisi, bu soruşturmayı yürüten polislerin birçoğu FETÖ’den tutuklu ve birçoğu FETÖ firarisi. Peki, dosyanın içerisinde ne var? Dosyanın içerisinde gizli tanık beyanları var, soyut beyanlar var ve itirafçı beyanları var. Tabii, biz buna “itirafçı beyanları” demiyoruz, “iftiracı beyanları” diyoruz. İftiracıların beyanları var, somut hiçbir delil yok. Dosya kapsamında ifadesine başvurulmuş gizli tanıkların “Zorla yalan ifade verdik.” itirafları da ortada. “Oyunbozan” kod adlı gizli tanık zaten bütün ifadesinde “O dönemin kolluğu, polisi bana bu ifadeleri zorla verdirdi.” diye sadece onun hakkında değil, Belediye Eş Başkanı hakkında değil, birçok kişi hakkında bu ifadeleri verdiğini açıkça beyan etti. Peki, ne oldu? On yıldan bu yana 8 defa mahkeme heyeti değişti. Altı aylık aralıklarla 60 duruşmada karar çıkmadı çünkü çıkartamadılar çünkü ellerinde Belediye Eş Başkanımız için hiçbir somut delil yoktu. Peki, ne oldu? Seçimden sonra Belediye Eş Başkanımız kazanınca oldubittiye getirip bir an önce mütalaayı hazırladılar, mütalaayı avukatlara dahi göndermediler, elden tebliğ ettiler “Mahkemede süre talebiniz olmasın, biz direkt karar vereceğiz.” diye avukatları uyardılar. On yıldır karar verilmeyen dosyada üç günde karar verileceğini duyurdular. Peki, bu nedir? “Biz karşı hamlemizi yaparız.” diyenler sözünü tuttu. Yargıya atanan kayyumla Kürt’e karşı, Kürt halkının iradesine karşı düşman hukukunun devamı sağlandı.

Şimdi, ikinci hukuka geçelim, kayyumlara geçelim. Sekiz yıldır HDP’nin bütün belediyeleri talan edildi, doğrudan teminle işler verildi, yolsuzlukta rekorlar kırıldı. Dosya dosya hırsızlıkları tavanı aşan hangi kayyum hakkında soruşturma açıldı? Suçu somut delillerle ispatlanmış, suçu sabit olan hangi kayyum hakkında bir dava açıldı? Bu sorunun cevaplarını aradığımızda karşımızda hiçbir savcı çıkmıyor. Tarafsız, adil bir mahkemeye çıksalar kim beraat edecek, kim ceza alacak biz de, siz de, hepimiz çok iyi biliyoruz. Kürt halkının adı nasıl Anayasa’da yer almıyorsa Kürt halkına karşı işlenen suçların da Anayasa’da suç unsuru oluşturacak bir karşılığı yoktur. Egemenliği yolsuzluğa ve suçları somut delillerle ispatlanmış kayyumlara teslim etme pratiği yargıyı da ele geçirmiş durumdadır. Bir tarafta Kürt halkının iradesine karşı yargı ucuz bir müsamere hâliyle kullanılırken, diğer taraftan aynı yargıya daha ucuz bir müsamere hâliyle üç maymun rolü veriliyor. Kürt halkının bütçesi, geleceği, çocuklarının rızıkı talan edilirken sessiz kalma emri verilmiştir. Bugün, Kürt halkının iradesiyle seçilmiş belediye eş başkanının, meclis üyesinin hakkını gasbetmek için hukuki manada hiçbir gerekçe olmadığını siz, hepiniz çok iyi biliyorsunuz. Aslında bütün mesele Kürt halkının her bir bireyinin kursağından geçen lokmada gözü olan iktidarın süregelen yağmacı ve sömürgeci anlayışıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de yaşayan, demokrasi, adalet ve barış talebinde ısrar eden Kürt halkının her bireyini suçlu olarak görme anlayışından vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamla) - Darbe anayasasına yaslanarak her Kürt'ü gözaltına alma, yargılama kolaylığından vazgeçin. YSK eliyle, yargı eliyle Kürt halkına tuzak kurarak siyaset yapma anlayışından vazgeçin. Kısacası, bu çıkmaza bir son vermek zorundasınız. Türkiye halkları arasında ayırım yaparak, iki farklı hukuk uygulayarak, Kürt halkının iradesini gasbetmek için fırsat kollayarak Türkiye'yi bugün getirdiğiniz nokta uçurumun kenarındır. Düşmekten beter hâle getirilmiş demokrasi, hukuk ve ekonominin Türkiye halklarını götüreceği yer karanlık, dipsiz bir kuyudur. Bugüne kadar atanan bütün kayyumlara yönelik hukuki süreçler derhâl başlatılmalıdır. Kayyum, demokrasiden çalmaktır; kayyum, hukuktan çalmaktır; kayyum, adaletten çalmaktır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

“Madde 9 - 926 sayılı Kanunun 46'ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “hukuk hizmetleri kadrolarına” ibaresi “hukuk sınıfı subay kadrolarına” şeklinde değiştirilmiştir.”

Mehmet Tahtasız

Aşkın Genç

Özgür Ceylan

Çorum

Kayseri

Çanakkale

Tahsin Becan

Mühip Kanko

Serkan Sarı

Yalova

Kocaeli

Balıkesir

Semra Dinçer

Fethi Açıkel

Ömer Fethi Gürer

Ankara

İstanbul

Niğde

Ali Öztunç

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi yoktur.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle hâlihazırda sadece hukuk hizmetleri birimlerine atanabilen hukuk sınıfı subayların, bu birimlerin dışındaki birimlere (personel, lojistik) de hukuk sınıfı subay kadroları açılarak atanabilmelerini sağlamak hedeflenmiştir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "ihtiyaç" ibaresinin "gereksinin" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

Özgül Saki

Mardin

Tunceli

İstanbul

Adalet Kaya

George Aslan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Diyarbakır

Mardin

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bu kim? Hakkâri Valisi, kayyımınız; bakın, iyi dinleyin, onun marifetlerini anlatacağım, nasıl bir yağma ve talan düzeni kurduğunuzu anlatacağım. Kütahya Belediye Başkanlığına bir memur alınır, adı Sümeyra Ordu, eski bir AK PARTİ'li Vekil Hüsnü Ordu'nun kızıdır. İşe gitmez, Ankara'da oturur, cins kedi ticareti yapar ve bu dikkat çeker, şikâyet edilir ve bu arada memurluk hakkı kazanır Sümeyra Ordu. Ve ardından İller İdaresi Genel Müdürünün önüne gider dosya, Genel Müdür dosyayı kapatır, örter, örtbas eder. Ardından adli süreç devam eder, Kütahya Belediye Başkanı Kamil Saraçoğlu altı ay ceza alır. Suçu ortaya çıkan Sümeyra Ordu maaşlarını geri verir ve en sonunda ne olur? Hakkâri Valisi kayyım olur; Kütahya Valisi olur ilk önce, daha sonra da Hakkâri Valiliğine atanır, şimdi de hem Vali hem Belediye Başkanı olur. İşte kurduğunuz yağma ve talan düzeni bu, iyi bakın, tamam mı. Şimdi, bunun hesabını biz soruyoruz burada, halk adına soruyoruz, mahkeme kararıyla ispat edilmiş bir suç var ortada ve örtbas etmeye çalışmışsınız devamı da böyle gelmiş.

Bitmedi, siz bir kayyım ve KHK rejimi kurmuş durumdasınız. Bakın, bu kişi kim? Artık herkes tanıyor değil mi? Bir televizyon kanalında Sinan Ateş'in eşi Ayşe Ateş neler anlattı? Çok vahim şeyler anlattı ve o anlattığı vahim hadiseler, KHK'lerle ilgili vahim hadiseleri ben burada defalarca, haftalarca Sayın Abdulhamit Gül'e soruyorum, cevap vermiyor, veremiyor. Bakın, neden veremiyor? Ayşe Ateş ne demiş, şuradan okuyayım, diyor ki: "Sinan Ateş'e isimler geliyordu, yaklaşık 10 bin kişilik bir isim listesi toplamda. Bunlar, ülkücü olduğunu söyleyen, 'FETÖ'yle irtibatımız yok, bizim bir suçumuz yok.' diye gelen insanların bilgilerini, belgelerini topluyordu, arıyordu birilerini, bulundukları yerlerde onlardan referanslar alıyordu -bakın, ne işler dönüyor- ondan sonra bu listeyi de AKP'deki Darbe Komisyonuna götürüyordu -o zaman da başında Abdulhamit Gül vardı, kendisine iletliyordu- onlar da artık kendi araştırmalarına göre son kararı verip FETÖ'cü ya da değil, cezaevindeyse çıkacak ya da göreve iade edilecek; onun kararını veriyordu." Vay vay vay, memlekette ne işler dönüyor. Kayyımın marifetlerini az önce öğrendik, suçları örtbas ediyormuş. Ardından, MHP kulislerinde neler dönüyormuş, oradan AK PARTİ'ye pas ediliyormuş, Sayın Abdulhamit Gül Komisyonun Başkanymış. Kendisine sordüğümüz zaman... Adalet Bakanıken kendisini ziyaret etmişim "Ya, niye bu usulsüzlükler, haksızlıklar var? Yargı niye böyle?" dediğimde "Ömer Bey, yargı bağımsız, biz karışamayız ya; ne

bilelim biz, yargı bağımsız.” diyordu kendisi ama ya, kimin cezaevine girip girmeyeceğine, kimin iade edilip edilmeyeceğine bir komisyon karar veriyormuş, başında da Sayın Abdulhamit Gül varmış. Bir aydır kendisine soru soruyorum, cevap vermiyor; nasıl bir skandaldır bu ya, nasıl bir skandaldır. Yani bir hukuk devletinde Adalet Bakanlığı yapmış birisinin, “Yargı bağımsızdır.” diyen birisinin bu kadar vahim ifadelerden sonra çıtı çıkmıyor. Buyurun Sayın Abdulhamit Gül, açıklama yapın, buyurun; ben sizi açıklamaya davet ediyorum ama kurduğunuz düzen buna müsaade etmiyor. Öylesine bir haksızlık, hukuksuzluk düzeni kurdunuz ki 3’üncü kez kayyım atıyorsunuz, yüz binlerce kişiyi KHK’lerle ihraç ediyorsunuz, insanları darbeci ilan ediyorsunuz ve bir rant düzeni devam ediyor. Ayhan Bora Kaplanlar, Sinan Ateş’in öldürülmesi, usulsüz krediler gırla, 550 milyon lira Halk Banktan maşallah krediler veriliyor... Ve bakın, en sonunda ne oluyor? Ya, insanları “şucu” “bucu” diye ilan ediyorsunuz; bir de, sözleşmeli erleri, gariban erleri, kursiyer teğmenleri darbeci ilan ediyorsunuz; eline silah almamış, silah sıklamamış, darbe olduğunu anladığı anda bırakmış gitmiş insanlara müebbet veriyorsunuz.

Bakın, şu kadın, Sayın Abdulhamit Gül, sizin Bakanlığını yaptıığınız Adalet Bakanlığının önünde günlerdir nöbet bekliyor. Çocuğu çok başarılı bir çocuk ve kursiyer teğmen; hiçbir şeye karışmamış, tek bir kurşun sıklamamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Sonunda ne oluyor? Ağır bir şekilde, haksız hukuksuz müebbede mahkûm ediliyor. Kadın ne diyor? “15 Temmuz kim yaptıysa müebbedi o yatsın. Oğluma özgürlük istiyorum.”

Adalet Bakanlığının kapısında Emine Şenyaşar anneye beraber bekliyor. Ne diyor? “Kursiyer teğmenlerin emir verme yetkisi yoktur. Onlar, yeni mezun, asıl görevlerine atanmadan önce kurs alan öğrencilerdir.”

Ama sizin düzeniniz bu gariban erleri... Sözleşmeli er ya... Cezaevinde ziyaret ediyorum, Cüneyt Öztürk, Kocaeli Darıca’da oturuyor. Bak, depresyon hastası olmuş -eşiyle birlikte perişan bir aile-gariban, fakir bir ailenin çocuğu. Ama siz onları o zindanlarda çürütüyorsunuz, müebbet cezalarla çürütüyorsunuz çünkü siz bir yağma ve talan düzeni kurdunuz, suçsuz, günahsız insanları müebbet cezalara çarptırdınız, ağırlaştırılmış müebbetlerde o kuyuların dibine atıp seslerinin soluklarının çıkmamasını sağlamaya çalıştınız. Bunun hesabını verin ve bir açıklama yapın Sayın Abdulhamit Gül. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

68.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Genel Kurula saygımdan dolayı -yoksa hatibin talebinden dolayı değil- bir açıklama yapmak istiyorum. Burada ifade edildiği şekilde, OHAL Komisyonuna

herhangi bir şekilde başkanlık yapmam söz konusu değildir. Adalet Bakanlığı görevini yaptığım onurlu o dönemde de her zaman hukukun yanında oldum, her zaman haksızın, mağdurun yanında oldum ve yargının bağımsızlığına, üstünlüğüne her zaman inandım, bu konuda mücadelemi ortaya koydum, bu hususta her türlü mücadeleyi de verdim. OHAL Komisyonu, bu Komisyon 2017 yılında -bizlerin de- “Bir kişi bile olsa, bir masum bile olsa kamudan atılırken haksız yere atılmasın.” diye yine kanunla kurulmuştur. Bu Komisyonun Başkanı, üyeleri bellidir. Adalet Bakanı olarak fiilen de hukuken de böyle bir şey yapma, böyle bir görevde bulunma gibi herhangi bir görevim olamaz, böyle bir şey söz konusu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Yargıya inanmış birisi olarak da kimin suçlu, kimin suçsuz olduğuna da ancak ve ancak bağımsız, tarafsız yargı karar verir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Meclisteki Darbe Komisyonunun raporu bile açıklanmadı Sayın Abdulhamit Gül, neden bahsediyorsunuz?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Biz hukuka inanmış biriyiz, meslek hayatımızda da öyle. AK PARTİ olarak da biz hukukun ve mağdurun yanındayız; bunu kamuoyuna ve Genel Kurula saygıyla sunuyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sinan Ateş’in eşinin beyanatları ortada, buna cevap veremiyorsunuz, sizin komisyonunuza gidiyormuş Sayın Abdulhamit Gül. Mecliste bir darbe komisyonu raporu bile çıkarılmadı, neden bahsediyorsunuz siz?

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – 10’uncu madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Becan

Mühip Kanko

Niğde

Yalova

Kocaeli

Serkan Sarı

Semra Dinçer

Özgür Ceylan

Balıkesir

Ankara

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yoktur.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle hâlihazırda Kuvvet Komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı yetkisinde bulunan astsubaylara üstün başarı kıdemi verme yetkisi ilgisine göre Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanına verilmektedir.

Üstün başarı kıdemi verilmesine ilişkin işlemler Astsubay Sicil Yönetmeliği’nde belirlenen esaslara göre sicil notu ortalaması başta olmak üzere objektif kriterler esas alınarak Kuvvet Komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülen işlemlerdendir.

Bu yetkinin esasen siyasi makamlar olan Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanına verilmesinin personelin sisteme güvenini sarsabileceği, disiplinin zedelenmesine ve TSK’nin siyasallaşmasına yol açabileceği gözlerden irak tutulmamalıdır. Tekliften bu maddenin çıkarılmaması durumunda bazı astsubayların erken terfi almak uğruna siyasilere veya çeşitli cemaatlerin güdümüne gireceği aşîkârdır. Türkiye bunun sonuçlarını yakın tarihte acıyla tecrübe etmiştir.

Asker şahısların disiplin ve çalışmalarının en yakın amirlerinden başlayarak takip ve kontrol edildiği ve bu yetkinin Kuvvet Komutanlıklardan alınarak ilgili Bakanlıklara verilmesi karar verme sürecini uzatırken kuvvet komutanlarının astları üzerindeki etkisinin de azalmasına neden olacaktır.

Bakanlıklara (Millî Savunma ve İçişleri) bağlı Personel Genel Müdürlüklerinin, Kuvvet Komutanlıklarının terfi ve atama sistemini siyasi müdahaleye açık bir hâle getirmesi, TSK’nin, parti teşkilatları ve tarikat kapılarında istikbal arayan askerlerden oluşan parti ordusuna dönüşmesine yol açabilecek en büyük tehlikedir.

Söz konusu olumsuzluklar nedeniyle bu maddenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN– Okutulan gerekçe doğrultusunda önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük. Millet. Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 10- 926 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Sahil Güvenlik Komutanı” ibaresi “Sahil Güvenlik Komutanının teklifi ile ilgisine göre Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanı” şeklinde değiştirilmiştir.”

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Bursa

Trabzon

İzmir

Yasin Öztürk

Kürşad Zorlu

Denizli

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu’ya aittir.

Buyurun Sayın Zorlu.

KÜRŞAD ZORLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 10’uncu maddesiyle ilgili söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bu teklifin görüşülme usulüne bir itirazımız var. Zira başka komisyonların görüşmelerinde de buna benzer örneklerle karşılaşılıyor. Esas komisyon olarak Millî Savunma Komisyonu belirlenmiş olsa da Adalet Komisyonunda ve Plan Bütçe Komisyonunda da -bu kanun teklifiyle ilgili tali komisyon olmaları hasebiyle- görüşülmesinin doğru olacağı hepimizce zaten biliniyor ancak maalesef, tali komisyonlardan son dönemde bir yazı alınarak, burada görüşülmeyeceğine yönelik bir yazı alınarak esas komisyonlardan hızlıca bu kanun tekliflerinin çıkarılmakta olduğunu görüyoruz. Bu sakıncalı bir durumdur. Bunun en bariz örneğini, bakın, son olarak Ruanda örneğinde yaşadık. Orada daha vahim bir durum vardı. Herhangi bir şekilde, Meclisin bu işleyişinin dışında, Sayın Cumhurbaşkanı bu kanunu Resmî Gazete’de imzalayarak yayımladı ve sonra Ruanda’yla ilgili sosyal medya üzerinden çok ciddi tartışmalar meydana geldi. Eğer bunu Meclis sistematigi içerisinde bu komisyonlarda gerektiği gibi konuşabilseydik, bunlar tartışılabilseydi, bu konudaki bilgi kirliliği de ortaya çıkmamış olacaktı.

Biz Dışişleri Komisyonunda da bu konuyu konuşmadık ama en sonki Komisyonunda Sayın Komisyon Başkanımızın da bu konudaki hassasiyeti dile getirmesiyle orada Bakanlık yetkilileri bu konuda bize bir değerlendirmede bulundular ve gerçekleri de öğrenmiş olduk. Bu bakımdan, Meclisin yasa yapma yetkisinin bu şekilde bertaraf edilmesinin zaten büyük güçlükler içerisinde olan Parlamentonun itibarına daha da zarar vereceği kanaatindeyim. Bu yoldan bir an önce geri dönülmesi gerektiği kanaatindeyim.

10’uncu madde üzerinde, bilhassa üstün başarı elde eden kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi ettirilmesi yetkisinin kuvvet komutanlıklarından yürütmeye verilmesinin de belli bir sakınca doğuracağı ortadadır. Özellikle üç sebeple; bir tanesi hiyerarşi ve liyakat ilkesinin sarsılması; bir diğeri mesleki yeterlilik unsurunun sistem içerisinde kaybolması ve siyasallaşmaya giden bir süreci tetiklemesi mümkün hâle gelecektir. Dolayısıyla, biz Komisyonunda bu teklifin bu maddesinin en azından kuvvet komutanlığının teklifi üzerine Bakanlıkça belirlenebilmesi doğrultusundaki önerimizi sunduk; maalesef, reddedildi. Bunun Türkiye’deki genel liyakat sistemi açısından büyük bir sorunun parçası olarak devam edeceğini üzülerken görüyorum. Ve tabii ki bu eleştirilerimiz Türk Silahlı Kuvvetlerinin başarısı ve geleceğe daha iyi bir sistemle ilerleyebilmesi adına yapılmaktadır.

Zira, bugün, bu vesileyle, önümüzdeki hafta, 11 Haziran tarihinde Suriye’nin kuzeyinde gerçekleştirilecek bir gayrimeşru seçim girişimine değinerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ben 18 Aralık tarihinde düzenlemiş olduğum basın toplantısında bu seçimin gelmekte olduğunu açıkça beyan etmişim çünkü 12 Aralık tarihinde PKK/YPG terör örgütü Suriye’nin kuzeyinde defakto kurmaya çalıştığı terör devleti için bir anayasa yapma girişiminde bulunmuştur. O tarihte gereken tepkiyi gerektiği bir biçimde verebilmiş olsaydık bugün yapılacak bu seçimi de şu anda konuşmamış olacaktık ve maalesef, önümüzdeki günlerde eğer gereken önlemler alınmaz ise bu seçimin gayrimeşru bir biçimde gerçekleştirileceğini göreceğiz. Bu neden önemlidir? Bu Anayasa metninde teröristbaşı Öcalan’ın KCK sözleşmesinde ortaya koyduğu “Demokratik federalizm” kavramı bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu hukuksuz seçimin Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve ilgili kuruluşlarımızca ne pahasına olursa olsun engellenmesi gerektiğine inanıyor ve Türk milletiyle buradan paylaşmak istiyorum. Biz de İYİ Parti olarak bu girişim karşısında gereken adımların atılması doğrultusunda ne gerekiyorsa üzerimize düşeni yapmaya hazırız çünkü burada yapılacak bir seçim, ikinci aşamada özerk bir yönetim, sonra da bağımsız bir devlet girişiminin tetikleyicisi olacaktır. Bu, asla Türk milleti için kabul edilemez bir durumdur. Bu vesileyle bu girişim karşısında duracağımızı yineliyor ve ne mutlu Türk’üm diyene diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde yer alan “ilgisine” ibaresinin “alakasına” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Özgül Saki

Burcugül Çubuk

Diyarbakır

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'a aittir.

Buyurun Sayın Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Şimdi, insan sanıyor ki bu meseleler üzerine gök kubbenin altında söylenmemiş söz yoktur ama ne yazık ki hâlâ var, hâlâ üzerine konuşabileceğimiz çok fazla şey var.

Şimdi, bu kayımların icraatlarına ilişkin ben biraz Van'dan bahsetmek istiyorum. Bizim partimizin hazırladığı belgelerden, evraklardan konuşacağım. Van Büyükşehir Belediyesi kayyımının AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan'ın gerçekleştirdiği miting için 2,5 milyon liralık araç kiraladığı ortaya çıktı. Yoksullara yardım etmek için kurulan Belediyeye bağlı aşevi, AKP İl Başkanlığının iftar yemeğini taşıdı. Sayıştayın kayyım dönemine ait denetim raporunda ihalelerin büyük bir bölümünün pazarlık usulüyle yapıldığı ve işçi alımında usulsüzlükler olduğu ortaya çıktı. SGK borçlarını ödemek yerine, Belediyenin yüzde 50 hissesi olan AVM, SGK'ye devredildi. 2015 yılında Van merkez ve ilçe mezarlıkları duvarları için ihaleye verilen ve 2016 yılında kayyım atandıktan sonra yapılması gereken iş yapılmamasına rağmen şirket sahiplerine 1,5 milyon lira kayyım tarafından ödendi. Bekir Kaya'nın projesi olan 4 milyon lira değerindeki katlı otopark AVM'ye dönüştürülerek 14 milyona ihale edildi. Büyükşehir Belediyesi kayyımı tarafından BELVAN Şirketinin başına getirilen Suat Kaya'nın 1 milyon 178 bin liralık yolsuzluktan kaynaklı işine son verildiği öğrenildi. Ya, böyle devam ediyor, bunları o yüzden şey yapacağım, biraz başka şeylere değineceğim.

Kapanan kurumlar var. Van Büyükşehir Belediyesi Kadın Politikaları Müdürlüğüne bağlı Rojin Rojin Kadın Yaşam Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren kadın sığınmaevi Aralık 2016'da kapatıldı. Ücretsiz ilk adım sağlık hizmeti veren Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü kapatıldı, çalışanlar Zabıta Müdürlüğüne sürüldü. Kadın, çocuk sağlığı üzerine çalışan Bostaniçi semtindeki sağlık kabini kapatıldı. Kadınlar için kurulan alo 183 şiddetle mücadele hattı kapatıldı. Bütçe ayrılarak projelendirilen 12 çalışma kayyım tarafından iptal edildi; kadın yaşam alanı, kadın öğrenci yurdu, engelsiz yaşam merkezi, kadın ve aile sağlığı merkezi bunlardan birkaçı. 2.600 kişiye sosyal yardım veren Belediyenin bu çalışması iptal edildi, Kaymakamlığa yönlendirildi insanlar. 93 engelli yurttaşa verilen tekerlekli sandalyeleri kayyım geri aldı, sandalyesi elinden alınan Abdülmecit Kültür “Belediyeden sonra tekerlekli sandalyeye de kayyım atandı.” dedi. Toplu taşıma araçlarındaki her perşembe kadınlara ücretsiz hizmet kayyım tarafından iptal edildi. Kültür merkezi Kur'an kursuna dönüştürüldü, kadın yaşam merkezi Kur'an kursuna dönüştürüldü yani artık bu kadarına gerek yok ama bir başka şey: Şimdi,

kayyım Van İli Sahipsiz Hayvanları Koruma Birliği kurmuş, 29 milyon 8 bin 725 lira 74 kuruş buraya bütçe harcanmış. Peki, Van’da sokakta yaşayan canlılar için ne yapılmış? Hiçbir şey. Türkiye’nin her yerinde, batıda hayvan hakları savunucularına Van’dan şikâyetler gelmiş, hayvan hakları savunucuları kayyımla görüşerek çözmek istemiş, sonuç alamamış ama 29 milyon küsurat bir yerlere gitmiş, ortada yok. Sokak hayvanları hâlâ sokakta. Sonra bu sokak hayvanları için “uyutma” adı altında öldürme propagandaları yapıyor. Bakın, Ergani Belediye Eş Başkanımızın bir paylaşımı var, diyor ki Ergani Belediye Eş Başkanımız Şiyar Güldiken: “Diyarbakır Ergani Belediyesinin sokak hayvanları için aylar önce yaptığı barınak ihalesi bürokrasiye takılmış durumda. Ayrıca bu ihale kayyımın Belediyeye bıraktığı milyarlarca liralık borç nedeniyle nasıl devam ettirilecek bilemiyoruz.” Bu ihaleyi kayyım yapmış, kayyım döneminde yapılan ihaleden sonra Belediyeyi halk alınca Belediyemiz bu barınağı hayata geçirmek istemiş, ne olmuş? Bürokrasiye takılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çubuk.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Biz o zaman soruyoruz: Van ilinde kaybolan 29 milyon gibi bir proje miydi de Ergani’deki barınak ihalesi, bizim belediyemiz gerçekten hayvanlar için, sokakta yaşayan canlar için hayata geçirmek istediğinde engellediniz? Bunun cevabını biliyoruz, hamaset, ezber, nutuk ama hakikat yok. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddede 2 önerge bulunmaktadır, ayrıklılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Becan

Serkan Sarı

Niğde

Yalova

Balıkesir

Mühip Kanko

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Semra Dinçer

Kocaeli

Zonguldak

Ankara

Özgür Ceylan

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul’a aittir.

Buyurun Sayın Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin geneli üzerinde yapılan konuşmalarda da yine alelacele hazırlanmış bir torba yasa olduğundan söz edildi. Bu kanun Anayasa Mahkemesinin iptal kararları doğrultusunda düzenlemelere ihtiyaç

duyulduğu için bugün yeniden gündeme geldi. Gerekçede de gördük ki kanun teklifindeki 59 maddenin 16 tanesi Anayasa'ya uyumluluğu sağlama amacıyla görüşülüyor. Bu 16 maddenin Anayasa'ya uyumlu hâle getirilmesine neden ihtiyaç duyuldu? Önümüzdeki teklif gibi çok sayıda teklifte bunu yaşadık. Neden sürekli burada çıkarılan kanunları Anayasa'ya uydurmak için görüşmeler yapıyoruz? Çok zamanımız mı var? Uğraşacak, çözecek başka sorunlarımız yok mu? Burada ya da komisyonlarda yapılan görüşmelerde muhalefeti, sivil toplum örgütlerini, halkın taleplerini dikkate almanız ve buna yönelik önergeler de titizlikle görüşülse, Anayasa'ya aykırılık iddiaları burada dikkate alınsa ve tekrar tekrar görüşülse biz bu kanunları tekrar görüşmek zorunda kalmayız. Önemli olan, hızlıca, apar topar kanun çıkarmak mı, toplumun temel sorunlarını çözmek, düzenlemek mi? Burada sadece kısıtlı bir grubun uygun gördüğü, son derece yanlış ve hatta yer yer mevcut düzeni de altüst edecek nitelikte metinler alelacele geçiyor; niyet bu olmamalı, bundan vazgeçilmeli. Maalesef yerimizde sayıyoruz, hatta geriye gidiyoruz.

Görüşüğümüz bu teklifte de Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısı için, personeli için düzenlemeye ihtiyaç duyulan önemli birçok konu maalesef yok. Komisyonla dile getirdiğimiz, önerge verdiğimiz eksiklikler dikkate alınmadı. Çok önemli bir eksiklik olarak gördüğümüz askerî sağlık sistemine yer verilmedi. Memurların, polislerin, askerlerin dışında tutulduğu askerlik borçlanması meselesine çözüm getirilmedi. Bir kere daha tekrarlıyorum: Asker, polis ve memurların askerlik borçlanması yapabilesini sağlamalıyız; bu insanlar mağdur, onlara sırtımızı dönmeyelim.

Değerli milletvekilleri, görüşüğümüz teklifte bir tazminat konusu var. Komisyon görüşmelerinde bu düzenlemenin sorunu çözmeyeceğini, sorunu daha da artıracakını defalarca söyledik. Astsubayların ve subayların görevden ayrılma tazminatlarında değişiklik yapılmasını içeren düzenlemeler ortaya çıktı ve burada 4 katı bir tazminat yükümlülüğü getiriliyor; arkadaşlarımız, Genel Kurul aşamasına geçildiğinde de dile getirdi. Nitelikli personelin orduda devamını sağlamak amacımız olmalıyken siz ağır cezalar getirerek bunu sağlamaya çalışıyorsunuz; bu olmaz. Komisyon görüşmelerinde devletin yaptığı masrafın 2 veya 4 katını geri almasının gerekçesi olarak idare temsilcisi tarafından “Nitelikli personeli bünyemizde tutmak istiyoruz. Özellikle yurt dışında kurslara göndererek üstün yetenek kazandırdığımız personel, burada 6413 sayılı Disiplin Kanunu’nun ilgili maddesini kullanarak bir ay gibi bir süre içerisinde kendini Silahlı Kuvvetlerden atıyor ve çok komik paralarla devlete büyük yükler getiriyor.” şeklinde bir açıklama yapıldı. Makul olan, kişinin kamuya maliyeti neyse yasal faiziyle alınmasıdır; bundan fazlası demek, devletin sebepsiz zenginleşmesi demek.

Sayın milletvekilleri, soruyorum size: Tazminatı artırarak neyi değiştirebiliriz, neyi çözebiliriz? Subay ve astsubaylarımızı kaybetmek istemiyorsak ceza ile korkutmak yerine onları Silahlı Kuvvetler bünyesinde tutmanın yollarını bulmalıyız. Ne ceza vererseniz verin, ekonomik olarak zor durumda olan, geçinemeyen personel orada durmaz değerli milletvekilleri.

Dün teklifin tümü üzerinde görüşmeler yapılırken iktidar milletvekillerinden biri “Pilotlarımızdan Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlara yıllık görev süresi sonunu beklemeden bilfiil icra ettikleri uçuş karşılığı toptan ödeme ve ilave tazminat verilebilmesini sağlıyoruz, muvazzaf subay olarak göreve devam etmek isteyenlerin de uçuş tazminatını iyileştiriyoruz.” şeklinde ifadelerde bulundu. Nasıl ki görev süreleri dolan pilotlarımızı Silahlı Kuvvetler bünyesinde tutabilmek için uçuş tazminatlarını dahi süresini beklemeden ödeyebiliyorsak diğer Silahlı Kuvvetler personelinin de aynı şekilde tutmak için şartlarını iyileştirmeliyiz ve en önemlisi de bu kadar ağır cezalar uygulamamalıyız. Ayrıca, unutmayalım; adaletli bir disiplin anlayışı yoksa, kayırmacılık varsa, ondan, bundan, şundan olanlar birbirlerine her türlü baskıyı uyguluyorsa, tarikatlar, cemaatler kol geziyorsa orada insanları tutamayız.

Değerli milletvekilleri, Atatürk devrim ve ilkeleri bu ordunun temel taşıdır. Ulu Önder’imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk tek bir cümleyle ordumuzun manevi değerini şöyle özetlemiştir: “Ordumuz hayat ve haysiyet mücadelesinde milletin ve milletin gayelerinin yegâne dayanağıdır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ertuğrul.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – İşte bu nedenle Silahlı Kuvvetlerimizin her bir mensubu çok kıymetlidir. Ordumuzun devamlılığı için baskıcı değil, ödüllendirici sistem benimsenmelidir.

Bu nedenle, kanun teklifinin bu hâliyle Meclisimizden geçmesini reddediyoruz. Cezayla uğraşacağımıza asker, polis ve memurlara askerlik borçlanması hakkı tanıyalım ve uzman çavuşların atanma sorununu çözelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük. Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinde yer alan “masrafların” ibaresinin “harcamaların” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya

Burcugül Çubuk

Ömer Faruk Hülakü

Diyarbakır

İzmir

Bingöl

Özgül Saki

Ayten Kordu

George Aslan

İstanbul

Tunceli

Mardin

Salihe Aydeniz

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Özgül Saki’ye aittir.

Buyurun Sayın Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Teşekkürler.

Genel Kurulun milletvekillerine sesleniyorum: Öncelikle şunu belirtelim ki parlamenter bir sistemde yaşıyoruz ve bu parlamenter sistemin kuruluşu demokrasiyle özdeşleştirilir ve demokrasi tarihinde genel oy hakkı çok önemlidir, çok uzun mücadelelerle kazanılmıştır genel oy hakkı ve 16’ncı yüzyıla dayanır mücadele tarihi. O dönemde, oy kullanabilmek için, genel oy hakkı için zengin olmak, servet sahibi olmak ve toprak sahibi olmak gerekiyordu; bunun dışındakiler oy kullanamıyordu, parlamentoda yer alamıyordu. Uzun bir mücadelenin sonunda 1800’lü yıllarda genel oy hakkı; seçme, seçilme hakkı mücadeleyle kazanıldı. O dönemden beri de demokrasiyle yönetilen parlamenter sistemlerde seçme, seçilme hakkı en temel ilkedir. Geldik 21’inci yüzyıla. AKP Hükûmeti ülkenin bir bölümünde seçme, seçilme hakkını gasbediyor, gasbediyor; 1800’lere dayanan bu seçme, seçilme hakkını gasbediyor. Bakın, dün AKP’li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ne dedi: “Yargı burada

kanunu değil, hukuku konuşturmuş ve kararını da buna göre vermiştir.” Bu ne demek, bu ne demek? Bunun hesabı verilmek zorunda. Kanun değil, hukuk konuşturulmuş ama bazen de hukukun yerine kanunu konuşturuyor AKP’li Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımayarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını tanımayarak bunu yapıyor. Bakın, bu tesadüfi bir cümle değil. Neden tesadüfi bir cümle değil? Nereden feyzalıyor? Hemen bakalım. Hitler’in propaganda danışmanı Goebbels hukukla ilgili bölümde diyor ki: “Hukuk, siyasal liderliğe hizmet etmelidir. Führer en üstün yargıdır. Führer’le doğrudan sadakate dayalı bir ilişkisi olan yargıç karar verir ve sanığın suçlu olduğunu ispat yükümlülüğümüz yoktur çünkü bütün hukuk Führer’in uhdesindedir.” Bakın, yine Hitler zamanında hukukçu olan Ernst Fraenkel -çok uzun kitapları, yazıları var, merak eden okuyabilir- diyor ki: “Nazi hukukçularının, yargıçlarının mahkemelerini Führer’in düşman olarak tanımladıkları karşısında kanunu, anayasayı değil, Führer’in sözünü, iradesini en üstün hukuk olarak görür.” Bakın, Gezi davası, Kobani kumpas davası, sekiz yıldır sürdürülen 3’üncü defa kayyım kararları, Hakkâri Eş Başkanımızın apar topar ceza verilerek hapishaneye konulması; bunların hepsi, işte bu Hitler faşizminden feyz alınarak yapılmış. Bunu, sadece hukuk açısından söylemiyoruz. Nedir faşizm? Faşizm; yasama, yargı, yürütmenin tek elde toplanmasıdır. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle buna epey bir yaklaşıldı. Sonra nedir faşizm? Devletin ideolojik aygıtları ile devletin zor aygıtlarını tek bir kişinin elinde toplamak ve topyekûn eşitlik, özgürlük isteyen herkesin zapturapt altına alınmasıdır. Bakın, devletin ideolojik aygıtları çalışıyor, Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi’yle çalışıyor, yeni müfredatla çalışıyor, ÇEDES’le MESEM’le çalışıyor. Devletin zor aygıtları da bugün Hakkâri’de, âdeta sömürgeci kolluk kuvvetleri gibi halkın iradesi karşısında sıralanmış vaziyette. Devletin zor aygıtları polis şiddetiyle, gözaltılarla kendini gösteriyor. Dolayısıyla, biz AKP-MHP iktidarının bu faşizan uygulamalarına, bu sömürgeci politikalarına karşı her zaman yaşamak direnmektir “...”(*) diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Saki.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Teşekkürler.

Nasıl faşizme karşı İspanya’da, Almanya’da, İtalya’da muazzam bir direniş verilmiş ise “Faşizme karşı omuz omuza.” diyerek 31 Marttan sonra Van halkıyla dayanışanlar, bugün Hakkâri’de olanlar, kayyım atanan bölgede olanlar seslerini çıkartıyorlar. Halkın iradesini gasbedemezsiniz; soygun, talan, yolsuzluk düzenine, şiddet düzenine, savaş politikalarınıza son verin çünkü biz bunlara geçit vermeyeceğiz diyoruz. Kanla beslenen bir iktidar değil, eşitlik, demokrasi ve neşe, mutluluk, kardeşlik olan bir toplumsal düzen inşa etmek isteyenlerle birlikte direnişimizi her geçen gün yükselteceğimizi buradan bir kez daha ilan ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.19

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

12’nci madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinde yer alan “harbe” ibaresinin “savaşa” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Ömer Faruk Hülakü

Diyarbakır

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Mardin Milletvekili George Aslan’a aittir.

Buyurun Sayın Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizi izleyen halklarımızı ve irade gasbına karşı direnen herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, çok iyi bir coğrafyada yaşıyoruz. Bu coğrafya çok kültürlü, çok dilli, farklı din ve inançlara sahip güzel bir coğrafyaydı. Ancak 20’nci yüzyılın başından itibaren adım adım bu coğrafyada yaşayan halkları ve inançları bitirmek için her türlü kötülüğü yapmaktan geri kalmadınız; Ermenileri, Rumları, Süryanileri, Ezidileri yok ettiniz, Alevileri sindirdiniz, bunları yaparken de “İslam kardeşliği” adı altında kimi zaman da Kürtleri ortak ettiniz. Osmanlı İmparatorluğu yıkılırken yardım için Kürtlerin kapısını çaldınız, onlara bazı vaatlerde bulundunuz. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde şeyhlerin desteğini arkanıza aldınız. Bu Meclis kurulduğunda “Burası Türk ve Kürt halklarının Meclisidir.” dediniz ve Kürt illerinden gelen milletvekillerine “Kürdistan milletvekilleri” dediniz, hatta onlara “Meclisin açılışında ulusal kıyafetlerinizle gelin.” dediniz. Diğer halkları yok ettikten yani amacınıza ulaştıktan sonra bu sefer Kürtlere sıra geldi ve sizin “Ulusal kıyafetlerinizle gelin.” dediğiniz milletvekillerini o kıyafetler yüzünden idam sehpalarına göndererek katlettiniz. Sonra bu haksızlıklara karşı Koçgiri, Ağrı, Beytüşşebap, Şeyh Sait, Dersim ve daha onlarca başkaldırı yaşandı. Bunların hepsi katliamlarla ve acılarla bastırıldı ama bu sorun bitmedi.

Son kırk yıldır savaş ve çatışmalar devam ediyor. Bu dönemde binlerce köy yakılıp yıkıldı, milyonlarca insan yerlerinden, yurtlarından batı illerine ve dünyanın birçok ülkesine göç etmek zorunda kaldı, 10 binlerce insan cezaevlerine atıldı, işkencelerden geçti; yine 10 binlerce Kürt ve Türk genci

hayatını kaybetti, binlerce faili meçhul cinayet işlendi. Kırk yıldan bu yana bu ülkede 6 Cumhurbaşkanı, 11 başbakan, 20 hükûmet, 14 de Genelkurmay Başkanı görev yaptı. Bunların hepsi Kürt sorununu güvenlik politikalarıyla çözmeye çalıştı. Yaşanan savaş ve çatışmalar yaklaşık 3 trilyon 400 milyar dolara mal oldu bu ülkeye. Bu halka yapılmayan zulüm kalmadı. Bütün bu yaşananlara rağmen bu halk barış ve kardeşlik talebinden vazgeçmiyor ama siz hâlen bu talebi karşılıksız bırakıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, gelelim AK PARTİ'nin kuruluş yıllarına. 2002'de iktidara geldiğinizde Türkiye'de aydınlar, sanatçılar, yazarlar, sağcılar, solcular, muhafazakârlar size gerçekten büyük destek verdi. Bir umut vadedyordunuz. Bunda ABD ve Avrupa Birliği'nin desteğini de arkanıza aldınız. Sayın Cumhurbaşkanı Diyarbakır'a gitti ve "Kürt sorunu vardır. Bu sorun benim sorunumdur ve bu sorunu çözeceğim." dedi. Yıllar sonra Oslo süreci yaşandı, akil insanlar heyeti oluşturuldu, çözüm süreci başladı, Dolmabahçe'de masalar kuruldu. Sonra masayı devirdiniz ve yine güvenlik politikalarına geri döndünüz. Böylece çatışma ve ölümler yeniden başladı. Aslında bu, sizin istediğiniz bir şey değildi ama siz sorunu çözmekte kararlı değildiniz ve bu bir devlet politikasıydı, devlet bu sorunu çözmek istemedi. Bununla da yetinmediniz; partimizin Eş Genel Başkanlarını, milletvekillerini, parti il, ilçe yöneticilerini hapse attınız. Daha sonra partimizin kazandığı tüm belediyelere 2 dönem kayyum atadınız ve Kürt halkının iradesini gasbettiniz ama Kürtler bu haksızlığı kabul etmedi ve son seçimde yeniden 78 belediye kazandı. Hilvan'da 500 oy farkla belediyeyi DEM PARTİ kazanmıştı, siz ne yaptınız? Sandıkları yakarak seçimleri YSK'ye iptal ettirdiniz. Geçen pazar günü seçimler yapıldı. Seçimler nasıl sonuçlandı, biliyor musunuz? 500 oy fark 3.200 oya çıktı ve o 3.200 oyun 2.500'ü sizin seçmenlerinizdi. İşte, halk, bu haksızlıkları içine sindirmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aslan.

GEORGE ASLAN (Devamla) – Ertesi gün Hakkâri Belediye Eş Başkanını gözaltına aldırınız çünkü Hilvan'daki sonucu içinize sindiremediniz ve Hakkâri'ye kayyum atadınız.

Değerli milletvekilleri, Kürt sorununu şimdiki kuşakla hâlen çözüme imkânı var. Bu sorunu sonraki kuşaklarla çözmek çok daha zor olacaktır. Kürtlerin bu ülkeden kopmaması için her şeyden önce bu haksızlıklardan, bu gasplardan vazgeçmelisiniz. Dedğim gibi, yarınki nesil gerçekten sizinle oturmayabilir ve size selam vermeyebilir çünkü 2000'lerden sonraki nesil biber gazıyla, coplarla, tazyikli suyla ve ev baskınlarının psikolojisiyle büyüdü. Onun için, bir an önce bu siyasetinizden vazgeçin ve gelin, bu halkın sesine cevap verin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddede 1 önerge bulunmaktadır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "tabi" ibaresinin "bağlı" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayten Kordu	Adalet Kaya	Mehmet Kamaç
Tunceli	Diyarbakır	Diyarbakır
Ömer Faruk Hülakü	George Aslan	Salihe Aydeniz
Bingöl	Mardin	Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’a ait.

Buyurun Sayın Kamaç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üç gündür burada Hakkârî’ye atanan kayyum meselesini konuşuyoruz ama sanki kayyum meselesi yeni bir şeymiş gibi gündeme geliyor. Aslında bu meseleye girdiğimizde, kayyum meselesinin gerekçesinin 1924 Anayasası’nın gerekçelerinde açık bir şekilde ortaya konulduğunu görebiliriz. Türkiye tarihi, doğrusu acılarla dolu bir tarihtir. Türkiye yüz yıllık tarihinde Şark Islahat Planları gördü, Kürt raporları gördü, olağanüstü hâlleri gördü, bunların sistematik ve stratejik bir şekilde sürdürüldüğünü gördü ve bunların hepsinin amacının aslında Kürt varlığına tekabül ettiğini de gördü. Bunların belki en çağdaş hâli ya da 21’inci yüzyıldaki hâli kayyum politikasıdır.

Şimdi, 27 maddeden oluşan Şark Islahat Planı’nda ne vardı? Zorunlu iskân vardı. “Zorunlu iskân” derken aslında bir kitlesel sürgünden bahsediyoruz. 13 ve 17’nci maddelerinde il, ilçe, resmî kurum, okul, çarşı pazarda Türkçe dışında dilin kullanılması yasaktı, konuşanlar hakkında hükûmete mukavemetten işlemler yapılıyordu. Bu, aslında yüz yıldır devam eden politikanın bir parçasıydı. Bununla bitiyor muydu? Hayır. Yani Türkiye tarihinde defalarca Kürt raporları hazırlandı. Celal Bayar’ın hazırlattığı Kürt raporunda Kürtlerin taleplerinin tarihçesine vurgu yapılmakta, yapılanlar ve yapılması gerekenler tespit edilmekteydi. Bu “yapılması gerekenler” kısmında Kürtçe yayınların yasaklanması, İran ve Irak’la Kürtlere karşı iş birliğine gidilmesi ana başlıklardandı. “Kürtlerin öncüleri yeni yöntemler denemeye çalışmaktadır.” derken partileşmenin tehlikesine aslında vurgu yapıyordu. Bununla bitiyor mu? Hayır, sonuçta bu ülke aynı zamanda bir darbeler ülkesidir. 1980 darbesi yeni bir sürecin başlangıcıydı ve yeni şeyler ortaya çıkarıyordu. 1980 darbesinden sonra on beş yıllık kesintisiz bir olağanüstü hâl dönemi başlıyor ve bu süreç içerisinde faili meçhul cinayetler, köylerin boşaltılması, yine Şark Islahat Planı’ndaki gibi zorunlu kitlesel göçlerin aslında bir şekilde farklı versiyonlarını ortaya koyuyordu. Ne yapıyordu? Kürtleri asıl yerlerinden koparıp ülkenin batı kanadına, batı tarafına doğru zorunlu bir şekilde sürüyordu, köyler boşaltılıyordu, faili meçhul cinayetler işleniyordu.

Şimdi, buradan bir şey ortaya çıktı, Celal Bayar’ın raporunda aslında “Kürtlerin öncüleri yeni bir metot deniyor.” derken Kürtlerin siyasallaşmasının işaretlerini veriyordu. Eğer Kürtler bu ülkede bir siyasi partiye dönüşürlerse asıl tehlikenin orada yattığının vurgusunu yapıyordu. Ne oldu orada? Kürtler siyasi partiler kurdular; onlarca siyasi partisi kapatıldı Kürtlerin. Fakat ne olduysa 2016’da başladı, Kürtler 105 belediye alırken, 80 vekille bu Parlamentoda temsil edilirken asıl tehlike orada başlıyordu ve 2016’da başlayan kayyum politikası -başta da söylediğim gibi- 24 Anayasası’nın gerekçelerinde ortaya çıkıyordu. Süreçte zaten bütün bu politikaları kesintisiz bir şekilde devam ediyordu. Biz şunu görebiliyoruz burada: 24 Anayasası’ndan sonra bu işlemleri, Şark Islahat Planı’nı hazırlayanlar ile kayyum politikasını bugün fiiliyata dökenler arasında bir fark yok, sadece gömlek değiştirdi, dün de bunu dile getirdim.

Kürtlerin varlığı bu ülkede sorundur çünkü Kürtlerin varlığı kabul edilmiyor, Kürtlerin dili kabul edilmiyor, Kürtlerin kültürü kabul edilmiyor. Kürtler, bu coğrafyada sorun değil, varlıkları sorundur. Yani ya Kürt olmaktan çıkacaksınız, dilinizi, kültürünüzü unutacaksınız ya da siz, Kürt olarak var olmak istediğinizde bu ülkede sorunsunuz.

Şimdi, bakın, elimde Allah'ın kitabı var, diyor ki: “Biz, sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık ve sizi farklı kabilelerde kıldık ki birbirinizi tanıyasınız.” Bu tanıma nasıl olacak? Birbirinizi dilinizle, renginizle, kimliğinizle tanıyacaksınız; Allah'ın emridir. Bu da 82 Anayasası'dır, 66'ncı maddesi diyor ki: “Vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, cunta anayasasındaki maddeler, Allah'ın kitabındaki ayetleri neshediyor. Şimdi, burada, bu kürsüde çıkıp her defasında bize dinden, imandan dem vurmayın. Kürtlerin tarihi, Kürtlerin geçmişi, Kürtlerin bugüne kadar ortaya koyduklarıyla yeryüzünde Kürtler kadar dine değer veren, dine saygılı, dinini yaşayan başka bir toplumun olmadığını hepimiz de biliyoruz, hepimiz de görüyoruz.

Şimdi, buradan kayyum politikası... Ya, siz de biliyorsunuz, inanın, sizin içinizdeki çok değerli insanlar, yapılan işlemin hukuksuz olduğunu biliyor, herhangi bir hukuka uymadığını biliyor ama şunu itiraf etmekte zorlanıyorsunuz: “Kayyum politikası, 1924 yılından bu yana Kürtlere yönelik süregelen politikanın devamıdır.” Bunu ikrar etmekten korkuyorsunuz, bunu dile getirmiyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddede 1 önerge bulunmaktadır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan “mülakat” ibaresinin “görüşme” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Ömer Faruk Hülakü

Ömer Öcalan

Diyarbakır

Bingöl

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'a aittir.

Buyurun Sayın Öcalan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Ekranları başında bizi izleyen çiftçilerimizi, emekçilerimizi, alın teriyle geçinen insanlarımızı, hepsini saygıyla selamlıyorum.

Gecenin bir saatinde Toprak Mahsulleri Ofisi taban fiyatı nihayet açıkladı. Ekinlerin, arpanın, buğdayın yarısına yakını biçilmiş zaten. Ekmeklik buğday 9,25, makarnalık buğday 10 lira, arpa 7,25; ufak da bir destekleme var. Bu ülkede, maalesef, emeğiyle, alın teriyle geçinene, helal lokmayla geçinene kıymet yoktur. CHP'li milletvekili arkadaşlar da bahsediyor, burada bir çete yapılanması -Ankara'da- oluştu. Adama 550 milyon TL kredi vermişler, 550 milyon, çeteye, mafyaya, bu devletin bankası, Halkbank kredi vermiş, Ziraat Bankası holdinglere kredi vermiş. Yıldırım Demirören daha kredilerini

ödeyemedi ama çiftçiye bir şey yok, emekçiye bir şey yok. Buradaki çete ve mafya yapılanması manava kadar düşmüş; Ankara’da caddelerde bir gezin, görürsünüz. Ayhan Bora Kaplan operasyonundan önce bunlar, buradaki manavlardan dahi haraç alıyorlarmış; kimin gücüyle, kimin etkisiyle? Herkes biliyor, bu çete ve mafya yapılanmasının içindeki siyasi partileri, halk da yakından takip ediyor.

Çiftçi ne yapacak? Urfa, buğdayda 1’inci sırada olmasa da 2’nci sırada, pamukta 1’inci sıra, mısırdaki hatırı sayılır bir noktada, fıstıkta 1’inci sırada; Türkiye tarım arazisinin yüzde 4,9’unu barındırıyor, ülkenin 3’üncü büyük tarım şehri; kıymet yok. Urfa’da araziler sulanmıyor, başımızda DEDAŞ kayyumu var. Elektrik Urfa’da -Atatürk Barajı’nda- üretiliyor, maalesef enerjinin üzerinde de kayyum vardır, DEDAŞ âdeta orada bir hegemonya oluşturmuş. Biz bunları dile getirince de Hükûmetin trolleri ve çevresindekiler “Vay, bunlar kaçakçıdır! Vay...” Urfalı çiftçileri karalama noktasına kadar gidiyorlar. Kusura bakmayın, Urfalı çiftçiler, emekçiler kaçakçı değildir, hırsız değildir, yolsuzluk yapmıyorlar, alın terleriyle sabah 5-akşam 7 tarlalarda çalışıyorlar ama bu Hükûmet çiftçilere kıymet vermiyor. Bunları gece yarısı açıkladılar, taban fiyatı gece yarısı... Bunda bir keramet olsaydı nasıl olurdu? Cumhurbaşkanı etrafına bakanlarını toplardı, medyayı çağırırdı, bunları bangır bangır bangır açıklardı çünkü bunu açıklayacak bir durum yok, çiftçi perişan olmuş. Cumhurbaşkanı bunları eskiden kendisi açıklardı, şimdi Toprak Mahsulleri Ofisi kendi internet sayfasından, internet sitesinden taban fiyatı açıklıyor. Bu yolsuzluk, bu hırsızlık düzeninde emekçiye, işçiye zerre kadar bir şey verilmeyecektir. Asgari ücretin durumu ortada, emekli maaşının durumu ortadadır ve Urfalı çiftçinin durumu da ortadadır ama bir an önce Türkiye’deki çiftçilerin AKP’den desteğini çekmesi gerekiyor; bu kayyum düzeninden, bu yolsuzluk düzeninden bir an önce vazgeçmeleri gerekiyor.

Bakınız, Urfa fıstıkta da 1’incidir, ismi Antep fıstığı olmasına rağmen yüzde 60 fıstığı Urfa üretiyor ama oraya bir taban fiyat da yok, resmî bir müdahale de yok. Karadeniz’de kısmen de olsa bir taban fiyat açıklanıyor ama bölgenin çiftçileri, Urfalı çiftçiler maalesef sistemin dışına atılmış, enerjiye kayyum atanmış, suya kayyum atanmış, toprağa kayyum atanmış. Verilecek krediler de çiftçiye verilmiyor. Ziraat Bankası gidiyor krediyi çeteye veriyor, mafyaya veriyor, farklı farklı yapılanmalara kredi sağlıyor.

Bu pandemi döneminde kredi veriliyordu, ucuz kredi veriliyordu. Bizim de orada arkadaşlarımız, iş insanları var. Ne söyleniyordu biliyor musunuz değerli milletvekilleri? AKP’den, il binasından onay almayınca o dönem kredi verilmiyordu. Altını ve dövizi nasıl zıplattılar? Kendi çevresindeki yandaşlara kendi ilişkileri aracılığıyla 40 milyon, 50 milyon, 30 milyon, 20 milyon kredi verdiler. Krediyi aldıkları gibi gittiler altın, döviz aldılar; altını, dövizi zıplattılar, Türk lirasını gömdüler. Şimdi yıllarca bu ölü paranın kredisini ödeyecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - Hem nalına vurdular hem mihına vurdular. Türkiye’de en ucuz şey Türk lirası; döviz uçu, dövizden kazandılar, ödedikleri borcun da zaten para pula döndüğü için bir anlamı yoktur. Biz çiftçinin, emekçinin, öğretmeninin, emeklinin, yoksulun, fakirin fukaranın hakkını her yerde savunacağız ama halkımız bunlara inanmasın, bunlar her şeyin üstünü örtmek için gündem de değiştiriyorlar. Maalesef, bu konuları bu birkaç gün burada konuşmamız gerekirken -ekonomik meseleler, ekonomik kriz, birçok sosyal sorunu- ama irade gasbıyla maalesef bu ekonomik krizin üzerine de bir perde çekmeye çalışıyorlar. Biz her yerde sorunları dile getirmeye devam edeceğiz.

Tekrardan çiftçimize, emekçimize, alın teriyle geçinen insanlarımıza saygılarımı sunuyorum. (DEM parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla, 14 üyesiyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemden kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne çerçeve 14'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 15- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

‘EK MADDE 41- Türk Silahlı Kuvvetlerinin subay ve astsubay statüsünde görev yapan personelinden aşağıdaki çizelgede bulunanlara hizmetlerinde gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak ödenir. Söz konusu tazminata hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Sıra No	Rütbe	Gösterge
1	Kıdemli Binbaşı	14.000
2	II Kad.Kd. Bçvş. (926 Sayılı Kanun'a göre üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta üçer yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlar)	13.500
3	Kd.Bçvş., Kad.Kd.Bçvş. ve II Kad.Kd.Bçvş. (5837 Sayılı Kanun ile 926 Sayılı Kanun'un 78'inci maddesinde yapılan değişiklik kapsamında üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta altışar yıl rütbe bekleme süresine tabi olanlar)	13.500

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan subay ve astsubaylardan aşağıda belirtilenlere, hizalarında gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak emekli aylıklarıyla birlikte ödenir.

Rütbe	Gösterge
Kıdemli Binbaşı	14.000
Binbaşı	13.750

926 Sayılı Kanun’a göre üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta üçer yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlardan

II Kad.Kd.Bçvş.	13.500
Kad.Kd.Bçvş.	13.250
Kd.Bçvş.	13.000

5837 Sayılı Kanun ile 926 Sayılı Kanun’un 78’inci maddesinde yapılan değişiklik kapsamında üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta altışar yıl rütbe bekleme süresine tabi olanlardan

II Kad.Kd.Bçvş.	13.500
Kad.Kd.Bçvş.	13.500
Kd.Bçvş.	13.500
Kad.Bçvş.	13.250
Bçvş.	13.000

Astsubaylıktan subaylığa geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan teğmen, üsteğmen, kıdemli üsteğmen, yüzbaşı ve kıdemli yüzbaşılara aşağıdaki tabloda hizmet yıllarına göre hizalarında gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak emekli aylıklarıyla birlikte ödenir.

Sıra No	Hizmet Yılı	Gösterge
1	24 (Dahil) Yıl üzeri	13.500
2	21 (Dahil) -24 Yıl	13.250
3	18 (Dahil) -21 Yıl	13.000

Söz konusu muvazzaf ve emekli subay ve astsubaylara ödenecek bu tazminat, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu tazminat, ölen emeklilerin 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine ilgili Kanun’da belirtilen oranlar üzerinden ödenir.”

Hüsmen Kırkpınar

Ömer Karakaş

Yüksel Selçuk Türkoğlu

İzmir

Aydın

Bursa

Yasin Öztürk

Dursun Ataş

Selcan Hamşioğlu

Denizli

Kayseri

Tekirdağ

Burhanettin Kocamaz

Mersin

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Salt çoğunluğumuz olmadığından katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılamadığından önergeyi işlemden kaldırıyorum.

15’inci madde üzerinde 1 önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinde yer alan “dikkate” ibaresinin “göz önüne” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Ömer Faruk Hülakü

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Diyarbakır

Bingöl

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii ki Sayın Abdulhamit Gül’e cevap vereceğim.

Bakın, bizim bahsettiğimiz legal bir komisyon değildi Sayın Abdulhamit Gül. Sinan Ateş, eski MHP Milletvekili İsmet Büyükataman’ın danışmanıydı değil mi? Ne diyor? “Bizim yaptığımız işler normalin dışında olduğu için ‘Bana belge verin, ben bu işleri yapıyorum.’ dedim, vermediler belge.” Yani illegal bir komisyondan bahsediyoruz Sayın Abdulhamit Gül. MHP’de İsmet Büyükataman, AK PARTİ’de Celalettin Güvenç’in neler yaptığını çok duyduk. O illegal komisyonlar, borsalarda neler döndüğünü iyi biliyoruz.

Bakın, şimdi, Çin’le ilişkiler konusunu biz öncesinde gündeme getirmiştik. Burada 2019’daki Türkiye-Çin Anlaşması’nı gündeme getirdiğimizde Leyla Şahin Usta bir kadın olarak çok ilginç, çok absürt bir cevap vermişti bana, demişti ki: “Adamsanız getirin o anlaşmayı.” Allah Allah, nasıl bir dil anlamak mümkün değil. Bakın, tutanaklar da burada. Şimdi, Leyla Şahin Usta buraya gelsin. Bakın, işte kapı gibi o anlaşmanın belgesini burada gösteriyorum. Nedir bu? Mevlüt Çavuşoğlu’nun bir “tweet”i. Ne diyor? “Wang Yi’yle enerji ve yatırımlar başta olmak üzere ikili konuları görüştük. Uygur Türklerinin durumunu ele aldık. Çin Halk Cumhuriyeti’nin daveti üzerine Sincan’a bir gözlem heyeti gönderiyoruz.” Ne zamanmış tarih? 30 Temmuz 2019, Mevlüt Çavuşoğlu’un “tweet”i. Şimdi

2024'teyiz, herhangi bir faaliyet oldu mu? Hayır, hiçbir şey olmadı. Onun yerine ne oluyor? Hakan Fidan koşturup Çin'e gidiyor değil mi? Şimdi, onlarla da ilgili çok şey söyleyeceğim.

Şimdi, bakın, Van'a kayyım atamaya çalıştığınız zaman Avrupa Parlamentosu Raportörü Nacho Sanchez Amor demişti ki: "Siz Mehmet Şimşek'i ülkelerde boş yere dolaştırıyorsunuz, 5 kuruş da bulamazsınız çünkü işiniz gücünüz kayyım atamak; bu hâlinizle durumunuz budur." Bundan sonra ne oldu? Tabii, Batı'dan yüz bulamadı AK PARTİ-MHP Cumhur İttifakı, koştı Çin'e. Şimdi, beş yıl önceki bu sözlerinde duramadıktan sonra ne oldu? Yani düşünün, güya gidip toplama kamplarını ziyaret edeceklermiş ama o kadar antidemokratik bir ülke ki işi gücü sağa sola kayyım atamak, KHK'ler çıkarmak ve Batı Bloku'ndan kopmuş, Çin'e koşturup "Ne olur bana biraz para ver." diye yalvarmaya gidiyor. Hakan Fidan beş yıl önceki anlaşmanın gereğini yapmadığı gibi, koşturdu, Çin'de anlaşma yapmaya çalışıyor. Peki, Çin'de kaybolan insanların hesabını sordu mu oraya gidip? Hayır. Cezaevlerindeki Uygurlarla ilgili bir şey sordu mu? Hayır. Bakın, ne dedi: "Çin'i karıştırmaya yönelik uluslararası girişimleri doğru bulmuyoruz." ve "Efendim, BRICS'e girmeye çalışıyoruz." dedi. Ya, sen hani Avrupa Birliği'ne girmeye çalışıyordun? Şimdi, Brezilya, Çin, Rusya ve Hindistan'ın oluşturmuş olduğu birliğe girmeye çalışıyormuş, koşturmuş Çin'e. Tabii, demokrasiyle falan bir alakan yok senin, pusulan şaşar; bir oraya gidersin, bir buraya gidersin. Şimdi, Batı'yla koptu, işte, işi gücü kayyım atamak, KHK'ler çıkarmak, Anayasa'yı çiğnemek; koşturuyor, Çin'e BRICS'e girmek istiyormuş. Yahu, bu hikâye yine, bakın, şuna dönecek: S-400'lerle ilgili bir hikâye vardı biliyorsunuz. İşte, güya Batı'ya kapris yaptılar "Bak, biz F-35'lerden vazgeçiyoruz S-400 alırız." dediler; Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan oldular, ikisini de beceremediler, başaramadılar ve ülkeyi çok büyük bir zarara soktular, inanılmaz bir zarara soktular.

Şu anda, bu Çin ziyaretinin amacı nedir? Yani mesela, şu anda, Geri Dönüş Anlaşması'yla ilgili, ülkedeki Uygurları Çin'e göndermeyle ilgili bir adım mı atılacak? Bilemiyoruz, neler yapılacak?

Değerli arkadaşlar, şimdi, biraz da şuna değinmek lazım: 15 Temmuz darbe girişimi aydınlanmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şimdi askerler de burada ama o gece yaşananlarla ilgili çok büyük şaibeler var ve bunlar aydınlanmıyor. Darbenin Allah belasını versin ama darbeci olmadığı hâlde insanlar darbeci ilan edilebildi.

Sayın Hulusi Akar burada yok ama kendisi ne diyordu? Bakın Mehmet Dişli için "Benim kalbimdir." Mehmet Partigöç için "Benim beynimdir." diyordu. Akın Öztürk'le... Akın Öztürk dosyalara da yansıyor "Hulusi Akar'la sabah namazını birlikte kıldık." diyor. E, birisi darbeci oluyor, öbürü darbeye karşı çıkan oluyor. Bakıyorsunuz, Abidin Ünal ilk savcılık ifadesinde Akın Öztürk'e toz kondurmuyor, ardından Akın Öztürk darbeci ilan ediliyor. Nasıl bir muamma var anlamak mümkün değil. Askerler de burada, onlar da işin içinde neler döndüğünü az çok biliyordur. Genelkurmayla da konuştuğunuz zaman bunun nasıl bir şey olduğunu anlamadıklarını söylüyorlar ama işte, bütün bu anlaşılmayan olayların içinde bir askerlik kanununu konuşuyoruz ve iktidarın orduya iyice hükmedeceği bir yasa çıkarılmış oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Buna da sanırım askerlerin itiraz etmesi gerekiyor çünkü iktidarın partisel gücüyle kendilerine dikte etmesine herhâlde karşı çıkmaları gerekir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Başkanım, bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Başkanım, hatip illegal bir komisyondan bahsetti, illegal bir komisyonu ben bilmem, benim ömrüm hep legal, hukuk çerçevesinde, hayatım o şekilde geçti. Kanun ve Anayasa çerçevesinin içerisindeki komisyonları ve hukuku bilirim; onun dışında illegal konularla, komisyonlarla, hatibin ifade ettiği hiçbir konuyla bizim ilgimiz olmaz.

Leyla Şahin Usta Başkanımızı burada ismen zikretti. Leyla Şahin Hanım ne söylediye yine, konuyla ilgili bilgiler alarak ifade etmiştir.

Nitekim, devamında, Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan’dan bahsetti. Bu şeyleri hazırlarken Sayın Hakan Fidan, Dışişleri Bakanımız Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nde, Urumçi’de, Kaşgar’da, Doğu Türkistan’da bizim soydaşlarımızın yanındaydı, beraber namaz kıldı, hâlleşti, onlarla beraber oldu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Onlara yapılan ihlallerle ilgili tek bir kelime etmedi; takip etmedim mi sanıyorsunuz!

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Dinle ya, dinle ya! Dinle!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Dinle! Saygısızlık yapma!

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Onların her zaman yanında olmaya devam edeceğiz ve asılsız tüm bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Onlara yapılan ihlallerle ilgili tek bir cümle söylemedi!

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – O komisyonda mıydınız da yanında mıydınız da ne söylediğini biliyorsunuz?

Türkiye Cumhuriyeti devleti dünyanın neresinde olursa olsun soydaşlarının yanında, mazlumların yanında her platformda olmuştur, olmaya devam edecektir. Kaşgar’a, Urumçi’ye, Doğu Türkistan’a, Sincan Uygur Özerk Bölgesi’ne, tüm Türk soydaşlarımıza, tüm mazlumlara selam olsun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, sataşma var, cevap...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sataşma yok, kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, bir sataşma yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Apaçık belge var, bakın, belgeyi reddediyor. Belgeyi reddediyor ve Hakan Fidan’ın orada Uygurlarla ilgili tek bir kelime sarf etmediğinden bahsetmiyor.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, bir sataşma yok, o yüzden, maddelerin oylamasına devam edeceğim.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20’nci madde kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21’inci madde kabul edilmiştir.

22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22’nci madde kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi oylamadan önce Komisyonun bir redaksiyon talebi vardır.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

23’üncü maddenin çerçeve hükmünde yer alan “dul ve yetimleri” ibaresinin 2847 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (c) bendinde 2 kez geçiyor olması nedeniyle, karışıklığa mahal vermemek için söz konusu ibarenin redaksiyon kapsamında “şehitlerin dul ve yetimleri” şeklinde değiştirilmesi talebimizi takdirlerinize arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maddeyi Komisyonun redaksiyon talebi doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24’üncü madde kabul edilmiştir.

25’inci madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere 5 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Atmaca

Ali Fazıl Kasap

İstanbul

Bursa

Kütahya

Mehmet Karaman

Selçuk Özdağ

Samsun

Muğla

Aynı mahiyetteki 2'nci önerenin imza sahipleri:

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Hüsmen Kırkpınar

Yavuz Aydın

Bursa

İzmir

Trabzon

Burak Akburak

Yasin Öztürk

Hakan Şeref Olgun

İstanbul

Denizli

Afyonkarahisar

Aynı mahiyetteki 3'üncü önerenin imza sahipleri:

Salihe Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Adalet Kaya

Özgül Saki

Serhat Eren

Diyarbakır

İstanbul

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki 4'üncü önerenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer

Serkan Sarı

Tahsin Becan

Niğde

Balıkesir

Yalova

Mühip Kanko

Özgür Ceylan

Semra Dinçer

Kocaeli

Çanakkale

Ankara

Aynı mahiyetteki 5'inci önerenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Hüseyin Altınsoy

Belgin Uygur

Gaziantep

Aksaray

Balıkesir

Oğuz Üçüncü

Abdülrahim Dusak

Osman Sağlam

İstanbul

Şanlıurfa

Karaman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde konuşma talebi yoktur.

Önergelerin gerekçelerini okutacağım.

Bülent Kaya (İstanbul) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Maddenin uygulamada sebep olacağı olumsuz durumların ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Yüksel Selçuk Türkoğlu (Bursa) ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifte yer alan maddeyle idare aleyhine açılan kamulaştırmasız el atmadan kaynaklanan tazminat davalarında kamu zararının önüne geçilmesi için kamu yararına yönelik ihtiyacın ortadan kalkması hâlinde bu taşınmazın terk edilerek geri iade edilmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu düzenleme Anayasa'nın 46'ncı maddesinde düzenlenen kamulaştırma ilkelerine aykırı düşeceği gibi 35'inci maddede düzenlenen mülkiyet hakkını da ihlal etmektedir. Şöyle ki: Kamu yararı kararı idarenin tek yanlı işlemi sonucunda alınmaktadır. Burada daha güçsüz konumda olan malikler kamulaştırmanın gereği olan bedeli ya peşin olarak almakta ya da dava yoluna gitmektedirler. Sorun idare tarafından el atılan ve kamulaştırılmayan taşınmazlar yönünden oluşmaktadır. Bu taşınmazların kamulaştırılması için açılan davalar konusuz kalacaktır. Diğer bir anlatımla, mülkiyet hakkına ilişkin hak arama özgürlükleri ellerinden alınmış olacaktır. İdare tarafından uzunca süre kullanılan ancak kamulaştırması yapılmayan taşınmazlar hakkında teklifte bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bir diğer sorun ifraz edilip iade edilen taşınmazın anlamlı bir bütün olup olmayacağı ve taşınmaz malikini tatmin edip etmeyeceğine ilişkindir. Teklif bu hâliyle Anayasa'nın 35'inci ve 46'ncı maddelerine aykırılıklar barındırdığından teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – 3'üncü önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metninin daha anlaşılır olması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – 4'üncü önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu yararına yönelik ihtiyacın ortadan kalkması hâlinde ilgili idare tarafından terk edilebilecek durumda olan taşınmazların kullanımına son verilerek ilgililere iade edilmesi yoluyla idare aleyhine açılan kamulaştırmasız el atmadan kaynaklanan tazminat davalarında kamu zararının önüne geçilmesi ve iptal edilen 221 sayılı Kanun mülga 31/8/1956 tarihli ve 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1956 tarihinden önce fiilen kamu hizmetlerine tahsis edilmiş olmakla birlikte usulünce kamulaştırıldığı ortaya konulamayan taşınmazların tabi olacağı usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Doğrudan MSB ve TSK'yle ilgili düzenlemeler olmayıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adalet Bakanlığını ilgilendiren düzenlemelerdir ve ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemiş ve raporları Komisyonumuza intikal etmemiştir. Taşınmazın kullanımına kısmen son verilerek kısmi terk edilmesi durumunda malın değerinde önemli ölçüde azalma olması hâlinde Anayasa'yla güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edilebileceği kanısındayız.

Ancak uzlaşmayı düzenleyen üçüncü fıkraya eklenen “taşınmazın kullanımına kısmen ya da tamamen son verilerek terk edilmesi” ve “taşınmazın üzerinde idareye ait bina/tesis yer alması halinde, bina/tesis bulunmayan kısmının kullanımına son verilmesi ve ifraz edilerek terk edilmesi” hâllerinde bir tazminat ödenip ödenmeyeceğinin açıklığa kavuşmamıştır. “Kamu yararına yönelik ihtiyacın ortadan kalkması halinde ilgili idare tarafından terk edilebilecek durumda olan taşınmazların kullanımına son verilerek ilgililere iade edilmesi yoluyla İdare aleyhine açılan kamulaştırmasız el atmadan kaynaklanan tazminat davalarında kamu zararının önüne geçilmesi” ifadesinden anlaşıldığı kadarıyla taşınmazın

malikine terk edilmesi durumunda geçmişteki kullanımına yönelik herhangi bir tazminat ödenmesi öngörülmektedir.

Teklifle değiştirilmek istenen 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun “Kamulaştırılmaksızın Kamu Hizmetine Ayrılan Taşınmazların Bedel Tespiti” başlıklı geçici 6’ncı maddesinin uygulanmasının genel olarak tartışma konusu yapılması da değerlendirilmelidir.

Maddenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – 5’inci önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, tekrar değerlendirmek üzere maddenin teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen aynı mahiyetteki önerelerle teklifin 25’inci maddesi teklif metninden çıkartılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanunun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

26’ncı madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere 5 önerge vardır. Önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Atmaca

Ali Fazıl Kasap

İstanbul

Bursa

Kütahya

Mehmet Karaman

Selçuk Özdağ

Samsun

Muğla

Aynı mahiyetteki 2’nci önerenin imza sahipleri:

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Burak Akburak

Bursa

Trabzon

İstanbul

Hüsmen Kırkpınar

Yasin Öztürk

Uğur Poyraz

İzmir

Denizli

Antalya

Aynı mahiyetteki 3’üncü önerenin imza sahipleri:

Sahile Aydeniz

Ayten Kordu

George Aslan

Mardin

Tunceli

Mardin

Serhat Eren

Özgül Saki

Adalet Kaya

Diyarbakır

İstanbul

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki 4'üncü önergenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Becan

Serkan Sarı

Niğde

Yalova

Balıkesir

Özgür Ceylan

Mühip Kanko

Semra Dinçer

Çanakkale

Kocaeli

Ankara

Aynı mahiyetteki 5'inci önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Hüseyin Altınsoy

Belgin Uygur

Gaziantep

Aksaray

Balıkesir

Oğuz Üçüncü

Osman Sağlam

Abdürrahim Dusağ

İstanbul

Karaman

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde konuşma talebi yoktur.

Önergelerin gerekçesini okutacağım.

İlk önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Maddenin uygulamada sebep olacağı olumsuz durumların ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – 2'nci önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifte yer alan maddeyle 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'na geçici madde eklenerek Anayasa Mahkemesi tarafından daha önce iptal edilen Amme Hükmi Şahısları veya Müesseseleri Tarafından Fiilen Amme Hizmetlerine Tahsis Edilmiş Gayrimenkuller Hakkında Kanun'un maddeleri, içerik ve kapsam bakımından aynen, tekrar düzenlenmek istenmektedir ancak Anayasa Mahkemesi zaten bu kanunu Anayasa'nın 13'üncü, 35'inci ve 46'ncı maddelerine aykırılıklar barındırmasından dolayı iptal etmiştir.

Anayasa Mahkemesi bir kuralı iptal ederken kanun koyucu gibi hareket edip yeni bir düzenleme yapmaz ancak işaret ettiği ilkeler yeni oluşturulacak kanununda yol gösterici olabilir. Teklifte yer alan madde bu yaklaşımdan son derece uzaktır. Düzenleme iptal kararında işaret edilen hak ihlallerine yönelik değildir. Bununla birlikte neredeyse iptal edilen kanununla birebir aynıdır.

Teklif maddesi bu hâliyle Anayasa Mahkemesi kararını karşılamamaktadır ve teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – 3'üncü önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metninin daha anlaşılır olması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – 4'üncü önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Bu madde doğrudan MSB-TSK ile ilgili bir düzenleme olmayıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adalet Bakanlığını ilgilendirmektedir.

Maddeyle Kamulaştırma Kanunu'na geçici bir madde eklenmektedir. 5/1/1961 tarihli ve 221 sayılı Amme Hükmi Şahısları veya Müesseseleri Tarafından Fiilen Amme Hizmetlerine Tahsis Edilmiş Gayrimenkuller Hakkında Kanun, Anayasa Mahkemesinin 21/4/2022 tarihli, (2021/19) Esas ve (2022/46) Karar sayılı Kararı'yla iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı 4/8/2022 tarihli ve 31913 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. İptal edilen 221 sayılı Kanun, mülga 31/8/1956 tarihli ve 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1956 tarihinden önce fiilen kamu hizmetlerine tahsis edilmiş olmakla birlikte usulünce kamulaştırıldığı ortaya konulamayan taşınmazların tabi olacağı usul ve esasları düzenlemektedir. 221 sayılı Kanun 12/1/1961 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kanuna göre mülga 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kamulaştırma işlemine dayanmaksızın kamulaştırma kanunlarının göz önünde tuttuğu maksatlara fiilen tahsis edilmiş olan gayrimenkullerin ilgili amme hükmî şahsı ve müessesesi adına tahsis tarihinde kamulaştırılmış sayılacağı düzenlenmiştir. Aynı kanun, bu kapsamdaki gayrimenkullerden tapuya kayıtlı olanların kayıt sahiplerinin ya da mirasçılarının ancak fiili tahsis tarihindeki rayiç üzerinden gayrimenkulün bedelini izleyebileceğini ve bu bedelin dava hakkının bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki sene sonra düşeceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, kanunun yürürlüğe girmesinden önce açılmış ve kesin karara bağlanmamış davalar hakkında da bu kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu kanun bir tasfiye kanunu olup mülga 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş taşınmazları konu edinmektedir. Anayasa'nın 153'üncü maddesinin beşinci fıkrası Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürüyemeyeceği hükmüne amirdir. Bu hükmün gereği olarak iptalden sonra 221 sayılı Kanun'un öngördüğü süre içinde açılan ve hâlen derdest bulunan davalar hakkında uygulanması sonucunu doğuracaktır. Diğer bir anlatımla, 221 sayılı Kanun'un yürürlüğünden itibaren iki yıl geçmiş olan ve 1956 yılından önce fiilen kamu hizmetine tahsis edilen ve kanun gereği kamulaştırılmış sayılan taşınmazlar bakımından yeni bir dava hakkı doğurmayaacağı sonucuna varılacaktır. Ancak "Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürüyemeyeceği" ilkesi ve Anayasa Mahkemesinin bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir kısmını iptal ederken kanun koyucu gibi hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemeyeceğine ilişkin Anayasa'nın amir hükmüne rağmen iptal kararını geriye yürütecek şekilde uygulama yapıldığı takdirde bu ihalenin kamulaştırmasız el atılan yerler gibi değerlendirilmesi de söz konusu olabilecektir. Bu nedenle, maddenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – 5'inci önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle tekrar değerlendirilmek üzere maddenin teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önermeler kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen aynı mahiyetteki önermeler ile teklifin 26'ncı maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.18

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.19****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek üzere 11 Haziran 2024 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.20

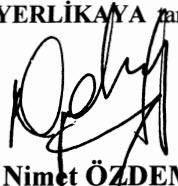
IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir hayvan barınağıyla ilgili iddialara,

- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa ilinde bazı araziler için yapılan plan değişikliğine, İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/11754), (7/11896)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

İzmir Kemalpaşa Belediyesi'ne ait Armutlu Hayvan Barınağı'nda onlarca köpeğin öldürüldüğüne ilişkin haber ve görüntüler medyada geniş bir yer bulmuş, olay hayvan severler başta olmak üzere kamuoyunda büyük tepkiye neden olmuştur.

Buradan hareketle;

1- Armutlu Hayvan Barınağı'nda yaşadığı iddia edilen olaylarla ilgili Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya araştırma başlatılmış mıdır? Kamuoyuna yansıyan görüntülerle ilgili idari bir soruşturma yapılması planlanmakta mıdır?

2- İzmir Valisi'nin Başkanlık ettiği İl Hayvanları Korumu Kurulu tarafından olayla ilgili herhangi bir çalışma başlatılmış mıdır?

3- 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu 28/A maddesinde ifade edilen sahipli veya sahipsiz hayvanların topluca öldürülmesinin suç sayılması hükmü gereği Bakanlığınızca herhangi bir önleyici tedbir uygulanması planlanmakta mıdır?

4- Armutlu Hayvan Barınağı'nda yaşandığı iddia edilen olayların benzerlerinin bazı yerel yönetimlerin sorumluluğunda bulunan bölgelerde de yapıldığına ilişkin medyada sıklıkla yer alan haberler doğrultusunda, ilgili yasa gereği güvence altına alınan sahipli veya sahipsiz hayvanların korunması yönünde hangi çalışmalar yürütülmektedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, İçişleri Bakanlığına iletilmesi ve Bakan Ali YERLİKAYA tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 09/05/24

Prof.Dr. Kayhan PALA
Bursa Milletvekili

Bursa 2020 Yılı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca 19.01.1998 tarihinde onaylanmıştır. Planın 4.1.2.1 Maddesinde; *Gelişme alanlarının, tarım alanlarını yok etmeyecek biçimde dengeli olarak geliştirilmesi esastır.*” denilmekte ve tarım alanlarının korunması hedeflenmektedir. 4.2.2. Maddesinde ise *“Hiçbir alt ölçekte bu planın ilke, hedef ve kararlarına aykırı plan kararı verilemez.”* hükmü yer almaktadır. Ancak Bursa İli, Kestel İlçesi, Soğuksu ve Seymen Mahalleleri (1127 parsel ve çevresi); TOKİ tarafından ‘ülke ekonomisine katkı sağlayacak organize sanayi alanlarının geliştirilmesine yönelik hedef’ doğrultusunda ‘Sanayi Alanı’na ilişkin hazırlanan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği; 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan açıklama raporları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanarak Bakanlığın 18.04.2024 tarih ve 9283549 sayılı yazısı ile bildirilerek 22.04.2024 tarihinde Bursa İl Müdürlüğü ilan panosunda ve internet sitesinde askıya çıkarılmıştır.

Plan değişikliğine konu alanın bir kısmı “Diğer Tarım Alanı”, bir kısmı “Tarımsal Niteliği Korunacak Alanlar” da kalmaktadır. Değişiklik ile plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozacak, tarım alanlarına sanayileşme ve şehirleşme baskısı yaratacak nitelikte parçacıl ve noktasal anlayışla sanayi ve depolama amaçlı organize sanayi bölgesi ilan edilmiştir. Öncesinde, TOKİ ve hazine taşınmazların bulunduğu alanda 11.10.2017 tarih ve 4650 sayılı Başbakanlık Makam Olur'unca TOKİ adına kamulaştırılma işlemleri başlanılan, kamulaştırma sahasında TOKİ tarafından sanayi amaçlı imar planlarının yapılması ve akabinde imar uygulamasının yapılması, mahsuplaşmanın gerçekleştirilmesi ile kamulaştırmaya konu taşınmazların S.S İleri Teknoloji Sanayi Toplu Yapı Kooperatifine devri hususlarında TOKİ ile ilgili Kooperatif arasında 29.11.2017 tarihli protokol imzalanmıştır.

Planda yapılan değişiklik yasal mevzuat açısından diğer alanlarda da sorunludur. Tarım alanları; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8. Maddesi Fıkrasınca *“Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz.”* denilerek koruma altına alınmıştır. Ancak planda yapılan değişiklik ile bu kanun maddesi de göz ardı edilmiştir. İkincil olarak ise Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 8. Maddesine aykırı olarak, değişiklik hakkında birçok kurumdan görüş alındığı halde Tarım İl Müdürlüğü görüşüne yer verilmediği görülmektedir.

Yer seçimi yapılan parsellere ait arazilerin bir bölümü amaç dışı kullanıma uygun marjinal özelliklere sahip bir arazi olsa da yok edeceği tarım (mutlak tarım arazisi:37,4 hektar, özel ürün arazisi: 78,22 hektar; EK-1) ve dikili arazilerinin yanında diğer tarım alanlarına yaratacağı yapılaşma ve sanayileşme baskısı ile havayı toprağı ve suyu kirletici özelliğı olan ve çok miktarda su kullanılmasını gerektirecek sanayi tesislerinin alanda yer verilip verilmeyeceğı plandan ve planlama raporundan net olarak anlaşılamayan böylesi yer seçimlerinde öncelikli olarak insan sağığı, bölgede yaşayan canlılar ve ekolojik hassasiyetler, tarımsal ve hayvansal üretimin niteliğı, potansiyeli dikkate alınması çok önemlidir. Sadece yerli ve milli üretime katkı sağılanması, istihdam yaratması vb. ekonomik, teknik hesaplar ve seçilen parselin bir bölümünün fiziksel uygunluğu projenin hayata geçirilmesi için tek ve yeterli ölçüt değildir. Bu bağlamda;

- 1- Bursa Valiliğı tarafından, söz konusu yer için 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4. Maddesinde söz edilen ‘yer seçimi kararı’ alınmış mıdır? Alındı ise bu kararın alınma tarihi, kapsam ve içeriğı nedir?
- 2- Aynı yer için Bursa Valiliğı tarafından alınmış bir “kamu yararı kararı” var mıdır? Alındı ise bu kararın alınma tarihi, kapsam ve içeriğı nedir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-15740137-000-673
Konu : Muhatap Değişikliği

05.06.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen;

1. Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ'ın 7/11304 esas numaralı,
  2. Batman Milletvekili Zeynep ODUNCU'nun 7/11295 ve 7/7573 esas numaralı,
  3. Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/8734 esas numaralı,
  4. İstanbul Milletvekili Çiçek OTLU'nun 7/7776 esas numaralı,
  5. Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/8215, 7/9140, 7/9436, 7/8344 ve 7/7564 esas numaralı,
  6. Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/7001 ve 7/7569 esas numaralı,
  7. Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/6562, 7/7129 ve 7/9151 esas numaralı,
  8. İstanbul Milletvekili Nimet ÖZDEMİR'in 7/11754 esas numaralı,
  9. Adana Milletvekili Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın 7/11402 esas numaralı,
  10. Mersin Milletvekili Av. Ali BOZAN'ın 7/11609 esas numaralı,
  11. Bursa Milletvekili Prof. Dr. Kayıhan PALA'nın 7/11896 esas numaralı,
  12. Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN'ın 7/8828 ve 7/9434 esas numaralı,
  13. Mardin Milletvekili Kamuran TANHAN'ın 7/7016, 7/11294 ve 7/10977 esas numaralı,
  14. Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/7117 esas numaralı,
  15. Muş Milletvekili Sümeyye BOZ'un 7/7006 esas numaralı,
  16. Muş Milletvekili Sezai TEMELLİ'nin 7/7486 esas numaralı,
  17. Bingöl Milletvekili Ömer Faruk HÜLAKÜ'nün 7/7476 ve 7/7477 esas numaralı,
  18. Şırnak Milletvekili Ayşegül DOĞAN DAĞLI'nın 7/7002 esas numaralı,
  19. Van Milletvekili Sinan ÇİFTYÜREK'in 7/6713 esas numaralı,
  20. Van Milletvekili Mahmut DİNDAR'ın 7/6563 esas numaralı,
  21. Van Milletvekili Zülküf UÇAR'ın 7/6715 esas numaralı,
  22. Diyarbakır Milletvekili Halide TÜRKOĞLU'nun 7/79146 ve 7/8834 esas numaralı,
  23. Diyarbakır Milletvekili Av Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun 7/9157, 7/7568 ve 7/8346 esas numaralı,
  24. Mardin Milletvekili Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/10978 esas numaralı,
  25. Hakkari Milletvekili Öznur BARTIN'ın 7/9257, 7/9982 esas numaralı,
  26. Bursa Milletvekili Yüksel SELÇUK TÜRKOĞLU'nun 7/7671 esas numaralı,
  27. İstanbul Milletvekili Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN'ın 7/10087 esas numaralı, yazılı soru Önergelerinin Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında yer almadığı değerlendirilmiştir.
- Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, açık maden ocaklarında çalışan işçilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/11924)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından yanıtlanmasını arz ederim. 10.05.2024

Dr. İlhami Özcan AYGUN
CHP Tekirdağ Milletvekili

Çöllolar ve Şirvan'da yaşanan maden kazalarının ardından 13 Şubat 2024 tarihinde Erzincan'ın İliç ilçesindeki Çöpler Altın Madeni'nde siyanür liç işleminden sonra depolanan toprak yığınının heyelana dönüşmesi sonucu gerçekleşen büyük kazada, 9 işçimiz yaşamını yitirmiştir. Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen ve çevresel açıdan da büyük risk yaratan maden kazası, açık maden ocaklarında çalışanlar için de risk ve tehlikenin ne kadar büyük olduğunu acı bir şekilde ortaya koymuştur.

Madencilik işkolumuzda yer altındaki ocaklarda çalışan madencilerimiz fiili hizmet süresi zammından yararlanırken, yerüstünde açık maden ocağı işlerinde çalışan madencilerimiz yararlanamamaktadır.

Madencilik sektörü doğası gereği, kaza, iş güvenliği ve sağlık açısından büyük riskler içeren bir sektördür. Maden işlerindeki söz konusu risk, diğer sanayi dallarına göre daha fazla olduğu için bu sektörde çalışan tüm işçilere, aldıkları risk ile orantılı, adil haklar tanınmalıdır.

Ağır bir iş kolu olan madencilik çalışmalarında, yeraltı kadar yer üstü çalışmaları da büyük riskler içermektedir. Yer üstü metal madenciliği ve kömür madenciliği işyerlerinde çalışan madencilerin de yer altındakiler gibi erken emeklilik haklarından yararlandırılmaları, Anayasa'nın eşitlik ilkesinin gereğidir.

Bu bağlamda;

1. Yer altında çalışan madencilerimize tanınan 180 günlük fiili hizmet süresi zammının, yine zor ve riskli koşullar içeren açık maden ocağı işlerinde çalışanlara da tanınması için bir düzenleme yapacak mısınız?
2. Maden sektöründe çalışan tüm işçilerin çalışma koşullarını eşitleyecek önlemler alacak mısınız?
3. Bu konuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile temasa geçip, ortak bir çalışma yürütecek misiniz?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-5847155
Konu :Soru Önergeleri

05/06/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1429564 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan AYGUN tarafından tevcih edilen 7/11924 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN İLHAMİ ÖZCAN AYGUN'UN**7/11924 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Çöllolar ve Şirvan'da yaşanan maden kazalarının ardından 13 Şubat 2024 tarihinde Erzincan'ın İliç ilçesindeki Çöpler Altın Maden'inde siyanür liç işleminden sonra depolanan toprak yığınının heyelana dönüşmesi sonucu gerçekleşen büyük kazada, 9 işçimiz yaşamını yitirmiştir. Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen ve çevresel açıdan da büyük risk yaratan maden kazası, açık maden ocaklarında çalışanlar için de risk ve tehlikenin ne kadar büyük olduğunu acı bir şekilde ortaya koymuştur.

Madencilik işkolumuzda yer altındaki ocaklarda çalışan madencilerimiz fiili hizmet süresi zammından yararlanırken, yerüstünde açık maden ocağı işlerinde çalışan madencilerimiz yararlanamamaktadır.

Madencilik sektörü doğası gereği, kaza, iş güvenliği ve sağlık açısından büyük riskler içeren bir sektördür. Maden işlerindeki söz konusu risk, diğer sanayi dallarına göre daha fazla olduğu için bu sektörde çalışan tüm işçilere, aldıkları risk ile orantılı, adil haklar tanınmalıdır.

Ağır bir iş kolu olan madencilik çalışmalarında, yeraltı kadar yer üstü çalışmaları da büyük riskler içermektedir. Yer üstü metal madenciliği ve kömür madenciliği işyerlerinde çalışan madencilerin de yer altındakiler gibi erken emeklilik haklarından yararlandırılmaları, Anayasa'nın eşitlik ilkesinin gereğidir.

Soru 1-Yer altında çalışan madencilerimize tanınan 180 günlük fiili hizmet süresi zammının, yine zor ve riskli koşullar içeren açık maden ocağı işlerinde çalışanlara da tanınması için bir düzenleme yapacak mısınız?

Soru 2- Maden sektöründe çalışan tüm işçilerin çalışma koşullarını eşitleyecek önlemler alacak mısınız?

Soru 3- Bu konuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile temasa geçip, ortak bir çalışma yürütecek misiniz?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3- Sorular Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

3.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, ülkemizdeki gayrimenkullerin yabancılara satılmasının desteklediği iddiasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12182)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

Başta devlet kaynakları olmak üzere milli serveti, katma değer getirici orta ve yüksek teknolojiye dayalı alanların aksine inşaat ve hizmet sektörüne yönlendiren AKP iktidarı, geldiğimiz aşamada Türkiye halkını yüksek enflasyon, yüksek kur, yüksek işsizlik ve alım gücünde ciddi gerilemeyle tarihinin en sarsıcı ve derin kriziyle karşı karşıya bırakmıştır.

Bu noktaya gelinmesinde etken nedenlerden biri de yabancı sermayeye yönelik yaklaşımdır. Üretim alanlarındansa hisse senedi ve gayrimenkul alımına dayalı 'sıcak para' anlayışlı yabancı yatırım çekmeyi tercih eden iktidar, bu amaç doğrultusunda yabancı sermaye getirme vaadinde bulunanlara da çeşitli teşvikler sağladı. Resmi Gazete'de 2022 yılının Nisan ayında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile; Türkiye'deki gayrimenkulleri, yurtdışındaki yabancılara satan kurum ve kuruluşlara Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 1.8 milyon liraya kadar reklam desteği verilmesi, fuarlara ve etkinliklere katılım için etkinlik başına 300 bin TL'ye kadar destek sağlanması yoluna gidildi. Bu markaların yurtdışında tescili ve korunması için giderlerinin yüzde 50'si oranında da yıllık 600 bin TL tutarına kadar destek verilmesi kararlaştırıldı.

Bu bağlamda;

1-) Uygulamanın başladığı tarihten 8 Mayıs 2024 tarihine kadar kaç firmaya destek verildi, destek ile birlikte kaç firma yurt dışına açıldı?

2-) Uygulamanın başladığı tarihten 8 Mayıs 2024 tarihine kadar hangi firmalar Türkiye'de kaç konut sattı; kaç kişi konut alarak vatandaş oldu?

3-) Destek uygulaması devam etmekte midir ve 8 Mayıs 2024 tarihi itibarıyla kaç lira destek verilmiştir?

4-) Emlakçı açmak için yoğun bir uzmanlık, sermaye yapısı veya ihracat bilgisi olması gerekmeyen için girilmesi bu kadar kolay olan bir sektöre niçin teşvik verilmiştir ve uygulamayla öngörülen hedeflere ulaşılmış mıdır? Destek uygulamasına devam edilecek midir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-5847081
Konu :Soru Önergeleri

05/06/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi :27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel EMRE tarafından tevcih edilen, 7/12182 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEYNEL EMRE' NİN**7/12182 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Başta devlet kaynakları olmak üzere milli serveti, katma değer getirici orta ve yüksek teknolojiye dayalı alanların aksine inşaat ve hizmet sektörüne yönlendiren AKP iktidarı, geldiğimiz aşamada Türkiye halkını yüksek enflasyon, yüksek kur, yüksek işsizlik ve alım gücünde ciddi gerilemeyle tarihinin en sarsıcı ve derin kriziyle karşı karşıya bırakmıştır.

Bu noktaya gelinmesinde etken nedenlerden biri de yabancı sermayeye yönelik yaklaşımdır. Üretim alanlarındansa hisse senedi ve gayrimenkul alımına dayalı 'sıcak para' anlayışlı yabancı yatırım çekmeyi tercih eden iktidar, bu amaç doğrultusunda yabancı sermaye getirme vaadinde bulunanlara da çeşitli teşvikler sağladı. Resmi Gazete'de 2022 yılının Nisan ayında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile; Türkiye'deki gayrimenkulleri, yurtdışındaki yabancılara satan kurum ve kuruluşlara Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 1.8 milyon liraya kadar reklam desteği verilmesi, fuarlara ve etkinliklere katılım için etkinlik başına 300 bin TL'ye kadar destek sağlanması yoluna gidildi. Bu markaların yurtdışında tescili ve korunması için giderlerinin yüzde 50'si oranında da yıllık 600 bin TL tutarına kadar destek verilmesi kararlaştırıldı.

Bu bağlamda;

Soru 1- Uygulamanın başladığı tarihten 8 Mayıs 2024 tarihine kadar kaç firmaya destek verildi, destek ile birlikte kaç firma yurt dışına açıldı?

Soru 2- Uygulamanın başladığı tarihten 8 Mayıs 2024 tarihine kadar hangi firmalar Türkiye'de kaç konut sattı; kaç kişi konut alarak vatandaş oldu?

Soru 3- Destek uygulaması devam etmekte midir ve 8 Mayıs 2024 tarihi itibarıyla kaç lira destek verilmiştir?

Soru 4- Emlakçı açmak için yoğun bir uzmanlık, sermaye yapısı veya ihracat bilgisi olması gerekmediği için girilmesi bu kadar kolay olan bir sektöre niçin teşvik verilmiştir ve uygulamayla öngörülen hedeflere ulaşılmış mıdır? Destek uygulamasına devam edilecek midir?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4 – Sorular Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

